BORROWER'S NO.	ISSUE DATE	BORROWER'S NO.	ISSUE DATE

شاهکار

بقلم

احمد نعمتی

چاپ دوم

از انتشارات: علی جعفری

چاپ دانش

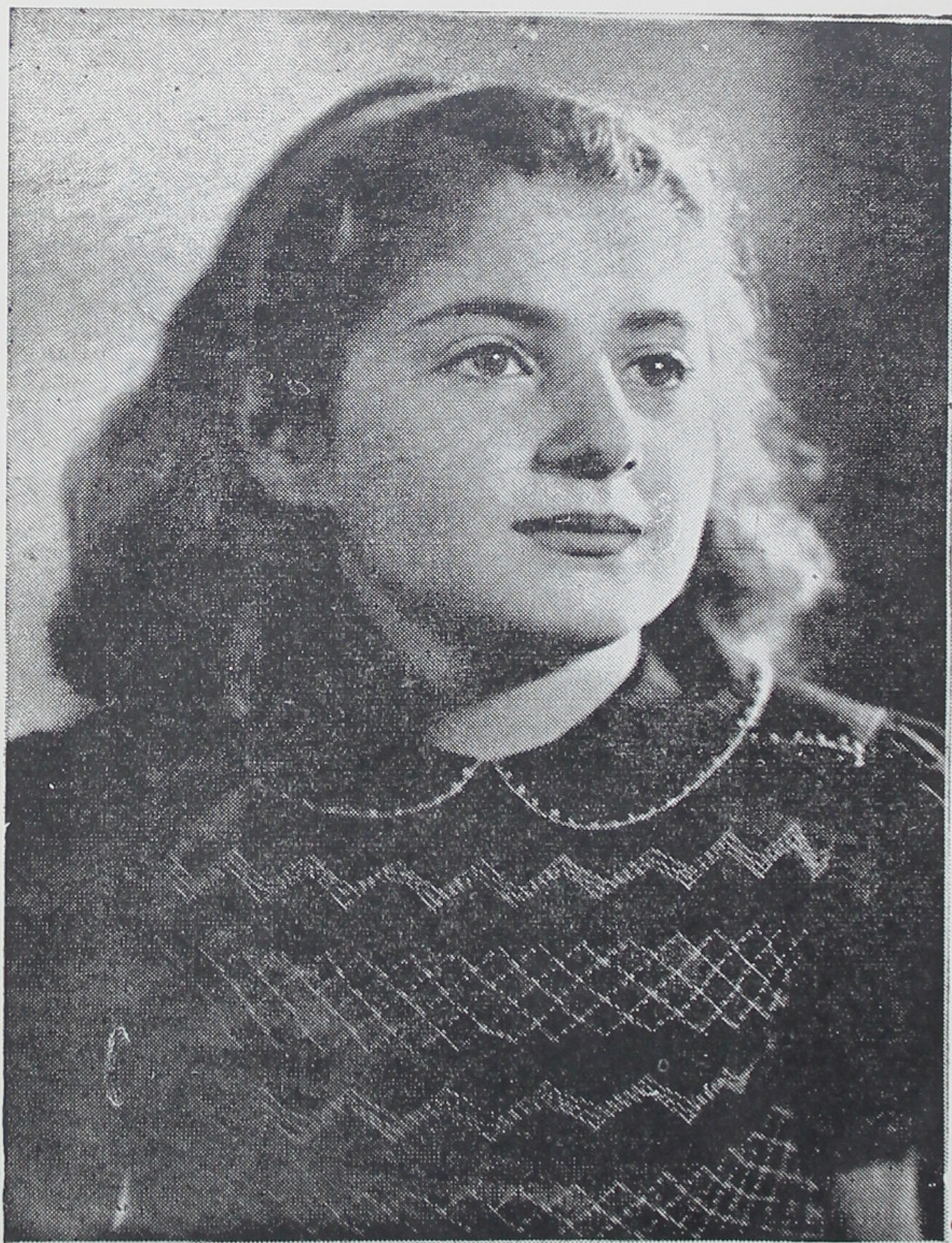
اعلیحضرت رضا شاه کبیر سر سلسله خاندان جلیل پهلوی

BORROWER'S NO.	ISSUE DATE	BORROWER'S NO.	ISSUE DATE

علیاحضرت ملکه مادر

BORROWER'S NO.	ISSUE DATE	BORROWER'S NO.	ISSUE DATE

والاحضرت شاهدخت شهناز پهلوی

BORROWER'S NO.	ISSUE DATE	BORROWER'S NO.	ISSUE DATE

والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی

BORROWER'S NO.	ISSUE DATE	BORROWER'S NO.	ISSUE DATE

والا حضرت شاهپور علیرضا پهلوی

BORROWER'S NO.	ISSUE DATE	BORROWER'S NO.	ISSUE DATE

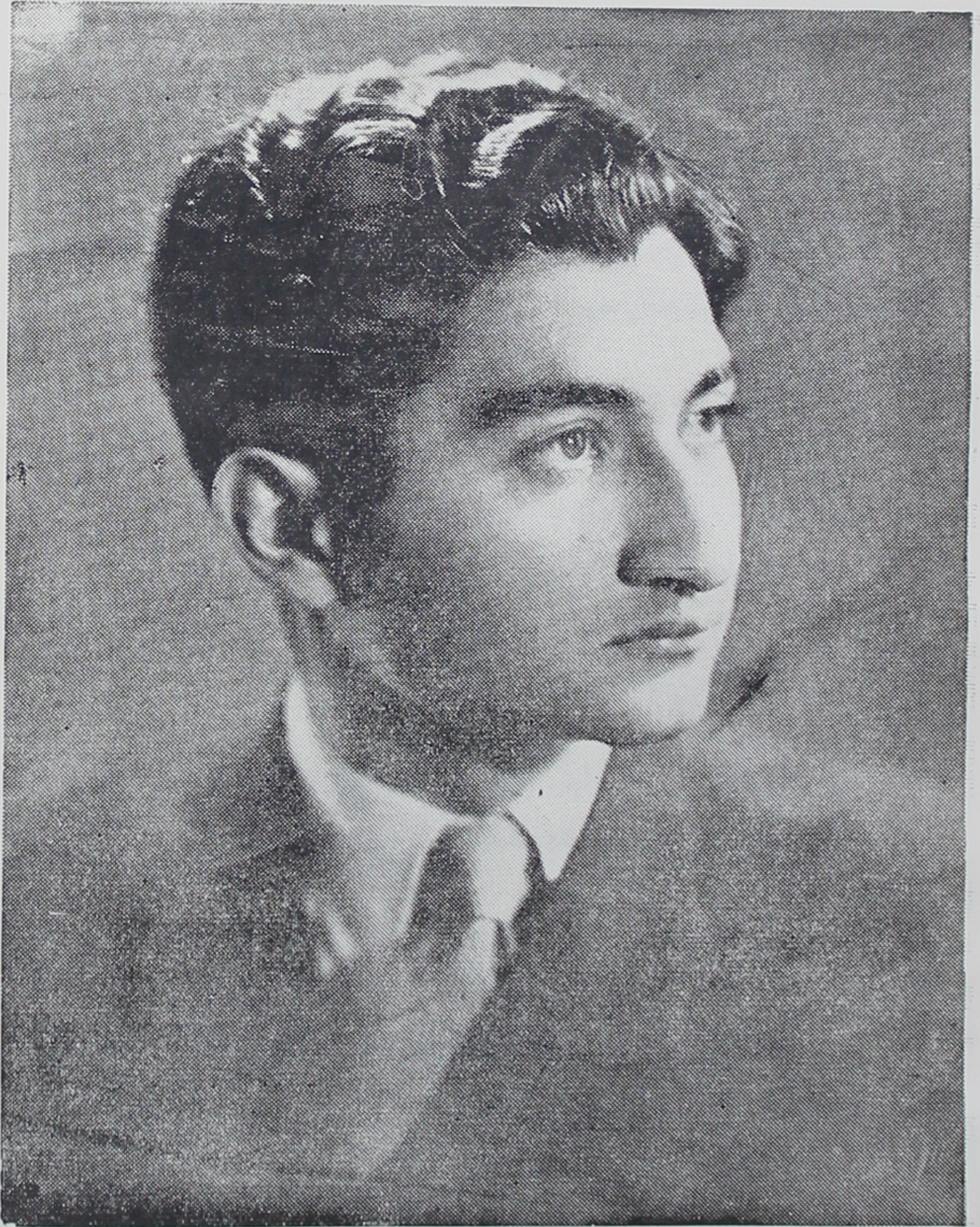
والاحضرت شاهپور غلامرضا پهلوی

BORROWER'S NO.	ISSUE DATE	BORROWER'S NO.	ISSUE DATE

والاحضرت شاهپور محمودرضا پهلوی

BORROWER'S NO.	ISSUE DATE	BORROWER'S NO.	ISSUE DATE

والاحضرت شاهپور حمید رضا پهلوی

BORROWER'S NO.	ISSUE DATE	BORROWER'S NO.	ISSUE DATE

تقدیم :

بروان پاك موجد ایران نو اعلیحضرت رضا شاه کبیر سردودمان خاندان محبوب پهلوی.

تقدیم :

به پیشگاه مبارك شاهنشاه بافروجاه وجوانبخت ایران اعلیحضرت محمد رضا شاه پهلوی.

تقدیم :

بآستان مقدس خاندان جلیل سلطنتی وشاهنشاهزادگانی که در دلهای حساس مردم حقشناس ایران جای دارند.

تقدیم :

بهموطنان شاهدوست وعلاقمندان بتاج وتخت واستقلال وعظمت ایران بزرك وبا افتخار .

BORROWER'S NO.	ISSUE DATE	BORROWER'S NO.	ISSUE DATE

مقدمهٔ نویسنده

با آغاز بهار سال ۱۳۳۳ خورشیدی قریب دوازده سال پر حادثه از دوران سلطنت شاهنشاه جوانبخت ایران اعلیحضرت محمد رضاشاه پهلوی میگذرد در این مدت کشور ما صحنه های گوناگونی را بخود دیده و با مصائب و مشقات جانفرسائی دست بگریبان بوده وبدون تردید حساسترین وخطرناکترین مراحل حیات سیاسی خویش را گذرانده است .

در دومین جنگ جهانگیر میهن عزیز و محبوب ما مورد مهاجمهٔ نیروهای بیگانه قرار گرفت و بامداد روز سوم شهریور ۱۳۲۰ قوای مجهز متفقین کشور بی دفاع ما را آماج بمب های مخرب و شلیك آتشبارهای نیرومند توپ و تانک و حملات طیارات بمب افکن قرار داده وبدین ترتیب کشوری آرام که وارد در هیچیك ازدسته بندی‌های سیاسی ونظامی نبوده وسیله سربازان خارجی اشغال شددر چنین موقعیت خطرناکی که سراسر خاك ایران را نا امنی و هرج و مرج وشورش فرا گرفته بود وهرلحظه انتظار میرفت طومار استقلال سیاسی ایران ستمدیده درهم پیچیده شود شهریار جوانبخت و کامکارمازمام امورکشوررا بدست کفایت خویش گرفت وباصبر وشکیبائی بی‌نظیری برای فرونشاندن آتش بی نظمی وطغیان همت گماشت وباحسن تدبیرواتخاذ رویهٔ خردمندانه بانگیزهٔ رقت‌قلب‌وعاطفهٔ رعیت نوازی وعفو و اغماض خطا کاران ، گمراهان و طاغیان را باطاعت دعوت ووادار فرمودند وبهمت وتوجه مخصوص شهریارمحبوب‌ایران بجنگ‌وستیز خانگی وبرادر کشی‌های جاهلانه خاتمه داده شد .

خاك زرخیز آذربایجان که بمنزلهٔ قلب ایران وزادگاه احرار ومیهن پرستان نامی ماست بعد از مدت‌کوتاهی که تحت اشغال ماجراجویان بیگانه پرست بود

بهمت وسعی ومجاهدت شهریار جوانبخت بمادرمیهن بازگشت وعناصرخیانت پیشه تارومارشدند باوجود تمام مشکلات وموانعی که دراین دورهٔ بحرانی مورداستیلای کشور عزیزما بود وبااینکه حضور نیروهای بیگانه دراین سرزمین بابی نظمی و اغتشاش عمومی میهن ماارتباط مستقیم داشت شاهنشاه جوانبخت ایران بامساعی شبانه‌روزی تمام هم خودرا مصروف اخراج سپاهیان خارجی ازکشوروایجاد امنیت وتأمین رفاه حال مردم وعمران وآبادی فرمودند و از کیسهٔ فتوت خویش تاآنجا کـه امکان داشت ازبذل همت و مساعدت دربارهٔ فرزندان این آب و خاك دریغ نفرمودنـد. تمام اعضای خاندان جلیل ومحبوب سلطنتی، خواهران وبرادران ارجمند شاهنشاه بپیروی ازنیات خیرخواهانهٔ شهریار رعیت نوازما برای تشفی قلوب مستمندان دست همت از آستین بـدر آوردند و بـا جدیت وعلو همـتی عجیب وبی نظیـر بنوازش رنجدیدگان ودرماندگان پرداختند. با سفرهای پی درپی به‌اطراف واکناف کشور وبازدید مناطق مختلفه وایجاد درمانگاهها وبیمارستانها وآسایشگاهها ومساعدتهای مالی، بینوایان وبیچارگان را در پناه مهر وملاطفت خود قرار دادند. بر اثر تقویت مؤسسات خیریه و سازمانهای تعاون عمومی وشیروخورشید سرخ وایجاد بنگاههای رایگان امدادی، از یتیمان ومادران باردار و فقرا و درماندگان دلجوئی و افرادی که براثر بیمهری وخشم وقهرطبیعت مورد هجوم سیل و زلزلـه و حریق واقع شده و هستی خود را از دست داده بودنـد آنان را از فقر و فلاکت و پریشانی نجات دادند وبا دستهای پرمهر ومحبت خویش سرشك ازدیدگان مصدومین و مجروحین پاك کردند. درآن روزگار آشفته وسراسر هرج ومرج کـه عناصر حریص وغارتگر و خون آشام طبقات بی چیز ومستمند را با قوت و شدت هرچه تمامتر طعمه خویش قرارداده و آخرین رمق و عصارهٔ جان مردم بینوا را میمکیدند و مسابقه ای برای غارت وچپاول مردم بوجود آورده بودند **اگر شاهنشاه جوانبخت ما و والاحضرت محبوب شاهدخت شمس و والاحضرت نیکوکار شاهزاده اشرف پهلوی و شاهنشاهزادگان بزرگوار ومهربان ما بکمك مردم نمی شتافتند** براثر قحط وغلای عمومی ودرهم ریختـن و آشفتگی اوضـاع اقتصادی و اجتماعی در سراسر

کشور گروه بیشماری از هموطنان معصوم و گرسنه و پریشان ما درسرمای زمستانها تلف شده از بین میرفتند و بیشتر قراء وقصبات و آبادیها و کشتزارها بویرانه های بوم نشین مبدل میگشت .

ولی خدای متعال که درهمه‌حال حامی و پشتیبان وحافظ ملت ایران از گزند حوادث وبلایا ومخاطرات سهمگین میباشد درچنین کیفیت ووضع الم‌انگیزی **شهریار رئوف ومهربان و شاهنشاهزادگان بزرگوار وعالی همت** رابکمك ودستگیری ملت زجردیده ایران برانگیخت وبدینطریق بامر شاهنشاه فرشتگان نجات ازخاندان محبوب سلطنتی بدستگیری ودلجوئی وتشفی قلوب مردم شتافتند ومرهمی نجات بخش بردلهای ریش افراد وآحاد این سرزمین نهادند که ملت حقشناس ایران شاهدوناظر این فعالیت‌های مهرآمیز بوده است .

نویسندهٔ این کتاب بپیروی از احساسات قلبی و حقشناسی هموطنان ارجمند خویش پس‌از سالها مطالعه وتحقیق مجموعهٔ مشروحی راکه اکنون در دست دارید ومتضمن مساعی و مجاهدتهای شاهنشاه عزیز ما وخدمات گرانبهای خاندان‌جلیل و محبوب سلطنتی میباشد تهیه و تدوین نموده وبنام سپاسگذاری ازمراحم **شهریار بزرگوار ایران وشاهنشاهزادگان محبوب ما** بعنوان هدیه بسیار کم ارزشی به‌پیشگاه مبارك ملوکانه تقدیم میدارد بامید اینکه باتمام نقائص و حقارتی که دارد این‌اثر ناچیز مورد قبول واقع شود .

اطمینان دارم باقدمهای بلندی که شهریار محبوب ودادگستر و رعیت دوست مادرباره تقسیم اراضی مزروعی واملاك بین کشاورزان برداشته‌اند تحول عظیمی که پایهٔ سعادت ملی ایرانیان برآن استوار است دراین‌سرزمین بوجودآید تاعلاقمندان به‌استقلال وتجدید عظمت وافتخارات تاریخی ایران بهدف غائی ومقصد نهائی رسیده وباراهنمائی وپیشاهنگی شاهنشاه بافروجاه خویش مقام بلند و تاریخی خود را بین ملل واقوام جهان بدست آوریم .

تهران مردادماه ۱۳۳۳

احمد ـ نعمتی

BORROWER'S NO.	ISSUE DATE	BORROWER'S NO.	ISSUE DATE

پایان سلطنت رضاشاه کبیر

سرسلسلهٔ خاندان پهلوی

ساعت شش و نیم صبح بیست و پنجم شهریورماه ۱۳۲۰ اعلیحضرت رضاشاه پهلوی شاهنشاه ایران استعفا نامه‌ای را که متن آن بشرح زیر است بامضای خود موشح فرموده ساعت هفت صبح برای خروج از ایران عازم اصفهان گشتند :

((متن استعفانامه))

« نظر باینکه من همهٔ قوای خود را دراین چند ساله مصروف امور کشور کرده و ناتوان شده‌ام حس میکنم که اینك وقت آن رسیده است یك قوه و بنیه جوانتری بکار های کشور که مراقبت دائم لازم دارد بپردازد و اسباب سعادت و رفاه ملت را فراهم آورد بنابر این امور سلطنت را به ولیعهد و جانشین خود تفویض کردم و از کار کناره نمودم و از امروز که روز بیست و پنج شهریورماه یکهزاروسیصد و بیست است عموم ملت از کشوری ولشگری ولیعهد مرا باید بسلطنت بشناسند و آنچه از پیروی مصالح کشور نسبت بمن میکردند نسبت بایشان منظور دارند »

« کاخ مرمر - تهران - بیست و پنجم شهریور ماه یکهزار و سیصد و بیست »

امضاء

BORROWER'S NO.	ISSUE DATE	BORROWER'S NO.	ISSUE DATE

آغاز سلطنت محمدرضاشاه پهلوی

ساعت یازده صبح روز بیست و پنجم شهریور ماه ۱۳۲۰ در جلسه فوق العاده مجلس شورای ملی موضوع استعفا نامه مطرح و پس از قرائت متن آن برقراری سلطنت محمدرضاشاه پهلوی شاهنشاه جوانبخت ایران اعلام گردید و بلافاصله روزنامه نگاران بطور فوق العاده چاپ و بین مردم ایران بالاخص اهالی تهران دست بدست میگشت و تمام افراد کشور با آنهمه گرفتاری که از ورود قوای متفقین در ایران فراهم گردیده بود از جلوس ولیعهد جوانبخت بتمام معنی دموکرات خود بتخت سلطنت مسرور گردیده بیکدیگر شادباش میگفتند.

آفتاب سعادت در این روز خجسته بر ایران تابیده و دیدهٔ امید مردم این کشور را از پرتو خویش روشن ساخت اگر قبول و پسند خاطر همایونی واقع میگردید ملت ایران آن روز را بزرگترین اعیاد تاریخی خود قرار میداد ولی شاهنشاه جوانبخت ورعیت پرور باصدور اعلامیه‌های پی‌درپی انجام اینگونه تشریفات رامنع وملت ایران را بتعاون عمومی و خدمات اجتماعی تشویق فرمودند.

دوران تحصیلی - خصائل شاهنشاه

اعلیحضرت محمد رضا شاه پهلوی روز چهارم آبانماه سال ۱۲۹۸ شمسی (۲۶ اکتبر ۱۹۱۹) در تهران متولد و درسال ۱۳۰۴ (شش سالگی) در دبستان نظام ایران مشغول تحصیل گردیده در تاریخ ۱۵ خردادماه ۱۳۱۰ در امتحانات نهائی شرکت وقبول شدند در شهریور همان سال برای تحصیل عازم کشور سویس گردیده و در (کولژ دوروژی) در شهر رول نزدیکی ژنو تحصیل فرمودند پس از خاتمهٔ

تحصیلات در اردیبهشت ۱۳۱۵ بایران مراجعت و پس از طی دوره دوساله دانشکده افسری بادریافت نشان لیاقت ودانشنامه ازدست مبارك پدرتاجدارشان بدرجه ستوان دومی نائل وببازرسی ارتش شاهنشاهی مشغول گشتند .

مشخص ترین خصائل شاهنشاه در ادوار تحصیلی هوش سرشار ـ عزم و اراده آهنین ـ وقار ومتانت ـ ورزش دوستی ـ سخاوتمندی ـ رأفت و مهربانی نسبت بدیگران بوده و تمام کسانیکه شاهد و ناظر مراحل تحصیلی شاهنشاه بوده‌اند عظمت روحی وعلو همت شهریار را گواهی میدهند .

نخستین پیام شاهنشاه

اعلیحضرت همایون‌شاهنشاهی روزبیست وششم شهریور ۱۳۲۰ ازرادیو تهران خطاب بملت ایران چنین فرمودند :

« اکنون که مقتضیات داخلی کشور ایجاب نموده است که من وظایف خطیر سلطنت را عهده دار شوم ودرچنین موقعی سنگین مهام امور کشور را مطابق قانون اساسی تحمل نمایم لازم میدانم باتوجه وافی باصول مشروطیت و تفکیك قوا لزوم همکاری دائم و کامل رابین دولت ومجلس شورایملی خاطرنشان نموده و برای تأمین مصالح عالی کشور متذکر شوم که هم من ودولت ومجلس شورایملی وعموم افرادملت هریك باید مراقبت تام نسبت بانجام وظائف خود داشته باشیم وهیچگاه و بهیچوجه از رعایت کامل قوانین فروگذار نکنیم .

در این زمینه مخصوصاً برای رفاه اهالی کشور فرمان مؤکد داده شده که بعموم مأمورین و مستخدمین کشوری و لشکری ابلاغ گردد که هر کس از حدود قوانین و مقررات وابسته تجاوز نماید و یا بحقوق افراد تعدی کند مطابق قانون

بکیفر مقرر خواهد رسید .

دولت مأموریت دارد گذشته ازاهتمام جدی در اجرای دقیق قوانین برای حصول تأمین قضائی برنـامه جامعی حاکی از رئوس اصلاحات مربوط بامور اجتماعی و اقتصادی ومالی‌وتغییر مقرراتی که با احتیاجات و مقتضیات امروز وفق نمیدهد هرچه زودتر با موافقت وتصویب مجلس تهیه نموده بموقع اجرا بگذارد کـه موجبات آسایش عموم طبقهٔ اهالی کشور و همچنین بهبود اوضاع زندگی‌خدمتگذاران لشگری‌و کشوری‌ازهرجهت آماده ووسائل ترقیات آیندهٔ کشورفراهم گردد .

این نکته را مخصوصاً یادآور می‌شوم که من‌جدوافی خواهم داشت پیوسته وظائف خود را موافق قانون انجام دهم و دراین صورت امیدوارم بفضل خداوند وبا منتهای کوششی که همه باتمام قوا بعمل خواهیم آورد کشتی سلامت کشوررا بساحل برسانیم . »

طلیعهٔ سعادت ایران

شهریار جوانبخت ایران در هفتهٔ اول سلطنت خود دستخط زیر را بعنوان نخست وزیر ایران صادر فرمودند :

« چون منظور اصلی اعلیحضرت پدر بزرگـوار ما در واگذاری اموال خودشان بما این بود که بمصارف خیریه برسد و ما هم همیشه سعی داشته و داریم که وسائل آسـایش و رفاه عموم را از هرحیث فراهم آوریم بنا براین چنین تصمیم اتخـاذ نمودیم که از قبیل املاك و مستغلات و کارخانجات بما واگذار شده است بمنظورترقی کشاورزان وبهبود حال کارگران ـ ترقی فرهنگ و بهداری بدولت و ملت عطا نمائیم تا برحسب اقتضا

برای انجام منظورهای بالا یا املاك را بفروش برسانند یاباحفظ
توسعه آبادی آنها درملك دولت نگاهدارند ونیزمقرر میداریم
که اگرکسانی باشندکه نسبت باملاك ادعای غبنی داشته باشند
پس از رسیدگی به شکایات آنها از محل همین املاك رفع
ادعا شود .»

وبعلاوه اعلیحضرت همایونی درنخستین‌هفتهٔ سلطنت‌ازدارائی‌شخصی‌بخششهائی
فرمودندکه فهرست عطایای شاهانه ازاینقرار میباشد :

۱ ـ اعطای بیمارستان مجهز پانصد تختخوابی بشهر طهران ۲ ـ اعطای پنجاه میلیون ریال برای کمك به لوله کشی شهر تهران ۳ ـ اعطای یك مهمانخانه آبرومند بشهر تهران ٤ ـ ساختمان کوی دانشگاه تهران ٥ ـ ساختمان دانشکده‌پزشکی در تبریز و در شیراز و مشهد ٦ ـ ساختمان یك بیمارستان دانشکده پزشکی و یك دبیرستان در هر شهری که متجاوز از ده هزار نفر جمعیت داشته باشد ۷ ـ تقسیم معادل ده میلیون ریال دارو بین اشخاص بی‌بضاعت درتمام کشور ۸ ـ تشکیل سازمان مخصوص برای مبارزه دائمی با بیماری مالاریا و تراخم در تمام کشور ۹ ـ اعطا و تقسیم جوائز مهمی از قبیل لابراتوار و لوازم فنی وصنعتی بطور سالیانه بکارشناسان پزشکی ومهندسین واشخاصی از دانشمندان و غیره که در هررشته ازعلوم و صنایع اختراعاتی نمایندکه مورد گواهی کمیسیون منتخب از اهل فن باشند ۱۰ ـ ایجاد و تأسیس یك کتابخانه وقرائتخانه عمومی درشهر طهران ۱۱ ـ ساختمان نوانخانه درشهرتهران۱۲ ـ کمك به تهیه سوخت ولباس‌بینوایان شهرطهران وسایرشهرستانها (پنج میلیون ریال برای تهران وده میلیون ریال برای سایرشهرستانها) ۱۳ ـ تأسیس شیرخوارگاه وبیمارستان مخصوص برای‌زنان و کودکان درشهرهائیکه بنگاه‌حمایت مادران درآنجا ایجاد شود ۱٤ـ ساختمان یك‌پرورشگاه یتیمان درهرشهر که دارای بنگاه حمایت کودکان‌باشد ۱٥ ـ تخصیص‌مبلغ معینی برای‌تأسیس آسایشگاه درشهرها برای تمرکز بینوایان ومستمندان .

این بود نموداری ازهمت بلند شاهنشاه جوانبخت‌ایران که درپنجمین روز

سلطنت باجرای آن امر فرمودند و موجبات خوشوقتی و سپاسگزاری و حقشناسی عموم ملت ایران را فراهم ساختند وبا این عمل حکومت بردلهای افراد ملت را از تصاحب املاك ومستغلات و ثروت و مکنت برتر شمرده نفع عامه را بر نفع شخصی مقدم داشتند وپیوسته اوقات شریف را بتأمین آسایش عموم ورفاه مردم و آبادی کشورصرف فرمودند و آنی ازتشفی قلوب مردم بازنماندند.

عطیه شاهنشاه به فرهنگ کشور

اعلیحضرت همایونی روزنهم مهرماه ۱۳۲۰ چکی بملبغ ده‌میلیون ریال‌بوزارت فرهنگ اعطاء فرمودند تا سود حاصله از آن که در سال بالغ برپانصد هزار ریال است بین آموزگاران ودبیران قراردادی ومستخدمینی که حقوق بازنشستگی آنها کم است تقسیم شود.

امید بآینده

ساعت پنج بعد ازظهرروزدوشنبه چهاردهم مهرماه ۱۳۲۰ اعلیحضرت همایون شاهنشاهی به بیمارستان رازی تشریف فرما شده مدت یکساعت ونیم کلیه قسمتهای مختلف بیمارستان را بازدید فرموده و ضمن صدور دستورهای لازم کلیه بیماران را مورد تفقد قرارداده و با نهایت محبت ملاطفت و در کمال شفقت بمستدعیات آنان رسیدگی ونسبت بتأمین آسایش عائلهٔ آنهائی که درمضیقه بوده‌اند توجه مخصوص فرمودند. هنگام بازگشت خطاب به پزشکان چنین فرمودند:

«ما آنچه که بتوانیم بدانشکده پزشکی‌و بیمارستانها و توسعهٔ آن چه در حال وچه درآینده توجه مخصوص خواهیم نمود تا ازراه‌تعمیم بهداشت خدمتی بجامعه بشود. **باید بآینده امیدوار باشیم** وبا یکدیگرصمیمانه همکاری کنیم.»

موکب اعلیحضرت همایونی از میان صفوف گروه انبوهی که در دو طرف خیابان ایستاده وبا فریادهای شادمانی احساسات پاك و شاه پرستانه خود را ابراز

میداشتند بکاخ سلطنتی بازگشت فرمودند .

عفو زندانیها

روز پنجشنبه هفدهم مهر ماه سال ۱۳۲۰ بفرمان شاهانه زندانیان سیاسی و محکومین بجرائم مختلفه مشمول تخفیف و بخشودگی واقع شده و آزاد گردیدند وهمچنین بفرمان همایون شاهنشاه مقرر گردید لایحهٔ قانونی خاصی برای تسهیلات وارفاقهای بیشتری درباره عموم زندانیان تهیه‌وبمجلس شورای ملی‌پیشنهاد گردد .

بنگاه حمایت مادران

اعلیحضرت همایونی روزپنجشنبه‌بیست وچهارم مهرماه۱۳۲۰ به بنگاه‌حمایت مادران تشریف فرما شده قسمت زایشگاه ـ درمانگاه ـ کلاس بهیاری و قسمتهای مرکزی بنگاه را بازدید و از نظر رعیت نوازی ببالین یك‌یك مادران رفته پس از پرسش ازوضع زندگانی آنان تأکید فرمودند که بنگاه مادران باردار بی بضاعت را ازسه یا چهارماهگی تحت نظر گرفته زندگی آنانرا تأمین نماید و دانش آموزان کلاس بهیاری را نیزمورد تشویق قرارداده تذکراً فرمودند :

« نسل آینده محتاج بتوجه زیاد است و این اولین وظیفه مهمی است که بشما محول شده ودرانجام آن باید کوشا باشید . »

افسران ارتش درحضور شاهنشاه

فرمایشات ملوکانه

«امروزمیل داشتم بین‌ارتش‌وافرادوافسران‌درسربازخانه‌ها بسربرم ولی چون مجالی نبود شما افسران را که نمایندگان

ارتش هستید در اینجا احضار کردم که مطالب خود را بشما بگویم وشما بافراد ابلاغ نمائید.»

پس ازبیان شرح مختصری از فداکاریهای مردم این سرزمین در راه عظمت و استقلال کشورخطاب بافسران فرمودند:

«شما افسران جانبازباید شرافتمند- پاکدامن - درستکار ومیهن پرست باشید»

سپس ازوظایف حقیقی ارتش در دنیا و اقداماتیکه در تجدید سازمان ارتش بعمل میآید بحث فرموده وخصائل یك افسر حقیقی را که باید فرمانده خوب وپدر ومربی سربازان باشند متذکر گردیدند.

بیانات ملوکانه که روحی تازه بکالبد افسران وافراد دمیده بود با جملهٔ.

«شمارابخدامیسپارم‌وهمیشه ناظراعمال‌شماخواهیم بود»

پایان یافت.

بدون تشریفات

عصرروز سه شنبه بیستم آبانماه ۱۳۲۰ یکی از مهمترین بیمارستانهای تهران یعنی بیمارستان فیروز آبادی مورد بازدید شاهنشاه قرار گرفت. این تشریف فرمائی ازتهران تا شهرری وبالعکس بدون هیچگونه تشریفات انجام یافت.

جمعیت انبوهی در سرتاسر مسیر موکب ملوکانه باکمال شعف و یکدنیا احساسات پاك وعلاقه شایان بانتظاردیدارشاهنشاه محبوب خودبوده وباکف زدنهای متوالی وفریادهای (زنده باد شاهنشاه) مقدم گرامی اعلیحضرت همایونی را شادباس میگفتند.

ذات ملوکانه در این بازدید دو ساعته بقدری بیماران - پزشکان و بالاخص آقای فیروز آبادی را مورد مرحمت وتفقد قراردادند که کلیه آنان از فرط محبت شاهنشاه غرق شعف ومسرت شده سرشگ شادی ازدیدگانشان فرومیریخت.

آئین گشایش سیزدهمین دوره قانون گزاری

روز پنجشنبه بیست و دوم آبانماه ۱۳۲۰ دو ساعت قبل از حرکت موکب ملوکانه نیروی شهربانی کل کشور دردوطرف مسیرموکب همایونی وهمچنین درمیدان بهارستان ایستاده ویك گروهان گارد احترام با یکدسته موزیك در داخل باغ مقابل عمارت مجلس شورایملی صف کشیده بودند درساعت نه ونیم موکب مبارك ملوکانه در وسط دو اسواران نیزه‌دار در حالی که سه نفر آجودان پیرامون اتومبیل سلطنتی سواراسب بودند ازکاخ شاهنشاهی حرکت وازخیابانهای پهلوی وشاه گذشته ساعت ده بمجلس شورای ملی نزول اجلال فرمودند .

در مسیر موکب همایونی بقدری ازدحام بود که نظیرش تا آنموقع مشاهده نگردیده ، صدای هلهله و فریادهای شادی و کف زدنهای ممتد تماشاچیان شهر تهران را بهیجان آورده و مردم با ابراز احساسات بی آلایش برای دیدن شاهنشاه جوانبخت محبوب خود بیتابی مینمودند این وضع از صبح زود تا بعد از بازگشت اعلیحضرت همایونی برقرار بود .

درموقع‌ورود اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بمجلس‌موزیك سلام شاهنشاهی را نواخته و گارد مخصوص مراسم احترام را معمول داشت وهیئت وزیران نیز در سرسرای عمارت حاضر بودند درفش شاهنشاهی برفرازعمارت کشیده شده بود وبعد ازورود بمجلس‌ذات مقدس‌شهریاری یکربع ساعت دراطاق آئینه استراحت فرمودند وهیئت دولت وسایرمدعوین که عبارت از آقایان رجال - محترمین - افسران ارشد کلیه سفراء ووزیران مختاروعموم نمایندگان سیاسی‌بودند با لباس رسمی‌خودداخل طالارجلسه شده درجای خود قرار گرفتند سپس تشریف فرمائی اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بطالار وسیله رئیس تشریفات سلطنتی اعلام گردید حضار قیام فرمودند بلافاصله بعد از تشریف فرمائی شاهنشاه پشت تریبون مخصوص سه تیر توپ شلیك شد واعلیحضرت همایونی نطق افتتاحیه راکه بوسیله رادیوتهران پخش میشد چنین ایراد فرمودند :

«پایان دورهٔ دوازدهم قانون گزاری مجلس شورایملی با وقایع فوق العاده مهمی تصادف نمود که بر خلاف انتظار بود و تأثیرات عمیقی درامور کشور داشت نمایندگان آن دوره مانند عموم افراد ملت باوجود تأثیرات آن حوادث بطور کلی وظیفهٔ خود را عاقلانه و با متانت انجام دادند اکنون که با خورسندی بسیار نخستین دورهٔ قانون گزاری زمان سلطنت خودرا میگشایم هنوز از آرامش جهان که بشدت گرفتار پیچ وتاب جنگ است اثری هویدا نیست و متأسفانه کشور ما هم با تمام مساعی که بعمل آمده دچار تألمات آن میباشد در این هنگام چنانکه چندی پیش در آغاز سلطنت خودمان هم اشاره نمودیم مقتضیات ایجاب مینماید که در سیاست خارجی رویهٔ حسن مناسبات کامل بادولتهای دوست ومخصوصاً همکاری نزدیك با ممالکی که منافع ما و آنها تماس خاصی باهم دارند بر مبنای حفظ و رعایت کامل مصالح ایران تعقیب گردد تا مشکلاتی که بر اثر حوادث جهان برای ما پیش آمده است بخواست خداوند و بکوشش همگی بنفع ملت ومملکت حل شود.

نسبت بامور سیاست داخلی دولت باید بارعایت مقتضیات دنبال اصلاحات اجتماعی واقتصادی باشد که از لحاظ اقانون گزاری همکاری مجدانهٔ مجلس ودولت را از هر جهت یجاب مینماید مخصوصاً لازم میدانم ضرورت قطعی وحدت و یگانگی ملی را در اینموقع مهم تاریخی خاطر نشان افراد ملت و کلیهٔ طبقات جامعه نمایم تا هر کس باحسن مسئولیت واحتراز از افکار آشفته وظایف خود را چنانکه مصلحت عمومی اقتضا دارد بدقت و باقتضای رشد ملی انجام دهد که امنیت کشور محفوظ واستقلال کامل وترقیات آیندهٔ میهن گرامی ما به

نیکوترین وجهی تأمین گردد و بهترین وسیله آن قدرت و ثبات دولت است، دولت و مجلس باید برای نیل باین مقصود بیدرنگ وباکمال قدرت قانونی تمام جدیت و مساعی خود را بکار برند و در کلیهٔ امور بویژه در کارهای بهداشت و آموزش و پرورش که پایه واساس زندگی نوین مردم ایران میباشد توجه خاص ما را پیوسته راهنمای خود بدانند، توفیق کامل نمایندگان ملت را در انجام وظایف مهم خود از خداوند متعال خواستارم.»

پس از چند دقیقه استراحت اعلیحضرت همایونی بازگشت فرمودند همینکه اتومبیل همایونی از مجلس خارج شد ناگهان چنان غریو هورا وجنبشی در مردم وجمعیت پیدا شد که هیچ قدرتی قادر بجلوگیری از آنان نشده تابحدی که اطراف اتومبیل همایونی را گرفته و مانع حرکت آن بودند و احساسات پرشور و مختلف وهورا کشیدن جمعیت وزنده باد گفتن آنان بخوبی نشان میداد که مردم ایران شاهنشاه جوان آزادیخواه خود را بحد پرستش دوست دارند.

اعلیحضرت همایونی نیز از نزدیك با اشارات دست و سر قدردانی فرموده با زحمت زیادی توانستند بمدخل کاخ همایونی وارد شوند و چون ازدحام جمعیت و فریاد های آنها پیوسته روبازدیاد میرفت اعلیحضرت همایونی چندین مرتبه ببالکون کاخ سلطنتی تشریف فرما شده و باسر ودست از ابراز احساسات مردم قدردانی فرمودند. آری این است وضع شاهنشاه که بتخت دل ملت خود جلوس نموده و تاج محبت آنان را برسر گذارد.

عطیهٔ ملوکانه بکلیهٔ استانها

چهارشنبه بیست و هشتم آبانماه اعلیحضرت همایون شاهنشاهی چکی بمبلغ ده میلیون ریال بوزارت کشور بمنظور کمك به بینوایان و مستمندان کشور بشرح زیر اعطاء فرمودند.

استان سوم يك ميليون ريال ـ اهر هشتاد هزار ريال ـ استان چهارم پانصد و بیست هزار ريال ـ مراغه صدو پنجاه هزار ريال ـ زنجان صدو پنجاه هزار ريال ـ قزوين صدو هفتاد هزار ريال ـ شیراز چهارصد و هشتاد هزار ريال ـ بهبهان نود هزار ريال ـ آباده شصت هزار ريال ـ فساچهل هزار ريال ـ لار هشتاد هزار ريال ـ بوشهر شصت هزار ريال خاش زاهدان چهل هزار ريال ـ زابل چهل هزار ريال ـ بم هشتاد هزار ريال ـ کرمان دویست و پنجاه هزار ريال ـ بندرعباس پنجاه هزار ريال ـ مشهد هفتصد و پنجاه هزار ريال ـ قوچان هشت هزار ريال ـ بجنورد هشتاد هزار ريال ـ تربيت حيدريه هشتاد هزار ريال ـ گناباد چهل هزار ريال ـ بیرجند چهل هزار ريال ـ سبزوار هشتاد هزار ريال ـ شهسوار هفت هزار ريال ـ رشت دویست هزار ريال ـ ساوه هشتاد هزار ريال اراك صدو پنجاه هزار ريال ـ گرگان نود هزار ريال ـ قم صد و هفتاد هزار ريال ـ کاشان صدو هفتاد هزار ريال ـ سمنان هشتاد هزار ريال ـ کرمانشاه صد و هفتاد هزار ريال ـ همدان دویست هزار ريال ـ ملاير پنجاه هزار ريال ـ سنندج هشتاد هزار ريال ـ شاه آباد نود هزار ريال ـ ايلام چهل هزار ريال ـ اصفهان سیصد و پنجاه هزار ريال ـ یزد صدو چهل هزار ريال ـ اردبیل سیصد و بیست هزار ريال ـ بیجار چهل هزار ريال ـ اهواز صد هزار ريال ـ خرم آباد پنجاه هزار ريال ـ گلپایگان پنجاه هزار ريال ـ خرمشهر هشتاد هزار ريال .

بعلاوه بمنظور جلوگیری از تهدیدات وخطرات سرمای زمستان وتهیه مکان وپوشاك وغذا برای زنان بینوا و کودکان بی سرپرست و مردان ناتوان و درمانده مقرر فرمودند نوانخانه‌ای درجنوب شهرتهران تأسیس و با جمع آوری این عده در آنمحل بفراخور توانائی واستعداد آنان بکار و هنری وادارشان نمایند. این نیکی‌های بیحد وحساب اعلیحضرت همایونی ملت ایران راکه هر آن بنحوی مورد توجه ذات اقدس ملوکانه قرارمیگیرند بیش ازپیش بآینده امیدوارساخت.

شیر و خورشید سرخ در آمد ثابتی تحصیل میکند

درتاریخ سوم آذرماه ۱۳۲۰ اراده مبارك ملوکانه بمنظور پیشرفت نیات خیرخواهانه

شیر وخورشید سرخ براین قرار گرفت که در آمد ثابتی باخرید چند پارچه آبادی در نیشابور تهیه شود تا ازاین راه جمعیت بتواند بیش از پیش وظایف خودرا بنحواحسن انجام دهد بنابراین سند خرید قطعی هفت پارچه قراء واملاك بمبلغ شش میلیون و پنجاه هزار ریال بنام شیر وخورشید سرخ ایران تنظیم وتسلیم جمعیت گردید .

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی با اعطای این مبلغ کمك شایانی علاوه بر سایر مساعدتهای مبذوله بشیر وخورشید سرخ ودرحقیقت بملت ایران فرمودند .

شاهنشاه در گاردن پارتی

بر اثر تشریف فرمائی اعلیحضرت همایونی و شرکت در گاردن پارتی (هفتم آذرماه ۱۳۲۰) بنفع بنگاه حمایت مادران در کافه شهرداری تعداد شرکت کنندگان بحدی زیاد بود که نظیرش درهیچیك از گاردن پارتی‌ها سابقه نداشته است اعلیحضرت همایون شاهنشاهی مایل بودند مانند یك فرد عادی در تفریحات شرکت داشته باشند ولی بروز احساسات پاك مردم وصدای فریاد زنده بادوهورا وبخصوص هجوم جمعیت از زن و مرد که صفوف افسران اطراف اعلیحضرت را شکافته وخود را بشاهنشاه میرسانیدند مانع از آن گردید . با این حال شاهنشاه جوانبخت پس از برداشتن چند قرعه لاتار ونوازش یکی از اطفال خردسال و صدور دستور های لازم به هیئت مدیرهٔ بنگاه حمایت مادران بمنظور نگاهداری کودکان طبق اصول بهداشتی وتوسعهٔ شعب بنگاه درشهرستانها درمیان ابراز احساسات بی‌پایان تماشاچیان که هر آن رو بافزایش مینهاد بکاخ سلطنتی باز گشت فرمودند .

فردای همانروز اعلیحضرت همایونی علاوه بر آنکه چکی بـه مبلغ دویست هزار ریال بنام خاندان سلطنتی ببنگاه حمایت مادران مرحمت فرمودند مبلغ یـك میلیون ریال نیز برای ساختمان یك زایشگاه کامل که بنگاه فاقد آن بود اعطا و با این عمل ثابت فرمودند که تاچه اندازه مشوق امور خیریه بوده و تاچه پایـه بفکر مادران و کودکان بی‌بضاعت میباشند .

اعطاء دو میلیون ریال به بنگاه صفار

در تاریخ نهم آذر ماه ۱۳۲۰ مبلغ دو میلیون ریال به بنگاه صفار و بنگاه حمایت زندانیان از طرف بندگان اعلیحضرت همایون شاهنشاهی وسیلهٔ وزارت دادگستری اعطاء واختصاص داده شد.

در هنرستان دختران

بیست دقیقه قبل از ظهر سی‌ام آذر ماه ۱۳۲۰ بدون اطلاع قبلی ، اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بهنرستان دختران تشریف فرما شده پس ازبازدیدکلیهٔ قسمتهای هنرستان ، بادختران یتیم که برای نخستین بار از لذت نوازش‌های پدرانه شاهنشاه محبوب برخوردار گردیدند در تالار ناهار خوری باظروف آنان از همان غذامیل فرمودند .

از این تشریف فرمائی در هنرستان بین دختران که از شعف اشك شادی و مسرت از دیده فرو میریختند چنان جنب وجوشی پدید آمد که بوصف نمیآید . بعد از آنکه دستورهای لازم جهة تکمیل کارهای هنرستان از طرف اعلیحضرت همایونی شرف صدور یافت بکاخ سلطنتی بازگشت فرمودند .

شهریار مهربان

اعلیحضرت همایونی روز دوم بهمن ماه ۱۳۲۰ ببیمارستان سینا تشریف فرما شدند . پس از بازدیدکلیهٔ قسمتها وعمارات جدید صد تختخوابی دستورهای جامعی بخصوص درموردتهیهٔدارو صادرفرموده وبانوازشهائی که‌ازبیماران میفرمودند وسائل تشفی قلب آنانرا فراهم فرموده که بی‌اندازه در روحیه بیماران مؤثر بوده است در موقع بازگشت موکب ملوکانه عده زیادی از مردم اطراف خیابان ایستاده نسبت بشاهنشاه ابراز احساسات مینمودند نزدیك میدان پهلوی شخصی از میان جمعیت

بیرون آمده در حالیکه کاغذی در دست داشت باتومبیل نزدیك شده میخواست نامه را داخل اتومبیل بیاندازد پاسبانان مانع اینکار شدند ولی اعلیحضرت همایونی دستور فرمودند اتومبیل را نگاهدارند و او را بوزارت دربار راهنمائی نمایند تا بکارش رسیدگی شود .

در آسایشگاه شاه آباد

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی روز شانزدهم بهمن ماه ۱۳۲۰ بآسایشگاه مسلولین شاه آباد تهران تشریف فرما گردیده ابتدا پزشگان و کارمندان آسایشگاه بحضور مبارك ملوکانه معرفی سپس بازدید قسمتهای مختلفه از قسمت ویژه بانوان شروع گردیده تا بعمارت پائین قسمت مردانه خاتمه یافت در هر یك از سالنهای آسایشگاه در بالین بیماران حضور یافته و از آنها پرسشهائی از موارد مختلف میفرمودند .

اعلیحضرت همایونی علاوه بردستورهای کلی که در مورد رفع نواقص کار و لوازم مورد نیاز آسایشگاه صادر فرمودند بعد از استماع شرح حال یکی از مسلولین مرد ، اوامر مؤکدی درباب فراهم نمودن وسائل آسایش بیماران وموجبات تسهیل کار آسایشگاه صادر فرموده سپس دفتر یادبود آسایشگاه را بامضای خود موشح ودر ساعت پنج بعد از ظهر بکاخ سلطنتی بازگشت فرمودند .

ضمناً رأی مبارك ملوکانه براین قرار گرفت که مخارج ساختمان یك آسایشگاه بزرك جهة مسلولین کشور را در دماوند یا نقطهٔ مناسب دیگر مرحمت فرمایند .

فومنات گیلان

مبلغ دویست و پنجاه هزار ریال از طرف بندگان اعلیحضرت همایونی برای رفاهیت و کمك فومنات گیلان اعطا گردید که در وزارت کشور کمیسیونی باحضور عده‌ای از متنفذین محلی تشکیل شده و برای آنکه همه مردم بتوانند

ازاین عطایای ملوکانه بهره‌مند شوند باتفاق آراء تصمیم گرفته‌شد این‌مبلغ را بمصرف لاروبی قنوات فومنات برسانند.

کوی نازی آباد

چون خاطر مبارك ملوکانه همواره‌درفکر رفاهیت وبهبودی حال‌عموم اهالی کشور میباشد بنا بر این امر فرمودند برای سکنای طبقات بی بضاعت پایتخت و کارگران و کارمندان جزء ادارات دولتی خانه‌های ارزانی در زیباترین محلات تهران بنا شود این بود که وزارت دارائی نقشهٔ یکهزار وسی ساختمان خانهٔ کوچك و بزرك با سیم کشی برق ولولهٔ آب وباغچه راکه هزینه هریك از ۳۱۵۰۰ تا ۷۰۰۰۰ ریال پیش‌بینی شده بادرنظر گرفتن کلیهٔ لوازم‌زندگانی‌اجتماعی وبهداشتی و فرهنگی از قبیل بیمارستان ـ زایشگاه ـ گرمابه های عمومی ـ رختشوی خانه ـ دبستان ودبیرستان ـ زمین ورزش وکتابخانه وتالار سخنرانی وسینما ودکان وبازار ومیدان خواربارفروشی وسرویس‌های عمومی ازقبیل پست وتلگراف ـ کلانتری ـ شهرداری که‌در ظرف سه‌ماه ساختمان آنها بپایان میرسد طرح نمودند چون انجام ساختمان بشرکت بیمه که یکی ازشرکت‌های تابع وزارت دارائی است تکلیف‌شده وتوانائی پرداخت تمام مبلغ‌هشتاد و پنج میلیون ریال هزینهٔ پیش‌بینی شده را نداشت بندگان اعلیحضرت همایون شاهنشاهی امرفرمودند بیست میلیون ریال ازاین مبلغ که هزینه تأسیسات عمومی است از محل عطایای ملوکانه پرداخت گردد و نیز مقرر گردید بعداً برای واگذاری این خانه‌ها باشخاصیکه استحقاق دارند باقساط طویل‌المدت مثلا ده الی پانزده سال اقدام شود.

بمنظوراجرای منویات شاهانه‌درروز شانزدهم بهمن‌ماه ۱۳۲۰ طبق‌دعوتیکه ازطرف وزارت دارائی بعمل آمد ساعت سه‌بعد ازظهر باتشریفات خاصی اعلیحضرت همایون شاهنشاهی در کوی نازی آباد تشریف فرما شده اولین سنك بنای مسجد باشکوهی را که در مرکز کوی بسبك مسجد شاه برپا شده وروی آن نوشته بود (اعلیحضرت همایون محمد رضا شاه پهلوی در نخستین سال سلطنت خود بدست

مبارك این سنك بنای کوی نازی آباد را نهادند ، شانزده بهمن‌ماه یکهزار وسیصد و بیست) درمحل بنا نصب فرمودند در اینموقع صدای مبارك باد و کـف‌زدن وشادی میهمانان چندلحظه بگوش میرسید پس‌از پایان تشریفات نصب سنك ومعرفی اشخاص وابراز مرحمت نسبت بمدعوین ازطرف اعلیحضرت همایونی ، موکب ملوکانه‌ساعت چهار بعد ازظهر بکاخ سلطنتی بازگشت فرمودند .

اعطای اولین‌نسخهٔ قانون اساسی

قبل ازظهر روز اول فروردین ماه سال ۱۳۲۱ طبق معمول با تشریفات خاصی آئین سلام عام درکاخ گلستان در پیشگاه اعلیحضرت همایون شاهنشاهی برگزار گردید وپس از آنکه آقایان نخست وزیر ورئیس مجلس شورایملی بنام کارمندان دولت وملت ایران تبریکات صمیمانه را معروض داشتند اعلیحضرت همایونی شرحی درامورمهمهٔ کشوروقدردانی ازاحساسات آقایان نمایندگان بیان فرموده ودفتری را کـه در سینی مخصوصی قرار داشت بآقای رئیس مجلس شورایملی اعطا نمـوده فرمودند :

« این نخستین متن قانون اساسی است که بامضای مرحوم مظفرالدین شاه رسیده و اینك بوسیله شما برای ملت بـاز میگردانم »

این قانون‌که دردورهٔ اول مجلس شورای‌ملی پس ازتصویب بصحهٔ مرحوم مظفرالدین شاه و امضای آن پادشاه ومحمد علیشاه ولیـعهد وقت و رئیس الـوزراء وقت رسیده ونزد رئیس مجلس دورهٔ اول شورایملی بوده و اخیراً از اوراق ایشان پیدا و وسیلهٔ بازماندگانش این سند گرانبها تقدیم پیشگاه اعلیحضرت همایون شده بود شاهنشاه جوانبخت در روز اول فروردین ضمن تشریفات خـاصی درحضور نمایندگان همهٔ طبقات برای ضبط در مجلس شورایملی به آقـای رئیس مجلس مرحمت فرموده وبااینعمل که درحقیقت قانون اساسی را مجدد بملت اعطا فرمودند

اصول مشروطیت وحکومت دموکراسی را تأئید وحمایت فرموده‌اند.

رئیس مجلس شورایملی پس از دریافت این سند تاریخی اظهار تشکر و امیدواری ازتوجهات ملوکانه نموده سپس نمایندگان هریك از طبقات بعرض تبریك مبادرت ورزیده اعلیحضرت همایونی نیز همه را مورد تفقد و مرحمت شاهانه قرار دادند.

بعد از آنکه آئین سلام طبقات مختلف پایان یافت سفرا و وزرای مختار و نمایندگان سیاسی خارجی و کارمندان سفارتخانه‌ها برای عرض تبریك بحضور همایونی شرفیاب شدند، ساعت یازده آئین سلام نوروز خاتمه یافت.

پیام شاهنشاه بملت ایران

درساعت دوازده روزاول فروردین ماه ۱۳۲۱ شاهنشاه خطاب بملت ایران چنین فرمودند:

« هم میهنان عزیزم امیدوارم عید نوروز بر همهٔ شما مبارك باشد وسال جدید را بخوشی وسعادت بگذرانید »

بعد از آنکه شرحی راجع بیاری خواستن از خداوند متعال در اینکه سعادت و ترقی هر ملت بسته بهمت افراد آن میباشد فرمودند، مبسوطاً از اتحاد و اتفاق بحث وفرمودند:

« اندکی از اغراض شخصی بگذریم و مصالح نوع را منظور نظر قرار دهیم »

وپس از تفسیر جمله مذکور باین نکته رسیدندکه:

« رعایت مصالح نوع همان است که بعبارت دیگر میهن پرستی مینامند »

بندگان اعلیحضرت همایونی بعد از این قسمت بیان فرمودند:

« هم میهنان عزیز من که امروز برحسب پیش آمد روزگار

ریـاست کشور و ملت ایـران را عهده دار شده معتقـدم کـه آبرومندی دولت و سلطنت همانا در این است که ملت آسوده باشد و بخوشی زندگانی کند و در سهم خود آن اندازه که بمن مربوط است درادای وظایفی که برای این مقصود باید بجا آورد بقدر مقدور میکوشیم »

سپس مختصری راجع بعبرت از گذشته وهشیاری در آینده بیان و فرمودند :

« اگر صـاحبان قـدرت و استطاعت بامـردان ضعیف و بی بضاعت همدردی نکنند وخودپرستی پیشه‌خود نمایند خدای نخواسته بمصائب وبلیاتی گرفتار میشویم کـه برای همه مایهٔ جگر سوزی وپشیمانی خواهد بود »

شاهنشاه بفرمایشات خود ادامه داده تا آنجا کـه فرمودند :

« البته وقتی گفته میشود خود پرست نباشید و مصالح عامه را منظور بدارید مقصود این نیست کـه منافع شخصی را یکسره مهمل بگذارید بلکه مراد این است که منافع خصوصی را با مصالـح عمومی سازگار کنید و اگر چنین کردید شرایط عدالت و انصاف هم ادامه مییابد و مطمئن خواهید بود کـه در عین جلب منفعت شخصی تکلیف خویش رانسبت بابناء نوع نیز بجا آورده اید این است پیام من بشما ملت ایران در این اول سال و هنگام عید باستان کـه انشاءالله بهمهٔ ایرانیان بتوفیق پاك یزدان مبارك ومیمون خواهد بود »

شاهنشاه جوانبخت و افسران آسیب دیده

ساعت شش بعداز ظهر روز شنبه اول فروردین ماه ۱۳۲۱ اعلیحضرت همایون شاهنشاهی ببیمارستان پهلوی تشریف فرما شده تـا یکساعت و نیم ضمن بازدید قسمتهای مختلفهٔ بیمارستان کلیه بیماران بستری را مورد تفقد ملوکانه‌قرار داده‌و بخصوص

شاهنشاه نسبت بچند نفر از افسرانیکه آسیب دیده و هنوز تحت معالجه ومداوا بودند اوامر مؤثری صادر ومقرر فرمودند صورت جامعی از آنان تهیه و تقدیم شود .

کلیهٔ بیماران در روز اول سال از عیادتی که از طرف پدر تاجدارشان اعلیحضرت همایونی بعمل آمده بودغرق در مسرت وشادمانی بوده و آنروز پرسعادت را برای مدت عمر خود فراموش نخواهند نمود .

بنفع بنگاه حمایت مادران

خاندان جلیل سلطنتی که آمادهٔ ابراز هر گونه مرحمت برای دستگیری مستمندان میباشند شب پنجشنبه بیست وهفتم فروردین ماه ۱۳۲۱ درشب نشینی باشگاه افسران که بمنفعت بنگاه حمایت مادران داده شده بود تشریف فرما شده و با این تشریف فرمائی ذات مقدس شهریاری و والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی ووالاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی که از احساسات شایان حاضرین قدردانی میفرمودند مبالغ هنگفتی بنفع بنگاه نامبرده بدست آمده که در اول سال کمکی بیکمشت مادران باردار بینوا گردید .

بازدید بیمارستان زنان

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی ساعت سه ونیم بعد ازظهر روز ششم اردیبهشت ماه ۱۳۲۱ ببیمارستان زنان و کودکان برای بازدید قسمتهای مختلف بیمارستان تشریف فرما شده و پس از آنکه توجه ملوکانه نسبت ببیماران سرطانی جلب گردیده در موضوع جلو گیری از سقط جنین که تقریباً هشتاد وپنج در صد آن عمدی است دستور هائی صادر فرموده ، نسبت بزنانی که اخیراً وضع حمل کرده بودند توجه مخصوص مبذول و آنانرا مورد محبت و تفقد ملوکانه قرار دادند سپس باصدور اوامر و دستورهای لازم بمنظور فراهم نمودن آسایش بیماران و ملاحظه

قسمت داروخانه و دندانسازی ساعت چهار و ربع بعداز ظهر بکاخ سلطنتی مراجعت فرمودند .

رعیت نوازی

روز سه شنبه نوزدهم خرداد ماه ۱۳۲۱ برای یکمشت مردم جنوب شهر تهران روز بی‌نظیر و بی سابقه‌ای بود و مردم چنین سعادتی را بخواب نیز ندیده بودند . آنروز ارادهٔ ملوکانه براین قرار گرفته بود که باللباس عادی خیابانهای جنوب شهر تهران را بازدید فرمایند .

شاهنشاه بعد از عبور از خیابانهای گار راه آهن حضرت عبدالعظیم و دروازه خراسان غالب کوچه‌ها را پیاده بازدید وضمن رسیدگی بوضع برق و نظافت آنجاو صدور دستور های لازم بشهردار وقت داخل خانه های اشخاص شده و شخصاً از نزدیك اوضاع زندگی خانواده‌ها را بررسی میفرمودند .

هیچ ممکن است احساس نمود این عمل شاهانه تا چه حدود در قلوب مردم شاهدوست ایران مؤثر بوده است ؟ بخصوص وقتیکه اعلیحضرت شاهنشاهی در طی این گردش بچندخانواده مبالغی از یکهزار تاپنجهزار ریال بتناسب وضعیت استحقاق آنان کمك فرمودند .

در یکی از کوچه‌ها زنی پیش آمد . بعرض رسانید که مریض دارم عیادت فرمائید . شاهنشاه بزرگوار دعوت‌زنرا اجابت فرموده واردخانه وی گردیدند پس‌از نوازشهای لازم دستور فرمودند طبیب زنی حاضر ومریض‌را تحت مراقبت درآورده واگر لازم است او را فوراً ببیمارستان اعزام دارند کم کم ازدحام بحدی زیاد شدکه اطراف اعلیحضرت همایونی را گرفته ومردم‌از زن‌ومرد و کودك بااحساساتی بی‌شائبه وپر از مهرومحبت راه را برشاهنشاه خودمسدود نمودند .

شاهنشاه رعیت پرورباآنکه در تمام این مدت متأثر بنظرمیرسیدند بازنسبت بهمه اظهار محبت فرموده وبحرفهای همه ترتیب اثر میدادند . تا آنکه یکساعت بعدازظهردرحالیکه‌احساسات‌عدهٔ کثیری‌مردم بدرقهٔ‌ایشان‌میشدبقصر مراجعت‌فرمودند.

بعد ازاین عنایت شاهانه بیك‌مشت اهالی فلکزده جنوب شهرتهران که منتج باقدامات مؤثر ومجدانهٔ شهرداری - شهربانی وسایر ادارات گردید عدهٔ زیادی از ساکنین کتباً تشکرات قلبی خودرا با یکدنیا ادعیهٔ خالصانه بعرض شاهنشاه محبوب، رسانده وضمن عرض‌امتنان توجهات مخصوص اعلیحضرت همایونی‌را نسبت بساکنین این محل خواستار گردیدند.

مستمندان دشتستان

روز سه شنبه نهم تیرماه ۱۳۲۱ اعلیحضرت همایون شاهنشاهی مبلغ یکصد هزار ریال وجه نقد وهمچنین بهای بیست وپنج خروار برنج که بالغ برشصت هزار ریال میشود بمنظور کمك بمستمندان دشتستان اعطاء فرمودند.

برقراری مستمری برای خانوادهٔ افسران شهید

از طرف وزارت جنگ بخانوادهٔ افسران و افراد و مستخدمین ارتش که در وقایع شهریور ۱۳۲۰ شهید شده بودند ابلاغ گردید بمنظور برقراری مستمری و دریافت عطیهٔ شاهانه بکارگزینی ستاد ارتش و یا بدارائی ارتش در شهرستانها مراجعه نمایند.

خشك سالی بوشهر

وقتی اوضاع رقت‌بار خشکسالی بوشهر براثر عدم بارندگی ونداشتن آب و خوراکی درآن بندر بعرض پیشگاه مبارك ملوکانه رسید شاهنشاه رئوف و مهربان ازاین وضع متأثرگردیده وبخصوص هنگامیکه توجه شاهانه بنداشتن اعتبار برای هزینه آوردن آب جاری معطوف گردید تقبل فرمودند پس ازوصول نقشه و گزارش مهندسین مخارج تأمین‌آب جاری و آشامیدنی بندر بوشهر و سایر بنادر را شخصاً پرداخت فرمایند.

از این عطیهٔ ملوکانه و مرحمت و عنایت شاهانه کلیهٔ اهالی بوشهر و بنادر مسرور گردیدند.

آرزوی ملت

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی روزچهاردهم مردادماه ۱۳۲۱ بیاناتی بمناسبت جشن مشروطیت خطاب بملت ایران فرمودند که منتهای آروزی همهٔ ایرانیان پاکدل بود - در آن لحظه همهٔ مردم نه‌تنها درمنزل بلکه در میدانهائیکه دستگاه پخش صدای رادیو بود جمع شده نطق شاهنشاه دموکرات خود را که در توصیف آزادی ومشروطیت بود وتأثیر عمیقی درشنوندگان داشت گوش میدادند.

اعلیحضرت همایونی پس‌ازتبریك بملت وتعریف حکومت مشروطه فرمودند:

« ملتی درخور حکومت مشروطه میباشد که هرفردی از افراد آن بوظیفهٔ خودعمل‌نموده وشانه ازبارمسؤلیتی که بمقتضای همان اصل مشروطیت بردوش او است خالی نکنند و این وظیفه مشترك ملی همان خدا شناسی - میهن‌پرستی - آزادی خواهی میباشد ودرحقیقت شعار خودرا (چوایران نباشد تن‌من مباد) قرار دهد »

شاهنشاه چنان با حرارت وایمان مخصوص بخود در موضوع آزادیخواهی و حمایت ازقانون ومشروطیت بحث فرموده واستحکام مبانی آزادی و دموکراسی را بعموم افراد ملت توصیه فرمودند که بخوبی‌مکنونات خاطر شاهانه آشکار گردیده وثابت فرمودند تاچه حد هواخواه ودوستدار قانون وآزادی ومشروطیت میباشد.

ملت ایران شاه جوان بتمام معنی دمکرات را بزرگترین مظهر قومیت خود دانسته وازجان ودل این وجود مقدس را دوست دارد.

عطیهٔ ملوکانه بهمدان وبروجرد

باآنکه ازچندی قبل مهندسین وزارت کشور مبادرت بنقشه‌کی و اقدامات اولیه برای آوردن آب از دهستان اطراف بشهرستان همدان نموده بودند ولی بعلت

موجود نبودن اعتبار در بودجهٔ شهرداری همدان هیچگونه اقدام عملی میسر نمیگردید بنابراین مراتب بعرض ملوکانه رسید مقرر فرمودند یك میلیون ودویست هزار ریال هزینهٔ آن برای رفاه حال اهالی بشهرداری اعطا گردد تا با نظر کمیسیونی از معتمدین محلی اقدام مقتضی بعمل آورند .

وهمچنین بمنظور اصلاح آب مشروب شهرستان بروجرد چون طبق برآوردی که ازطرف مهندسین اعزامی بعمل آمد مبلغ اعطائی اولیه برای انجام واجرای اوامر ملوکانه کافی بنظر نمیرسید مراتب بعرض شاهانه رسانده شد اعلیحضرت همایونی مجدداً مبلغ یکمیلیون وشصت هزار ریال برای تکمیل اقدامات اصلاحی آب مشروب شهرستان بروجرد اعطا فرمودند .

اینگونه اقدامات خیر خواهانهٔ شاهنشاه جوانبخت چنان اثری در قلوب ملت شاهپرست ایران نموده وچنان محبوبیتی دردل آنان ایجاد نموده است که بوصف نمی آید .

آغاز دومین سال سلطنت شاهنشاه

روز چهارشنبه بیست وپنجم شهریور ماه یکهزار وسیصد وبیست و یک یعنی نخستین روز دومین سال سلطنت اعلیحضرت همایون محمدرضاشاه پهلوی از نظر همهٔ ملت ایران روز پرافتخار وبزرگی بشمار رفته وتمام مردم درمرکز ودرشهرستانها از هرطبقه‌ای که بودند باکمال شعف وخورسندی بیکدیگر شادباش میگفتند .

سرمقاله‌های کلیهٔ جراید کشور دربارهٔ آغاز دومین سال سلطنت اعلیحضرت همایونی اختصاص داده‌شده ودراینجا برای اطلاع قسمتی ازسرمقالهٔ روزنامه اطلاعات رادرروزچهارشنبه بیست وپنجم شهریورماه ۱۳۲۱ بطورنمونه درذیل درج مینمائیم .

آغاز دومین سال سلطنت اعلیحضرت محمد رضا شاه پهلوی

« سال گذشته درچنین روزی حکومت بیست ساله اعلیحضرت رضاشاه پهلوی بپایان رسید واعلیحضرت همایون محمدرضاشاه پهلوی

در بحبوحهٔ مشکلات فراوانی که برای کشور ما پیش آمده بود زمام امور سلطنت را در دست گرفتند. اعلیحضرت شاه جوان همانطوریکه وعده فرموده بودند و در نخستین نطق خود در مجلس اشاره فرمودند بتمام معنی یك شاه قانونی و آزادیخواه بوده و بهمین مدت کم توجه‌احترام قاطبه اهالی مملکت را نسبت بخود جلب نمودند. در این یکسال اعلیحضرت همایونی که متوجه اوضاع پریشان و گرفتاریهای توده مردم بودند تمام اوقات شریف را مصروف کمك بینوایان و مسکینان نموده و مساعدتهای مؤثر و شایان بمستمندان کشور فرموده‌اند که بنوبه خود حاکی از کمال رحم و عطوفت شاهانه و مورد سپاسگذاری عموم ملت است.

امروز درعین حال که نخستین روز دومین سال جلوس اعلیحضرت همایونی شاهنشاه جوانبخت ما است نخستین روز دومین سال تاریخ جدید دموکراسی ایران نیز میباشد ودرحقیقت روزی است که تاریخ ایران وارد مرحلهٔ تازه‌ای شده‌است»

سپس درسرمقاله روزنامهٔ اطلاعات ازدوره بیست سالهٔ گذشته بحث گردیده وباینجا رسید که:

«امروزعموم ملت ایران باین حقیقت کاملا پی برده وهواه‌خواه آزادی و حکومت مشروطه میباشند خوشبختانه همانطور که گفتیم و همهٔ ابنای ملت نیز تصدیق دارند شاه جوان ما هم یك پادشاه دمکرات و آزادیخواه واقعی میباشند و میل دارند که بر قلوب مردم حکومت نموده وملت خود را درمیان جهانیان سر-بلند و سرافراز نمایند ودر این مدت عملا این نیات خیرخود را بثبوت رسانیده‌اند. در اینموقع با اینکه مصائب زندگی و فشار روزگار مجالی باقی نگذاشته است که مردم بشادی و سرور

پردازند با وجود این از شروع دومین سال سلطنت اعلیحضرت
محبوب خود خرسند وشادمانندواین شادی ومسرت‌را در قلوب
خود ذخیرهٔ روزهای آرامش و بهتری مینمایند تا آشکار سازند.
اینك ما وظیفه خود میدانیم بنام ملت ایران به‌پیشگاه شاهنشاه
معظم دادگر ومهربان تبریك گوئیم امیدواریم ملت‌ایران وسیلهٔ
توجهات اعلیحضرت شاهنشاه بآمال و مقاصد ملی خود کامیاب
گردیده واین‌روزهای سخت ودشوار را بتندرستی و شادکامی
بسر آرد وبرهمهٔ مصائب ومشکلات فائق آید.

علاقه بورزش

شاهنشاه نه‌تنها پیوسته بامور خیریه واصلاحات اجتماعی توجه دارند بلکه‌در
مورد بهداشت افراد کشور نیزتوجه خاصی مبذول میفرمایند چه علاوه بر کلیهٔ
عطایائیکه بهمین منظور دراینمدت قلیل مرحمت فرموده‌اندغالباً ازهر گونه تشویق
برای پیشرفت امور ورزشی که باعث نیرومندی افراد است مضایقه نفرموده حتی در
بیشتر مسابقه‌های ورزشی کشور تشریف فرما شده وبخصوص از نزدیك جوانان
ورزشکار را مورد تفقد ملوکانه قرار داده وبادست مبارك جامهای‌پیروزی‌را بآنان
مرحمت ویانشان ومدالهای مخصوصی را برسینه قهرمانانیکه درمسابقه‌های مختلف
قهرمانی موفق بشکستن رکورد سالهای گذشته میشوند نصب میفرمایند.
اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بااین‌مراحم ملوکانه بزرگترین وسیلهٔ‌تقدیر را
برای جوانان‌کشور بمنظور پیشرفت امور ورزشی فراهم میفرمایند نکته‌ای که در
جشنهای ورزشی جلب توجه مینماید احساسات پاك بیحد وحساب جوانان‌ورزشکار
و دانش آموزان وتماشاچیان است که با بی آلایشی خاصی نسبت بشاهنشاه محبوب
ابراز میگردد.

میلاد اعلیحضرت همایون شاهنشاهی

روز چهارم آبانماه ۱۳۲۱ روز میلاد شاهنشاه جوانبخت ایرانست که برای ملت حق‌شناس ایران جشن بزرگ وتاریخی است .

در این روز مسعود مردم ایران بابرقراری جشن و مجالس شادمانی علاقهٔ قلبی خودرا نسبت بشاهنشاه محبوب خود بثبوت رسانیدند .

با آنکه درآبان سال ۱۳۲۱ که‌مصادف بابیست وچهارمین‌سال میلاد شاهنشاه بود بمناسبت وقایع جاری کشور و جنگ بین‌المللی ذات همایونی اوامری‌برای عدم انعقاد جشن صادر فرمودند معهذا در اثر ابراز احساسات شدید وبی آلایش مردم نسبت بشاهنشاه ازیکروز قبل درتمام کشور برکلیهٔ در ودیوارها پرچمهای سه‌رنگ آویخته شده و بساط چراغانی مفصلی برپا گردید وبااینوضع ملت ایران باصمیمیت خاصی شادباشهای خویش‌را تقدیم پیشگاه مبارك اعلیحضرت همایونی نمود .

هزینه جشن میلادشاهنشاه

مشاهدهٔ وضع اسف‌انگیز زندگی بینوایان ومستمندان شاهنشاه‌را بر آن‌داشت که هزینهٔ جشن میلاد مسعود خودرا برای کمك بمستمندان اعطا فرمایند ونیز امر و مقرر فرمودند شب‌نشینی بسیار مجلل وباشکوهی در باشگاه افسران ترتیب داده شود تا توجه توانگران و ثروتمندان کشور را باین موضوع جلب نموده و در یک چنین موقع خطیری که اثرات جنگ خانمانسوز عالم در کشور ایران کاملا ظاهر گشته است کمك آنانرا نسبت بیکعده بیچارگان خواستار شوند .

در این شب‌نشینی که تا یکساعت بعد از نیمه شب اعلیحضرت همایونی در میان میهمانان‌ومدعوین تشریف داشتند مبالغ هنگفتی بنفع بینوایان ازگل فروشی و حراج اشیاء ذیقیمت که ازطرف بندگان اعلیحضرت همایونی اعطاء شده بودبدست آمده عطوفت ومحبت شاهانه نسبت بافراد ملت آنطور که باید وشاید ظاهر گردید .

والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی

والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی خواهر توأم اعلیحضرت شاهنشاه شاهزاده خانم محبوب و بزرگواریست که دراین مدت براثر خدمات اجتماعی و مساعی برجسته و خستگی ناپذیر در راه دستگیری از مستمندان و مسافرتهائیکه بمنظور آسایش و سعادت ایران و ایرانیان بداخل و خارج کشور فرمودند علاقهٔ مفرط خود رابتشفی قلوب افراد ملت ایران بثبوت رسانیده‌اند .

این شاهزاده خانم محبوب که تمام هم خود را مصروف خدمت بمستمندان و بینوایان فرموده و دائماً توجه مخصوصی نسبت بآسایش عمومی و دستگیری از ناتوانان دارند مقرر فرمودند ساعت چهار بعد از ظهر روز دوشنبه هیجده آبان‌ماه ۱۳۲۱ برای تأسیس انجمنی بنام انجمن خیریهٔ والاحضرت اشرف پهلوی بمنظور کمک و مساعدت بهم میهنان مستمند و بینوا از اشخاص خیر شهر تهران تشکیل گردد .

انجمن مزبور با استقبال شایان خیرخواهان در همانروز تشکیل گردیده و والاحضرت شاهدخت که ریاست عالیهٔ انجمن را داشتند فی‌المجلس مبلغ پانصد هزار ریال اعطا فرمودند تاهیأت مدیرهٔ انجمن طبق برنامهٔ تنظیمی برای تامین رفاه و آسایش مسکینان بمصرف برسانند .

اینعمل که یکی ازصدها اقدامات برجستهٔ والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی میباشد از هرجهت مورد تحسین و سپاسگزاری عامه واقع گردیده و با خدمات دیگری که این شاهزاده خانم نموده‌اند آحاد ملت ایران عاجزند از زحمات شبانه روزی وتحمل مشقات خستگی ناپذیر شاهزاده خانم در راه خدمت بهم‌میهنان اظهار قدردانی نمایند .

نه‌تنها درتاریخ چندین هزار ساله کشور عزیز ما بلکه در تاریخ جهان سابقه ندارد که بانوئی تااین پایه بفکر دستگیری بینوایان بوده ودرهر کار خیری پیشقدم نیکو کاران باشد .

والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی باقلب حساس و عاطفهٔ مخصوص بخود و فدا کاریهائیکه‌جهة پیشرفت منویات ملوکانه ازخودنشان داده‌اند درقلوب ملت‌ایران جای خاصی‌را اشغال وهمواره موردستایش همگان میباشند.

عطیهٔ ملوکانه بانجمن خیریهٔ والاحضرت اشرف پهلوی

روز دوشنبه بیست و پنجم آبان ماه ۱۳۲۱ بندگان اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بمنظور نگهداری از بینوایان و مستمندان مبلغ دویست هزار ریال و از طرف علیاحضرت ملکه یکصد هزار ریال بانجمن خیریهٔ والاحضرت اشرف پهلوی اعطا فرمودند.

انجمن ازاین توجهات شاهانه سپاسگزاری کرده مراتب تشکرخودرابپیشگاه شاهنشاه تقدیم داشت.

تأسیس اینگونه انجمنهای حمایتی و خیریه که پیوسته مورد توجه خاص بندگان اعلیحضرت همایونی و والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی است یکی از خدمات بارز و برجستهٔ خاندان کرم محسوب و ملت ایران از اینگونه خدمات نوع‌پرستانهٔ‌شاهانه برای همیشه سپاسگزارمیباشد بویژه آنکه حسب‌الامر نمایندگان انجمنها و بنگاههای خیریهٔ تهران بشرح زیر:

۱ـ بنگاه کمك باشخاص ناقص‌الاعضاء

۲ـ بنگاه خیریهٔ والاحضرت اشرف پهلوی

۳ـ بنگاه حمایت مادران

۴ـ انجمن خیریهٔ تهران بازرگانان

۵ـ انجمن خیریهٔ مرکزی شهرداری

۶ـ انجمن خیریهٔ ایران وآمریکا

۷ـ انجمن خیریهٔ ناحیهٔ عودلاجان

۸ـ انجمن خیریهٔ ناحیهٔ شمال شرق

۹ ـ انجمن خیریهٔ آموزشگاه بینوایان شیروخورشید سرخ .

درمحل جمعیت شیروخورشید سرخ اجتماع نموده بانمایندگان وزارت کشورو وزارت بهداری نظریات و تصمیماتی اظهار و اتخاذ فرمودند تانحوهٔ عمل هر یك از انجمنهای مزبور مشخص و اقدامات آنان طوری صورت گیرد که بهمهٔ مستمندان بتناسب بااحتیاجات آنها کمك شود و نامه‌هائی نیز در اینمورد بوزارت خواروبار و وزارت راه در خصوص لزوم ایجاد تسهیلات در تهیهٔ خواروبار و حمل و نقل برای انجمنهای خیریه صادر کرده‌اند .

سرمحبوبیت والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی

شب بیست‌وپنجم آبانماه ۱۳۲۱ والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی در مقابل رادیو تهران نطق مؤثر و مهیجی خطاب بملت ایران برای دعوت بکمك بمستمندان ایراد فرمودند که در روحیهٔ عامهٔ مردم تأثیر بسزائی داشته و اینك خلاصهٔ بیانات شاهزاده خانم محبوب ذیلا نقل میشود .

« هم میهنان عزیز . موقع مشکلتر و وقت تنگ‌تر از آنست که حاجت به تمهید مقدمه باشد ، مگر در سختی اوضاع و خطری که از حیث کمی خواروبار گریبان ملت بیگناه ایران ومخصوصاً طبقهٔ بیچیز و ناتوان را گرفته تردیدی داریم ؟

آیا برای تأثر یك فرد و تهییج عواطف انسانی مشاهدهٔ روزگار رقت بارمردم در حال حاضر کافی نیست ؟

آیا لازم است که من شما را بهمکاری و کمك با بیچارگان تشویق کنم ؟ ویا حاجتی هست که شما مرا بمواسات ودستگیری ترغیب نمائید ؟

بینوایانی که امروز دچار مشکلات زندگی شده‌اند برادران و خواهران‌ما هستند که ملت ایران ازما وآنها تشکیل شده وجز اینکه‌ما دروضع بهتری‌وآنان درموقع

سخت‌تری هستند فرق دیگری در بین نیست .

بعقیدهٔ من باید کلیهٔ افراد کشور دست بدست هم داده و هر کس باندازهٔ توانائی به بینوایان کمك نماید . راست است آنها که تمولشان بیشتر است باید بهمان نسبت بیش از سایرین کمك نمایند ولی کسانی هم که بحد اعلای تمکن نرسیده نباید خود را بی‌نیاز از استعانت بپندارند بلکه همینکه چیزی از حوایج ضروری بیشتر داشته باید حال آنهائیکه یك لقمه نان خالی ندارند بخاطر آورند و بیك خورش اکتفا کنند وزیادی را برای بینوایان کنار بگذارند .

امروز از خانمها و آقایان - پسران و دختران و حتی کودکان خردسال انتظار دارم که تا آخرین حدامکان و بهر نحو و طریقی که مقدورشان باشد بمستمندان کمك کرده و این فکر مقدس را در بین دوستان و آشنایان ترویج کنند .

منظور من هم‌در تشکیل این جمعیت بانوان بیشتر امید رسیدن همین منظور ونتیجه است ویقین دارم که بیاری خداوند باصلاح اخلاقی بزرگی در طبقهٔ ما که نسوان باشد موفق خواهم شد .

همین امید و آرزو مرا براینکار برانگیخته است والا چه تفاوتی خواهد داشت که رئیس جمعیت باشم و یا عضو آن و یا فقط کمکی بآن کرده باشم موقع این قبیل قیود و عناوین نیست بلکه هر کس بوظیفهٔ خود باید عمل کند .

راستی هیچ توجه داریم که زمستان هم در پیش است ؟ یالباسهای گرممان فکرسرمارا بکلی از نظرمان‌دور کرده‌است گرسنگی و سرما که دست بدست هم‌داده‌اند روزگار بیچارگان

والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی درموقع ایراد نطق

ازطرف انجمن خیریهٔ والاحضرت اشرف پهلوی بمستمندان کمك میشود

را تیره تر میسازد پس ما هم باید دست بدست هم بدهیم و با جدیت کامل و بکمك نیروی ایمان دفع شر این دو خطر را از همنوع خود بنمائیم .

آیا سزاوار است که ما در ناز و نعمت باشیم و اندك توجهی بحال فقرا وضعفا که سختی اوضاع حاضر هر روز و هر دقیقه بعدهٔ آنان میافزاید ننمائیم ؟ البته شایسته و سزاوار نیست زیرا شکرانهٔ بازوی توانا بگرفتن دست نا توان است .

خدا میداند هر وقت بفکر خانوادهٔ مضطری میافتم و منظرهٔ دلخراش پدر و مادریرا که کودکان گرسنه لقمهٔ نانی از آنان میخواهند و آنها از ناتوانی سر خجلت بزیر میافکنند در نظر مجسم میسازم دلم از غصه خون میشود .

شما خواهران و برادران عزیزم که البته این منظرهٔ رقت آور را خیلی بیش از من بچشم دیده‌اید چگونه ممکن است منقلب ومتأثر نشوید . بیائید عهد کنیم که هر چه بتوانیم در این راه ببینوایان کمك کرده و در حدود توانائی خود از هیچ اقدامی فروگذار ننمائیم وپیام خود را در همینجا بپایان رسانده توفیق در این امر خیر را که مایهٔ رستگاری است برای همه از خداوند مسئلت مینمایم»

این بود شمه‌ای از فرمایشات والاحضرت شاهدخت که با تأثرات قلبی وایمان پاك بنحوی بیان فرمودند که دل شنوندگان را برقت آورده و آنانرا بدستگیری از هم میهنان مستمند تشویق وترغیب فرمودند .

اعلیحضرت همایونی و والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی

ساعت هشت و نیم بعد از ظهر روز یکشنبه هشتم آذرماه ۱۳۲۱ اعلیحضرت همایون شاهنشاهی باتفاق شاهزاده خانم والاحضرت اشرف از خیابان شاهپور عبور فرموده در

میدان شاهپور از اتومبیل پیاده وبطرف بازارچه قوام‌الدوله تشریف فرما گـردیده پس از توجه کامل بوضع عابرین بکاروانسرای جواهریها که محل اجتماع بینوایان است داخل و کلیهٔ بینوایان را مورد تفقد ملوکانه قراردادندوپس ازرسیدگی بوضع زندگی آنان دستورهائی صادر فرمودند تا بهـر یك از خانواده‌ها لحاف و کرسی و مقداری ذغال و آذوقه ومبلغی وجه نقد داده شود .

اوامر ملوکانه بلافاصله اجرا گردیده سپس برای سرکشی بسایر مستمندان اعلیحضرت همایونی باشاهزاده خانم بچند کوی دیگر تشریف فرما شده نسبت بعدهٔ زیادی از بینوایان دستور کمك ومساعدت صادر فرمودند .

شاهنشاه بدانشگاه بذل توجه میفرمایند

ازساعت سه بعد ازظهر روز پنجشنبه پانزدهم بهمن ماه ۱۳۲۱ جشن استقلال دانشگاه وجشن فرهنگی پانزده‌بهمن درپیشگاه‌اعلیحضرت همایونی درتالاردانشکدهٔ حقوق‌برپا گردید پس‌ازایراد نطق‌ها وخطابه‌ها ازطرف رئیس دانشگاه‌ودانشجویان، مدالها وجوائز بدست مبارك شاهانه بدانشجویان اعطا گردید .

اینك شمه ای از فرمایشات ملوکـانه در این جشن خطاب بدانشجویـان و جوانان تحصیل کردهٔ ایران که بهترین مشوق آنان‌درراه تکمیل معلومات بوده‌است ذیلا درج میگردد .

« بسیار خرسندم ازاینکه امروز دراین‌جشن مسرت‌آمیز شرکت کـرده ودانشگاه تهران را بمفهوم حقیقی خود مشاهده میکنم باعلاقهٔ مفرط ومخصوصی که من‌همیشه بترقیات فرهنگی کشور خود داشته ودارم بدیهی است که دیدار یك‌چنین‌دستگاه بزرگ علمی برای من خیلی فرحبخش است که مفاخر تاریخی تمدن و فرهنگ ایران را بخاطرما آورده وامیدواری میدهدکه این کشور باستانی هنوز قریحه وقابلیت فرهنگی خودرا ازدست نداده »

پس ازبیان شرحی درمورد تأسیس دانشگاه چنین فرمودند :

« من بدانشگاه خیلی اهمیت میدهم و بانظرتوجه واحترام مینگرم، دانشگاه گاهوارهٔ دانش ومعرفت است. دانشگاه بزرگترین مرکز فرهنگ وفضیلت است. دانشگاه سرچشمهٔ سعادت وعظمت مملکت است »

شاهنشاه پس ازتذکار شرح مبسوطی راجع بلزوم دانشگاه در کشور ایران بفرمایشات خود چنین ادامه دادند :

« باید بتدریج امور مهمهٔ کشور بدست همین جوانان سپرده شود تا آرمانهای ملی وسعادتی راکه ایرانیان شایسته آن هستند تأمین گردد »

سپس بیانات ملوکانه بااین جملات خاتمه پذیرفت :

«دانشگاه باید قائم بالذات ودرکارهای خود کاملا آزاد و مستقل بوده هیچگونه نفوذهای غیرعلمی و مداخلات سیاسی و اداری در آن دخالت نداشته باشد تابتواند باخاطر فارغ و فکر آزاد در نهایت آزادی و استقلال برطبق مقررات قانونی بانجام وظایف خود بپردازد من همانطور که گفته‌ام بدانشگاه ایران خیلی علاقمندم وبترقی و استقلال آن اهمیت زیاد میدهم و باستادان و دانشمندان که دراین دستگاه بزرگ فرهنگی انجام وظیفه میکنند بانظرمحبت مینگرم واز زحماتیکه درتشئید مبانی وترویج دانش وفرهنگ بکار میبرند قدردانی میکنم و بعموم فارغ التحصیلها تبریک گفته برای همه از خداوند یگانه توفیق میطلبم »

در بیمارستان گوهرشاد

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی سه ساعت بعد ازظهر روزشنبه هشتم اسفندماه ۱۳۲۱

عیادت از بیماران بیمارستان گوهرشاد تشریف‌فرما شدند و این بیمارستان ملی را که حسب‌الامر جهانمطاع مبارک ملوکانه بدانشکدهٔ پزشکی منتقل گشته واز هر جهت تکمیل شده بود بازدید فرموده کلیهٔ بیماران را از نزدیک مورد تفقد ملوکانه قرار داده دستورهای مؤکدی در رفع نواقص آن صادر فرمودند .

تأمین خواربار

در چنین موقعی که دنیا در آتش جنگ میسوخت وملت ایران نیز بنوبهٔ خود دچار مشکلات زندگی گردیده وروزگار بیچارگان روز بروز تیره‌تر گشته و بر تعداد فقرا افزوده میگردید امر خواربار وغله نیز بمنتها درجهٔ وخامت خود رسیده بود ، اعلیحضرت همایون شاهنشاهی که دائماً در فکر زندگی ملت ایران بخصوص بینوایان میباشند امر و مقرر فرمودند شب دوازده اسفند ماه ۱۳۲۱ در کاخ سلطنتی جلسهٔ هیأت وزیران با حضورشان تشکیل و راجع بمسائل مهم کشور بویژه امر خواربار مذاکره وتصمیمات لازم اتخاذ گردد .

در نتیجه اجرای امر مطاع مبارک تصمیم گرفته شدکسانیکه تاکنون تعهدغلهٔ خود را انجام نداده‌اند شدیداً مورد تعقیب قرار گرفته و نیز کلیهٔ مواد خواربار که در نزد بعضی از اشخاص یا انبارها بیش از مصرف شخصی باشد عیناً ضبط گردیده بمصرف آذوقهٔ عمومی برسد .

ضمناً مقرر فرمودند این جلسات هفته‌ای یک شب در کاخ سلطنتی تشکیل و در بارهٔ امور جاریهٔ کشور گفتگو شود .

اطعام بینوایان

همه میدانیم که انتظار افراد هر خانواده در شب وروز اول سال از پدر و مادرشان چیست ، برای آن بیچارگانی که از تهیهٔ غذای روزانهٔ عائلهٔ خود عاجز میباشند گذراندن شب و روز سال جدید چقدر ناگوار خواهد بود

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی برای آنکه بیچارگان در سال جدید بتوانند در شادی همگانی شرکت کنند علاوه بر آنهمه عطایای مرحمتی و دستگیریهائی که از مستمندان فرمودند مقرر داشتند.

ساعت شش بعدازظهر روز یکشنبه سی ام اسفند وظهر روزدوشنبه اول فروردین سال ۱۳۲۲ چهار هزار نفر از بینوایان و مستمندان جنوب شهر و حضرت عبدالعظیم اطعام شده وپانصد نفر ازنوآموزان بی‌بضاعت دبستانها لباس اعطا شود.

از فرمایشات ملوکانه بمناسبت عید نوروز

«... میدانم که بیشتر خانواده‌ها استطاعت جشن گرفتن را ندارند و لباس نو هم برتن نخواهندکرد. میدانم در این سال که بپایان رسید شدائد زندگی اکثر شما را متأثر و ناتوان ساخته. عده‌ای گرسنه بودند و عده‌ای را سرما صدمه زد و اغلب بقدر خود بنوعی گرفتار بودید که **شرح دادن انواع آن بلیات روح اندوهگین مرا منقلب میسازد.**

آرزومندم که افراد ملت عزیز من همه از وسائل طبیعی برخودار باشند و همیشه باولیاء مسئول کشور دستور داده‌ام که در رفاه وآسایش عامه سعی و اهتمام نمایند تاسعادت ملی برقرار شود وعلاقه‌مندی بمیهن از روی حقیقت ومعنی باشد ودر نتیجهٔ اهتمام ومراقبت ووظیفه شناسی اولیاء مسئول در ایران عزیزما ازاین پس برای هرفردی علاوه برحقوق طبیعی‌وقانونی خودکه مقدس است در محیط زندگانی او سه‌اصل‌اولیهٔ‌انسانیت‌وتمدن‌که عبارت‌از **نان - بهداشت - فرهنگ** است باید فراهم باشد و دولت این سه امر حیاتی رادر دسترس او بگذارد که بلا استثناء همه‌کس‌از آن برخوردار شود.»

شاهنشاه در محلات جنوبی تهران

روز شنبه بیست وهفتم فروردین ماه ۱۳۲۲ شاهنشاه رعیت پرور برای حصول

اطلاع ازحال بینوایان بطور ناشناس بالباس شخصی وساده بمحلات جنوب شهر تهران تشریف فرما شدند .

ازحوالی میدان اعدام تا گودالهائی که سابقاً کوره پزخانه بود واخیراً خانه‌های کوچکی برای خانواده های مستمندان در آنجا احداث شده بود مورد بازدید شاهنشاه قرار گرفته وازنزدیك اوضاع رقت‌بار بیماران مستمند ووضع زندگی آنان رامشاهده ومقرر داشتند مقدار زیادی لباس ـ دارو ـ پول بین آنها تقسیم گردد عده‌ای ازبیماران نیز حسب‌الامر جهانمطاع ملوکانه ببیمارستان منتقل گردیدند .

اهالی جنوب شهر بمحض اطلاع ازتشریف فرمائی شاهنشاه با مسرت وشادمانی فوق‌العاده مقدم مبارکشان را استقبال نموده ودر اندك مدت چنان ازدحامی نمودند که‌حدی بر آن متصور نبود بطوریکه شاهنشاه‌جوانبخت باشکال‌میتوانستندازخانه‌ها دیدن فرمایند . موکب ملوکانه پس‌از یکساعت و نیم در میان احساسات بی شائبهٔ اهالی ، جنوب شهررا درحالی ترك فرمودندکه مسرت قلبی هزاران مردم ستمدیده ایشان را بدرقه مینمود ودست نیاز دردمندان بسوی آسمان دراز و همه سلامت و موفقیت شاهنشاه مهربان و دوام خاندان پهلوی را ازخداوند متعال خواستار بودند .

تشرف بزاویهٔ حضرت عبدالعظیم

صبح روز پانزدهم اردیبهشت‌ماه ۱۳۲۲ اعلیحضرت‌همایون شاهنشاه پس‌ازتشرف بزاویهٔ حضرت عبدالعظیم برای باردوم ببیمارستان فیروزآبادی تشریف‌فرما شدند و چون با توجهات ذات اقدس ملوکانه تعداد یکصد تختخواب بآن بیمارستان اضافه شده‌بود موجب مسرت خاطرملوکانه گردید وضمن‌بازدید بیمارستان همه‌جابیماران رامورد تفقد قرارداده بخصوص نسبت بچندتن از آنان که احتیاج بکمك‌ودستگیری داشتند ابراز مرحمت فرموده دستورهای لازم صادر فرمودند .

ضمناً دوموتور برق اعطائی ملوکانه از نظرمبارکشان گذشته وبا توضیحاتی

که درمورد تأمین برق بیمارستان بعرض رسید بسیار خورسند گردیده دفتر یاد بود بیمارستان را امضاء وازحسن ادارهٔ بیمارستان اظهار رضایت فرمودند .

تشویق فوتبالیستهای کشور

ساعت پنج بعدازظهر روز سی‌ام اردیبهشت ماه ۱۳۲۲ مسابقهٔ نهائی‌فوتبال‌بین دودستهٔدارائی وصغار بمنظور تعیین قهرمان دسته‌های آزاد تهران‌در پیشگاه‌اعلیحضرت همایونی درزمین امجدیه باحضور چندین هزارنفرتماشاچی انجام گرفت .

شاهنشاه پس از تشریف فرمائی ، نخست بایك یك ورزشکاران که در برابر جایگاه مخصوص صف کشیده بودند دست دادند وپس‌از ابراز تفقد نسبت بآنان در میان کف‌زدنهای ممتدوفریاد هورای‌تماشاچیان‌بجایگاه مخصوص تشریف‌فرما شدند بلافاصله مسابقه شروع شد ودرنتیجه یك برهیچ بنفع دستهٔ دارائی که برندهٔ جام پیروزی شناخته شد خاتمه یافت ومقارن ساعت هفت بعد ازظهر پس از پایان مسابقه اعلیحضرت همایونی بکاخ سلطنتی باز گشت فرمودند .

بازدید هنر سرایعالی

صبح روزچهارم خردادماه۱۳۲۲ اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بهنرسرایعالی تشریف فرماگردیده کلیهٔ قسمتهای هنرهای زیبا ـ هنرستان نجاری و آهنگری را پس ازاصغای گزارش متصدیان امر بازدید فرموده راجع بنواقص وسائل فنی و آزمایشگاهها تأکید فرمودندکه از آزمایشگاه تخشائی وبی‌سیم که کامل است و احتیاجات دانشجویان را تهیه و تأمین مینماید استفاده کرده حتی مواد مورد نیاز راازشرکت‌ملی‌نفت‌ایران‌تهیه‌نمایند . پس‌ازدوساعت وسه‌ربع دربین کف زدن وابراز احساسات بی آلایش دانشجویان ، هنرسرایعالی را ترك فرمودند .

اعتصاب مهندسین و استادان

کلیهٔ مهندسین و استادان دراثر انجام نشدن تقاضاهای آنان طبق تصمیمی که

گرفته بودند روز چهاردهم خردادماه ۱۳۲۲ دست ازکار کشیده و اعلام اعتصاب نمودند . همانطوریکه قبلا اعلیحضرت همایونی دردانشگاه طهران فرموده بودند «بدانشگاه وطبقهٔ تحصیل کرده زیاد اهمیت میدهم » نمایندگان آنانرابحضور پذیرفته و پس از یك ساعت که کلیهٔ عرایض آقایان مهندسین و استادان را استماع فرمودند اوامر مؤکدی برای انجام تقاضا هـای ایشان بـآقای نخست وزیر کـه شرفیاب بودند صادر فرمودند و مقرر شد کلیـهٔ آقایان مهندسـین و استادان بکار مشغول گردند .

در نتیجه نمایندگان پس ازستایش مراحم ملوکانه مرخص شده و به اعتصاب خاتمه دادند .

مسافرت شاهنشاه باصفهان

ساعت هشت صبح روز پانزدهم خرداد ماه ۱۳۲۲ موکب اعلیحضرت همایون شاهنشاهی باملتزمین رکاب ازتهران بقصد اصفهان عزیمت فرمودند ساعت یازده‌صبح در دوکیلومتری قم در برابر کشاورزان که با احساسات سرشاری شاهنشاه‌جوانبخت را استقبال نموده بودند از اتومبیل پیاده شده وبعرایض آنها بخصوص در مورد آب رودخانهٔ قم توجه فرمودند سپس رؤسای ادارات و سایر مستقبلین را مورد عنایت ملوکانه قرارداده بلافاصله بآستانه تشرف حاصل وپس از شرفیابی حجج الاسـلام و علمای اعلام و بازدید موزهٔ قم بسالاریه تشریف فرما شدند . پس از صرف ناهار یك ساعت ونیم بعدازظهر ازشهرقم حرکت فرمودند .

اهالی اصفهان براثر تشریف فرمائی‌ملوکانه کلیهٔ خیابانها را تزئین وباپرچمهای ملی چراغانی مفصلی‌نموده و پیشاهنگان ودانش آموزان نیزدر طرفین خیابان پهلوی اصفهان بانتظار ورود موکب ملوکانه بودند .

ساعت شش‌ونیم بعد ازظهر اعلیحضرت همایونی به اصفهـان وارد و در میان ابراز احساسات بی‌نظیرمردم ازخیابانها عبور وجلوی‌عمارت کازرونی که کلیهٔ رؤسای

ادارات و نمایندگان انجمن شهر - بازرگانان با لباس رسمی صف کشیده بودند پیاده شدند.

ازطرف شهردار خطابه‌ای مبنی بر خیرمقدم معروض شد و استاندار نیز حضار را معرفی نمودند.

اعلیحضرت همایونی پس از ابراز تفقد و سپاسگزاری از احساسات بی شائبهٔ اهالی بعمارت مزبور نزول اجلال فرمودند.

شرفیابی علما و اعیان

ساعت هشت و نیم صبح روز شانزدهم خردادماه ۱۳۲۲ اعلیحضرت همایون شاهنشاهی باستانداری تشریف فرما شدند جریان امور شهر از نظرملوکانه گذشت سپس چندنفر ازعلمای اعلام اصفهان شرفیابی‌حاصل و پس از نیم ساعت که در حضور ملوکانه بودند اعلیحضرت همایونی برای تماشای کاخ چهل ستون از استانداری خارج و مجدداً مراجعت فرمودند.

شرفیابی علماء اعلام بحضور شاهنشاه

در این موقع اعیان و محترمین بحضور همایونی‌شرفیاب شدند. شاهنشاه راجع‌باوضاع کشت و زرع و طریق تهیهٔ آب و اصلاحات شهری پرسشهائی فرمودند،نسبت بالحاق آب کوهرنگ زاینده رود ومساعدت‌دولت دستورهای مؤکدی صادر و سپس پیاده ازعمارت استانداری تامیدان نقش جهان تشریف برده وبعداً بعمارت عالی‌قاپو وازآنجا بمسجد شاه تشریف فرما شدند.

درتمام خط سیرملوکانه اهالی پشت سرهم صف کشیده و برای زیارت‌شاهنشاه محبوب هجوم آورده باکف زدن و فریادهای زنده‌باد ابراز احساسات

مینمودند و از این تشریف فرمائی قلباً غرق خرسندی وشعف بودند .

در حین بازدید آثار تاریخی توضیحات کافی بعرض ملوکانه میرسید وشاهنشاه در چندروز تشریف فرمائی خود کلیهٔ ابنیه‌و آثار تاریخی‌و مساجد بزرک وپرورشگاه یتیمان و انجمنهای خیریهٔ دیگر و فرودگاه هواپیمائی و بیمارستانها و هنرستان هنرهای زیبا حتی تمام قسمتهای مختلف کلیسای جلفا و دبیرستانها را بازدید ودرهرمورد پرسشهائی فرموده پس از اصغاء گزارش متصدیان امردستورهای‌جامعی صادر میفرمودند .

بازدید لشگر اصفهان

قبل‌ازظهرروزهفدهم‌خردادماه ۱۳۲۲ اعلیحضرت همایون‌شاهنشاهی بفرح آباد تشریف فرما شده از نزدیك بکلیهٔ امور لشگر اصفهان دقیقاً رسیدگی فرمودند بخصوص بنای سربازخانه ووضع خوراك و لباس افراد مورد دقت ملوکانه واقع شده اوامرمقتضی درآن‌باره‌صادرفرمودند. همچنین بیمارستان‌لشگررا نیزسرکشی‌وباابراز تفقد نسبت ببیماران آنجا وصدور دستور های لازم ضمن اظهار رضایت از فرماندهٔ لشگر اصفهان ساعت پنج بعد از ظهر مراجعت فرمودند .

برای رفاه آسایش کارگران کارخانجات

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی در موقع بازدید کارخانهٔ وطن راجع بارزش پارچه‌ها و سود کارخانه وسایر امور مربوطه پرسشهائی فرمودند که توضیحات لازم معروض و میزان منافع سالیانهٔ کارخانه (صدی نوزده) بعرض رسیده همچنین از کارخانهٔ زاینده‌رود وریسندگی شهرضا وبرق‌نیز بازدید فرموده وعلاوه برپرسشهائی که از متصدیان امر میفرمودند از کارگران کارخانه‌ها که مقدم شاهانه را باشعف ومسرت وافری استقبال نموده بودند سؤالاتی در باب میزان درآمد وهزینهٔ آنان و صاحبان کارخانه و رفتار اولیای امور با کارگران فرموده با ابراز تفقد بیك یك از

کارگران اظهار رضایت از وضع کارخانجات فرموده ضمن اندرزهای گرانبهائی برای رفاه آسایش کارگران دستور های مؤثر و مؤکدی صادر فرمودند. ضمناً اعلیحضرت همایونی در مراجعت از اصفهان کارخانه ریسباف و بیمارستان قم را نیز بازدید فرمودند.

اعلامیهٔ دربار شاهنشاهی

موقع مراجعت موکب ملوکانه از اصفهان اعلامیه‌ای از طرف دربار شاهنشاهی مبنی بر اظهار رضایت ملوکانه از عموم طبقات اهالی بخصوص از طرز کار مدیران کارخانجات و عملیات قابل تقدیر کشاورزان ـ صادر گردیده و کلیهٔ اهالی را بتوجهات خاطر شاهانه در توسعهٔ امور آبیاری ـ کشاورزی ـ فرهنگ و بهداشت و مراقبت و مساعدت دولت امیدوار ساخته و در خاتمه متذکر شدند که:

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی باخاطرهٔ بسیار خوش ودلی آکنده ازمحبت سرشار نسبت بعموم اهالی از این شهر باعظمت بمرکز مراجعت میفرمایند.

بیستم خرداد ماه ۱۳۲۲

فرمان انتخابات

سه‌شنبه سی‌ویکم خردادماه ۱۳۲۲

باتأئیدات خداوندمتعال ما **محمد رضاشاه پهلوی شاهنشاه ایران** نظر بمادهٔ پنجاه وسوم قانون انتخابات مورخهٔ دوازدهم شهریور ماه ۱۳۰۴ چون دورهٔ سیزدهم قانونگزاری مجلس شورایملی در تاریخ سی آبانماه ۱۳۲۲ پایان مییابد بنابر پیشنهاد نخست‌وزیر، امر و مقرر میفرمائیم که وزارت کشور از اول تیرماه ۱۳۲۲ بتهیهٔ مقدمات و وسائل انتخابات دورهٔ چهاردهم قانونگزاری اقدام نماید.

این فرمان ملوکانه از طرف نخست‌وزیر بوزارت کشور ابلاغ و آنوزارتخانه نیز برای اطلاع عموم آگهی و تلگرافی بتمام نقاط کشور مخابره نموده تا عموم افراد ملت خود را جهت شرکت در انتخابات دورهٔ چهاردهم آماده نمایند.

بیانات ملوکانه بنمایندگان مجلس شورایملی

ساعت ده ونیم روزهیجدهم تیرماه ۱۳۲۲ نه نفراز نمایندگان مجلس درقصر سعدآباد بحضور اعلیحضرت همایونی باریافته وشاهنشاه پس‌ازبیان شرحی راجع به لزوم همکاری وهمفکری مجلس بادولت چنین فرمودند :

« دراین‌موقع دشوار لازمست کاملا دولت تقویت شود تا برمشکلات فائق آمده امنیت عمومی فراهم و تأمین گردد و بخصوص برای آنکه با اطمینان کامل دولت بتواند موجبات انتخابات دورهٔ چهاردهم مجلس را با اصول بیطرفی و رعایت آزادی انجام داده درتصویب لوایح ضروری ومهم تسریع‌شود.»

نمایندگان مجلس شورای ملی نیزنیات پاك وبی‌شائبهٔ اعلیحضرت همایونی‌را نصب‌العین خود قرار داده اطمینان دادند که با اجرای منویات خیر خواهانهٔ دولت همکاری بعمل میآید .

آئین سلام مبعث

روز شنبه نهم مرداد ماه ۱۳۲۲ مصادف باعید فرخندهٔ مبعث حضرت ختمی مرتبت (ص) مراسم سلام عام در پیشگاه اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بعمل آمد .

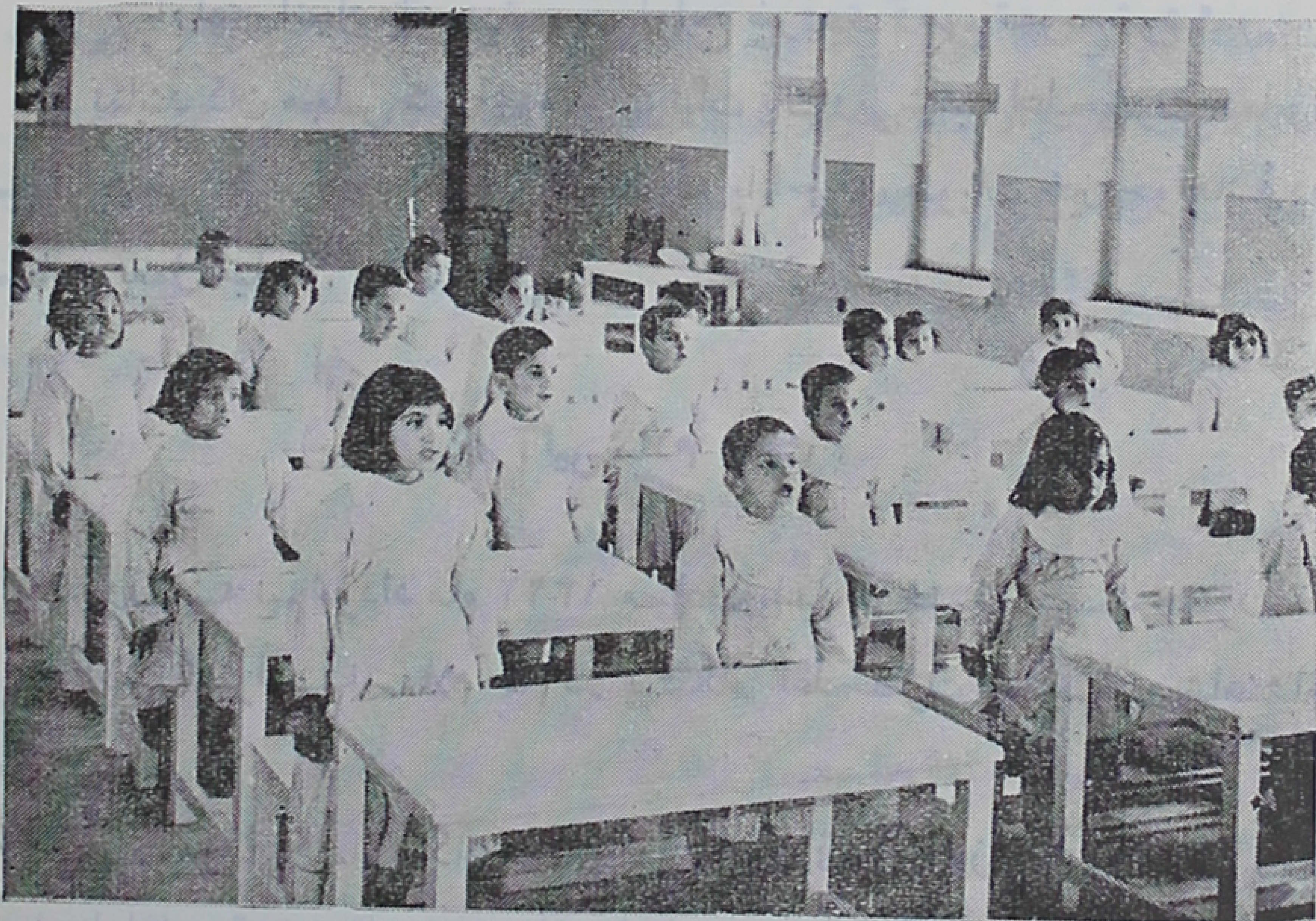
هیأت دولت ونمایندگان مجلس ورجال و نخست وزیران ووزیران سابق و رؤسای ادارات‌وقضات واستادان وافسران‌ارتش‌ونمایندگان بنگاههای ملی‌ومدیران جراید بتدریج بحضورشاهانه باریافته وبعرض تبریك عیدسعید مفتخرشدند .

دراین‌موقع اعلیحضرت همایونی راجع به نزدیکی خاتمهٔ جنگ جهانی که ایران نیز جزء فاتحین بشمار میرود شرحی بیان ومفصلا در مورد انتخابات و اینکه ملت برای سعادت خود و پیشرفت امورکشور باید نمایندگان صالح و برجسته ای انتخاب نمایند فرموده و بعد از وظایف اساسی جراید که مراقبت تمام در

اجرای قانون است شرحی فرمودند که بسیار مؤثر واقع گردید.

گشایش زایشگاه حمایت مادران و کودکان

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی که پیوسته اوقات شریف خودرا صرف کمك و دستگیری فقرا و بیماران وسایر امور خیریه میفرمایند بمحض اینکه از نواقص موجوده در بنگاه حمایت مادران مستحضر گردیدند یکی از قصور مجلل سلطنتی را با باغ ومتعلقات آن باختیار بنگاه حمایت مادران گذاشته تا در آن محل با فراغ خاطر بانجام وظایف خود مشغول باشد.

عده ای از کودکان کودکستان بنگاه بهداشت کودکان ومادران
شیر وخورشید سرخ ایران

این بود که روز پنجشنبه ششم مرداد ماه ۱۳۲۲ برای افتتاح زایشگاه جدید حمایت مادران و کودکان واقع درخیابان پاستور اعلیحضرت همایونی و والاحضرتین

شاهدخت شمس پهلوی و اشرف پهلوی تشریف فرما شده پس از اصغاء گزارش خزانه دار کل بنگاه و خطابهٔ یکنفر از فارغ‌التحصیلهای کلاس بهیاری ، گواهینامه های سی نفر فارغ‌التحصیل کلاس مزبور را اعطا سپس بازدید قسمتهای مختلف زایشگاه و درمانگاه و شیر خوارگاه آغاز گردید .

این بنگاه علاوه بر وظایف مخصوص در مورد نگهداری مادران باردار و کودکان شیرخوار همه‌ساله میکوشد کمکهائی از قبیل تهیهٔ لباس برای دانش آموزان و تهیهٔ پوشاک ولحاف و سوخت وفرش و کفش حتی مساعدتهای مالی برای بینوایانی که بوسیلهٔ معتمدین محل معرفی میشوند انجام دهد .

توضیحات لازم درحین بازدید قسمتها بعرض ملوکانه رسیده و اعلیحضرت همایونی ووالاحضرتین شاهدخت بااظهار رضایت وخرسندی از وضع کارمتصدیان مربوطه دفتر یادبود بنگاه را امضاء فرموده پس از دو ساعت ونیم زایشگاه را ترک فرمودند .

فرمان اعـــلان جنگ

اعلیحضرت همایونی همانطوریکه در فکر بهبود اوضاع داخلی کشور و رفاه و آسایش ملت ایران بودند باتشکیل جلساتی که هفته‌ای یکبار باهیأت وزیران منعقد میگشت وضع خارجی کشور را نیز مورد مطالعهٔ دقیق قرار میدادند و بـا سیاست عاقلانه ای از هر نوع همکاری باکشور های ذیعلاقه و متحد ما خودداری نمیفرمودند .

وچون با موقعیت روز ادامهٔ بیطرفی را در جنگ جهانگیر بصلاح کشور تشخیص ندادند لذادرساعت نه‌وسی‌وچهار دقیقهٔ روز پنجشنبه هفدهم شهریورماه ۱۳۲۲ اعلان جنگ بامتحدین که عین آن در زیر درج میشود بصحهٔ ملوکانه رسید .

بـاتـأئیـــدات خـــداونـــد متعـال

ماپهلوی شاهنشاه ایران

بنابپیشنهاد دولت برطبق اصل پنجاه‌ویکم قانون اساسی ازتاریخ هفدهم شهریور ماه ۱۳۲۲ حالت جنگ را بین کشور خودمان

و آلمان مقرر واعلام میداریم»

عقیدهٔ شخص اعلیحضرت همایونی این است که در حقیقت جنگ پایان یافته همانطور که‌در جنگ گذشته هنگامیکه جبههٔ سالونیك فروریخت متفقین فاتح‌شدند درجنگ کنونی نیزقطعی است‌باامتلاشی شدن‌جبههٔ بالکان ، متفقین‌شاهد موفقیت رادر آغوش میکشند .

اوضاع آلمان روز بروز روبوخامت نهاده واز لحاظ لشکرکشی بسیار ضعیف شده است ومتفقین از هرجاکه مایل باشند میتوانند حمله نمایند . وباز معتقدندکه میبایدایران از ژانویه ۱۹۴۳ اعلان جنگ باآلمان میداد و علت تأخیر صدور این فرمان فقط نظر بعلل داخلی بودکه هیأت وزیران اوضاع را برای شرکت در جنگ مساعد نمیدانستند بااینحال دولت وملت ایران‌از سال ۱۹۴۲ باآلمان‌در حال جنگ بوده ودر پیروزیهای درخشانی‌که امروز نصیب نیروی شوروی میگردد سهم بزرگی را دارند زیرا ما برای فرستادن اسلحه بروسیهٔ شوروی از هیچگونه کمکی دریغ نکرده‌ایم .

متن تلگراف اعلیحضرت همایونی بجناب رئیس شورایعالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

مسکو ـ جناب رئیس شورایعالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی .

اکنون که کشور ایران باعلامیهٔ ملل متفق ملحق گردیده موقع‌را بی‌اندازه مناسب ومطبوع میدانم‌که درود صمیمانهٔ خویش را بآن جناب ابراز داشته و ایشان را مطمئن گردانم که عزم راسخ دارم بهمکاری صمیمانه و مؤثری که تاکنون از طرف ایران نسبت بمنظور مشترك متفقین بعمل آمده همچنین به‌پیروزی اتحاد جماهیر شوروی‌وشکست نهائی آلمان‌ادامه داده‌وبر آن بیفزائیم . **محمدرضاپهلوی**

متن تلگراف اعلیحضرت همایونی باعلیحضرت پادشاه انگلستان

لندن ـ اعلیحضرت جورج ششم پادشاه انگلستان و امپراطور هندوستان بمناسبت الحاق‌ایران باعلامیهٔ ملل متفق موقع راغنیمت شمرده‌درود صمیمانهٔ خویش رابآن اعلیحضرت ابرازداشته وایشانرا مطمئن میگردانم که همهٔ مساعی من‌در راه

ادامه وتوسعهٔ همکاری مؤثری که تاکنون برای پیروزی منظور مشترك ما وشکست نهائی آلمان ازطرف ایران بعمل آمده مصروف خواهد گردید. **محمدرضا پهلوی**

متن تلگراف اعلیحضرت همایونی به جناب رئیس جمهور آمریکا

واشنگتن ـ جناب آقای فرانکلن روزولت رئیس جمهور کشورهـای متحدهٔ آمریکا کمال مسرت را دارم که بآن جناب تهنیت گفته واطمینان دهم که باالحاق باعلامیهٔ ملل متفق، کشورمن قصددارد باشتراك مساعی مؤثر وصمیمانهٔ خودکـه تا بحال جهت رسیدن بهدف مشترك متفقین وشکست نهائی آلمان مبذول داشته ادامه داده وبرآن بیفزاید. **محمد رضا پهلوی**

متن تلگراف اعلیحضرت همایونی باعلیحضرت پادشاه انگلستان

لندن ـ اعلیحضرت جورج ششم پادشاه انگلستان و امپراطـوری هندوستان بمناسبت تسلیم نیروی ایتالیا باشعف بسیارتبریکات صمیمانه خـودرا ابراز داشته و تمنیات قلبیهٔ خویش را برای پیروزی نهائی امپراطوری بریتانیا متفق معظم خوداظهار میدارم. **محمد رضا پهلوی**

متن تلگراف اعلیحضرت همایونی بجناب آقای رئیس جمهور آمریکا

واشنگتن ـ جناب آقای فرانکلن روزولت رئیس جمهوری کشورهـای متحدهٔ آمریکا تسلیم بلاشرط ایتالیا بمن فرصت نیکوئی میدهد که بآن جناب صمیمانه تبریك گفته وبشما اطمینان دهم که موفقیت شمارا جهت پیروزی نهائی کشور های متحـد آمریکا متفق نیرومند ایران خواستارم. **محمدرضا پهلوی**

متن تلگراف اعلیحضرت همایونی برئیس دولت وفرماندهٔ کل قوای چین

جناب آقای چانکایچك فرماندهٔ کل قوای چین دراین موقع که کشور ایـران

باعلامیهٔ ملل متفق پیوسته لازم میدانم بآنجناب درود فرستاده و ایشان را مطمئن گردانم که ایران در راه منظور مشترك متفقین وشکست نهائی آلمان از پیش کمك نموده وباجدیت تمام همکاری مؤثر خواهد نمود . محمدرضا پهلوی

جلوگیری از اشاعهٔ تیفوس

چون دراثر جنگ جهانی بیماری تیفوس دراغلب ممالك حتی کشورهای بیطرف انتشار یافته و بمملکت ایران نیز آن بیماری سرایت نموده بود .

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بمنظور جلوگیری ازاشاعهٔ تیفوس در زمستان سال جاری ازپیش مقرر فرمودند کمیته‌ای ازپزشگان عالیمقام تشکیل وبرای مبارزه با این بیماری که منجر بتلفات زیادی میشود اقدام لازم معمول دارند وعلاوه‌براینکه ریاست عالیهٔ این کمیته را شاهنشاه شخصاً تقبل فرمودند مقررداشتند که از بودجهٔ سال ۱۳۲۲ وزارت دربارشاهنشاهی ماهیانه مبلغ دویست هزارریال دراختیار کمیتهٔ مذکور گذاشته شود .

بمنظور تقدیر وتشویق ارباب علم و ادب

روز سه شنبه بیست ودوم شهریورماه ۱۳۲۲ بمنظور پیشرفت فرهنگ ایران جلسه‌ای مرکب ازیکعده دانشمندان واستادان ممتاز کشور در پیشگاه اعلیحضرت همایون شاهنشاهی تشکیل گردیده ودراطراف مباحث علمی وادبی پیشنهاداتی بحضور ملوکانه تقدیم وتصمیمات مفیدی اتخاذ گردید وحسب‌الامر مقرر فرمودند هر هفته این جلسات برای تقدیر وتشویق ازارباب علم وادب وترویج فرهنگ تشکیل گردد .

آغاز سومین سال جلوس اعلیحضرت همایونی براریکهٔ سلطنت ایران

روز جمعه بیست وپنجم شهریور ماه ۱۳۲۲ هیأت وزیران و رئیس مجلس شورایملی برای عرض تبریك و مسرت عمومی ملت بمناسبت این روز سعید بحضور ملوکانه شرفیاب شدند .

ابتدا آقای نخست وزیر شرحی راجع بعطوفتهای ملوکانه و تفقدات شاهانه و

خاندان سلطنتی و مساعدتهائیکه در پرتو راهنمائی مفید شاهنشاهی درباره ملت ایران بعمل آمده و درحقیقت مرحم شفابخشی برای تسکین رنج ومحنت وسختی وشدائدی که ازمصائب جنگی نصیب ایرانیان گردیده بود عرض سپس عمر وعظمت و سعادت ذات اقدس ملوکانه وخاندان سلطنت را از خداوند متعال مسئلت نمودند آنگاه اعلیحضرت همایون شاهنشاهی در پاسخ ضمن بیانات مفصل فرمودند :

«با آنکه دراین دوسال موفقیتهای بزرگی حاصل گردیده و باعقد پیمان کشور ایران را از صورت اشغال در آورده وبا ائتلاف همسایگان خود آشکارا دوش بدوش متفقین وارد جهاد آزادی شدیم درقسمت داخلی متأسفانه آرزوئی که داشتم انجام نشد بارها گفته‌ام وتکرار میکنم **که تاخواربار و بهداشت وفرهنگ ملت تأمین نگردد** نمیتوان انتظار داشت که بمعنای واقعی بوحدت ملی پی ببرند »

درخاتمهٔ بیانات فرمودند :

« از خداوند متعال توفیق میطلبم اینک که وارد سومین سال سلطنت خود میشوم بتوانم وسائل آسودگی را برای مردم بیشتر فراهم آورم و مردم این کشوررا روز بروز بهم نزدیکتر کنم تا باتکمیل وحدت ملی بتوانم مقامی راکه ایران حقاً در جامعهٔ ملل متمدن باید دارا باشد حائز شویم »

تلگراف اعلیحضرت جورج ششم پادشاه انگلستان بشاهنشاه ایران

روز بیست وششم شهریور ۱۳۲۲

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی ایران ـ درود مودت آمیز اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بمناسبت الحاق ایران باعلامیهٔ ملل متحد موجب نهایت مسرت اینجانب گردید اظهارات اعلیحضرت مبنی برادامه وتشدید معاضدت و همکاری درنبرد علیه دشمن مشترك ما مایهٔ خشنودی و اطمینان خاطر است من هم مانند آن اعلیحضرت

بااشتیاق زیاد منتظر آنروزی هستم که مساعی مشترك ملل آزادی طلب منتج بپیروزی نهائی گردد . جورج ششم

اطعام فقراء

بامر اعلیحضرت همایون شاهنشاهی شبهای ۱۹و۲۰و۲۱و۲۳ ماه مبارك رمضان هر شب دو هزار نفر از فقرا و مستمندان (پانصد نفر در شمیران و امامزاده صالح و پانصد نفر درحضرت عبدالعظیم در باغ شیروخورشید سرخ و هزار نفر درتهران) اطعام گردیدند .

یك اقدام مفید دیگر

والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی که همواره درفکر جستجوی راهی بمنظور دستگیری مستمندان و بینوایان میباشند روز یکشنبه سوم مهرماه ۱۳۲۲ ازدوساعت قبل از ظهر تا یکساعت بعد ازظهر وهمچنین از ساعت سه تا هشت بعد از ظهر فروشگاهی در باشگاه ایران برای فروش اشیاء متفرقه بنفع بینوایان ازطرف انجمن خیریه تحت حمایت خویش دایر فرمودند تا از این راه نیز کمك شایان ببیچارگان بشود .

تلگراف رئیس شورایعالی اتحاد جماهیرشوروی بشاهنشاه ایران

این تلگراف از مسکو در تاریخ پنجم مهر ماه ۱۳۲۲ باعلیحضرت همایون شاهنشاهی مخابره شده است ـ تهران . اعلیحضرت محمد رضا شاه پهلوی شاهنشاه ایران از درود محبت آمیز اعلیحضرت تشکر نموده وخوشوقتم از اینکه بنوبهٔ خود بتوانم الحاق ایران را باعلامیهٔ ملل متحد تهنیت بگویم موقع را مغتنم میدانم که بهترین آرزوهای خودرا بشخص اعلیحضرت وملت ایران ابراز دارم . ـ کالنین

والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی

همانطوریکه اعلیحضرت همایون شاهنشاهی و والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی با قلب رئوف ونیت خیر خواهانه برای کمك بمستمندان از بذل هرگونه مساعدتهای لازم مضایقه نمیفرمایند **والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی** نیزبنوبه خود از وضع رقت بار زندگی بینوایان متأثر شده و برای دستگیری آنان از سال

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی ووالاحضرت شاهدخت شمس پهلوی آشپزخانهٔ آموزشگاه پرستاری رضا شاه کبیر را بازدید میفرمایند

گذشته بتأسیس بنگاهی بنام نیکوکاری اقدام فرمودند وبااعطای یك میلیون ریال سرمایه از کیسهٔ فتوت خود و واگذاری یکدستگاه عمارت از طرف شاهنشاه

بیمارستانی برای کودکان مستمند که در ایران بیسابقه بوده است احداث فرمودند.

این بیمارستان تحت ریاست عالیهٔ والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی روز پنجشنبه هفتم مهرماه ۱۳۲۲ در پیشگاه ملوکانه و والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی ساعت چهار و بیست دقیقه بعد ازظهر گشایش یافت.

اعلیحضرت همایونی پس از اصغاء گزارش رئیس بنگاه باتفاق والاحضرتین شاهدخت قسمتهای مختلفهٔ آن را بازدید و از اطفال بیمار دیدن فرموده ضمن اظهار رضایت وقدردانی ازهیأت مدیره و کارکنان بیمارستان وصدوردستورهای لازم بکاخ سلطنتی مراجعت فرمودند.

با این اقدامات سودمند و بامجاهدتهای بی‌نظیر درراه کمك ومساعدت ببینوایان والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی باثبات رسانیده‌اند که ازاعضای برجستهٔ خاندان جلیل سلطنتی میباشند.

اوامر ملوکانه

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی روز شنبه نهم مهرماه ۱۳۲۲ اوامر مؤکدی بآقای نخست وزیر و رئیس کل دارائی که قریب دو ساعت و نیم شرفیاب حضور ملوکانه بوده‌اند، درمورد خواربار واصلاح نان وسایرشئون اقتصادی ابلاغ فرمودند.

وهمچنین اوامری بکمیتهٔ مربوط بمبارزه باتیفوس برای مبارزه با این بیماری خانمانسوز صادر فرمودند که فوراً بموقع اجرا گذاشته شد.

عزیمت موکب ملوکانه بمشهد

ساعت هشت و پنجاه دقیقهٔ صبح روز یکشنبه دهم مهرماه ۱۳۲۲ اعلیحضرت همایونی برای مسافرت چندروزه بخراسان باقطار مخصوص بشاهرود عزیمت فرمودند وپس از یکشب توقف درشاهرود و سبزوار ضمن صدور دستورهائی راجع بتکمیل بیمارستانهای شاهرود و سبزوار و رسانیدن دارو ببهداری معادن عباس آباد و اتمام

ساختمان دبیرستان سبزوار و اوامر مؤکد دیگری و اعطای مبالغی بورزشکاران دبیرستانها بسمت نیشابور عزیمت فرمودند و آرامگاه عمر خیام فیلسوف بزرگ و نابغهٔ ایرانی مورد بازدید شاهنشاه قرار گرفت .

ساعت هشت صبح روز دوازدهم مهر ماه ۱۳۲۲ از نیشابور حرکت و ساعت چهار بعد از ظهر بمشهد نزول اجلال فرمودند درتمام خط سیر ملوکانه اهالی دکانها وخانه‌های خودرا باپرچمهای ملی‌وقالی تزئین کرده‌از دیدار شاهنشاه جوان محبوب خود ابراز شادمانی فراوان مینمودند . این ابراز خوشوقتی واستقبال نه تنها در ایستگاههای گرمسار ـ سمنان ـ دامغان ـ شاهرود ـ سبزوار ـ نیشابور یادرحین عبور موکب ملوکانه‌از خیابانهای شهر مشاهده میشد بلکه در تمام آبادیهای بین‌راه از جمعیت انبوهی که فقط بمنظور دیدن اعلیحضرت همایونی ازدحام نموده بودند چنین احساسات پاکی‌ابراز میگردید بخصوص استقبال شایانی که از طرف استاندار استان نهم وفرمانده لشگر ورجال خراسان وکلیهٔ رؤسای ادارات ومحترمین شهرو دانش آموزان مدارس بعمل آمده وشادمانی آنان که توأم باکف زدنهای ممتد و فریادهای زنده باد بود بوصف نمیآید .

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بلافاصله پس‌از ورود بمشهد وخاتمهٔ تشریفات معمولی واحترامات گارد مخصوص و معرفی کلیهٔ رؤسا ورجال یکسر بآستان قدس رضوی وحرم مطهر مشرف وکلیهٔ علماء شرفیاب حضور مبارك گردیدند .

پس از سه‌ربع ساعت شاهنشاه در میان ابراز احساسات بی آلایش اهالی که آزادانه اطراف اتومبیل شاهانه را از صحن مطهر تا جایگاه شاهنشاهی برای زیارت پادشاه محبوب خود گرفته بودند عبور فرموده و موکب ملوکانه پس از یکساعت توانست از میدان سوم اسفند گذشته بعمارت استانداری نزول اجلال فرمایند

آن‌شب علاوه برآنکه اهالی کلیهٔ خیابانهاو مغازه‌ها ودر منازل راتزئین نموده بودندبایك علاقهٔ‌مفرطی جشن گرفته وچراغانیهای مفصلی برپانمودند وتاپاسی ازشب

در خیابانها بـا کمال بشاشت از دیدن پادشاه محبوب خود خوشحال و در گردش و تفریح بودند .

شاهنشاه عظیم الشأن در حرم مطهر آستانهٔ قدس رضوی

عطایا و بازدید ملوکانه در مشهد

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی در چند روز توقفشان در مشهد قسمتهای مهم شهررا ازقبیل موزه ـ بیمارستان شاهرضا ـ عمارت شیروخورشیدسرخ ـ کارخانه‌های قند آبکوه و نخریسی ـ دبیرستان و آرامگاه فردوسی ـ کودکستان شاهدخت و سربازخانهٔ مشهد را بازدید و دستورهای مؤثری باستاندار صادر فرموده ضمناً یک قبضه شمشیر مرصع گرانبها و نفیس بموزه آستان قدس اهداء ومبلغ سی هزار ریال ببنگاه خیریه اعطا و نیز مبلغ پانصد و پنجاه هزار ریال برای مستمندان بشرح زیر مرحمت فرمودند .

۱ ـ کمك بسوخت زمستان بینوایان سیصد هزار ریال ۲ـ بنگاه حمایت مادران

پنجاه‌هزار ریال ۳- انجمن پرورش برای دستگیری خانواده‌های مستمند پنجاه‌هزار ریال ٤- بنگاه کمك و مساعدت بمسلولین چهل‌هزار ریال ٥- انجمن اعانه بیست‌هزار ریال ٦- کودکستان شاهدخت بیست‌هزار ریال ۷- مساعدت بعائلهٔ آسیب دیدگان شوروی (علاوه برسیصد هزار ریالی که درمرکز اعطا فرموده بودند) بیست هزار ریال ۸- برای تأسیس بنگاه هنرهای زیبا پنجاه هزار ریال.

مواقعیکه اعلیحضرت همایونی برای بازدید محلی ازجایگاه‌مخصوص حرکت میفرمودند دو طرف خیابانهای مسیر موکب‌ملوکانه مملو ازجمعیت زیادی بوده که موکب شاهنشاهی‌را باکف زدن وهورا کشیدنهای ممتد وزنده باد گویـان استقبال مینمودند.

بخصوص موقعیکه شاهنشاه جوانبخت دروسط مردم پیاده شده ازمحلی بمحل دیـگر تشریف فرما میشدند سیل احساسات ازهرطرف شاهنشاه را مورد حقشناسی ملت قرار میداد واهالی شاهدوست مشهد ببهترین وجهی ازمهمان گرامی و تاجدار خود استقبال مینمودند.

روز بیستم مهرماه ۱۳۲۲ شاهنشاه پس‌اززیارت حرم‌مطهر باصدور بیانیه‌ای مبنی براظهار رضایت وخشنودی ازاهالی خراسان و مواعید شاهانه در مورد بهـبود زندگانی وسعادت آنان شهرمشهدرا ترك فرمودند.

انعام بکارگران

بمناسبت تشریف فرمـائی اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بکارخانه نخریسی مشهد از طرف هیأت مـدیرهٔ آن کارخانه یکماه حقوق بکلیـهٔ کارگران بـعنوان انعام داده شد.

یك دستگاه رادیو

والاحضرت شاهدخت شمس پهلـوی از بیماران آسایشگاه مسلولین شاه آباد

درروز هفدهم مهرماه ۱۳۲۲ عیادت فرموده ضمن اظهار تفقد ومرحمت بکلیهٔ بیماران یکدستگاه رادیو فیلیپس چهارده‌لامپ با یکعدد بلندگو برای استفادهٔ بیماران از موسیقی وسایرمطالب عمومی بآسایشگاه اعطا فرمودند .

شرفیابی وزراء امور خارجه انگلستان وآمریکا

ساعت یازده صبح روزیکشنبه بیست وچهارم مهرماه۱۳۲۲ آقای ایدن‌وزیرامور خارجهٔ انگلستان باتفاق آقای سرریدربولارد وزیرمختار انگلیس درایران وهمچنین درساعت شش بعدازظهرهمانروز آقای کرول‌هول وزیرامور خارجه آمریکابهمراهی آقای دریفوس وزیر مختار آن‌کشور درایران در کاخ مرمر بپیشگاه اعلیحضرت همایون شاهنشاهی شرفیاب گردیدند .

جمع آوری اعانه جهت آسیب‌دیدگان شوروی

شب‌دوشنبه دوم آبانماه ۱۳۲۲ شب‌نشینی‌مجلل وباشکوهی درباشگاه‌افسران بافتخار فداکاریهای وطن‌پرستانهٔ ملت دلاور شوروی درپیشگاه اعلیحضرت همایونی برقرار گردیدکه هیأت وزیران ورجال وافسران ارشد ارتش وجمعی از نمایندگان مجلس ووجوه طبقات و همچنین سفیران و وزیران‌مختار و رؤسای نمایندگیهای خارجی مقیم تهران باالباس شب حضور داشتند .

ساعت‌هشت‌وربع‌اعلیحضرت همایونی‌ووالاحضرتین شاهدخت‌اشرف‌وشمس پهلوی بعمارت باشگاه تشریف‌فرما گردیده بلافاصله نمایشات طبق برنامهٔ تنظیمی با وضع خاصی انجام گرفت ودرساعت ده‌ونیم شب‌نشینی آغاز گردید .

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی و والاحضرتین شاهدخت ساعت یازده ونیم در میان کف‌زدنهای ممتد واحساسات شایان حاضرین بکاخ سلطنتی بازگشت فرمودند شب‌نشینی باسرور ونشاط تاساعت چهاربعدازنصف شب ادامه داشت .

جشن تولد

از آنجائیکه اعلیحضرت همایون‌شاهنشاهی دائماً متوجه بهبود زندگی عمومی بوده وازمصائب وسختی وضع تیره بختان متأثر میباشند لذا بمناسبت اوضاع کشور وبعلت وارد بودن ایران درجنگ بین‌المللی فرمانی صادر فرمودند که مراسم جشن ومیهمانی درچهارم آبانماه برای عید مولود مسعود همایونی‌موقوف وکلیهٔ اعتبار آن بمصرف کمکهای زمستانی بینوایان ومستمندان برسد .

فقط آئین سلام در کاخ گلستان در پیشگاه شاهانه بعمل آید .

ولی‌مردم ایران که از قرون باستانی شاهدوستی را از آداب ملی خود دانسته ومیداند وبخصوص دراین دوساله ناظر اقدامات ملوکانه بوده‌اند نتوانستند درمقابل این همه تفقدات شاهانه از ابراز احساسات قلبی خود نسبت بشاهنشاه خود داری نمایند وعید فرخنده چهارم آبان‌را فرصتی‌برای نشان دادن احساسات شاهدوستی ملت ایران نشمارند .

اقدامات برجستهٔ خاندان‌سلطنتی بخصوص‌اعلیحضرت همایونی که شاهنشاهی دمکرات ومحبوب ملت‌هستند و پیوسته منظورشان این است که بروفق منویات و آرزوی ملت خودسلطنت کنند هر آن درنظرمردم ایران مجسم بوده وهیچگاه ممکن نیست راهنمائیهائیکه ذات اقدس‌همایونی بدولتهای وقت چه درسیاست داخلی وچه درسیاست خارجی فرموده ودستگیریهائی که با تأسیس بنگاهها وانجمن های خیریه از بیچارگان فرموده‌اند فراموش نمایند .

مردم ایران حق داشتند علی‌رغم صدور فرمان ملوکانه مبنی برعدم برگذاری جشن درسرتاسر کشور روز چهارم آبان را عید بزرگ ملی‌دانسته و جشن مفصلی گرفته غرق درمسرت وشادی باشند .

این‌بودکه درتمام شهرستانهای بزرگ وکوچك اهالی‌ازشرکت درعیدبزرگ میلاد مسعود بازنایستاده بیش‌ازپیش در برقراری این جشن کوشیدند .

مراسم آئین سلام نیز در کاخ گلستان با تشریف خاص و بیسابقه‌ای برگذار گردیده و بعلاوه جشن مفصلی هم ازطرف انجمن تربیت بدنی بپا گردید که بسیار جالب و تماشائی بوده است .

تلگراف مارشال چیانکایچک رئیس جمهوری چین

این تلگرافها ازطرف مارشال چیانکایچک رئیس جمهوری چین در پاسخ تلگرافهای تبریک اعلیحضرت همایون شاهنشاهی مخابره شده است .

۱ـ اعلیحضرت محمدرضاشاه پهلوی شاهنشاه ایران از تبریکات محبت آمیزی که اعلیحضرت بمناسبت عیدملی‌ما لطفاً بمن ابراز داشته‌اند مراسم سپاسگزاری خود را اشعار و تشکرات صمیمانه و بهترین ادعیه‌ام را برای کامکاری شخصی و سعادت ملت ایران تقدیم میدارم . **چیانکایچک**

۲ ـ اعلیحضرت محمدرضاشاه پهلوی شاهنشاه ایران،ازاعلیحضرت تقاضادارم صمیمی‌ترین تشکراتم را برای تبریك محبت آمیزی که بمناسبت انتخاب اینجانب بریاست دولت ملی لطفاً ابراز داشته‌اند پذیرفته و بهترین ادعیه‌ام را برای نیکبختی شخصی و کامکاری ایران قبول فرمایند پنجشنبه پنجم آبانماه ۱۳۲۲ . **چیانکایچک**

تلگرافهای تبریك عید میلاد مسعود شاهنشاه

درموقع مولود مسعود همایونی تلگرافهای شادباش زیادی ازطرف اغلب سلاطین و رؤسای کشورهای اروپائی و آسیائی بعنوان اعلیحضرت همایونی مخابره شد که جوابهای مبنی برامتنان داده شده است .

کنسرت بنفع صلیب سرخ چکسلواکی

پنجشنبه پنجم آبانماه ۱۳۲۲ کنسرت مجللی بمناسبت بیست و پنجمین سال استقلال چکسلواکی درحضور والاحضرتین اشرف و شمس پهلوی برپا گردید که تا

مقارن نیمهٔ شب دوام داشته ودرآمد این کنسرت بنفع صلیب سرخ چکسلواکی اهداء گردید .

کمك بیك مادر

شاهنشاه جوانبخت بیك مادر گمنامیکه در قزوین در تاریخ چهاردهم آبانماه ۱۳۲۲ سه قلو زائیده بود مبلغ ده‌هزار ریال اعطا فرمودند .

صندوق اعانهٔ ارل هایك

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی در تاریخ نوزده آبانماه ۱۳۲۲ مبلغ پانصد لیرهٔ انگلیسی برای کمك بصندوق اعانهٔ ارل‌هایك بمنظور تقسیم بین سربازان عاجز جنگ توسط کنسولگری انگلیس در تهران مرحمت فرمودند .

گشایش کارخانهٔ مسلسل سازی

ساعت نه‌ونیم صبح روز شنبه ۲۴ آبانماه ۱۳۲۲ اعلیحضرت همایون شاهنشاهی کارخانهٔ مسلسل سازی را که ساختمان ابنیهٔ آن بوسیلهٔ شرکت ایران اشکودا تکمیل وانجام یافته بود افتتاح فرمودند .

ابتدا از طرف وزیر پیشه‌وهنر گزارش جامعی از وضع کارخانه که استعداد آنرا داردتا یکصدهزار قبضه مسلسل درسال تحویل نمایدواز مهمترین کارخانجات نظامی میباشد بعرض ملوکانه رسیده‌سپس شاهنشاه شروع ببازدید قسمتهای مختلف کارخانه فرمودندکه قریب دو ساعت بطول انجامید .

در پایان بعد از گزارشی را که رئیس هیأت اعزامی تحویل اسلحهٔ شوروی بعرض ملوکانه رسانید اعلیحضرت همایونی اظهار خوشوقتی از همکاری بین ملتین ایران و شوروی فرموده در میان ابراز احساسات کارکنان کارخانه بکاخ سلطنتی مراجعت فرمودند .

برای هزینهٔ تحصیل و تهیهٔ کتاب

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی مبلغ دویست هزارریال‌بانجمن خیریه درمشهد برای هزینهٔ تحصیل و تهیهٔ کتاب هزار نفر از دانش آموزان بی‌بضاعت دبستانهای مشهد مرحمت فرمودند.

آئین سلام عید غدیر

صبح‌روز پنجشنبه بیست‌ونهم آبانماه ۱۳۲۲ بمناسبت عیدغدیر آئین سلام‌در کاخ گلستان طبق برنامهٔ خاصی انجام گرفته، نمایندگان طبقاتی هریك بترتیب پس از نخست‌وزیر بحضور ملوکانه‌شادباش عرض‌نموده واعلیحضرت همایونی فرمایشاتی‌مبنی براظهار مسرت کامل فرمودند.

ونیز نسبت بتمام طبقات کمال‌تفقد ومرحمت ابراز واظهار امیدواری فرمودند که در وضعیت عمومی رفته رفته بهبودی بیشتری حاصل ورفاه وآسایش برای همه فراهم گردد.

در پایان شاهنشاه در میان احساسات جمعیت زیادی که در خط سیر ملوکانه قرار داشتند بکاخ سلطنتی بازگشت فرمودند.

تلگراف مارشال استالین باعلیحضرت همایونی

این تلگراف روز دوشنبه پنجم دیماه ۱۳۲۲ ازطرف مارشال استالین درپاسخ تلگراف اعلیحضرت همایون شاهنشاهی مخابره گردیده است.

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی محمدرضا شاه پهلوی شاهنشاه ایران ـ تهران از تبریکات وهمچنین‌ادعیهٔ صمیمانه‌ای که ابراز فرموده‌اید متشکرم وخوشوقتم از اینکه تصمیماتی که اجرای آنها باید منجر بشکست آلمان هیتلری گردد در تهران پایتخت ایران دوست اتخاذ گردید و بدینوسیله ایران نسبت بپیشرفت کار عمومی

ملل‌متفق سهیم شده است موفقیت شمارا در پیشرفت کارها وهمچنین ترقیات کشور شمارا آرزومندم . **استالین**

رئیس جمهوری چکسلواکی در تهران

ساعت چهاربعد ازظهرروز سه‌شنبه ششم دیماه ۱۳۲۲ آقای دکتر ادواردبنش رئیس جمهوری‌چکسلواکی وارد تهران شده و در کاخ مـرمر بحضور اعلیحضرت همایون شاهنشاهی شرفیاب شدند . درموقع بازدید آقایان نخست‌وزیرـ وزیردربار شاهنشاهی ـ وزیر امور خارجه ـ آجودانهای همایونی ورؤسای تشریفات دربار و وزارت امور خارجه نیز شرفیاب شدند .

روز بعد آقای رئیس جمهوری چکسلواکی در پیشگاهٔ اعلیحضرت همایونی ناهار صرف‌فرموده بعدازظهر باتفاق شاهنشاه بدانشگاه تهران تشریف‌فرما شدند .

نخست دانشکدهٔ طب وسپس دانشکدهٔ فنـی، و دانشکده حقوق را بـازدید فرموده وبعداً هم به‌آمفی تآتر دانشکدهٔ حقوق تشریف‌فرما شدند باحضور آقایان وزراء و معاونین وزارتخانه‌ها واستادان وجمعی از رجال کـه همه بالباسهای رسمی شرفیاب بودنـد رئیس دانشگاه تهران نطقی ایراد نموده وآئین اعطاء دیپلم دکـتر افتخاری دانشگاه تهران برئیس جمهوری انجام شد .

آقای دکترادوارد بنش رئیس جمهوری چکسلواکی باهمراهان خود ساعت نه‌ونیم صبح پنجشنبه هشتم دیماه از فرودگاه مهرآباد بطرف قاهره عزیمت نمودند اعلیحضرت همایونی وعده‌ای از وزراء ورجال در فرودگـاه مهرآباد معظم‌له رامشایعت فرموده ومراسم تودیع بعمل آوردند .

انجمن ضد تیفوس

طبق دعوت انجمن جلوگیری ازتیفوس روزیکشنبه یازدهم دیماه۱۳۲۲هیأت

وزیران و عده‌ای از رجال و معاریف و بازرگانان در تالار موزهٔ کاخ گلستان حضور بهم‌رسانیده مقارن ساعت چهار بعدازظهر رئیس تشریفات دربار سلطنتی نزول اجلال ملوکانه را باطلاع حضار رسانیده و اعلیحضرت همایون شاهنشاهی که لباس سورمه‌ای رنك برتن داشتند بتالار تشریف‌فرما شدند.

ابتدا گزارش انجمن وسیلهٔ آقای وزیر بهداری که حاوی مطالب زیر بوده قرائت گردید.

الف ـ جریان تشکیل انجمن که نتیجهٔ فکر اعلیحضرت همایونی و سرمایهٔ اولیهٔ آن نیز ازدارائی شخص شاهنشاه بوده است.

ب ـ مبارزاتی که انجمن برای جلوگیری ازمرض تیفوس بعمل آورده.

ج ـ وسائل فنی که از اعتبار ماهیانهٔ اعطائی اعلیحضرت همایونی بشرح زیر تهیه دیده‌اند:

۱ـ ساختمان یك‌حمام بزرگ دارای ۴۸ دوش درسنگلج که هر روز قریب هزار نفر میتوانند در آن خودرا بشویند.

۲ـ تهیهٔ پنج دستگاه مخصوص دفع شپش.

۳ـ تربیت سی‌نفر بهیار برای پلشت‌بری.

۴ـ ساختمان لوازم مخصوص شسته‌شوی لباس و صندوقهای حمل ونقل لباس بیماران تیفوسی:

۵ـ تهیهٔ یکدستگاه دفع شپش سیار بطور آزمایش.

د ـ اقدامات وزارت بهداری در این مورد بمنظور اجرای اوامر ملوکانه بشرح زیر:

۱ـ تأسیس یك بیمارستان سیصد تختخوابی برای بیماریهای واگیردار.

۲ـ تأسیس یك‌سرویس گندزدائی

۳ـ تهیهٔ سه‌دستگاه آمبولانس جهة حمل بیماران.

۴ـ ساختمان یك‌حمام عمومی درباغ‌فردوس با ۴۸ دستگاه دوش آب گرم

۵ ـ تلقیح عمومی ضد تیفوس آقایان پزشگان ـ پزشگیاران ـ کارگران ـ کارمندان بنگاه راه‌آهن ورانندگان آمبولانس‌ها وغیره .

پس از خاتمهٔ گزارش ، اعلیحضرت همایونی ضمن اظهار قدردانی از اعضاء انجمن و صدور دستورهای جامع ومفید فرمودند .

« باید در نظر داشت که سیاست عمومی کشور مامتکی ببهداشت عمومی شود وبرای‌این منظور باید برنامهٔدقیقی تنظیم نمود که سالیان متمادی مانند یکساعت دقیق اجرا شود و با عوض شدن‌اشخاص دراین برنامه تغییری داده نشودتا بدینوسیله بهداشت در کشور عمومیت یافته و طبقات فقیر و بیچاره از آن بهره‌مند گردند »

سپس اعلیحضرت همایونی ازجلوی صف آقایان بازرگانان‌عبور فرموده‌ضمن پرسشهائی از وضع بازرگانی کشور فرمودند :

« باید کوشید ثروت کشور زیادشود هرقدر صادرات وتولیدکشور زیادترگردد ثروت ملی‌ما بیشتر خواهدشد»

مقارن ساعت چهاروسه ربع بعد از ظهر پس‌ازآنکه هریك از آقایان مدعوین تعهد نمودند مبالغی بانجمن ضد تیفوس بپردازند شاهنشاه راجع بتکمیل ساختمان بیمارستان کاشان دستور فرموده وبکاخ سلطنتی مراجعت فرمودند .

بازدید دبستان فرخی

روز دوشنبه ۱۹ دیماه ۱۳۲۲ ساعت ۱۱ صبح اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بدبستان نوبنیاد فرخی واقع‌در پشت‌باغ فردوس جنوب شهر تشریف فرماگردیدند .

اعلیحضرت همایونی‌ضمن بازدیدقسمتهای‌مختلف ازقبیل(اطاق کارهای دستی ونجاری تالار اجتماع ـ کتابخانه ـ اطاق بهداری ـ انبار ـ تالار سخنرانی) بکلیهٔ کلاسهای دبستان تشریف فرماشده واز وضع تحصیلی دانش آموزان جویاگردیدند

وپس از استماع گزارش مختصر مدیر دبستان راجع باینکه مساحت دبستان ۴۲۶۰ متر بوده که ۱۰۹۴ متر آن زیر بناست وروی‌همرفته دارای ۱۲ اطاق میباشد و تعداد کارمندان آن هم ۲۸ نفر است دبستان را ترك فرمودند.

در اینموقع عده زیادی از مردم جلوی عمارت دبستان اجتماع کرده و شدیداً ابراز احساسات مینمودند.

آئین گشایش دورهٔ چهاردهم قانون گزاری

روز شنبه اول بهمن ماه ۱۳۲۲ در ساعت یازده صبح مراسم گشایش دورهٔ چهاردهم قانون گزاری از طرف اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بدین نحو بعمل آمد.

موکب همایونی در میان دو اسواران نیزه‌دار وچهار نفر آجودان سوار که‌در پیرامون اتومبیل سلطنتی بوده‌اند در ساعت ده ونیم از کاخ شاهنشاهی حرکت و از خیابان پهلوی و خیابان شاه گذر فرموده در ساعت ده و سه ربع بمجلس شورایملی نزول اجلال فرمودند.

درتمام خط سیر ملوکانه ازدو ساعت قبل عده‌ای از نیروی شهربانی کل کشور در دو طرف خیابان و میدان بهارستان صف کشیده و یك گروهان گارد احترام‌ویك دسته موزیك در داخل عمارت مجلس آماده بودند.

درموقع‌ورود اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بمجلس موزیك سلام شاهنشاهی را نواخته و گارد مخصوص مراسم احترام را معمول داشته درفش شاهنشاهی برفراز عمارت کشیده شدوهیأت وزیران نیزدر سرسرای عمارت مجلس حاضر بودند.

اعلیحضرت همایونی یکربع ساعت‌دراطاق آئینه استراحت فرموده دراینموقع هیأت دولت وسایرین که عبارت از آقایان رجال ـ افسران ارشد ـ محترمین و کلیهٔ سفراء وزیران مختار وعموم نمایندگان سیاسی بالباس رسمی بودند داخل طالار جلسه شده در جای خود قرار گرفتند.

بعداً تشرنف فرمائی شاهنشاه بطالار وسیلهٔ رئیس‌تشریفات دربارسلطنتی اعلام

وحضار قیام فرمودند وبلافاصله پس از تشریف فرماشدن پشت تریبون مخصوص، سه تیر توپ شلیك شد و بانطق افتتاحیهٔ شاهنشاه دورهٔ چهاردهم قانونگزاری گشایش یافت.
موضوع مهم آنکه ازاول وقت صبح همانروز جمعیت کثیری از اطراف شهر درمسیرموکب همایونی ازدحام نموده و بابیتابی هرچه بیشتر منتظر دیدن شاهنشاه جوانبخت خود بودند و همینکه ازدور اولین سوار نیزه‌دار جلوی موکب شاهانه نمودار میگردید صدای هلهله وفریادهای شادی وکف زدنهای ممتد مردم بحدی زیادبودکه بوصف نمیآید واینوضع در مراجعت اعلیحضرت همایونی از مجلس نیز ادامه داشت.

بازدید دبستان سنائی

ساعت ده‌ونیم صبح روز دوشنبه سوم بهمن‌ماه ۱۳۲۲ اتومبیل ملوکانه جلوی کوچهٔ حاجی محمدحسن درخیابان ری توقف نمود.
شاهنشاه بلافاصله وارد دبستان سنائی شده بدفتر دبستان واز آنجا بترتیب بکلاسهای چهارم - ششم - پنجم - اول تشریف فرما شدند ازنزدیك بطرز کار دانش آموزان رسیدگی فرموده ودر هرمورد دستورهای مفیدی صادر فرمودند وپس از استماع گزارش مدیردبستان بیاناتی راجع باینکه بایدپیرو حقایق بود وهرقدرتعداد اشخاص که‌مایل بکارهستند بیشترشود وبیشتر کوشش کنند اصلاحات اساسی‌زیادتر صورت میگیرد مبسوطاً ایراد فرموده درپایان دستور فرمودند مدیردبستان **نواقص دبستان را صورت برداشته با اسامی شاگردان بی‌بضاعت بدربار بفرستند تا کمك لازم نسبت بآنان بعمل آید.**
همینکه شاهنشاه محبوب‌ازکلاس‌خارج گردیده ودرایوان دبستان ظاهر شدند تمام دانش آموزان که بحیاط آمده بودند دست زده و هوراکشیدند و چون ساعت تفریح فرا رسیده بود محصلین کلاسهائی که ورزش داشتند مشغول ورزش و انجام عملیات بدنی جالبی شدند.
ساعت یازده‌ونیم اعلیحضرت همایونی بکاخ سلطنتی بازگشت فرمودند.

اعطای سردوشی بدانشجویان جدید دانشکدهٔ افسری

ساعت چهار بعدازظهر روز سه‌شنبه چهارم بهمن‌ماه ۱۳۲۲ اعلیحضرت‌همایون شاهنشاهی پیاده از کاخ سلطنتی بدانشکدهٔ افسری تشریف‌فرما شدند.

گارد احترام وموزیك دانشکده مراسم احترامات نظامی را بعمل آورد.

قبل ازوقت هیأت‌وزیران‌ووزیر دربارشاهنشاهـی ووابسته های نظامـی خارجی در دانشکده حضور داشتند.

ابتدارئیس‌دانشکده گزارش لازم‌رابعرض‌اعلیحضرت‌همایونی رسانیده‌واجازه‌خواستندمراسم سوگند بعمل آید.

دراینموقع پرچم دانشکدهٔ افسری را بااحترامات لازم بوسط میدان آورده وعموم دانشجویان دانشکدهٔ افسری قسم‌نامه‌را باآهنگ بلند براهنمائی قاضی عسکر بشرح زیر قرائت نمودند.

« بنام خداوند بخشندهٔ مهربان، اینجانب بخداوندمتعال‌و قرآن مجید سوگندیادمیکنم که درتمام‌مدت‌عمر نسبت‌بشاهنشاه معظم خود اعلیحضرت همایون شاهنشاهی محمد رضاشاه پهلوی ارواحنـا فداه ـ میهن وارتش خدمتگزار راستگو بوده و برای انجام فرامین ووظایف سربازی ازبخشش جان مضایقه ننمایم »

پس‌ازآنکه‌شاهنشاه سردوشی ارشد دانشجویان‌را بادست خودنصب‌فرمودند یکی ازدانشجویان خطابه‌ای ایراد وسپس کلیهٔ دانشجویان سرود دانشکده را بـا

آهنگ موزیك خوانده وبسلامتی اعلیحضرت همایونی هورا کشیده مراسم رژه در حضور ملوکانه انجام گردید .

پس از آن شاهنشاه بباشگاه برای صرف چای واز آنجا بسالون نمایش دانشکده تشریف فرما شدند .

در ساعت شش بعد ازظهر نمایش «بزم بهرام گور» آغاز گردید ، در پایان شاهنشاه مراتب رضایت وقدردانی خود را بتمام شرکت کنندگان در نمایش ابلاغ فرموده درساعت هفت ونیم بکاخ سلطنتی بازگشت فرمودند .

بازدید تیپ مکانیزه

عصرروز چهارشنبه پنجم بهمن ماه ۱۳۲۲ اعلیحضرت همایون شاهنشاهی تیپ مختلط مکانیزه واقع درمهرآباد را بازدید فرمودند .

هنگام تشریف فرمائی موکب ملوکانه کلیهٔ افسران ارشد ومستشاران آمریکائی ارتش حضور داشتند .

ابتدا فرماندهٔ تیپ گزارش لازم را بعرض پیشگاه ملوکانه رسانیده و بعداً برنامهٔ جالبی از طرف افراد تیپ بموقع اجرا گذارده شد که مورد توجه شاهانه قرار گرفت .

شاهنشاه پس از اظهار رضایت از عملیات مزبور درساعت هفده بقصر سلطنتی مراجعت فرمودند .

جشن سالیانهٔ فرهنگ

روز پانزدهم بهمن ماه ۱۳۲۲ جشن سالیانهٔ فرهنگ در حضور اعلیحضرت همایون شاهنشاهی با حضور آقایان وزراء وجمعی از معاریف ورجال و استادان و دانشیاران منعقد گردید .

بلافاصله پس از تشریف فرمائی اعلیحضرت همایونی بسالن دانشسرا ، حضاراز

جا برخاستند و سلام شاهنشاهی نواخته شد و بعد از آنکه عده‌ای از دوشیزگان و مردان جوان هنرجوی هنرستان عالی موسیقی سرود ایران را خواندند آقای وزیر فرهنگ ضمن عرض تشکر ازاین تشریف‌فرمائی ملوکانه گزارش سالیانهٔ فرهنگ رابعرض شاهنشاه رسانیدند ودرپایان گزارش چنین گفتند.

« قانونی که برای توسعهٔ تعلیم عمومی از تصویب مجلس گذشته مخصوصاً ازاین حیث که‌در آن تااندازه‌ای راجع باصلاح اوضاع مادی و استخدامی آموزگاران و دبیران و استادان مقرراتی پیش بینی شده موجب شادمانی ودلگرمی فرهنگیان گردیده است باتوجه وعنایت خاصی که ازجانب مردم و مجلس شورایملی نسبت بموضوع این قانون مشهود افتاده مسلم گردید تا چه پایه افکار عمومی حتی در بحرانی‌ترین دقایق اقتصادی، نشر و توسعهٔ فرهنگ را خواستار میباشند. اکنون ازدرگاه یزدان پاك خواهانم که فرهنگیان را در اجرای نیاتشان موفق فرماید تابتوانند دین خودرا نسبت باین آب وخاك اداکرده و با نیروی ایمان وعقیده ودرپرتو توجهات عالیهٔ اعلیحضرت همایون شاهنشاهی درمبارزهٔ مقدسی که برعلیه اهریمن جهل و نادانی آغازنموده‌اند پیروز شوند »

بعد از خاتمهٔ گزارش ابتدا یك قطعه موسیقی نواخته شد و سپس دوشیزهٔ دانش آموزی خطابه‌ای خواندودرپایان‌مراسم اعطای گواهینامه‌هاونشان ومدال بپسران دانش آموزو بکسانیکه درمدت سال خدماتی بفرهنگ انجام داده بودند بعمل آمد.

جشن تاسیس دانشگاه

سه‌ساعت بعداز ظهرروز شنبه پانزدهم بهمن‌ماه ۱۳۲۲ طبق دعوت‌قبلی، هیأت

دولت واستادان دانشگاه ورجال ودانشمندان وافسران ارشد ومدیران وخبرنگاران جراید برای حضور درجشن باشکوهی که جهة تأسیس دانشگاه درپیشگاه همایونی برپاگردیده بود درتالار دانشکدهٔ حقوق اجتماع کردند.

هنگام تشریف فرمائی اعلیحضرت همایونی سلام شاهنشاهی نواخته شده وسرود ایران خوانده شد.

بلافاصله از طرف رئیس دانشگاه خیر مقدم عرض و گزارش سالیانهٔ دانشگاه (که جداگانه درج میشود) بعرض ملوکانه رسید.

بعد از پایان گزارش و نواختن یك قطعه موسیقی وایراد خطابه ها، شاهنشاه دانشنامه‌های دانشکده‌را برؤسای دانشکده‌ها اعطاء و بفارغ التحصیلهای اول دانشکده‌ها نیز مدال مرحمت فرمودند.

سپس اعلیحضرت همایونی یك قطعه عکس بعنوان روز استقلال دانشگاه باتفاق آقایان استادان برداشته وساعت پنج بعد ازظهر درمیان ابراز احساسات دانشجویان ومدعوین بکاخ سلطنتی بازگشت فرمودند.

گزارش سالیانهٔ دانشگاه طهران

عین گزارشی که رئیس دانشگاه بعرض ملوکانه رسانیده‌اند:

« شاهنشاها. تشریف فرمائی اعلیحضرت همایون بدانشگاه وحضور دراین جشن بزرگ فرهنگی که بمناسبت آغاز دهمین سال تأسیس دانشگاه ودومین سال استقلال آن بر پا گردیده برای ما موجب بسی افتخار و سرافرازی است و لازم میداند سپاسگزاری بی‌پایان دانشگاه را در قبال این عنایت شاهانه با نهایت احترام تقدیم دارد، سال گذشته درچنین روزی اعلیحضرت همایون درهمین جایگاه درضمن خطابهٔ شاهانه فرمودند این دستگاه بزرگ نظر بوظایف مهمی که برعهده دارد البته باید قائم با لذات ودر کارهای خود کاملا آزاد ومستقل بوده وهیچگونه نفوذهای غیرعلمی و مداخلات سیاسی واداری در آن دخالت نداشته باشد تابتواند باخاطر فارغ در نهایت

آزادی و استقلال برطبق مقررات قانون بانجام وظائف خود بپردازد اینك یك سال
است که دانشگاه مطابق همین نظر و دستور ملوکانه مستقلا کارهای خودرا اداره
کرده و باوجود مشکلات بیشمار که قسمتی از آن مربوط باوضاع غیرعادی جهان است
بپیشرفتهای بزرگ نائل آمده است گزارش تفصیلی کاری که در این یك سال انجام
پذیرفته درسالنامهٔ دانشگاه منتشرخواهد گردید اینك اجازه میخواهد خلاصهٔ آنرا
که بیشتر باارقام تعبیرخواهد شد بعرض برساند شمارهٔ دانشجویانی که درسال گذشته
در دانشکده های ششگانهٔ دانشگاه ودر دانشسرایعالی و هنرکنده مشغول تحصیل
بوده‌اند بالغ ۲۵٤۳ تن بوده و درسال جاری به ۲۹۸۳ نفر رسیده یعنی ٤٤۰ تن بر
سال پیش فزونی گرفته است درسال تحصیلی ۱۳۲۲ـ۱۳۲۱ ـ ٥٥ دانشجوازدانشکدهٔ
پزشکی و ۱۸ دانشجو از شعبهٔ داروسازی و ۱٤ دانشجو از شعبهٔ دندانسازی آن
دانشکده بدرجهٔ دکترا نائل آمده و ۲٤ دانشجو نیز از آموزشگاه عالی مامائی
فارغ‌التحصیل شده‌اند درهمین مدت دانشکدهٔ فنی ۳٤ تن مهندس راه و ساختمان و
مکانیك ومعدن تربیت کرده ودانشکدهٔ حقوق ۱۲۲ دانشجورا در رشته های قضائی
و سیاسی و اقتصادی به درجهٔ لیسانس رسانیده و دانشکده های علوم و ادبیات و
دانشسرایعالی ۱۱٦ لیسانسیه در رشته‌های مختلف علوم وادبیات و آموزش و پرورش
بیرون داده است بعلاوه در دانشکدهٔ ادبیات چهار دانشجو بدرجهٔ دکتری در زبان
وادبیات فارسی نائل آمده‌اند که دو تن آنها خانم هستند نظر بمزایائیکه برای معلم
در قانون تعلیمات اجباری پیش بینی شده است داوطلبان تحصیل در رشتهٔ دبیری
روبفزونی نهاده ودانشسرایعالی درحدود احتیاجات وزارت فرهنگ دانشجویان رابا
مسابقه میپذیرد وهمین کیفیت البته در دانشسراهای مقدماتی نیزپیش خواهدآمد و
از اینرو امید میرود که ازاین پس مستعدترین و باقریحه ترین جوانان برای شغل
شریف معلمی انتخاب وتربیت شوند وآموزش و پرورش کودکان وجوانان کشور با
سرعت وکیفیتی که قانون معین کرده بصورت عمل درآید این ننگ بزرگ که در
قرن بیستم یعنی در دورانیکه علوم و فنون در اوج کمال سیر میکند هنوز گروه

کثیری از افراد ایرانی حتی از نعمت سواد بی بهره‌اند هرچه زودتر از گریبان مازدوده شود، هنرکده که یکی دیگر از منضمات دانشگاه است و سابقاً دانشکدهٔ هنرهای زیبا خوانده میشود ومشتمل بردو شعبهٔ معماری و نقاشی است برای نخستین بار پنج‌تن از فارغ‌التحصیل دررشته معماری بیرون داده است بطوریکه امروز جمعاً ۴۰۱ تن از دانشجویان پسر و دختر که تحصیلات عالیهٔ خود را بپایان رسانیده‌اند باخذ دانشنامه موفق میگردند، در هشت بیمارستان ضمیمهٔ دانشکدهٔ پزشگی بطور متوسط در ماه ۲۹۷۷۰ بیمار سرپائی ببخشهای مختلف مراجعه نموده و ۱۴۰۷۳ نسخهٔ رایگان دریافت داشته در حدود ۹۸۱ تن بستری شده‌اند و در بخش پرتوشناسی ۲۹۹۷۰ بیمار مراجعه کرده‌است همچنین از آبان ۱۳۲۱ تا تیرماه ۱۳۲۲ نزدیك‌به ۲۰۰۰ بیمار مبتلا بتیفوس دربخش بیماریهای واگیردار بیمارستانهای‌رازی و فارابی و گوهر شاد و حسابی بستری شده‌اند چنانکه در ضمن گزارش سال قبل معروض افتاده دانشگاه علاوه بر ترویج و اشاعهٔ علم و ادب جایگاه تحقیقات جدید وکشف مجهولات و بسط دائرهٔ علوم و فنون میباشد دانشگاه تهران با اینکه بسیار جوان است ووسائلی که برای‌ایفاء این قسمت‌از وظائف دراختیار داردبسیار محدود میباشد دراین زمینه‌نیز قدمهائی برداشته که از آنجمله‌است تأسیس کلاس پژوهشهای علمی در دانشگاه علوم برای کسانیکه پس از دریافت درجهٔ لیسانس مایل بتعقیب تحصیلات و احراز تخصصی در رشته ای از علوم باشند و همچنین تأسیس دورهٔ دکترای حقوق که با مطالعهٔ دقیق مقدماتش فراهم آمده و عنقریب دانشکدهٔ حقوق شرایط ورود بآنرا اعلام خواهد داشت ، دیگر از اقدامات دانشگاه در سال گذشته تألیف و انتشار رسائل و کتب در رشته های مختلف علوم وادبیات است که همهٔ آنها دارای جنبهٔ ابتکاری بوده و در زبان فارسی بی‌سابقه و بی‌نظیر است ویك‌دورهٔ آنها باکمال افتخار تقدیم حضور ملوکانه میشود چون سخن از کتاب است باید عرض شود که یکی از مهمترین و فوری‌ترین کارهای دانشگاه توسعه کتابخانه‌های دانشکده‌ها است در سال گذشته در این زمینه نیز اقداماتی بعمل آمده وقسمتی از

درآمد اختصاصی دانشگاه صرف خرید کتب شده است همین امروز نامه‌ای از انجمن
فرهنگی ایران و انگلیس رسید که بموجب آن بمناسبت جشن تأسیس دانشگاه
یك دوره دائرةالمعارف را مشتمل بر نوزده مجلهٔ بزرگ بدانشگاه اهداء میکنند در
اینموقع که وارد کردن کتاب ازخارجه تقریباً غیر ممکن است این هدیهٔ گرانبها البته
مورد قبول وسپاسگزاری دانشگاه واقع خواهد گردید چندی پیش واقعهٔ مهمی برای
دانشگاه روی نمود و آن اعطاء دکتری افتخاری بحضرت دکتر ادوارد بنش رئیس
جمهوری چکسلواکی بود که باشارهٔ اعلیحضرت همایون و تصویب شورای دانشگاه
صورت گرفت و تشریفات آن در حضور ملوکانه بعمل آمد این بود مختصری از
کارهای یکسال دانشگاه امااز لحاظ اداری طرزکار در این یکسال بقراری بوده که
بعرض میرسد و بهمین قرارهم ادامه خواهد یافت هردانشکده در ادارهٔ امور داخلی
خود کاملا مختار است مسائل مهم در شورای استادان مطرح و تصمیمات مقتضی در
بارهٔ آنها اتخاذ میگردد وتوسط رئیس دانشکده بموقع اجرا گذاشته میشود اموری
که مربوط بهمهٔ دانشکده‌ها است ویااینکه قانون رسیدگی بآنهارا ازوظایف خاصهٔ
شورای دانشگاه دانسته نوسطاین شوراکه ازرؤسا ونمایندگان منتخب دانشکده‌ها
تشکیل گردید حل و فصل میشود رئیس دانشگاه فقط مجری نظریات و تصمیمات
آن شورا میباشد چنانکه ملاحظه میفرمائید دانشگاه نمونهٔ کامل دموکراسی است
ولی دموکراسی که همهٔ افرادش رشد کافی حاصل کرده معنی آزادی واستقلال را
میفهمند و استحقاق این نعمت بزرگ را دارند و بهمین دلیل بینهایت بآن علاقمندند
و ممکن نیست اجازه دهند در ارکان آن خللی وارد آید و نفوذهای غیر علمی در
دانشگاه راه یابد خلاصه که این آزادی و استقلال چنانکه در خطابهٔ اعلیحضرت
همایونی تصریح گردیده برای انجام وظایف بزرگ علمی لازم وضروری است ،امروز
دانشگاه ما در عین جوانی دارای استادان پرمایه‌ای است که بعلوم جدید و قدیم
آشنا هستند و غالباً از سبك و روش تعلیم و تربیت در کشورهای پیشرفتهٔ جهان
آگاهی دارند وبراین معلومات اطلاعات محلی و تجارب شخصی را نیز اضافه نموده
و میتوانند موقع حاجت برای اصلاحات فرهنگی کشور با رعایت مقتضیات ملی طرحهای

مناسب بریزند و نقشه‌های دقیق بکشند و در این زمینه ایران را از استعانت غیره بی‌نیاز سازند، امید است همهٔ افراد بتدریخ بمقام حقیقی دانشگاه پی‌ببرند و آرزومند پیشرفت آن باشند واین دستگاه بزرك فرهنگی هم بتواند تحت سرپرستی اعلیحضرت همایون شاهنشاهی مدارج ترقی و تعالی را بسرعت بپیماید و مجد و عظمتی را که کشور عزیز ما در ادوار درخشان تاریخ خود در زمینهٔ فرهنگ داشته است در آیندهٔ نزدیك تجدید نمایند.»

والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی در بخش زایشگاه بیمارستان شوروی

شب بیستم بهمن ماه ۱۳۲۲ ازطرف رئیس بیمارستان شوروی ضیافتی بمنظور افتتاح بخش زایشگاه بیمارستان واقع درخیابان نادری داده شده وبموجب دعوتیکه بعمل آمده بود عدهٔ کثیری از آقایان وزراء و سفراء و پزشگان عالیقدر در این ضیافت حضور بهمرسانیدند.

ساعت هشت ونیم بعد از ظهر والاحضرت شاهدخت شمس‌پهلوی به بیمارستان تشریف فرما گردیده ابتدا نوار جلوی در ورودی بیمارستان را قطع و آنرا رسماً افتتاح فرمودند سپس قسمتهای مختلف زایشگاه را بازدید وپس از صرف شام دریك محیط گرم ودوستانه ساعت ده بعد ازظهر بکاخ سلطنتی مراجعت نمودند.

برای آسیب دیدگان شوروی

حسب الامر جهانمطاع مبارك ازچند ماه قبل کمیته ای بنام جمع آوری اعانه برای آسیب دیدگان شوروی در تهران و کلیهٔ شهرستانها تشکیل گردیده و شروع بفعالیت نمودند.

گزارش عملیات کمیته روز بیست و دوم بهمن‌ماه ۱۳۲۲ بعرض رسید ومبلغ شش میلیون ریال جمع آوری شده ضمن دعوتیکه ازسفیر کبیر شوروی و کارمندان

آن سفارتخانه درباشگاه افسران بعمل آمده بود بسفیر کبیر شوروی تحویل گردید.

بازدید دانشکدهٔ دامپزشگی

ساعت سه ونیم بعد ازظهر روزبیست وچهارم بهمن ۱۳۲۲ اعلیحضرت همایونی بدانشکدهٔ دامپزشکی تشریف فرما گردیدند.

ابتدا کلاسهای دانشکده را بازدید فرموده بعد از اصغاء گزارش مفصل جریان امور دانشکده ازابتدای تأسیس آن، ببازدید قسمتهای مختلفهٔ دانشکده پرداختند.

زحمات استادان وعملیات دانشکده و علاقهٔ دانشجویان مورد توجهٔ ملوکانه قرار گرفته و برای رفع نواقص اساسی دانشکده بخصوص ازحیث محل وساختمان دستورهای لازم صادر فرمودند سپس دفتر یاد بود و تاریخچهٔ تأسیس دانشکده را امضاء فرموده بکاخ سلطنتی مراجعت فرمودند.

نمایندهٔ فراکسیونها درحضورملوکانه

نمایندگان منتخبهٔ دورهٔ چهادهم مجلس ازکلیهٔ فراکسیونها ساعت یازده صبح روزبیست وششم بهمن ماه ۱۳۲۲ بحضورملوکانه شرفیاب گردیدند.

پس ازآنکه نمایندگان مطالب مشروحی دربارهٔ لزوم اجرای کامل قوانین از طرف دولت و آماده بودن مجلس برای انجام خدمات ملی و اجرای منویات اصلاح طلبانهٔ ملوکانه بعرض رسانیدند اعلیحضرت همایونی ضمن تائید نظریات آقایان نمایندگان چنین فرمودند:

« بایستی برای انجام امور داخلی کشور نقشه‌های چند ساله‌ای تهیه و طرح شود که دولتها موظف باجرای آن با نظارت مجلس باشند.»

شاهنشاه نسبت بتأمین امنیت وتوسعهٔ بهداشت وفرهنگ نیز تذکراتی شایان توجه واهمیت فرمودند.

نمایش نادرشاه افشار

شب یکشنبه سی‌ام بهمن‌ماه ۱۳۲۲ نمایش نادرشاه افشار در پیشگاه والاحضرت شمس پهلوی و هیأت مدیرهٔ بنگاه نیکوکاری بمنفعت آن بنگاه بمعرض نمایش گذاشته شد.

تشریف فرمائی شاهزاده خانم محبوب، موجب گردید استقبال شایانی از طرف مردم برای شرکت دراین نمایش شده ودرآمد سرشاری نصیب بنگاه گردد.

آئین گشایش چهاردهمین دورهٔ قانونگزاری

یکساعت قبل‌ازظهر روزشنبه ششم اسفندماه ۱۳۲۲ چهاردهمین دورهٔ قانونگزاری ازطرف اعلیحضرت همایون محمد رضا شاه پهلوی شاهنشاه جوانبخت طبق معمول گشایش یافت.

پس ازآنکه شاهنشاه در پشت تریبون مجلس تشریف‌فرما گردیده وسه تیر توپ شلیک شد اعلیحضرت همایونی چنین آغاز سخن فرمودند:

«باتأئیدات خداوند متعال چهاردهمین دورهٔ»
«قانونگزاری مجلس شورای ملی را افتتاح مینمائیم»

پس ازاظهار خشنودی ازاقدامات دورهٔ تقنینیهٔ گذشته شرحی راجع بانعقاد پیمان سه گانه واعلان جنگ دولت علیه دولت آلمان وفداکاریهای متفقین ومحفوظ بودن مناسبات دولت ایران با دولتهای دیگر بعد ازجنگ بیان فرموده ومفصلا در مورد تامین تندرستی افراد وتصمیم بفرهنگ و آسایش عموم خصوصاً طبقه کشاورز وکارگر تذکراتی فرموده وهمکاری مؤثر وسودمند بین مجلس ودولت را بمنظور توسعهٔ کشاورزی واستخراج معادن وتقویت وتکمیل امنیت عمومی وتأسیس استقلال قوهٔ قضائیه گوشزد ودرخاتمه یادآوری فرمودند:

« مانیز پیوسته حامی وپشتیبان طبقات اصلاح‌طلب ومیهن‌پرست

بوده واز طالبین سعادت کشور همواره تقویت خواهیم نمود
وبااستعانت از خداوند متعال توفیق نمایندگان ملت رادرانجام
وظایف مهمی که برعهده دارند مسئلت مینمائیم »

بدین نحو جریان آئین گشایش چهاردهمین دوره تقنینیه پایان یافت و اعلیحضرت همایونی پس ازچند دقیقه استراحت درتالار آئینه بترتیبی که تشریف‌فرما شده بودند مراجعت فرمودند.

آنچه در این تشریف فرمائی جلب نظر میکرد اشتیاق مردم تهران بزیارت شاهنشاه‌محبوب وازدحام بیسابقهٔ آنهادرمسیرملوکانه بود درطی‌عبورموکب‌شاهنشاه چنان غریوشادی وسرور از مردم برمیخاست که شهر تهران نظیر اینگونه هلهله و شادی را تا آن روز بخود ندیده بود.

اوامر ملوکانه درمورد تشکیل انجمن مبارزه با تریاك والکل

روز شنبه سیزدهم اسفند ماه ۱۳۲۲ رئیس واعضاء انجمن شیروخورشید سرخ بحضور ملوکانه شرفیاب گردیده گزارش مربوط بدارائی منقول و غیر منقول ورسیدگی دفاتر وموجودی انجمن را بعرض شاهانه رسانیدند.

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی تأکید فرمودند که باید عملا قدمهای مؤثری بااعلی درجهٔ امکان در راه خدمتگزاری ونوع پروری وکمك بمستمندان وبینوایان برداشته و بقدر مقدور بوظایف و اقعی که این مؤسسه برعهده دارد عمل نمائید. درضمن شاهنشاه تشکیل انجمن مبارزه با تریاك والکل‌را یادآوری‌ووعده فرمودند که دستور و اوامر مؤکدی بمنظور مساعدتهای لازم در پیشرفت امور انجمن بهیأت دولت خواهند فرمود.

پنج دقیقه ونیم بعد ازتحویل سال ۱۳۲۳

شاهنشاه جوانبخت ورعیت پرور ایران همواره شائق بودند فرصتی بدست

آید تا بتوانند احساسات قلبی و آرزوهائی را که برای سعادت و ترقی کشور دارند بملت اظهار فرمایند.

حلول سال جدید بهترین فرصتی بود که اعلیحضرت همایون شاهنشاهی میتوانستند قلب ملت ایران را بافرمایشات شاهانهٔ خود تسلی بخشیده و مسرور فرمایند. بلافاصله پس از تحویل سال ۱۳۲۳ نه تنها اهالی تهران در منازل خود یا نقاطی که بلندگو نصب شده بود اجتماع نموده بودند بلکه کلیهٔ اهالی شهرستانها نیز در منازل همسایگان و دوستان و آشنایان پای رادیو نشسته و بدور رادیو های کافه‌ها و مغازه‌ها نیز گروه کثیری از مردم شاهدوست منتظر استماع فرمایشات ملوکانه بودند.

پنج دقیقه و نیم بعد از تحویل سال فرمایشات ملوکانه خطاب بملت ایران آغاز شد و مردم شاهدوست ایران سراپا گوش باسکوت آمیخته بشعف بیحدوحصر تا پایان آن باستماع فرمایشات شاهنشاه عزیزخود مشغول بودند.

پیام شاهنشاه

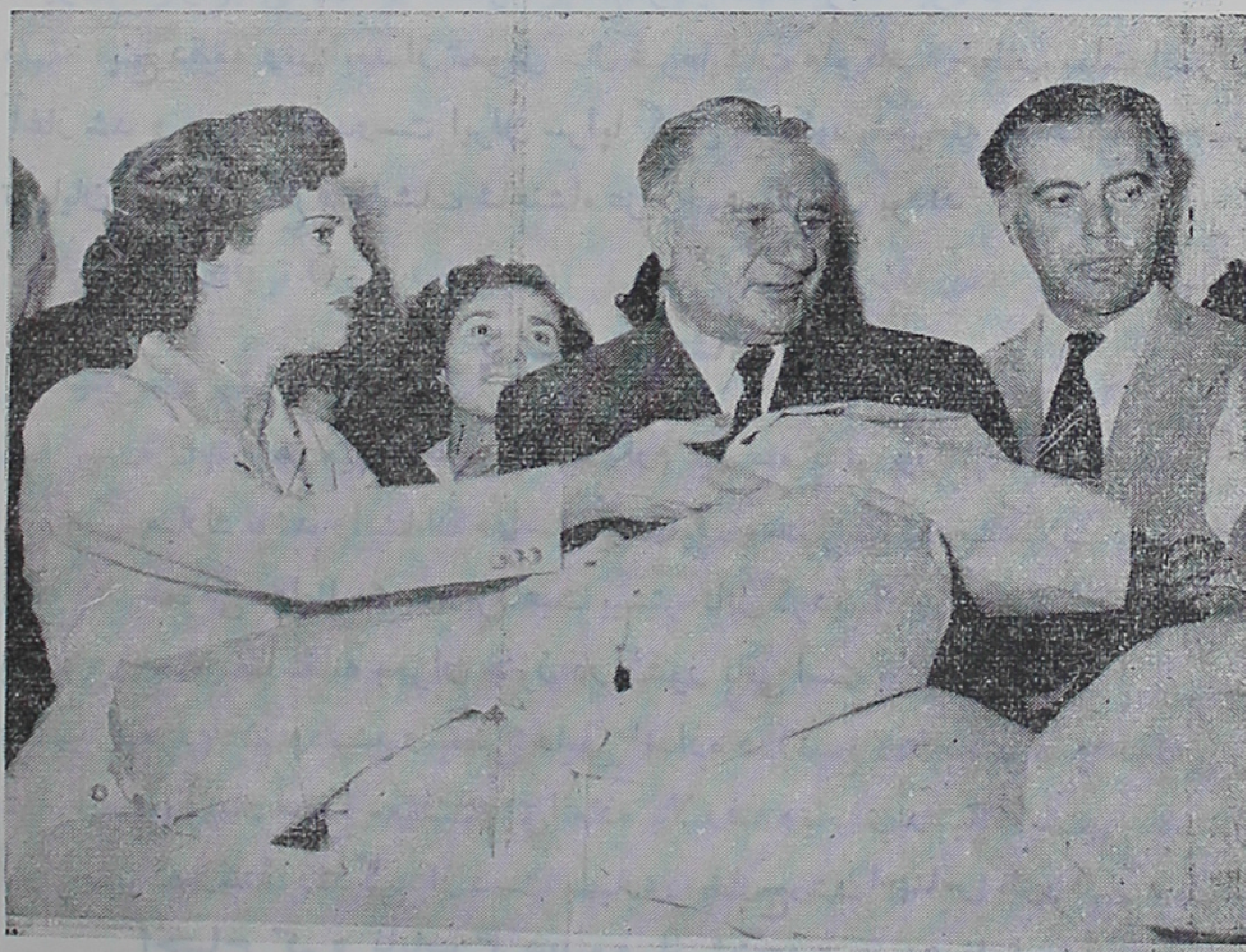
« هم میهنان عزیز، امیدوارم عید سعید نوروز بهمهٔ شما مبارك باشد وانشاءالله در سال نو تخفیف محسوسی در مشکلات عمومی حاصل شده و برفاهیت بیشتر نائل گردیم.

متأسفانه بحران هنوز در کشور باقی است و همهٔ طبقات مردم کم و بیش و بعضی ها بی اندازه دررنج و زحمت بسر میبرند. سطح معیشت فوق‌العاده بالا رفته وبحدی رسیده است که رشتهٔ زندگی از دست بسیاری خارج شد **اجناس مورد احتیاج کم و نایاب گردیده و از اینجهت مردم ناراحت هستند.**

امنیت و آسایش خاطر کاملا فراهم نیست و اغلب این سختی ها ناشی ازجنگ است که همهٔ ملل گرفتار آن شده‌اند

چیزی که مایهٔ دلخوشی است ومصائب را آسانتر میکند این است که ما متفق مللی هستیم که برای ایجاد دنیای بهتری مبارزه میکنند . دنیائی که بر اساس عدالت و حفظ حقوق بشریت و حقانیت مستقرخواهد بود .

اما نظر بعلاقه‌ایکه بآسایش ملت دارم تذکر میدهم که آشفتگی امور کشور علت دیگری هم دارد که مربوط بجنگ نیست و آن **سهل انگاری در انجام وظیفه‌است .**

والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی باطفال بی بضاعت لباس مرحمت میفرمایند

همه جا و همیشه بفکر مستمندان

والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی و والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی بمنظور کمك بمستمندان ازفرا رسیدن عید نوروز استفاده فرموده باحضور در جشن و شب نشینی باشکوهی که در باشگاه افسران بنفع بیمارستان کودکان و بنگاه نیکوکاری دایر شده بود مساعدت شایان توجهی ببنگاههای خیریه فرمودند.

در این شب نشینی که در حدود هزار و پانصد تن از کلیهٔ رجال و طبقات منتخبهٔ کشور شرکت نموده و بزیارت والاحضرتین شاهدخت نائل آمده بودند کمك بیشتری در این راه نموده وجشن تا مقارن صبح ادامه داشت.

قدرت ملت ایران آرزوی شاهنشاه جوانبخت ماست

آئین سلام باشکوهی روز سه شنبه اول فروردین ماه ۱۳۲۳ طبق معمول هرسال در کاخ گلستان انجام گردید.

دراین روز درپاسخ عرض تبریك وتهنیتی که آقای نخست‌وزیر بعرض شاهنشاه رسانیدند اعلیحضرت همایونی فرمودند.

« عظمت وشکوه مقام سلطنت مرتبط و وابسته بقدرت وعظمت ملت است هر قدر ملت توانا و مقتدر باشد بهمان اندازه مقام سلطنت نیز که نمایندهٔ قدرت ملت است قوی و معظم خواهد بود اگر در این راه ملت ایران توفیقی حاصل نماید از تاج و تخت سلطنت چه عظمتی را میتوان خواستار بود»

شاهنشاه بااین فرمایشات مدلل میدارند همواره که بفکر بهبود وضع عمومی هستند تاچه اندازه فریفتهٔ تعالی وعظمت ایران وقدرت ملت خودهم میباشند.

خوشبخت ملتی که آرزوی شاهنشاه آن قدرت ملتش باشد.

درچشمان شاهنشاه محبوب اشك حلقه زده بود

خبر زلزلهٔ روز بیست و یکم فروردین ماه ۱۳۲۳ گرگان خاطر شاهنشاه محبوب را سخت آزرده ساخت .

اعلیحضرت همایونی برای کمك بآسیب دیدگان دستور های مؤکدی بدولت وجمعیت شیروخورشید سرخ صادر فرموده وبرای تسکین آلام زلزله‌زدگان علاوه براعزام پزشگان بالوازم مورد احتیاج ازقبیل چادر - پتو - چای - قند - سیگار - دارو - آمبولانس و اعطای یکصد و پنجاه هزار ریال ، شاهنشاه شخصاً بگرگان تشریف فرما گردیدند تا تحت نظر ملوکانه لوازم نامبرده بین بیست هزار جمعیت ستمدیدهٔ گرگان توزیع گردد .

موقعیکه موکب ملوکانه مقابل باغ فرمانداری گرگان توقف‌فرمودند چندین هزار نفر جلو باغ اطراف شاهنشاه محبوب خودگرد آمده بودند .

آلام‌اهالی فلکزدهٔ گرگان که در روز بیست‌ویکم فروردین مورد بزرگترین بیرحمیهای طبیعت قرار گرفته بودند بازیارت پدر تاجدار تاحدی تسکین یافت و شاهنشاه در حالیکه اشك در چشمانش حلقه زده بود فرمودند .

«ما در فکر شما هستیم وآسایش شما را فراهم میکنیم»

تأثیر این فرمایش شاهانه وقتی بحد اعلا رسید که شاهنشاه جوانبخت پیاده موقعیکه باران فوق‌العاده شدیدی میباریدو کوچه‌های تنگ‌آن شهر را کـه در اثر ریزش خانه‌ها و دیوارها پر از گل و آب گردیده وغیر قابل عبور بود بازحمات زیادی که حتی یکبار پای اعلیحضرت همایونی‌در حفره‌ای بعمق نیم متر مملواز گل ولجن فرورفت سرکشی فرمودند .

شاهنشاه ضمن پیاده روی چند کیلومتر از یکایك مردم سرگردان و بیمکان پرسشهائی فرموده باصدور دستور های مؤکد آنان را امیدوار میفرمودند . پس از بازدید بیماران و رسیدگی بوضع آنان دستور تقسیم اجناس مذکور را (با اعطای پنجاه هزار ریال دیگر) صادر وتأکید فرمودند .

سپس در میان احساسات سرشار اهالی ساعت نه و نیم بعد از ظهر بتهران عزیمت فرمودند.

کمکهای مادی دیگری نیز بعداً اعلیحضرت همایون شاهنشاهی فرمودند که از نتیجهٔ این محبتهای پدرانهٔ شاهنشاه مردم تهران و کلیهٔ شهرستانها از پیشوای کشور و شاهنشاه جوانبخت خود سرمشق گرفته واز نیات خیرخواهانهٔ ملوکانه پیروی نموده کمرهمت بدستگیری هم‌میهنان گرگانی خود بسته و آنهارا که درمقابل این بدبختی تهدید بفنا شده بودند نجات دادند.

هفتصد نفر کودك در بال کوستومه

روز بیست و نهم فروردین ماه ۱۳۲۳ بمنظور کمك بکودکان بی بضاعت ضیافت بال کوستومه ازطرف انجمن خیریهٔ والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی در باشگاه افسران برپا گردید قریب هفتصد نفر کودك با اولیای خود در پیشگاه والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی و والاحضرتین شهناز و شهرام در این ضیافت شرکت نمودند.

دراین بال کوستومه که سه جایزه برای بهترین لباس تخصیص داده شده بود یکنوع کسب درآمد برای کمك بکودکان بینوا بوده است.

تکمیل بیمارستان یزد

ازمحل بقایای وام مرحمتی اعلیحضرت همایون شاهنشاه مبلغ پانصدهزارریال برای تکمیل بیمارستان شهرستان یزد اعطا گردید.

مسافرت اعلیحضرت همایونی بشیراز

ساعت هشت‌وبیست دقیقهٔ بامداد روز دوشنبه شانزدهم اردیبهشت ماه ۱۳۲۳ اعلیحضرت همایون شاهنشاهی با عده‌ای از ملتزمین رکاب بصوب شیراز عزیمت فرمودند.

یکساعت وده‌دقیقه بظهر بشهرستان قم وارد مستقیماً بآستانهٔ قدس تشریف فرما ومرقد مطهر حضرت معصومه علیهاسلام را زیارت فرموده بعدازظهر از آنجاعزیمت وساعت شش وسه‌ربع باصفهان نزول اجلال فرمودند پس از یکشب توقف دراصفهان صبح بطرف تخت‌جمشید عزیمت وناهار را در آباده توقف فرمودندساعت شش ونیم بعد ازظهرروز یکشنبه هفدهم وارد تخت‌جمشید شدند.

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی علاوه بر بازدید کلیهٔ آثار تاریخی ـ تخت‌جمشید عمارت‌موزه ـ کارخانهٔ‌قند ـ بندامیر ـ نقش‌رستم سایر آثار تاریخی دیگر را بازدید فرمودند ضمناً مانور نظامی شبانه جالبی از طرف سربازان لشگر شش فارس در کوههای اطراف تخت جمشید درحضور اعلیحضرت همایونی انجام گردید.

در فاصلهٔ بین‌تخت‌جمشیدوشیراز نیز کارخانهٔ قند مرودشت وبند امیر و چند آسیای آبی مورد بازدید ملوکانه قرار گرفت.

شاهنشاه نزدیك دروازهٔ شیراز معروف بدروازهٔ قرآن درمقابل‌طاق نصرتی که از طرف اطاق بازرگانی بسته شده بود نزول‌اجلال فرموده پس‌ازمعرفی بازرگانان بحضورملوکانه مسافتی را پیاده عبور فرموده سپس موکب ملوکانه در محل پذیرائی که قبلاتعیین شده بود تشریف فرما شدند.

قبل از تشریف‌فرمائی اعلیحضرت شاهنشاهی درکلیهٔ خیابانها جمعیت کثیری از اهالی بانظم وترتیب خاصی صف کشیده بودند و بمحض دیدار شاهنشاه محبوب خود با احساسات پاك و کف‌زدنهای ممتد فریاد میکردند زنده‌باد شاه.

دسته گلهای بیشماری بود که از طرف مردم بخصوص دانش آموزان که با پرچمهای سه رنك باستقبال موکب ملوکانه شتافته بودند نثار خاکپای همایونی میگردید ونیز از طرف محترمین ورؤسای ادارات و نمایندگان طبقات واصناف تشریفات خاصی بعمل آمده ومراسم سلام هم قبل از ظهر فردای تشریف فرمائی برگزار گردید که کلیهٔ رؤسای ادارات ومعاریف ومدیران روزنامه‌ها بحضور ملوکانه شرفیابی حاصل نمودند.

بازدید کوی مستمندان و بازگشت از شیراز

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی درشیراز ببازدید آثار تاریخی موزه پارس و دبیرستان شاهپور وهنرستان و آرامگاه سعدی وحافظ وسربازخانه وکارخانه های ریسندگی - برق - نساجی اکتفا نفرمودند بلکه در چند روز تشریف فرمائی چند مرتبه بکوی مستمندان وبینوایان شیراز تشریف‌فرما شده وازخانه های آنان بازدید واز وضع زندگانیشان نیز پرسشهائی فرمودند وباصدوردستورهای مؤثردربهبودوضع زندگی آن بیچارگان مبالغ کثیری بآنان اعطا فرموده ساکنین آن کویها را از زیارت شاهنشاه محبوب ومراحم پدرانهٔ ذات مقدسشان بی‌اندازه مسرور ساختند.

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی مجروحین جنگهای محلی فارس را بحضور پذیرفته وبا ابراز ملاطفت خاص وجوهی بآنان مرحمت فرمودند.

شاهنشاه علاوه‌برمشاهدهٔ مانور نظامی که ازطرف‌لشگر ازقسمتهای پیاده‌نظام سوار - هواپیمائی و توپخانه ترتیب داده شده بود درکلیهٔ مسابقه های ورزشی نیز تشریف فرماگردیدند.

اعلیحضرت همایونی درمراجعت ازشیراز در اصفهان گردان هوائی را بازدید وآشیانه‌های جدید هوائی را افتتاح فرموده پس‌ازمشاهدهٔ مانورنظامی‌لشگر اصفهان وانجام آئین سان ورژه ونمایشات نظامی‌بطرف پایتخت عزیمت فرمودند.

اهالی تهران برای زیارت شاهنشاه محبوب خود پس از این مسافرت دوازده روزه درخیابانهای مسیر ملوکانه جمع گشته وابراز احساسات بیحد مینمودند.

درکاخ سلطنتی‌نیزازطرف هیأت‌دولت‌ورجال‌ورؤسای دربار وستاد وشهرداری وشهربانی و فرمانداری مراسم احترامات واستقبال شایان بعمل آمد.

شاهنشاه جوانبخت با مسافرتهای پی در پی مایلند از نزدیک باوضاع کلیهٔ شهرستانهای کشور خود ازشمال تا جنوب واز مغرب تا مشرق رسیدگی فرموده وتا آنجا که مقدور باشد فردفرد ازافراد ایرانی را مشمول مراحم والطاف کریمانه‌قرار

دهند و بشکرانهٔ همین لطف و عنایات است که ملت ایران دائماً از صمیم قلب بقاء سلطنت اعلیحضرت همایون شاهنشاهی وعظمت خاندان سلطنتی را ازخداوند متعال مسئلت دارد .

باچنین شمشیری چرا شاه سلطانحسین شکست خورده است

روز هفتم خردادماه ۱۳۲۳ اعلیحضرت همایون شاهنشاه و هیأت وزیـران از خزانهٔ بانکملی بازدید فرمودند .

در گزارش‌مفصلی که ازطرف‌مدیر کل بانك‌بعرض ملوکانه‌رسید ازروی‌حساب دقیق معلوم گردید بغیر از جواهرات سلطنتی که بموجب قانون ببانك واگذار شده بانکملی دارای هزار میلیون‌تومان پشتوانه میباشد شاهنشاه ضمن تماشای جواهرات قیمتی بتیغهٔ شمشیر شاه سلطان حسین که ازغلاف بیرون کشیده شـده بود دسـت مالیده فرمودند :

« با چنین شمشیری چرا شاه سلطانحسین شکست خورده است »

ولی در حالیکه بشمشیر متعلق به شاه اسماعیل صفوی مینگریستند پـس از لحظه‌ای تفکر باطرافیان فرمودند .

« مرد . . . بزرگی بود . . . بزرگ وشجاع »

در پایان بازدید حین مراجعت فرمودند :

« بانکملی ایران بهترین مؤسسه‌ای است که ما داریم »

سه میلیون ریال عطیهٔ ملوکانه برای حفرچاه آب

برای رفع بی آبی اهالی جنوب شهر تهران که غالباً در تابستان دچار بی آبی شده و از این حیث بسیار در مضیقه میباشند اعلیحضرت همایون شاهنشاهی مبلـغ

سه میلیون ریال برای حفرده حلقه چاه اعطا فرمودند.

اولین چاه تحت نظر اعضای انجمن شهر با ماشین‌های حفاری وتعبیهٔ تلمبه‌های الکتریکی روز بیست وهفتم تیرماه ۱۳۲۳ درباغ فردوس حفر گردید.

اطعام نه هزار نفر از بینوایان

از طرف اعلیحضرت همایون شاهنشاهی از دهم مرداد ماه ۱۳۲۳ در شبهای یکشنبه و دوشنبه وسه شنبه هرشب بسه هزار نفرازبینوایان و مستمندان در طهران وحضرت عبدالعظیم غذا داده شد.

سد بندی و احداث تونل

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی روز یکشنبه نوزدهم شهریور ماه ۱۳۲۳ بشهر ری تشریف فرما گردیده و آستانهٔ مقدسهٔ حضرت عبد العظیم را زیارت فرمودند.

روز بعدنیز برای مشاهدهٔ محل سدبندی واحداث تونل جهت بر گرداندن آب بطرف جاجرود لارتشریف فرما گردیدند.

دعوت بافطار از آقایان علماء و رجال

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی برای آنکه علمای اعلام ورجال برجسته را در پیروی ازمنویات خیرخواهانه شاهانه ترغیب فرمایند تا بدینوسیله عدالت معنوی را برای اصلاح جامعه در کلیهٔ طبقات برقرار نموده ورفاه کامل و آسایش عموم مردم را بیش ازپیش تأمین فرمایند همه ساله در ماه مبارك رمضان دعوتی از آقایان علماء وهیأت دولت ورجال‌ومحترمین بعمل آورده وبا فرمایشات بسیارمفید ومؤثرملو کانه آنان را متوجه موقعیت مهم کشور واصلاح حال مردم وزندگی‌دشوار بعد ازجنگ

میفرمایند ودراثر اینگونه اقدام نیکووسودمند شاهانه است که غالب مردم باقدامات خیرخواهانه مبادرت میورزند.

بازدید بیمارستان کودکان بنگاه نیکوکاری

ساعت پنج بعد از ظهر روز سه شنبه هشتم مهر ماه ۱۳۲۳ اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بیمارستان کودکان بنگاه نیکوکاری راکه بهمت و مراقبت و ریاست عالیهٔ والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی دایر گردیده وبا بهترین وسائل مجهز میباشد بمناسبت آغاز دومین سال تأسیس آن بازدید فرمودند.

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی پس ازاستماع گزارش مبسوط عملیات یکسالهٔ این بیمارستان، کلیهٔ قسمتهای آنرا بازدید وضمن پرسش‌هائی نسبت بکلیهٔ کودکان بیمار اظهارتفقد پدرانه فرمودند.

آسیب دیده گان بانه

شاهنشاه محبوب بمنظور مساعدت بآسیب دیدگان وغارت زدگان بانه مبلغ یکصد هزار ریال بجمعیت شیروخورشید سرخ اعطا فرمودند تابانظر آنان درسنندج برای تأمین رفاه اهالی ستمدیدهٔ آن سامان بمصرف برسانند.

شاهنشاه و ملت

چون اعلیحضرت همایون شاهنشاهی پیوسته درحفظ اصول مشروطیت وحقوق اساسی ملت ساعی بوده ویگانه غمخوار مردم وبویژه مستمندان میباشند ودرحقیقت تأسیس انجمنها و بنگاههای خیریه که تاکنون کمکهای گرانبهائی به بینوایان و مسکینان نموده‌اند ازنتایج توجهات شاهانه است دراین سال نیزارادهٔ ملوکانه براین

قرار گرفته که اعتبار هزینهٔ جشن میلاد ملوکانه را در روزچهادم آبانماه ۱۳۲۳ بمصرف کمك به بینوایان برسانند.

بنابراین جشنهای رسمی بکلی موقوف گردیده واعلیحضرت همایونی فقط ببازدید لشگر دوم پادگان مرکز ودیدن مراسم سان‌ورژه ازافراد و آئین سلام در کاخ گلستان طبق معمول هرساله اکتفا فرموده و درجشن سالیانهٔ ورزشی نیزکه از طرف اداره تربیت بدنی در ورزشگاه امجدیه آنهم بنفع بینوایان برپا گردیده بود شرکت فرمودند.

تلگرافهای سلاطین و رؤسای کشورهای خارجه

بمناسبت مولود مسعود ملوکانه از طرف اعلیحضرت پادشاه افغانستان - اعلیحضرت پادشاه انگلستان - اعلیحضرت پادشاه سوئد - اعلیحضرت پادشاه مصر - اعلیحضرت پادشاه کشورعربی‌سعودی - علیا حضرت‌ملکه‌هلند - اعلیحضرت پادشاه یوگسلاوی - اعلیحضرت پادشاه یونان - حضرت کالنین رئیس جمهوری شورایعالی اتحاد جماهیرشوروی - حضرت فرانکلن روزولت رئیس‌جمهوری کشورهای متحدهٔ آمریکا - حضرت رئیس جمهوری برزیل - حضرت رئیس جمهوری ترکیه- حضرت رئیس جمهوری چکوسلواکی - حضرت رئیس جمهوری چین - حضرت رئیس جمهوری شیلی - حضرت رئیس جمهوری لهستان - والاحضرت نایب السلطنهٔ عراق جناب ژنرال دوگل رئیس دولت موقتی فرانسه تلگرافهای تبریك بحضور ملوکانه مخابره گردیده که پاسخ امتنان از طرف اعلیحضرت همایون شاهنشاهی صادر شده است.

کودکان یتیم چینی

علاوه بر مبالغ هنگفتی که ازطرف رجال و متنفذین ایران بویژه ایرانیان

مقیم در چین برای کمك بکودکان یتیم سربازان چینی بحساب شماره ۳۹۰۷۱ بانك ملی ایران پرداخته شده بود بندگان اعلیحضرت همایونی مبلغ پنجاه هزار ریال بحساب نامبرده اعطا ومرحمت فرمودند.

هدیهٔ مسترچرچیل به‌پیشگاه شاهنشاه

چهار جلد کتاب ذیقیمت مربوط بشرح زندگی (دوك مالرو) یکی از اجداد مستر چرچیل نخست وزیر انگلستان که درقرن‌هیجدهم‌میلادی درانگلستان میزیسته واز مردان بزرك امپراطوری انگلستان بوده ازطرف مستر چرچیل مؤلف آن کتاب بشاهنشاه ایران تقدیم گردید.

این کتابها که برای تذهیب وصحافی آن یکهزار لیره انگلیسی خرج گردیده جلد آن با ۱۰۵۱ قطعه جواهر مختلف اعم از فیروزه ـ یاقوت ـ لعل تزئین شده وکارخانهٔ بزرگ (سوت کلایف) برای تهیه آن دوسال صرف وقت نموده است.

کارخانهٔ (سوت کلایف) همان کارخانه‌ای است که غلاف شمشیر معروف استالین گراد را که اعلیحضرت پادشاه انگلستان بمدافعین دلیر استالین‌گراد اهداء کرده بود ساخته است.

بازدید کارخانهٔ شماره پنج و بنگاه داروئی سپه

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی روز شنبه چهارم آذرماه ۱۳۲۳ از کارخانهٔ شمارهٔ پنج که احتیاجات کارخانه‌های نساجی و قندسازی و همچنین کفش ولباس افراد ارتش را تهیه میکنند بازدید فرمودند.

روز ششم آذر ماه نیز پس از تشریف فرمائی بمخزن بهداری ارتش از بنگاه داروئی سپه و مخزن داروهای دامپزشکی بازدید فرمودند. در حین بازدید کلیهٔ قسمتها پس از استفسار از اوضاع کارخانه و مخزنها وبنگاه داروئی دستورهای لازم

صادر وچون از وضع منظم کارخانهٔ شمارهٔ پنج رضایت حاصل فرمودند مقرر داشتند از کلیهٔ کارمندان آن کارخانه تشویق بعمل آید.

شرفیابی ژنرال دوگل بحضور شاهنشاه

ژنرال دوگل رئیس حکومت موقتی جمهوری فرانسه باتفاق مسیو ژرژ بیدو وزیر امور خارجهٔ فرانسه وعده‌ای ازهمراهان خود برای عزیمت بمسکو روز یکشنبه پنجم آذرماه ۱۳۲۳ ساعت ۱۶ وارد فرودگاه مهرآباد گردیده وساعت ۱۸ همانروز جهت زیارت شاهنشاه درتالار آئینهٔ کاخ مرمر شرفیاب شدند.

نیم‌ساعت بعدازظهر روز بعد رئیس حکومت موقتی جمهوری فرانسه باهمراهان خود بوسیلهٔ هواپیما ازایران حرکت نمودند.

آئین سلام

قبل از ظهر روز دوشنبه سیزدهم آذرماه ۱۳۲۳ بمناسبت عید غدیر آئین سلام در کاخ گلستان با تشریفات مخصوص انجام گردیده‌و کلیهٔ وزراء ـ نخست‌وزیر نمایندگان مجلس شورایملی ـ نخست وزیران و رؤسای مجلس سابق ـ استادان ـ و سفرای کبار ـ وزراء مختار ـ رؤسای درجهٔ اول ـ کارمندان دیوان محاسبات ـ مدیران جراید وبنگاههای ملی ـ افسران ارشد ارتش ـ آقایان علماء بحضورمبارك ملوکانه شرفیاب شدند وپس ازعرض تبریك واستماع فرمایشات شاهانه آئین سلام خاتمه پذیرفت.

بیماری حجة الاسلام آقای حاجی آقاحسین بروجردی

بعد از ظهر دوشنبه سیزدهم آذر ماه ۱۳۲۳ اعلیحضرت همایون شاهنشاهی برای بارسوم ازبیمارستان فیروزآبادی بازدید فرمودند.

اتومبیل سلطنتی ساعت سه از میان احساسات سرشار جمعیت زیادی که از ظهر در طرفین خیابانها گرد آمده بودند عبور ودر محوطهٔ بیمارستان توقف نمود .

شاهنشاه پس از استماع گزارش ضمن بازدید قسمتهای مختلف بکودکان بیمار توجه خاصی مبذول فرموده وسؤالاتی راجع ببیماری وچگونگی معالجهٔ آنان میفرمودند .

سپس باطاقی که حجة‌الاسلام آقای حاجی آقا حسین بروجردی در آن بستری بودند تشریف فرما شده واز احوالشان جویا وحضرت ایشان را مورد تفقد ملوکانه قرار دادند .

ونیز قبل از آنکه بیمارستان را ترك فرمایند چند تن از روحانیون شهرری بحضور ملوکانه معرفی گردیدند .

عطیهٔ ملوکانه برای تأمین آب در گلپایگان وقم

همه ساله درقم و گلپایگان بخصوص در سالهای اخیر وضع بی آبی موجبات نگرانی وزحمت اهالی آن سامان‌را فراهم مینماید چون اعلیحضرت همایونی همواره علاقهٔ مفرطی بآبادی کشور و توسعهٔ امور کشاورزی بمنظور رفاه‌حال رعایاو آسایش مردم مبذول میفرمودند لذاپس از نقشه‌کشی‌های لازم ازطرف مهندسین آبیاری مبلغ سه میلیون ریال جهت هزینهٔ ایجاد سد بندی تأمین آب این دو شهرستان اعطا و مرحمت فرمودند که‌بانظر معتمدین محلی ونمایندگان قم و گلپایگان بمصرف‌برسد

مبارزه بابیماری سرطان

برای مبارزه بابیماری سرطان که بطور متوسط سالیانه در حدود بیست هزار نفر را بـا فجیعترین طرزی تلف میسازد شاهنشاه مبلغ دویست هزار ریال بجمعیت شیروخورشید سرخ ایران اعطا فرموده ومبلغ یکمیلیون ریال نیز برای اعزام هیئتهائی

از پزشگان با داروهای لازم بدهات وقصبات کشور که از وسائل بهداشتی محرومند بوزارت دارائی مرحمت فرمودند.

در نتیجهٔ این عنایت ملوکانه جمعیت شیر و خورشید سرخ در تاریخ دوشنبه بیست و هفتم آذرماه ۱۳۲۳ و وزارت بهداری پنجشنبه هفتم دیماه ۱۳۲۳ بیانیه‌ای صادر و برای اقدامات لازمه از اشخاص خیر و پزشگان درخواست کمك و مساعدت نمودند.

برای نگهداری بینوایان در زمستان

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی درروز هفتم دیماه ۱۳۲۳ مبلغ یکمیلیون ریال اعطا فرمودند که برای معالجه و نگهداری بینوایان و مستمندان در سرمای سخت زمستان مصرف شود.

تشریف فرمائی بقم

روز پنجم دیماه ۱۳۲۳ که در همهٔ کشور بمناسبت تصادف باروز عاشورا مردم عزا دار بوده‌اند اعلیحضرت همایون شاهنشاهی باعده‌ای از ملتزمین رکاب بقم تشریف‌فرما گردیده در میان جمعیت زیادی ازعزاداران در صحن حرم از بین گروه انبوهی مردم که بااحساسات بی‌نظیری مقدم شاهنشاه محبوب را استقبال نموده‌واین تشریف فرمائی در روحیهٔ آنان تأثیر بسزائی نموده بود عبور فرموده بحرم مطهر مشرف گردیدند.

شاهنشاه پس از زیارت وبیست دقیقه توقف در حرم بطهران مراجعت فرمودند

تقویت درمانگاه جنوب شهر و بنگاه حمایت مادران

نظر باینکه درمانگاه جنوب شهر که براثر توجهات شاهنشاه و کمکهای جمعی از تجار و محترمین برای کمك ودستگیری بینوایان ازسال ۱۳۲۱ تأسیس شده بود

وبعلت بروز بحران در بازار وعدم وصول تعهدات ماهیانه روبانحلال میرفت مراتب بعرض ملوکانه رسیده اعلیحضرت همایون شاهنشاهی با اعطاء ماهیانه پنجهزار ریال ازانحلال درمانگاه جلوگیری فرموده دیگران نیز ازثبات خیر خواهانهٔ شاهانه پیروی نمودند .

درنتیجه این مؤسسه بارفع نیازمندیهای خودمجدداً بمعالجه ومداوای بیماران بینوا پرداخته شروع بکار نمود .

ونیز شاهنشاه برای جلوگیری از تعطیل بنگاه حمایت مادران مخارج ادارهٔ چند تختخواب را تقبل فرموده واین اقدام نیکو را نیز سرمشق سایر نیکوکان قرارداده از تعطیل شدن آن بنگاه جلوگیری بعمل آوردند .

عطف توجهٔ شاهانه بدانشکدهٔ پزشگی

بمناسبت یازدهمین سال تأسیس وسومین سال استقلال دانشگاه جشن باشکوهی در سالن سخنرانی دانشکدهٔ حقوق در پیشگاه اعلیحضرت همایونی طبق معمول هر ساله انجام گردید .

شاهنشاه پس از استماع گزارش مفصل رئیس دانشگاه و خاتمهٔ جشن تأکید فرمودندکه :

« برای توسعهٔ دانشکدهٔ پزشگی بیش از پیش باید توجه شود ، زیرا افراد کشور در درجهٔ اول احتیاج بفرهنگ دارند وهر قدر دانشگاه پزشك بجامعه تحویل دهد تندرستی و حفظ نسل آینده را بهتر میتوانند تضمین نمایدوالبته این منظور نبایستی باعث رکود رشته‌های دیگر دانش بشود »

انتظار ملت در پایان سال

در پایان هرسال ملت شاهدوست ایران بانتظار دو چیز ازچند ساعت قبل از

تحویل سال خود را آماده نموده دقیقه شماری مینمایند.

انتظار ملت ایران یکی حلول سال جدید ودیگری استماع نصایح صمیمانه و برنامهٔ یکسالهٔ زندگی آنان از پیشوای معظم و شاهنشاه جوانبخت محبوب خود میباشد.

شب چهارشنبه اول فروردین ماه ۱۳۲۴ اعلیحضرت همایون شاهنشاهی با فرمایشات ملوکانه خطاب بملت ایران سرور و شادمانی مردم را در این عید سعید باستانی تکمیل فرموده و با اندرز شاهانه روحی تازه در کالبد آنان دمیدند.

اعلیحضرت همایونی پس از یکرشته بیانات مؤثر ومهیج درباب وضع کشور و وظایف افراد چنین بفرمایشات خود ادامه فرمودند.

« همانطوریکه در هر خانواده بارسیدن سال نو چیزهای کهنه را از خوددور میکنند دستجات مختلف نیز باید گردوغبار اختلاف را از آئینهٔ دل بزدایند وچون در کشوری که دارای حکومت ملی است مردم خیرخواه مانعی برای اجرای نیات حسنه خود نخواهند داشت نظر بمصالح عالیهٔ ملت فعلا از هر گونه کشمکش که موجب اختلاف باشد احتراز کرده متوجه باشند که تمامیت واستقلال و رفاه عمومی کشور بالاتر از هر نظر خصوصی و مرام محدودی است . **تنها ضامن سعادت شما اتفاق و اتحاد است** باپیروی از قوانین کشور وتقویت از مقررات دولت وسعی در ترقی و آبادانی مملکت باید ثابت نمائید که خون نیاکان باشهامت هنوزدر رگهای شمادوران داردو مشکلات وناملایمات روزگار رخنه‌ای در ارکان ثبات ملی شما وارد نخواهد آورد . در این سر زمین مستعدو ثروتمند که میراث گرانبهای پیشینیان ماوامانت آیندگان است میتوان از همهٔ منابع طبیعی استفاده نموده و برای جمیع افراد کار و مایهٔ اشتغال تهیه کرد و در سایهٔ عدالت اجتماعی بهداشت و فرهنگ ومسکن وحداقل

معیشت را برای عموم افراد ملت تأمین نمود و تدریجاً فقر و درماندگی راازخود دور کرده واز رفاه سعادت که حق هر ملت نجیب و فعالی است بهره‌مند گردید »

بدین‌نحو انتظارملت ایران بپایان‌رسیدوبا پیروی از نیات‌خیر خواهانهٔملوکانه باروحی باز وقلبی شاد ومسرتی‌کامل ورود سال جدید را جشن گرفتند .

وروز اول فروردین نیز آئین سلام نوروز طبق معمول هرسال درکاخ گلستان در پیشگاه اعلیحضرت همایون شاهنشاهی انجام گردید .

پخش شیرینی ومیوه بین کودکان بیمار

در آخرین ساعات پایان سال ۱۳۲۳ از طرف شاهنشاه محبوب مقدار زیادی شیرینی وسبدهای مملو از میوه‌های گوناگون ببیمارستان‌کودکان بنگاه‌نیکوکاری

سالن غذاخوری اطفال یتیم

وبنگاه صغار (محل نگاهداری اطفال یتیم تحت نظروزارت دادگستری) مرحمت

گردید که درموقع حلول سال جدید وسائل شادی کودکان باتهیهٔ مراسم هفت سین تا اندازه‌ای فراهم شود.

اطفال بیمار ویتیم ازاین محبت سرشار شاهنشاه ازشادی درپوست نمیگنجیدند وروز اول فروردین را درنهایت خوشی گذراندند.

توزیع لباس بین دانش آموزان

نیمساعت بعدازظهر روز اول فروردین ماه ۱۳۲۴ اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بهنرستان دختران تشریف فرما شده پس ازاستماع گزارش رئیس هنرستان وخیرمقدم یکی از دوشیزگان ویکی ازدانش آموزان پرورشگاه ایتام شاهپور قسمتهای مختلفهٔ هنرستان را بازدید فرموده وکلیهٔ دانش آموزان را مورد تفقد ملوکانه قرار دادند.

درپایان نیز بچهارصدنفر دانش آموز بی‌بضاعت لباس اعطا فرمودند.

درحضور ملوکانه

روز بیست ودوم فروردین ماه ۱۳۲۴ کلیهٔ آقایان نمایندگان دولت ایران در انجمن سانفرانسیسکو باتفاق آقای نخست وزیر ووزیر امور خارجه بحضور مبارک ملوکانه شرفیاب ودرحدود یکساعت راجع بمسائل مربوط بانجمن سانفرانسیسکو مشغول مذاکره واصغای بیانات ملوکانه بودند.

قنات صدریه درشهر ری

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی مبلغ یکصدهزار ریال جهت تعمیر قنات صدریه اعطا فرمودند تا تحت نظر کمیسیونی از معتمدین محلی اقدام بتعمیر قنات مزبور شده ازآلودگی آب که عامل بیماریهای گوناگون بوده جلوگیری بعمل آید.

اختلافات فراکسیونها و تشنج مجلس شورایملی

روز بیست وهشتم فروردین ماه ۱۳۲۴ بنا بتمایلات فراکسیونهای چهارگانهٔ مجلس شورایملی دولت وقت استعفای خودرا بحضور ملوکانه تقدیم داشت.

شاهنشاه اوامر لازم بمعاونت نخست وزیری برای رسیدگی بامور مربوط تا تعیین دولت جدید صادر فرموده تمایل نمایندگان را برای انتخاب نخست وزیر جدید خواستار گردیدند.

و چون تأخیر تعیین نخست وزیر باوضع دنیا بصلاح کشور نبوده است لذا اعلیحضرت همایون شاهنشاهی که درهمهٔ حال بفکر دولت وملت ایران میباشند پیامی بوسیله ریاست مجلس بنمایندگان فرستاده وبا اظهار نگرانی ازاوضاع چنین تأکید فرمودند:

« باوضع کنونی دنیا واوضاع پیچیدهٔ اقتصادی ایران صلاح نیست که بحران ادامه داشته باشد امروز ماباید وسیلهٔ دولت ما با سانفرانسیسکو که خوشبختانه دولت ایران هم درکمیته اجرائیهٔ آن پذیرفته شده است مرتباً ارتباط داشته باشیم شایسته است **آقایان نمایندگان اختلافات را کنار بگذارند و دولتی روی کار بیاورند که از طرف مجلس پشتیبانی کامل بشود.**

اگر آقایان نمایندگان اختلاف وتشتت افکار راکنار میگذاشتند خدمت بزرگ بمردم میکردند این انتظار من است که در اینموقع مهم آقایان نمایندگان اینکار را بکنند »

این بود مختصری از فرمایشات اعلیحضرت همایونی که پیوسته بیدار وناظر کلیهٔ اوضاع داخلی وخارجی کشور میباشند

شاهنشاه جوانبخت ومحبوب ایران با فعالیت خستگی ناپذیر مخصوص بخود

شبانه‌روز میکوشند که تا از هر جهت رفاهیت و آسایش ملت ایران را بمنتهی درجه فراهم نمایند و همین امر باعث گردیده است که در چنین موقعی برای تحمیل نظریات دولت ایران بانجمن سانفرانسیسکو پیامی بنمایندگان مجلس شورای ملی فرستاده و در نتیجه فردای آنروز تمایل مجلس نسبت بنخست‌وزیر جدید بعرض ملوکانه رسید و باین وضع بحرانی خاتمه داده شد.

بنفع جمعیت مبارزه با بیماری سل

شب چهاردهم اردیبهشت‌ماه ۱۳۲۴ شب‌نشینی مجلل و باشکوهی بنفع جمعیت مبارزه با بیماری سل و حمایت مسلولین در پیشگاه اعلیحضرت همایون شاهنشاهی در باشگاه افسران برپا گردید.

در این شب‌نشینی که عدهٔ زیادی از آقایان نمایندگان و رجال و معاریف حضور داشتند مبالغ هنگفتی بنفع جمعیت مبارزه با بیماری سل بدست آمد.

بعد از پایان نمایش و صرف شام شاهنشاه ساعت یازده و نیم بکاخ سلطنتی مراجعت فرمودند.

پایان جنگ جهانی

تلگرافهای شادباش - جشن پیروزی در ایران

پیام شاهنشاه

از طرف اعلیحضرت همایون شاهنشاهی تلگراف تبریکی بعلیاحضرت ملکهٔ هلند و پادشاه دانمارك بمناسبت استقلال و آزادی آن کشورها مخابره شد و همچنین بمناسبت تسخیر برلن از طرف ارتش سرخ و تسلیم قوای آلمان در ایتالیا و باختر اروپا تلگراف تبریکی باعلیحضرت پادشاه انگلستان و مارشال استالین رئیس شورای کمیسرهای ملی و فرماندهٔ کل قوای شوروی و مستر ترومن رئیس جمهوری

کشورهای متحدهٔ آمریکا مخابره گردید .

بمحض پایان نطق مستر چرچیل درلندن ومستر ترومن در واشنگتن در تمام نقاط کشور ایران شروع باجرای برنامهٔ جشن پیروزی گردید ودر پایتخت ده تیر توپ شلیك شده طبق رسم قدیمی نقاره نواخته شد .

مراسم آتش‌بازی مجللی نیز درمیدان سپه تهران برپا شد و کلیهٔ عمارات دولتی وملی باپرچمهای متفقین آراسته گردید .

ساعت هشت بعدازظهر همانروز (۱۸ اردیبهشت ۱۳۲٤) اعلیحضرت همایون شاهنشاهی پیامی بملت ایران دربرابر رادیو تهران فرستاده و شرحی دربارهٔ پایان جنگ وصلح جهانی واین پیروزی که نصیب ملت متفق گردیده بیان وضمناً فرمودند:

« در سه سال اخیر ملت ایران داخل دراین نبرد عظیم بوده و باتمام وسائل موجوده از قبیل راه‌آهن ـ راههای شوسه و خطوط تلگرافی و افرادکارگر وزارع وابنیه ومؤسسات خود کمکهای نمایان کرده و متحمل صدمات و مشقات کلی که مورد تصدیق وقدردانی ملل فاتح میباشد شده است »

اعطای نشان درجهٔ یك لیاقت ببنگاه راه‌آهن دولتی ایران

روز نوزدهم اردیبهشت ماه ۱۳۲٤ اعلیحضرت همایون شاهنشاهی برای‌بازدید قسمتهای مختلف بنگاه راه‌آهن ایران بایستگاه تهران تشریف‌فرما گردیدند و پس از استماع گزارش وسیلهٔ آقایان معاون وزارت راه و مدیر کل بنگاه مبنی برخدمات برجستهٔ راه‌آهن سرتاسری ایران درجنگ بین‌المللی که در اثر آن ایران بلقب پرافتخار پل‌پیروزی درجهان ملقب گردیده است باقطارمخصوص کلیهٔ‌قسمتهای راه‌آهن را بازدید فرمودند.

شاهنشاه جوان ضمن اعطای یك‌قطعه نشان درجهٔ یك لیاقت ببنگاه راه‌آهن دولتی ایران شرحی دربارهٔ وظایف بعدی وایجاد راه‌آهن در سایر شهرستانها و

ارتباط اقتصادی باسایر ممالك دیگر بشکل ترانزیت بیان فرموده پس ازدوساعت ونیم درمیان ابراز احساسات عمومی ، بنگاه را ترك فرمودند .

افتتاح محل ورزش بانك ملی

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی روز بیست ونهم اردیبهشت ماه ۱۳۲٤ ببانك ملی تشریف‌فرما گردیدند .

ابتدا جراهرات سلطنتی‌راکه اززمان صفویه حفظ شده بود بازدید و پس از آنکه نقشه‌های متعدد ساختمان بانك بازار ازنظرملوکانه گذشت برای افتتاح محل ورزشی بانك ضمن تماشای عملیات خارق‌العاده وقابل توجه عده‌ای از ورزشکاران بجایگاه مخصوص تشریف‌فرما گردیدند .

دراین بازدید که‌همهٔ برنامه مرتبـاً بانظم مخصوصی اجرا شده وقابل تحسین بوده است اعلیحضرت همایونی مراتب خرسندی خودرا ابراز فرمودند .

وقوع زلزله درگرمسار

شب شنبه دوم خردادماه ۱۳۲٤ زمین‌لرزهٔ مختصری درتهران روی‌داده که در همانموقع درمنطقهٔ خوار و ورامین نسبتاً شدیدتر ودرگرمسار این‌زمیـن لرزه بطور متناوب تا یکساعت بعد ازظهر روز بعد ادامـه داشته وخساراتی نـیز باهالی وارد نموده بود .

بمحض رسیدن گـزارش بمرکز ، اعلیحضرت همایون شاهنشاهی دستورهای مؤکدی بهیأت دولت وجمعیت شیروخورشید سرخ بمنظور کمـك بآسیب دیدگان صادر فرموده و موقعیکه گزارش شیروخورشید سرخ در این باب بعرض ملـوکانه رسید شاهنشاه محبوب مبـلغ یکصد وپنجاه هزار ریال برای کمـك بزلـزله زدگان گرمسار اعطا فرموده وتأکیـد فرمودندکه هیأت دولت مساعدتهـای لازمه را نسبت بآنان مبذول دارند .

تأسیس مؤسسه‌ای بنام رادیوم

شاهنشاه جوانبخت برای کمك بایجاد و تأسیس مؤسسه‌ای بنام رادیوم مبلغ دویست هزار ریال درتاریخ بیست‌ودوم خردادماه ۱۳۲۴ بشیروخورشید سرخ ایران اعطا فرمودند.

لوله‌کشی آب کرمانشاه

چون آب مشروب کرمانشاه درخانه‌ها جاری و وسیلهٔ انتشار امراض مسری بوده‌وازاین‌راه موجبات‌اتلاف نفوس‌بیشماری میگردیدمراتب ضمن‌تقدیم نقشه‌هائیکه قبلا وسیلهٔ مهندسین شرکت نفت تهیه شده بود وسیلهٔ نمایندهٔ مجلس شورایملی آن شهرستان بعرض ملوکانه رسیده استدعای بذل مساعدت گردید.

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی که درکلیهٔ امور عام‌المنفعه سرمشق ومحرك اشخاص خیرخواه کشور میباشند مبلغ دو میلیون وپانصد هزار ریال برای تاسیس شرکت وعملی‌شدن اینکار اعطا و مرحمت فرموده وبا این تفقد ملوکانه که تأثیر حیاتی دارد مردم کرمانشاه را ازابتلای بسیاری ازامراض مسری نجات بخشیدند.

اندرز شاهانه بنمایندگان مجلس شورای ملی

در تیرماه ۱۳۲٤ بحران شدیدی براثر مخالفت نمایندگان اکثریت واقلیت برای دوام یا سقوط دولت وقت درمجلس شورایملی ادامه داشت ونمایندگان هر دسته کراراً بحضور ملوکانه شرفیاب گردیده وجریان امرونظریات کلیهٔ نمایندگان‌را بعرض پیشگاه‌همایونی میرسانیدند.

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی راجع بموقعیت سیاسی واقتصادی کشورولزوم اتحاد واتفاق نمایندگان بیاناتی فرموده توصیه میفرمودند:

« اختلافات را کنار بگذارید درحل اختلاف و تعیین

تکلیف دولت بکوشید بنظر من اقلیت و اکثریت یکی است وهمه وظیفه دارند برای کشور کار کنند »

همچنین خطاب بنمایندگان هردسته فرمودند.

« با آنکه انتخاب نخست وزیر بامن است وایشان نیز درانتخاب وزیران آزادند وقوهٔ مقننه مطابق قانون نبایستی در کارهای قوهٔمجریه دخالت نماید من قبلا تمایل مجلس را بوسیلهٔ رئیس مجلس میخواهم فقط برای آنکه نخست وزیری انتخاب شود تابتواند بامجلس کار کند فکر میکنم که واقعاً قانون هیچ کشوری چنین قدرت مطلقه‌ای که بمجلس ایران داده شده بمجالس خود نداده امروز تمام قدرت دست شما مجلسیان است ومجلس بتمام‌معنی فعال‌مایشاء است بنابراین بایستی‌بیشترمتوجه اهمیت مقتضیات روز و اوضاع دنیا واحتیاجات ملتی که بر آن حکومت میکنید باشید. تردید نیست که بهترین حکومتها حکومت مشروطه است بعقیدهٔ من بغلط مشهود شده یاعده‌ای فرض میکنندکه قدرت دیکتاتوری بیشتر استچون‌دیکتاتوری که متکی بقوهٔ قانون وملت نباشد همواره متزلزل است ولی بعکس قدرتی که متکی بنیروی ملت و قانون است مافوق قدرتها است. »

شاهنشاه درخاتمه بیانات خود چنین اضافه فرمودند:

« لازمترین اموری که باید حتماً بآن متوجه‌باشیم این‌است **که برای فردفرد این‌ملت لااقل حداقل پوشاك و خوراك ومنزل را تأمین نموده و بهداشت و فرهنگ راهم برای همه تعمیم داده و در دسترس کلیهٔ افراد بطور تساوی بگذاریم »**

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی پادشاه جوان فکر واصلاح طلب در سایهٔ این

راهنمائیها ومجاهدات واندرزهای ملوکانه نمایندگان مجلس را بتأمین منافع کشور وملت ایران هدایت فرموده و باختلافات فیمابین اکثریت واقلیت خاتمه بخشیدند.

گشایش چاه ومنبع آب میدان محمدیه وتشریف فرمائی بمسجد معیر

صبح روز پانزدهم مرداد ماه ۱۳۲٤ برای افتتاح منبع آبی که در میدان محمدیه حفر شده بود اعلیحضرت همایون شاهنشاه در میدان مزبور که قبلاهیأت دولت درآنجا حضور یافته بودند تشریف فرماشده پس از استماع گزارش وزیر کشاورزی چاهی را که بعمق نودمترو از بیست ودومتری بآب رسیده وسطح آن نیز درهیجده متری بوده افتتاح فرمودند.

درخاتمه بنام اهالی ازذات ملوکانه استدعا شد که مسجد معیررا بازدیدفرمایند شاهنشاه جوانبخت از میدان محمدیه در میان ازدحام و ابراز احساسات مردم (در اینوقت بحدی زیاد بود که عبورموکب ملوکانه را دشوار کرده بود)پیاده تامسجدمعیر تشریف بردند.

شاهنشاه در خصوص کلیهٔ درخواستهای اهالی این قسمت دستور های مؤثری صادرفرموده ساعت ده صبح بسعدآباد مراجعت فرمودند.

شرفیابی نمایندگان مجلس شورایملی

ساعت پنج بعدازظهرروزشانزدهم مراد ماه ۱۳۲٤ دعوتی ازنمایندگان مجلس شورایملی برای شرفیابی بحضورملوکانه بعمل آمد

نمایندگان درساعت مزبور در کاخ سفید سعدآباد بحضور ملوکانه شرفیاب گردیدند.

شاهنشاه محبوب بیش ازهرچیز دراطراف آبیاری ـ کشاورزی حوزه های

انتخابیه و بهداشت وفرهنگ عموم مردم اندرزها وتذکرات مفیدی بهریك از آقایان فرموده ودرمورد لوله کشی شیراز ـ آبیاری شهرستان قم و گلپایگان ـ آب کوهرنگ اصفهان ـ آب مشروب بهبهان وهمچنین طالقان پرسشهائی فرمودند .

و نیز راجع بـاصلاح وضعیت عمومی مردم تذکرات سودمند و دستوره‌ای مؤثری فرمودند .

سپس توضیحات لازم دراطراف کنفرانس سانفرانسیسکو بعرض ملوکانه‌رسیدو شاهنشاه از افراد هیأت اعزامی اظهاررضایت فرمودند .

این شرفیابی تاساعت هفت‌ونیم بعد ازظهر بطول انجامید .

کمك بیمارستان کمره ومحلات

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی روز بیستم مردادماه ۱۳۲۴ برای بازدید سد رودخانهٔ لار بمحل نامبرده عزیمت وفردای آنروز نیز مبلغ یکصدوپنجاه هزارریال جهت کمك بهزینهٔ یك باب بیمارستان در کمره ومحلات اعطاء و مرحمت فرمودند .

بمناسبت تسلیم ژاپن

بمناسبت پایان جنگ جهانی دراثر تسلیم بلاشرط ژاپن ، تلگرافهای شادباش ازطرف اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بااعلیحضرت پادشاه انگلستان ـ حضرت رئیس جمهور آمریکا ـ حضرت کالنین رئیس شورای عالی اتحاد جماهیرشوروی ـ حضرت رئیس‌جمهوری‌چین ـ حضرت ژنرال دوگل رئیس دولت فرانسه در روز چهار شنبه ۲۴ مردادماه ۱۳۲۴ مخابره گردید .

درساعت هفت ونیم ابتدا یکصدوده تیر توپ شلیك و سپس پیام اعلیحضرت همایون شاهنشاهی‌بملت‌ایران بوسیلهٔ رادیو تهران پخش گردید .

بعلاوه بمناسبت حصول پیروزی نهائی شب سی و یکم مرداد ۱۳۲۴ مجلس

شب نشینی وضیافت مجللی در کاخ سعدآباد درپیشگاه اعلیحضرت همایون شاهنشاهی برپا گردید .

اعطاء جایزه

پس از زدوخوردیکه بین چند نفر از ژاندارمها ومتجاسرین در گنبد قابوس بعمل آمد بلافاصله پس از متواری شدن متجاسرین بفرمان مطاع ملوکانه یکنفر افسر بانودهزار ریال وجه بگنبد قابوس اعزام گردید که وجه نامبرده را بطور عادلانه بین ژاندارمها وپاسبانهائیکه باپاغیان زدوخورد نموده بودند تقسیم نماید .

والاحضرت شهناز پهلوی درمیان کودکان یتیم

روزسی ویکم مردادماه ۱۳۲٤ که شاگردان پرورشگاه ایتام شاهپور در ورزشهای نو آموزان وخردسالان درمنظریه با موافقت انجمن تربیت بدنی شرکت کردند والاحضرت شاهدخت شهناز پهلوی برای قدردانی از ورزشکاران نو آموز پرورشگاه وتوزیع جوائز بین آنان بمنظریه تشریف فرماشدند ، بدوا کلیه قسمتهارا بازدید وپس ازآنکه برنامه ورزشی پایان یافت احتیاجات بنگاه بعرض والاحضرت رسید و والاحضرت شاهدخت شهناز بادست مبارك جوایز را در کمال مهربانی ببرندگان مسابقه اعطا فرموده ودرمیان احساسات عدهٔ زیادی ازمردم که درمنظریه جمع شده بودند بکاخ سعدآباد مراجعت فرمودند .

کمك هزینه بیمارستان نجف آباد

چون وضع خوراك و غذای بیمارستان نجف آباد بطوریکه بعرض ملوکانه رسیده کاملاً مرتب نبود لذا شاهنشاه بمنظور کمك ببیمارستان ومستمندان آن ناحیه هزینهٔ ده تختخواب بیمارستان مزبوررا تقبل ومرحمت فرمودند .

باید از کسانیکه در صنایع دست دارند تشویق نمود

از روز چهارشنبه چهارم مهر ماه ۱۳۲۴ اعلیحضرت همایون شاهنشاهی برای افتتاح نمایشگاه کشاورزی که ساختمان نیمه‌ساز آن ازمدتها پیش جنب موزه ایران باستان باوضع خرابی باقیمانده واخیراً ازطرف وزارت کشاورزی باتمام رسیده ومحل نمایشگاهی شده بود تشریف‌فرما شده پس ازبازدید کلیهٔ قسمتهای جالب وتماشائی نمایشگاه که قریب دوساعت بطول انجامید چنین اظهار فرمودند :

«کشور مایك سرزمین کشاورزی است و باید بصنایع کشاورزی آن توجه دقیق نمود و از کسانیکه در این صنایع دست دارند تشویق کرد تانتایج سودمند بدست آید»

درپایان از زحمات آقای وزیر کشاورزی نیز اظهار قدردانی فرمودند .

حریق در قزوین

درمهرماه ۱۳۲۴ حریق عجیب وبیسابقه‌ای درقزوین روی داد که قسمت‌مهمی ازبازار وسرمایهٔ جمع کثیری ازپیشه‌وران وتجار را ازبین برد .

شاهنشاه جوانبخت ومحبوب ما برای کمك‌ودستگیری مردم آبرومند قزوین که یکباره‌فاقدهستی‌شدندمبلغ‌پانصدهزار ریال‌جهة‌تقسیم بین آنان و همچنین مبلغ پانصدهزار ریال دیگربرای آبیاری شهرقزوین مرحمت واعطا فرمودند .

بپیروی ازنیـات خیرخواهانهٔ شاهانه اهالی قزوین و تمام نقاط کشور هریك بقدر توانائی خـود از بذل مساعدت دراینمـورد مضایقه نکرده و با پرداخت مبلغ قابل توجهی خسارات وارده بکسبه وپیشه‌وران وحریق زدگان را جبران نمودند.

افتتاح پلی کلینیك بهداری راه آهن

بنگاه راه‌آهن ایران در چند سال اخیر براثر توسعهٔ خطوط بهره بـرداری

یعنی افزایش خطوط از ۱۹۵۰ کیلومتر به ۲٤٦٥ کیلومتر وهمچنین افزودن کارمندان
وکارکنان بنگاه از ۱۲۱۱۵ نفر به ۳۶۰۰۰ نفرعلاوه بر درمانگاه عمومی کـه داشته
اقدام بتأسیس پلی کلینیکی نمود کـه ساختمان آن درنوع خود کـامل و در کشور
بی‌نظیر بوده وباکلیهٔ وسائل جدید مجهز میباشد .

روز شنبه بیست‌ویکم مهرماه ۱۳۲٤ بمناسبت افتتاح این بنگاه پس‌از حضور
هیأت دولت وجمعی ازنمایندگان مجلس شورایملی و چند تـن از رجال و روزنامه
نگاران اعلیحضرت همایون شاهنشاهی دربنگاه راه‌آهن تشریف فرماگردیده پس‌از
استماع گزارش مفصل آقایان وزیرراه ومدیرکل ورئیس بهداری بنگاه، کلیهٔ‌قسمتها
را بازدید فرموده ضمن پرسشهائی ازوضع کار پلی کلینیك وصدور دستورهای لازم
بااظهار خشنودی اززحمات متصدیان امرقدردانی فرمودند .

برای حفرچاه آب درشهرری

بمنظور حفر چاه‌آب درشهرری بندگان اعلیحضرت همایون شاهنشاهی مبلغ
۳۷۰۰۰۰ ریال اعطا فرمودند کـه مبلغ مزبور تحت نظر وزارت کشاورزی وبنگاه
آبیاری بمصرف حفرچاه‌آب برسد .

تکمیل بیمارستان قوچان

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی که‌هزینهٔ ساختمان بیمارستانی راجهت بینوایان
قوچان قبلا اعطا فرموده‌بودند مجدداً برای تکمیل آن مبلغ پانصد هزار ریال دیگر
مرحمت فرمودند که بانظر نمایندهٔ مجلس شورایملی آنحوزه بمصرف رفع نواقص
بیمارستان برسد .

بعلت توقف ارتش بیگانگان در کشور

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی درمدت چهارسالی که براریکهٔ سلطنت‌جلوس
فرمودند همواره مواجه بابحرانی‌ترین ایام کشور بوده وپیوسته درراه رفاه وآسایش
ملت خود بذل مجاهدت میفرمودند وباکمال خردمندی درسیاست داخلی وخارجی

دائماً راهنمائیهای گرانبهائی بدولتهای وقت میفرمودند.

روز جمعه چهارم آبانماه ۱۳۲۴ راکه مصادف بابیست وهفتمین سال‌عید میلاد مسعود شاهنشاه محبوب بود اوامری صادر فرمودند که بعلت توقف ارتش بیگانه‌در کشور از برگزاری جشن خودداری و کلیهٔ مصارف مربوطه بآن‌را بمصرف کمك بمستمندان برسانند.

باآنکه بمنظور اجرای اوامر شاهانه وپیروی‌ازنیات خیرخواهانهٔ ملوکانه‌مردم خیر برای کمك ودستگیری بمستمندان وبینوایان بانواع مختلف اقدام مینمودند باز اهالی‌کشور از نظر علاقمندی خاصی که بذات مبارك ملوکانه داشتند در روز میلاد مسعودشاهنشاه جوانبخت ورئوف‌ومهربان‌خودجشن گرفته وچراغانی‌مفصلی‌نمودند.

شرفیابی ۱۴۰ نفر قهرمانان کشور

باصدور اوامر جهانمطاع مبارك ملوکانه درمورد تعطیل جشن میلاد مسعود باز کلیهٔ بنگاههای ملی و کسبهٔ بازار ومردم چراغانی وجشن مفصلی ازشب قبل‌برپا نموده و صمیمانه احساسات شاه پرستانهٔ خودرا درشرکت در جشنهای منعقده ابراز نمودند وبعلاوه دراین روز فرخنده برنامهٔ جشن مفصلتری ازطرف لشکر ۲ پادگان مرکزو ورزشکاران کشور در امجدیه انجام گرفت که‌تاکنون سابقه نداشته است.

عدهٔ شرکت کنندگان درجشن امجدیه بحدی زیادبود که اعطاءجوائز ازطرف بندگان اعلیحضرت همایونی مقدور نشد و بهمین علت مقرر گردید که قهرمانان کشور درکاخ مرمر بحضور ملوکانه شرفیاب شوند.

درنتیجه‌یکصدوچهل‌نفر قهرمانان‌درساعت چهاربعدازظهرروز دوشنبه‌هفتم آبانماه ۱۳۲۴ درکاخ مرمر شرفیابی حاصل نموده‌واز نزدیك مورد تفقد شاهنشاه جوانبخت که بااین رفتار شاهانهٔ خود وسائل تشویق آنان رافراهم میفرمایند واقع گردیدند.

اعلیحضرت‌همایون شاهنشاهی اوامری برای‌رفع نواقص برنامهٔ ورزشی کشور صادر وجوائز را اعطا فرمودند.

درساعت پنج‌وسه‌ربع شاهنشاه محبوب درمیان غریوهورا وکف‌زدن قهرمانان کاخ مرمر را ترك فرمودند.

سبزوار فاقد بیمارستان بود

سبزوارکه یکی‌از شهرستانهای وسیع ونسبتاً مهم کشور است فاقد بیمارستان وسایر وسائل بهداشتی بوده است اعلیحضرت همایون شاهنشاهی که در مسافرتهای شاهانه توجهٔ خاصی بوضع بهداشت و فرهنگ افراد کشور مبذول میفرمایند از موقعیکه بمشهد تشریف فرما گردیدند ضمن صدور اوامر کلی برای هر یك از شهرستانها، بمنظورتأسیس وافتتاح بیمارستانی‌در سبزوارنیزدستورهائی صادرفرموده ومبلغ ششصد هزار ریال برای تکمیل بنا وتهیه لوازم افتتاح آن مرحمت و رفاهیت اهالی آن سامان را باالبن مراحم ملوکانه فراهم فرمودند.

برای بیمارستان کرمانشاه و بروجرد

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بمنظور تکمیل و رفع نواقص بیمارستان کرمانشاه وسایر مؤسسات بهداری آن منطقه مبلغ پانصد هزار ریال وهمچنین جهة تعمیر بیمارستان بروجرد مبلغ دویست هزار ریال اعطاء فرموده و اوامر مؤکدی بوزارت بهداری برای کمك مؤثر بشهرستانهای نامبرده صادر فرمودند.

رضایت شاهنشاه از فعالیت بنگاههای خیریه

در آبانماه ۱۳۲۴ اعلیحضرت همایون شاهنشاهی ضمن بازدیدی که از بنگاه حمایت مادران‌وکودکان‌و همچنین ازبنگاه‌خیریهٔ والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی بعمل آوردند وباگزارشهائی که راجع بپیشرفت امور در تحت توجهات مخصوص شاهنشاه محبوب ومساعدت مردمان‌خیر بپیروی‌ازنیات ملوکانه بعرض شاهانه رسید

موجبات مسرت خاطر مبارك ملوکانه گردیده از زحمات کارکنان بنگاه قدردانی فرمودند .

مراسم عقد در دربار

عصر روز شنبه بیست و ششم آبانماه ۱۳۲۴ مجلسی در دربار شاهنشاهی با حضور آقایان علماء و چند تن از اعضای عالیرتبهٔ وزارت دربار منعقد و مراسم عقد والاحضرت شاهپور احمد رضا بادوشیزه سیمین بهرامی صبیهٔ مرحوم دکتر احیاءالسلطنهٔ بهرامی صورت گرفت .

آسایش زندانیان

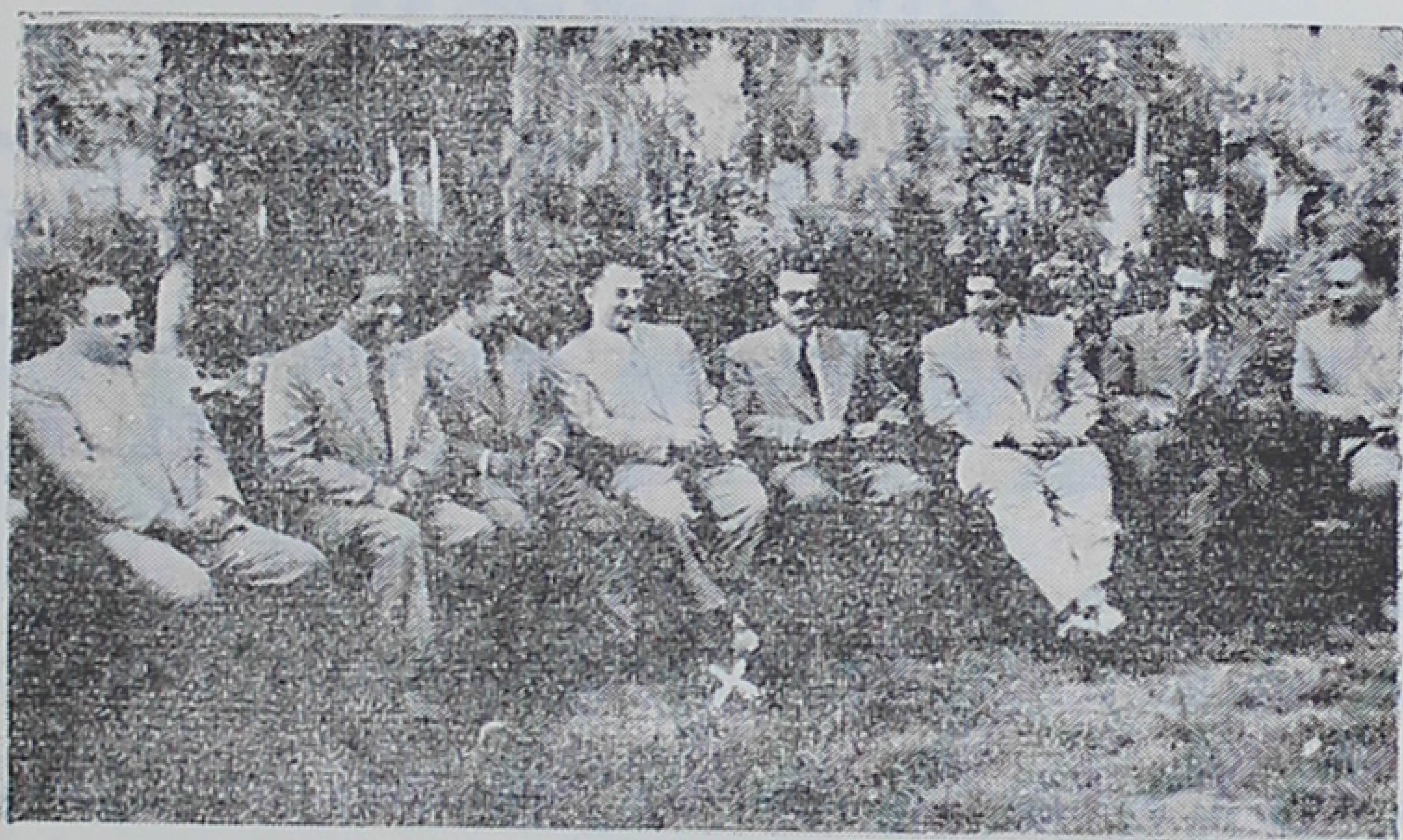
اعلیحضرت همایون شاهنشاهی روز چهار شنبه بیست و یکم آذرماه ۱۳۲۴ بزندان قصر تشریف فرما گردیدند ، دراین تشریف فرمائی که آقایان وزیر دادگستری ورئیس کل شهربانی نیز در حضور ملوکانه بودند توضیحات لازم بعرض شاهانه معروض گردید و شاهنشاه باپرسشهائی از زندانیان دستور مؤکدی مبنی بر تأمین رفاه وآسایش زندانیان از هر حیث بخصوص راجع ببهداشت و غذای آنان صادر فرموده ومبلغ پانصدهزار ریال برای احداث یك حلقه‌چاه جهت آب مشروب زندانیان اعطا فرمودند .

بیمارستان پورسینای رشت

بیمارستان پور سینای رشت که باهمت عده‌ای از مردان خیر رشت ازمدتها پیش تأسیس وتحت نظر معتمدین محلی بوده واخیراً ازطرف وزارت بهداری اداره میشده نواقص فراوانی داشت .

با اینحال از نظر فقدان بیمارستان در محل خودکمك بزرگی برای بینوایان ومستمندان بیمار بوده است وچون اوضاع بیمارستان بعرض ملوکانه رسید شاهنشاه

جوانبخت مبلغ پانصد هزار ریال برای خرید یکدستگاه رادیو لژی جهت بیمارستان اعطا فرمودند که بانظر نماینده مجلس شورایملی آن حوزه بخرید آن اقدام و با تشریفات خاصی افتتاح وشروع بکار نمود.

عده‌ای از مدعوین در روز افتتاح دستگاه رادیولژی بیمارستان پورسینای رشت
نویسندهٔ این کتاب باعلامت (×) مشخص است

تأسیسات اردوگاه امیرآباد

حسب‌الامر جهانمطاع مبارک ملوکانه قسمتی ازساختمانها ومحل اردوگاه امیرآباد که با مراسم خاصی ضمن پائین آوردن پرچم آمریکا از فراز آن وبرافراشتن پرچم ایران تحویل ارتش گردیده بود بدانشجویان دانشگاه اختصاص داده شد.

از چندی قبل قطعات زمینی که از طرف اعلیحضرت همایون شاهنشاهی در اطراف دانشگاه بمنظور احداث مرکزی بنام کوی دانشگاه ابتیاع شده و بواسطهٔ پیش آمد جنگ ایجاد آن معوق مانده بود باخریداری تأسیسات امیرآباد (اردوگاه آمریکائیها) واعطای آن بدانشگاه جهت استفادهٔ دانشجویان ولایات این منظور عملی گردید.

اردوگاه امیر آباد علاوه بر تأسیسات و ساختمانهائیکه برای زندگی دارد

دارای کارخانهٔ یخ سازی که روزانه پانزده تن یخ تولید می‌کند وسه دستگاه موتور برق هریک بقوه ۲۰ اسب نیز میباشد .

هشتاد وسه میلیون ریال اعطائی مجدد برای دانشگاه

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی باپرداخت مبلغ هشتادوسه میلیون‌ریال بدولت بیمارستان پانصد تختخوابی را بدانشگاه واگذار فرمودند .

این قدم مؤثری که بندگان اعلیحضرت همایونی در تقویت بهداشت ساکنین پایتخت مبذول‌فرمودند ازلحاظ تکمیل عملیات‌فنی دانشکدهٔ پزشگی‌نیز واجدنهایت اهمیت میباشد بخصوص اینکه شاهنشاه جوانبخت دستور فرمودند برای تکمیل ورفع هرگونه نواقص در آتیه نیزوجوه دیگری که مورد لزوم باشد گزارش گردد تا مرحمت فرمایند .

دستورات ملوکانه بشهردار تهران

برای پائین آوردن سطح زندگی و کمك بهزینهٔ بینوایان اعلیحضرت همایون

یکعده از کودکان ولگرد تهران که وسیلهٔ شهرداری جمع آوری شدند

شاهنشاهی شهردار تهران را احضار وپس از آنکه پرسشهائی دراین باره فرمودند و توضیحاتی بعرض ملوکانه رسید راجع بمبارزه با گرانفروشان و تنبیه مرتکبین و همچنین جلوگیری ازتکدی و ولگردی ونگاهداری مستمندان عاجز وناتوان اوامر مؤکدی صادر ومبلغ پانصد هزار ریال برای کمك بهزینهٔ نگاهداری بینوایان اعطا فرمودند.

توجه بوضع مالی ادارهٔ تربیت بدنی

ضمن گزارشی که در روز سه‌شنبه ۹ بهمن ۱۳۲٤ از طرف رئیس ادارهٔ تربیت بدنی ودبیرخانهٔ انجمن بعرض ملوکانه رسید شاهنشاه‌از پیشرفتهای ورزشی قهرمانان کشور و وضع مالی آن اداره استفسار فرمودند وبعرض رسیدکه متأسفانه وضع‌مالی رضایت بخش نیست‌**اعلیحضرت همایونی که پیوسته بورزش و ورزشکاران علاقمندی خاصی ابراز میفرمایند** وعدهٔ همه گونه مساعدت فرموده و نیز برای رفع احتیاجات ضروری مبلغ پانصد هزار ریال بانجمن اعطا فرمودند.

پاداش برفتگران برزن یك تهران

شاهنشاه جوانبخت ایران که همواره شخصاً بکلیهٔ اوضاع و احوال کشور رسیدگی فرموده و از جزئیات هرامری مطلع میباشند ضمن رسیدگی بوضع داخلی پایتخت چون عملیات برف روبی شهرداری در اواسط زمستان سخت تهران بویژه محلات مربوط برفتگران برزن یك مورد توجه وخرسندی خاطر مبارك ملوکانه قرار گرفته بود لذا روز پنجشنبه هیجدهم بهمن ماه ۱۳۲٤ مبلغ ده هزار ریال برفتگران آن برزن بعنوان پاداش اعطا فرمودند.

ترمیم وتکمیل لوله‌کشی بیرجند

مبلغ پانصدهزار ریال‌از طرف‌ذات‌مبارك شاهانه‌برای‌ترمیم وتکمیل لوله‌کشی

آب بیرجند اعطا گردید و موجبات سپاسگزاری بیحد و حصر اهالی آنجا که با این مرحمت مشمول عنایات ملوکانه قرار گرفته بودند فراهم شد.

هیأت محلی چالمیدان

وضع جنوب شهر تهران و اوضاع زندگی مردم آن ناحیه مورد توجه خاص بندگان اعلیحضرت همایونی است در اسفند ماه ۱۳۲۴ اعلیحضرت همایون شاهنشاهی مبلغ یکصد هزار ریال بهیئت محلی چالمیدان اعطا فرمودند که برای تهیهٔ دارو بمنظور مبارزه با تب راجعه وسایر امراض اهالی جنوب مصرف نمایند.

خدمتگزار میهن و شریک آلام ملت

شب اول فروردین ماه سال ۱۳۲۵ فرا رسید و ملت ایران پس از چند سال تحمل مصائب وزحماتیکه براثر حوادث دنیا بوجود آمده بود سال جدید رادر نتیجهٔ پایان جنگ جهانی باخاطری شاد و خیالی آسوده استقبال نمود. نوروز ۱۳۲۵ با جشنهای بسیار مفصل برگزار گردید. خوشبختانه در آغاز سال جدید گوئی طبیعت نیز از هرجهت باایران وایرانیان موافق بوده است چنانکه درسنوات اخیر چنین سال فرخنده وفیروزی راکسی بیاد نداشته است در نوروز این سال شاهنشاه پیامی خطاب بملت ایران که وسیلهٔ رادیو تهران انتشار یافت ایراد فرمودند وبا بیاناتی که پس از تبریک بعموم هم میهنان در بارهٔ سختیهای سالهای اخیر دراثر اوضاع پیچیدهٔ جهان و دلبستگی وعلاقه باصول دیانتی واخلاقی وسنن اجتماعی وملی وهمچنین رعایت عدل وانصاف و حس برادری ومساوات فرمودند پیام شاهانه باجملات زیر:

«انتظار دارم بااستعانت واستمداد ازخداوند تعالی درپیروی از اصولیکه گفته شد اهتمام کنیدو یقین داشته باشید که بحکم تجربه وفتوای عقل سلیم خاصیت این روش توفق بر مشکلات است و هیچگونه کوشش در این راه بهدر نخواهد رفت

منهم که خود را خدمتگزار میهن و شریك خوب و بد زندگی شما میدانم همیشه همراه شما خواهم بود و از آنچه بتوانم برای هدایت و تائید شما خودداری نخواهم کرد »

پایان یافت :

تعلیم قرآن مجید

صبح روز سه‌شنبه هفدهم اردیبهشت‌ماه ۱۳۲۵ اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بدون اطلاع قبلی بدبستانهای جنوب تهران درخیابان مولوی تشریف فرما شدند کلیهٔ قسمتهای دبستانها و کلاسهارا بازدید فرموده ونکته‌ای که بیش از همه مورد توجهٔ ملوکانه قرار گرفت در کلاس پنجم دبستان سعادت آموزگار مشغول تعلیم قرآن مجید بود : اعلیحضرت همایون شاهنشاهی ضمن اظهار خرسندی آموزگار مربوطه را مورد تشویق قرارداده درساعت دوازده مراجعت فرمودند.

بیمارستانهای ملی تهران

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی روز پنجشنبه دوم خردادماه ۱۳۲۵ ابتدا بیمارستان نجمیه را بازدید فرموده سپس بطرف بیمارستان رضانور تشریف فرما گردیدند در این بیمارستان که یکی از مجهزترین بیمارستانهای ایران است قسمت رادیولژی را بازدید فرموده وعکسهای رادیو گرافی که در همان روز از بیماران برداشته شده‌بود ازنظر مبارکشان گذشت و بعد یك معاینه‌باریون ایکس درپیشگاه اعلیحضرت همایونی بعمل آمد سپس دستگاههای رادیو تراپی ولابراتوار بیمارستان مورد توجهٔ ملوکانه قرار گرفت اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بابازدید کلیهٔ قسمتها زایشگاه ـ محل نگهداری کودکان ـ جراحی ـ از وضع بیمارستان اظهار مسرت فرموده از زحمات رئیس بیمارستان ومتصدیان قسمتهای مختلفه قدردانی فرمودند.

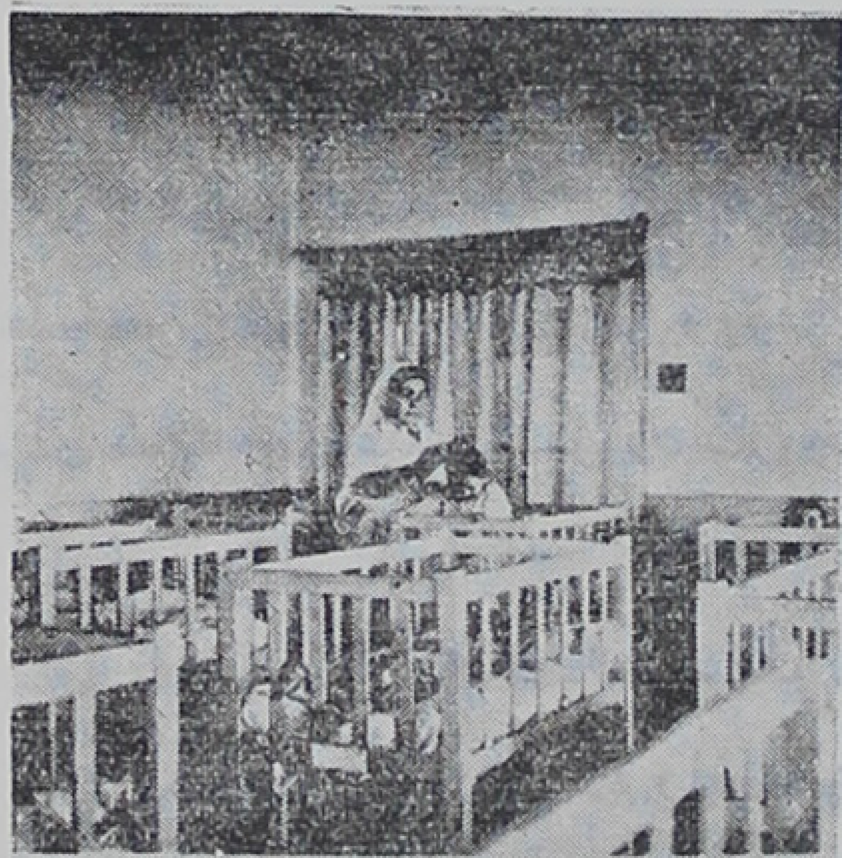
والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی فرشتهٔ نجات مستمندان کشور ایران

روز پنجشنبه نهم خردادماه ۱۳۲۵ از طرف انجمن خیریهٔ والاحضرت اشرف

از نخست‌وزیر وهیئت وزیران وجمعی از رجال و روزنامه نگاران و بانوان دعوتی در باشگاه افسران بعمل آمدو بعداز خواندن سرود(وسیلهٔ کودکان) والاحضرت اشرف پهلوی از پشت میکروفون بیانات بسیار جالب و مؤثری راجع بتشریح وضع زندگی

عده‌ای از کودکان در بخش کودکان درمانگاه

خوابگاه بخش کودکان درمانگاه

بیچارگان وطریقهٔ کمك و مساعدت بیکمشت اطفال یتیم واقداماتیکه تاکنون بعمل آمده ایراد فرموده پس از بحث مفصل دراینباب از تمام حضار **قیام صمیمانه‌ای را برای دستگیری از بینوایان و بیچارگان خواستار شدند.**

مدعوین پس‌از استماع گزارش اقدامات آن بنگاه ازطرف متصدیان مربوطه برای تماشای تآتر درتالار باشگاه حضور یافته تا مراتب پریشانی هموطنانشان را بچشم ببینند.

دارالتأدیب شهربانی

شب جمعه هفدهم خردادماه ۱۳۲۵ شب نشینی بسیار مجلل و باشکوهی بمنظور اصلاح دارالتأدیب شهربانی که یکی ازمؤسسات جدیدالتأسیس کشور میباشد

در پیشگاه اعلیحضرت همایون شاهنشاهی و والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی در کاخ گلستان منعقد گردید در آنشب اعلیحضرت همایونی پس از اطلاع از وضع دارالتأدیب مقرر فرمودند پانصد عدد پتوی پشمی خریداری و تحویل آن مؤسسه نمایند .

سیل زدگان خرمشهر

آسیبی که در نتیجهٔ سیل باهالی خرمشهر وارد آمده بود بعرض ملوکانه رسید اعلیحضرت همایون شاهنشاهی روز سی‌ام خردادماه ۱۳۲۵ مبلغ دویست هزار ریال برای کمك ومساعدت بسیل زدگان خرمشهر مرحمت واعطا فرمودند .

ده میلیون ریال برای بهداشت و آب تبریز

درنتیجه گزارشی که راجع بخرابی آب و بهداشت شهرستان تبریز بعرض ملوکانه رسید اعلیحضرت همایون شاهنشاهی که همواره بوضع بهداشت تمام کشور ایران بخصوص اهالی آذربایجان که ازسایر نقاط کشوردراین چند سالهٔ اخیر زحمات و مشقات بیشتری را متحمل شده بودند علاقهٔ خاص مبذول میفرمایند بلافاصله مبلغ ده میلیون ریال برای بهبود آب آنشهرستان اعطا ومرحمت فرمودند و حقیقتاً مردم **شاهدوست و فداکار آذربایجان** نیز مستحق چنین عنایاتی از طرف ذات اقدس شهریاری میباشند.

پرورشگاه یتیمان اصفهان

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی برای کمك بجمعیت شیرخورشید سرخ ایران جهت تکمیل بنای دختران پرورشگاه یتیمان اصفهان مبلغ دویست هزار ریال اعطا فرمودند .

والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی بمسکو دعوت شدند

و الاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی در اثر فعالیتهای خستگی ناپذیر و

مساعدتهای بیحدوحصری که نسبت بطبقهٔ ضعیف و بینوایان کشور مبذول فرموده وهمواره در فکر تأسیس بنگاههائی برای رفاه و آسایش مستمندان میباشند ازطرف جمعیت صلیب سرخ‌اتحاد جماهیرشوروی سوسیالستی بکشورشوروی دعوت شدند.

در ساعت ۹ صبح روز جمعه هفتم تیرماه ۱۳۲۵ والاحضرت باتفاق ملتزمین رکاب بامراسم احترام مفصلی که ازطرف گارد احترام درفرودگاه مهرآباد درحضور هیئت وزیران ـ کور دیپلماتیك ـ رؤسای دربار شاهنشاهی و جمع زیادی ازرجال و محترمین و بانوانشان بعمل آمد بوسیلهٔ هواپیما بطرف مسکو عزیمت فرمودند شب را دربادکوبه توقف نموده روزهشتم تیر ماه در مسکو نزول اجلال فرمودند در آن موقع که فرودگاه با پرچم ایران و شوروی تزئین بود جمعیت زیاد از قبیل رئیس جمعیت صلیب سرخ اتحاد جماهیر شوروی ـ وزیر بهداری ـ رئیس تشریفات وزارت امورخارجه و معاون وزیر فرهنك و کلیهٔ اعضای سفارت کبرای ایران ازوالاحضرت شاهدخت وهمراهان استقبال کردند.

دراین مسافرت ۲۷ روزهٔ والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی که با احترامات خاصی در خاك اتحاد جماهیر شوروی بعمل آمد روز بیستم ژوئیه ژنرالیسم استالین والاحضرت اشرف پهلوی را بحضور خویش پذیرفته و با حضور مولوتف وزیر امور خارجهٔ شوروی مذاکراتی فرمودند.

روزپنجشنبه سوم مردادماه ۱۳۲۵ که هیأت وزیران ورؤسای ادارات مستقل و کلیهٔ اعضای سفارت کبرای اتحاد جماهیر شوروی و عده‌ای ازرجال طبق اطلاع قبلی بانتظارتشریف‌فرمائی‌شاهدخت‌محبوب‌درفرودگاه مهرآباددیده‌برآسمان‌دوخته بودند هواپیمای‌حامل شاهزاده‌خانم درآسمان فرودگاه ظاهر گشته ورود شاهدخت نیکو کاررا اعلام داشت.

تلگراف والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی بژنرالیسم استالین

والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی موقعیکه خاك اتحاد جماهیرشوروی را ترك میفرمودند تلگرافی بدین مضمون بژنرالیسم استالین مخابره فرمودند.

« در این هنگام که آخرین خطهٔ خاك اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی را ترك میگویم خودرا موظف میدانم که سعادت جنابعالی را برای همیشه تقاضا نموده واز مهمان‌نوازی وابراز لطف آنجناب درطی مسافرت خویش بشوروی سپاسگزاری کنم - دراینمدت ۲۷ روز اقامت درخاك شوروی اینجانب بیشتر شهرها و مؤسسات خیریهٔ این کشوررا بازدید نموده ودرهمه‌جا بفداکاری وپشتکاری‌ملت اتحاد جماهیر شوروی پی‌بردم . درسازمانهای خیریه که بازدید کردم دقت وامعان نظر شما بخوبی آشکار وهویدا بود باردیگر مراتب احساسات دوستانه وصمیمانهٔ خودرا بجنابعالی وملت دلاور اتحاد جماهیر شوروی تقدیم میدارم »

فرمایشات والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی دربارهٔ اتحاد جماهیر شوروی

والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی بانظراجمالی درکلیهٔ شئون زندگی در اتحادجماهیرشوروی‌بچندتن‌ازروزنامه‌نگارانی که در کاخ ییلاقی بحضور مبارکشان شرفیاب گردیده بودند چنین فرمودند .

«درتمام‌مدت اقامت خوددر کشور پهناور اتحادجماهیرشوروی‌ازمن‌وهمراهان پذیرائی گرم وشایانی درنهایت صمیمیت بعمل آمدکه مراقرین امتنان وتشکرنمود .

غالب شهرهای بزرگ آن کشور عظیم ازقبیل مسکو و لنین گراد - کیف - خارکف - استالینگراد وبادکوبه‌را با دقت دیدن نموده و اوقات بیشتری را صرف مطالعهٔ کامل مؤسسات بهداری وفرهنگی این شهرها کردم . خرابیها و صدماتیکه آنشهرهای بزرگ ومردم آن درمدت جنگ خانمانسوز متحمل شده‌اند بقدری‌زیاد است جمله‌ای برای تشریح تأثیر آن نمیتوان یافت ، بردباری - شهامت - انضباط پایداری واستقامت که جزو غرائز ذاتی ملت شوروی شده است حس احترام وتقدیر فوق‌العاده درمن ایجاد نمود آنچه که بیش ازهمه چیز - جالب توجه و نظر میباشد زحمات وفداکاریهائی است که طبقهٔ زنان اتحاد جماهیر شوروی دراین‌جنگ تحمل

کرده وازخود ظاهر ساخته‌اند بطوریکه نه‌تنها درپشت جبهه مشغول خدمت وانجام وظیفه برای محافظت از اطفال وتهیهٔ آذوقه و وسائل رفاه و پرستاری مجروحین بودند بلکه دوشادوش مردان خود در مقابل دشمن بنبرد پرداخته و بالاخره همانطور که مشاهده شد براثر وحدت ملی واتحاد توانستند درمقابل دشمن قوی ـ درمقابل گرسنگی وانواع محرومیتها مقاومت و پایداری نموده در نتیجه شاهد فتح وپیروزی رادر آغوش بکشند . من بااحترام مخصوصی کشور شوروی را ترك گفته و امیدوارم که این ملت بزرگ بتوانند تحت توجهات رهبر عظیم الشأن خود ژنرالیسم استالین خسارات وصدمات طاقت فرسای جنگ جهانسوز را بزودی ترمیم وجبران نموده و مجدداً بسعادت و خوشبختی بیش از پیش نایل وموفق آید .

ملت شوروی عملا ثابت نمود که پایه واساس وعظمت وقدرت فعلی خودرامدیون وحدت ملی و کار میباشد مانیز باید ازاین شعار یعنی وحدت ملی و کار که سر بقاء ودوام ملل میباشد استفاده نموده وافراد کشورعزیزمان رابکار کردن وادارسازیم زیراتنها کاراست که وحدت و یگانگی خاصی بین طبقات ایجاد نموده وآنها را معناً و روحاً بیکدیگر نزدیك ساخته است . تنها باین ترتیب سعادت ملی که هدف اصلی تمام کشورها میباشد بدست خواهد آمد . باداشتن کار بتدریج تمام طبقات بایکدیگر متحد شده واین اتحاد تحمل هر مشقت وسختی را آسان خواهد نمود اصل مهمی که فعلا باید بیشتر موردتوجه قرار گیرد واز آنجا حیات ملی آتیهٔ ما تأمین میگردد همانا **مجاهدت در آموزش و پرورش و بهداشت اطفال خردسال این سرزمین میباشد** زیرا اگر دراین وظیفهٔ بزرگ یعنی تهیهٔ نسل قوی و میهن پرست همانطور که ملل راقیه بآن توجه نموده اند کوشش نمائیم میتوانیم بآتیهٔ درخشانی برای کشورعزیز امیدوار باشیم.

کشور اتحادجماهیر شوروی دارای مؤسسات و بنگاههائی است که بنگاهداری و تربیت پنج میلیون طفل مشغول میباشد هر چند احصائیهٔ صحیحی از تعداد این مؤسسات و بنگاهها تحصیل ننموده‌ام اما تصور میکنم روی میزان مقایسه میشود بخوبی عدهٔ آنها واهمیتی راکه از هر جهت دارا میباشد حدس زد باین ترتیب که قبلا ازمادرهای این اطفال دربنگاههای بخصوصی نظیر بنگاه حمایت مادران پیش از وضع حمل

مراقبت میشود که طفلی روی تصادف یا بی‌احتیاطی از بین نرود بعد از اینکه اطفال سالم بدنیا آمدند در شیرخوارگاهها بامنتهای دقت و مراقبت از آنها نگاهداری شده و کوشش میشود که از حیث مسکن مرفه باشند و تمام مواد غذائی لازم بآنها برسد که بهیچوجه از رشد آنها کم نشود و بالاخره بعد از رسیدن بسن معینی آنها را بکودکستانها فرستاده و در آنجا بتقویت جسم و روح آنها همت میگمارند.

در آنجا جمعیت صلیب سرخ دارای اهمیت فراوان است صلیب سرخ دولت اتحاد جماهیر شوروی دارای هفده میلیون عضو مشترك است که هریك ماهیانه‌ای بجمعیت می‌پردازند اما آنچه که بیشتر مورد توجه میباشد اینست که افراد این جمعیت حتی از مایحتاج ضروری خود هم بنفع صلیب سرخ صرفنظر مینمایند تا بتوانند بافتخار شرکت در کار خیر نائل شوند همانطور که وظیفه و آرزوی هرفرد میهن پرست ایرانی میباشد من نیز از خداوند متعال خواستارم که از موهبت خود در بارهٔ ما دریغ ومضایقه نفرموده وقدرت و ترقی بما اعطا فرماید که ماهم بتوانیم قدمهای اساسی مهمی برای رفاه و آسایش افراد کشور که تنها سرمایه و ذخیرهٔ ملی ما میباشند برداشته بترقیاتی که شایستهٔ یك ملت باسابقه و تاریخی است نائل وموفق گردیم»

والاحضرت اشرف پهلوی هنگامیکه صحبت از زنان شوروی بمیان آمد فرمودند:

«در کشور اتحاد جماهیر شوروی زنان از مردان جدا نیستند تمام مؤسسات این کشور متعلق بتمام افراد کشور است واختلافی بین مرد و زن از نظر استفاده از این مؤسسات وجود ندارد و نسبت بزنان بچه‌دار نیز کمکهای فراوان میشود وهریك بنسبت عدهٔ اطفال خود کمك خرجی از دولت دریافت میدارند.»

در بارهٔ تفاوت طبقاتی در شوروی والاحضرت اشرف فرمودند.

«البته مقام اهل علم و هنر و دانش همیشه برتر و بالاتر از سایر طبقات است و دولت اتحاد جماهیر شوروی از تشویق و قدردانی عناصر مفید و برجستهٔ خود در هرصنف ورشته‌ای که باشند بهیچوجه دریغ ندارد و رمز ترقی و پیشرفت این ملت بزرگ همین حقشناسی از عناصر لایق و هنرمند است و من امیدوارم

در ایران عزیز نیز این شیوه ببهترین وجهی عملی شود.»

والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی در بنگاه حمایت مادران

صبح روز پنجشنبه بیست‌وچهارم مرداد ماه ۱۳۲۵ والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی از بنگاه حمایت مادران که در اثر توجهات مخصوص و مساعدتهای بیکران ذات اقدس شهریاری از سال ۱۳۲۰ تأسیس واز هر جهت خدمات مؤثری ببینوایان و درماندگان بویژه ببانوان باردار بی بضاعت مینماید بازدید فرمودند.

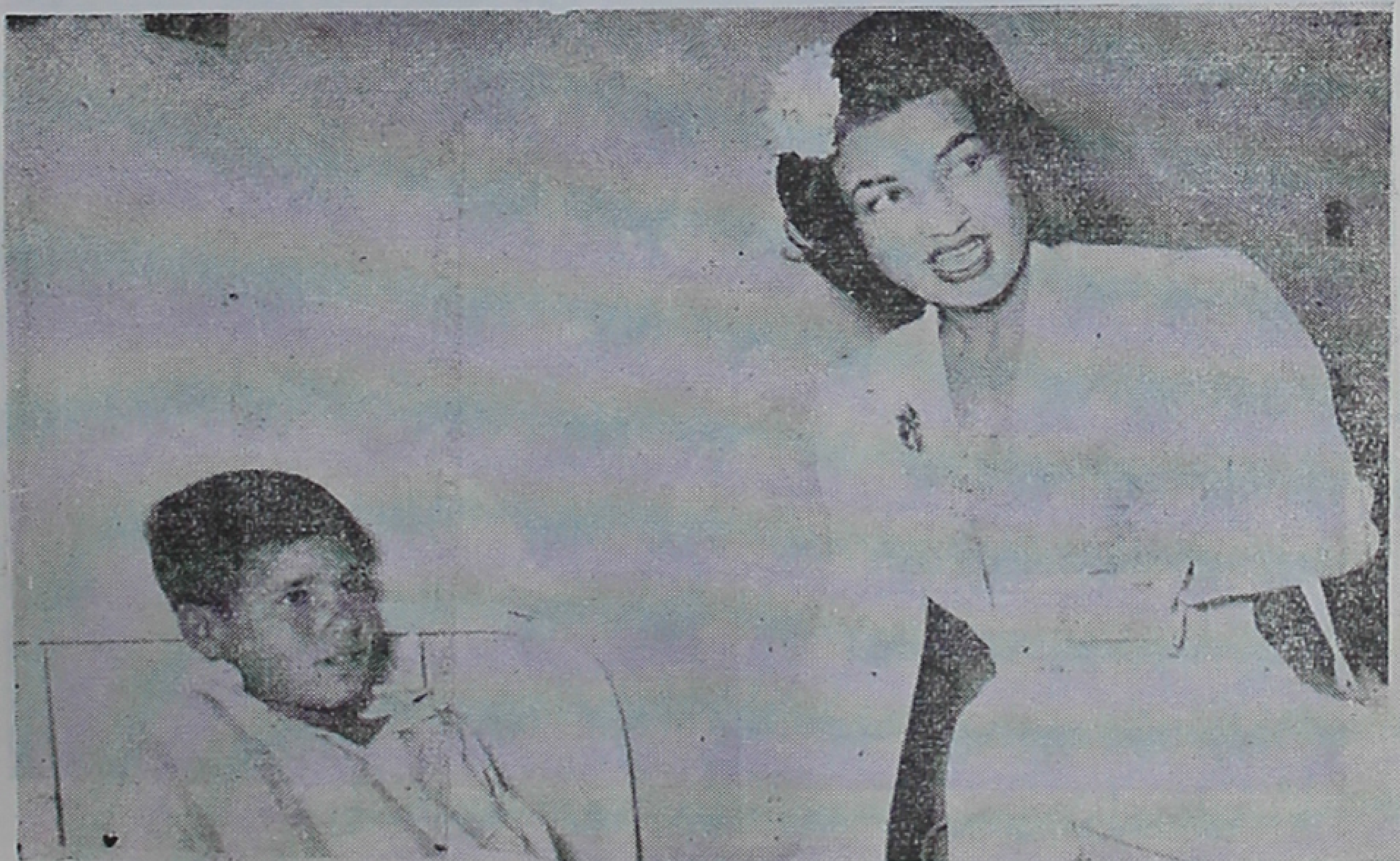
آقای مدیرعامل گزارش عملیات بنگاه را که حاوی مطالب زیر بود معروض داشت:

«بنگاه غیراز ادارهٔ مرکزی خوددارای یك زایشگاه هفتاد تختخوابی و یك شیر خوارگاه و دو درمانگاه میباشد. در شیر خوارگاه عدهٔ زیادی طفل که پدر و مادری بخود ندیده‌اند

والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی زن بیماری را عیادت فرموده ومورد تفقد قرار میدهند.

بابهترین وضعی از آنها نگهداری میشود . یکی ازدرمانگاههای
این بنگاه که دارای بخش بیماریهای زنان و بیماریهای عمومی
وبیماریهای کودکان و بیماری چشم و گوش ـ گلو و بینی میباشد
جنب زایشگاه در خیابان پاستور و درمانگاه دیگری در جنوب
شهر خیابان مولوی واقع ودارای بخش بیماریهای عمومی است
و با آنکه هزینهٔ ماهیانهٔ این بنگاه در حدود دویست هزار
ریال میباشد ازاول سال ۱۳۲۵ ماهیانه مبلغ پنجهزار ریال ببنگاه
حمایت مادران و کودکان رشت کمك مینماید »
سپس بازدید کلیهٔ قسمتها شروع گردید .
درحین بازدیدوالاحضرت شاهدخت پرسشهائی میفرمودند که توضیحات کافی
بعرض میرسید . پس از یکساعت ونیم شاهزاده خانم ضمن تقدیر از مساعی مدیرعامل

والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی از طفل بیماری عیادت و دلجوئی میفرمایند

وسایر کارکنان بنگاه در دفتر یادبود آن چنین مرقوم فرمودند :

« بنگاه حمایت مادران در تاریخ ۲۴ مرداد ماه ۱۳۲۵ بازدید شد و از کارکنان این مؤسسه کمال خرسندی حاصل گشت ترقی وموفقیت بیشتری را برای این بنگاه خیریه ازخداوند متعال خواستارم »

احداث خانه برای خدمتگزاران و کارگران

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی که ازهمان آغاز سلطنت بآشفتگی اوضاع و درماندگی افراد جامعهٔ ایرانی توجهٔ خاصی مبذول میفرمودندهمواره نسبت بآسایش عمومی و ترمیم آشفتگیهای داخلی اوامر اکید بدولتهای وقت صادر فرموده که **یکی از این مسائل تهیهٔ منازل وتدارک مساکن برای اشخاص بیخانمانی که از ترقی فاحش و طاقت فرسای اجارهٔ خانه ها بستوه آمده بودند می باشد .**

در نتیجه ، اقداماتی برای احداث هزار باب خانه در زمینهای واقع در خارج دوشان تپه مقابل کارخانه مسلسل سازی بانضمام احتیاجات ضروری دیگر ازقبیل مسجد ـ پست امدادی ـ بهداری ـ دبستان ـ برزن شهرداری ـ کلانتری ـ باجهٔ پست و تلگراف و تلفن ـ بانکملی ـ بانك رهنی ـ بازار عمومی ـ زمین ورزش ـ باغ عمومی ـ گرمابه ـ رخت شویخانه وغیره بعمل آمد که قیمت متوسط یك باب خانه باتمام دقتهائیکه ازحیث استحکام وزیبائی و آسایش ساکنین وبهداشت بخصوص لوله کشی آب آن شده بالغ بریکصد وپنجهزار ریال میباشد .

روز هفتم شهریورماه ۱۳۲۵ اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بامراسم وتشریفات خاصی در محل مزبور تشریف فرما گردیده اولین کلنگ بنای ساختمان را بدست مبارك بزمین زده و پس از حصول اطلاع از گزارش مفصل شهردار و صدور دستور های لازم مقرر فرمودند پس از اتمام ساختمان ها بین خدمتگزاران جزء دولت و

بانکها واشخاص بی‌بضاعت و کارگران تقسیم شده و بهای آن در ظرف مدت بیست سال باقساط ماهیانهٔ دریافت شود .

شاهنشاه جوانبخت و محبوب ایران با این اقدام خیر خاهانهٔ خسروانـهٔ خود نه‌تنها باعث زیبائی تهران وتوسعهٔ آبادی‌آن وایجاد کار برای عدهٔ زیادی از بیکاران پایتخت گردیدند بلکه کمال دلسوزی ومراقبت پدرانهٔ خودرا درتمام شئون‌کشور بثبوت رسانیدند .

والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی در دارالتأدیب

والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی روزپنجشنبه هفتم شهریورماه ۱۳۲۵ روز عید فطر درزندان مرکزی قصر تشریف فرماگردیده بنگاه دارالتأدیب را که اخیراً بوضع جالبی برای بزهکارانی که سنشان کمتر از ۱۸ سال است ترتیـب داده اند بازدید فرمودند .

دارالتأدیب که تاچند ماه قبل‌ازاین تاریخ بیغوله‌ای بود که عـده‌ای مطرود از جامعه را بعنوان تهذیب اخلاق درآن محوطه جمع و در نتیجه امراض ساریه و عفونی آنها بیکدیگر انتقال یافته و تحت تعلیمات مفسدانه یکدیگر خـود را برای تبهکاری آتیه بیشتر آماده میکردنـد امروز تحت سر پرستی عـده‌ای آموزگار بخواندن درس و یاد گرفتن معلومات یدی مثل خیاطی - نجاری میگذراننـد تا از بنگاه با اخلاقی‌مهذب وسرمایه‌ای مفید وارد میدان زندگانی‌شوند .

والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی پس‌ازاستماع گزارش مربوطه ومشاهدهٔ بازی فوتبال و شنا وسایر مسابقه های تفریحی و نمایشاتی که از طرف اطفال ترتیب داده شده بود برای پخش شیرینی که همراه آورده بودند بکلاس تشریف فرما - شدند .

دراین موقع دانش آموزان سرود ایران را بطور مهیج و مؤثر خواندند کـه حالت تأثر زیادی بوالاحضرت شاهدخت وتمام حضار دست داده بی‌اختیاراشك‌ذوق وشادی ازدیدگان همه جاری گشت .

در پایان این بازدید پیشرفتی که بنگاه در طرز پرورش اطفال در این چندماه نموده بود مورد تقدیر والاحضرت شاهدخت واقع گردید.

کارمندی افتخاری جمعیت شیرو خورشید سرخ

والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی که برنامهٔ زندگانی ساده‌و بی آلایش خود را وقف خدمت بیچارگان فرموده است و شبانه روز وقت شریفشان را در راه مساعدت و دستگیری بمستمندان مصروف میفرمایند بمنظور بذل مساعدتهای بیشتری برای پیشرفت امور جمعیت شیرو خورشیدسرخ ایران تقاضای عضویت انجمن را فرمودند.

هیأت مرکزی جمعیت طبق ماده ۱۷ اساسنامه و تصویب اعلیحضرت همایون شاهنشاهی عصرپنجشنبه هفتم شهریورماه ۱۳۲۵ در کاخ مخصوص والاحضرت شاهدخت حضور بهمرسانیده وعلامت مخصوص سمت کارمندی افتخاری جمعیت را بوالاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی تقدیم نمودند.

شاهزاده خانم محبوب ضمن تشکر وامتنان از اعضای هیئت وعده فرمودند همه گونه مساعدت مبذول و بزودی بخش بانوان این جمعیت راتحت ریاست خودشان برای اقدامات خیریهٔ بیشتری دائر فرمایند.

نشان پرچم سرخ کار

شب شنبه نهم شهریورماه ۱۳۲۵ ازطرف سفیر کبیر دولت اتحاد جماهیر شوروی جشن باشکوه و بسیار مجللی در محل ییلاقی سفارت شوروی باحضور نخست وزیر وهیأت وزیران وعده‌ای از رجال سیاسی خارجی وافسران ارشد وروزنامه نگاران منعقد گردید.

در این جشن ضمن انجام برنامهٔ مفصل وجالبی والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی براثرمساعدتهاوفداکاریهای فوق العاده‌ای که در راه خدمت بمؤسسات

خیریه و بینوایان و مستمندان در اینمدت مبذول فرموده و بخصوص مسافرتیکه بهمین منظور بمسکو فرموده‌اند با دریافت یك قطعه نشان پرچم سرخ کار از طرف هیأت رئیسهٔ شورایعالی اتحاد جماهیر شوروی تقدیر گردیدند.

ساختمان پرورشگاه

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی برای کمك بساختمان عمارت پرورشگاه مبلغ دویست هزار ریال بانجمن خیریهٔ والاحضرت اشرف پهلوی اعطا فرمودند.

مسرت شاهنشاه از وضع دارالتأدیب

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی که همواره اوامری برای اصلاحات اساسی و رفع نواقص امور و ترمیم اوضاع و تأمین آسایش عمومی و عمران و آبادی کشور صادر میفرمایند. سال گذشته موقع بازدید زندان قصر اوامری که اجرای آن کلیهٔ نواقص موجوده را برطرف میکرد بعنوان متصدیان امر ابلاغ فرمودند.

در نتیجه وضع دارالتأدیب بطور کلی تغییر نمود و شاهنشاه مایل ببازدید آن گشتند.

این بازدید با مراسم احترامات نظامی ازطرف گارد احترامات باحضور نخست وزیر و هیأت وزیران و جمعی از رجال با لباس رسمی بعمل آمد. بعد از آنکه‌رئیس شهربانی گزارش لازم را بعرض‌ملوکانه رسانیدندرژه دانش آموزان با موزیك شروع شد.

پس ازاجرای مراسم سوگند، بازی‌فوتبال ـ هرم‌سازی ـ دوتفریحی ـ ورزش تابستانی ـ عملیات شناگری که هریك‌از آنها بنوبهٔ‌خود جالب توجه بوضع منظمی انجام گردید.

در پایان اعلیحضرت همایون شاهنشاهی کلاس درس ـ محل غذا خوری و خوابگاه و بیمارستانرا از نزدیك بازدید فرموده با صدور دستورهای لازم و اظهار

مسرت در میان کف زدنهای ممتد و هورا کشیدن دانش آموزان بقصر سلطنتی مراجعت فرمودند .

این دوشیزه آرزو داشت صدایش رسا شود

روز پانزدهم شهریور ماه ۱۳۲۵ اعلیحضرت همایون شاهنشاهی برای افتتاح آسایشگاه خصوصی مسلولین که از طرف دکتر یزدی در نیاوران تأسیس شده بمحل مزبور تشریف فرما گردیدند .

از چند ساعت قبل از تشریف‌فرمائی اهالی نیاوران در خیابانی که منتهی بآسایشگاه میشد جمع آمده هنگام ورود موکب ملوکانه مراتب شاهپرستی خود را با فریادهای زنده باد شاه ابراز داشته اطراف اتومبیل را طوری احاطه نموده بودند که تاحدی مانع عبور آن گردیدند .

پس از ورود شاهنشاه واستماع گزارش مربوط بآسایشگاه که قریب دو میلیون ریال بابت زمین و ساختمان و وسائل کارش خرج شده بود دوشیزه‌ای از بیماران با تقدیم دسته گلی به پیشگاه همایونی مراتب سپاسگزاری کلیهٔ بیماران را که مورد تفقد ملوکانه واقع شده بودند بنحوی شایسته بعرض رسانده و از اینکه صدایش رسا نبوده و نفسش اجازه نمیداد تا بشاهنشاه محبوب و پدر تاجدارش درد دل کند اظهار تأسف نمود .

شاهنشاه بانهایت تأثر پس از بازدید کلیهٔ قسمتهای آسایشگاه مبلغ یکمیلیون ریال برای شروع ساختمان دیگر عمارت اعطا فرمودند .

برای لوله کشی شهر تهران

روز شانزدهم شهریور ماه ۱۳۲۵ اعلیحضرت همایون شاهنشاهی مبلغ ده میلیون ریال بحساب لوله کشی شهر تهران در وجه وزارت دارائی اعطا فرمودند .

باز هم کمك بیك مادر

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی ببانوی مستمندی کـه در بیست‌وپنجم شهریور ماه ۱۳۲۵ در بنگاه حمایت مادران سه طفل توأم بوجود آورده بود مبلغ ده هزار ریال اعطاء ومرحمت فرمودند.

دستور بدادستان راجع بزنان زندانی

روز بیست وهشتم شهریورماه ۱۳۲۵ والاحضرت شاهدخت اشرف‌پهلوی برای رسیدگی بوضع زندگی یکعده‌زنان بیچاره که دراثر بیسوادی مرتکب اعمال خلاف قانونی شده و در گوشهٔ محبس زندانی بودند بزندان زنان تشریف فرما گردیدند.

والاحضرت شاهدخت در نتیجهٔ پـرسشهائی که از زنـدانیان بعمل آوردند معلوم گردید از شصت نفر زندانی فقط برای ده نفر محکومیت قطعی صادر و بقیه هنوز بلاتکلیف میباشند از این رو شاهزاده خانم محبوب متأثر گردیده دستورهای اکید بدادستان وقت برای رسیدگی وخاتمهٔ جریان پرونده‌ها صادر فرمودند.

ونیزعلت‌زندانی‌شدن‌یك‌یك‌زندانیان‌وهمچنین‌ازوضع‌زندگی‌خارج‌آنان‌استفسار ودستور فرمودند اسامی و آدرس منازل آنان ثبت شود تا اطفالشان برای نگهداری ببنگاه خیریه‌ای که تحت نظر خودشان اداره میشود برده شوند.

والاحضرت شاهدخت در موقع مراجعت توصیه فرمودندکه محل‌زندان‌عوض شده جای بهتری، تهیه گردد.

عطیهٔ ملوکانه برای مبارزه باتریاك

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بمنظور پیشرفت امور مربوطه بانجمن مبارزه باتریاك وبرانداختن این سهم مهلك و خانمانسوز از این کشور که یکی از آمال و آرزوهای خیرخواهانهٔ ملوکانه میباشد مبلغ چهار میلیون ونیم ریال بانجمن مزبور اعطا فرمودند که بانظارت وزارت بهداری بمصرف مبارزه برسد.

این اقدام شاهانه وعنایت ملوکانه نه‌تنها دلیل برحسن توجهٔ دائمی اعلیحضرت همایونی بانجمن بوده وباعث تشویق کارکنان آن گردیده بلکه کمك بسزائی بـرای معالجه ومداوای عدهٔ زیادی ازمعتادین بیچارهٔ کشور بوده وباتهیـهٔ داروی رایگان آنان را ازبدبختی نجات بخشیدند .

دوشیزگان یتیم بزرگترین بانوی نیکوکار ایران را روی دست میبردند

والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی از وقتیکه کارمندی افتـخاری جمعیت شیر وخورشید سرخ ایران را باتصویب اعلیحضرت همایون شاهنشاهی قبول فرمودند با آنهمه اقداماتیکه شبانه روز جهت رسیدگی بوضع بینوایان ورفع نگرانی آنان میفرمایند درفکر تأسیس وتشکیل جمعیت شیروخورشید سرخ بانوان نیزبوده‌اند . درنتیجه بیاری‌خداوند متعال وتوجه‌خاص شاهنشاه محبوب و فعالیت‌مخصوص خودشان دراین‌راه نیزموفقیت حاصل نموده روزچهارشنبه هفدهم مهرماه ۱۳۲۵ با حضور ٤۰۰ نفرازبانوان پایتخت مراسم تشکیل جمعیت شیروخورشید سرخ بانوان درهنرستان دختران بعمل آمد .

والاحضرت شاهدخت تذکرات بسیارمفیدی درمورد دستگیری ازضعفا وتیره بختان فرمودند وبا ذکر امثلهٔ تاریخی اززمان کورش بزرگ تاکنون ثابت فرمودند که ایرانی همواره نسبت بمستمندان رحیم ودلسوز بوده است .

فرمایشات والاحضرت که بی اندازه جلب توجه نموده بود دوشیزگان یتیـم هنرستان راکه سالها ازبیماری متألم بودند ازاینکه شاهزاده خانم محبوب را چون مادری برای خود دلسوز میدیدند بیحد خوشوقت ومسرور نموده بود .

پس ازپایان برنامه درموقع مراجعت والاحضرت بدرقهٔ بـی‌نظیری از طـرف مدعوین بعمل آمـده‌ودوشیزگان یتیم ایشان را روی دست‌تانزدیك اتومبیل بردند .

هنگامیکه دراتومبیل بازشد داخل آن را مملو ازدسته گلهائی دیدند که از طرف جمعیت تقدیم شده بود اینگونه ابراز احساسات پاك وبی آلایش نمونهٔ کوچکی

دوشیزگان یتیم هنرستان دختران والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی را
پس ازآنکه روی دست بلند نمودند دربغل گرفته‌اند

از قدردانی ملت از زحمات و فداکاریهای این شاهزاده خانم است که حقاً سرمشق بانوان نیکوکار میباشند و با اعتماد کامل میتوان گفت در تاریخ ایران نظیر این شاهزاده خانم محبوب و نیکوکار درتمام ادوار تاریخی وجود نداشته است .

اعطای یك میلیون و نیم برای سد قم

باتوجهٔ خاصی که بندگان اعلیحضرت همایون شاهنشاهی برای رفاه و آسایش عمومی مبذول میفرمایند بمحض اینکه وزیر کشاورزی وقت لزوم ایجاد سـد قم را

بعرض ملوکانه رسانیدند شاهنشاه مبلغ یکمیلیون وپانصد هزار ریال برای احداث سد بوزارت کشاورزی اعطا ومرحمت فرمودند .

یکصد میلیون ریال

برای بیمارستان پهلوی (پانصد تختخوابی) تااین تاریخ اعلیحضرت همایون شاهنشاهی مبلغ هشتاد وپنج میلیون ریال اعطا فرموده بودند اخیراً نیز جهة تکمیل اثاثیه وتهیهٔ وسائل واحتیاجات بیمارستان مبلغ پانزده میلیون ریال دیگر که جمعاً بالغ بریکصد میلیون ریال میشود مرحمت فرمودند تابیمارستان برای قبول بیماران بیشتری آماده ومجهز گردد .

چهارم آبانماه
شاهنشاه و والاحضرت اشرف توأما پابعرصهٔ وجود نهاده‌اند

شاهنشاه‌جوانبخت ایران که‌بتمام فضائل‌ومکارم‌اخلاق وصفات نیك آراسته‌اند بعلت میهن‌پرستی مفرط و کمال علاقه‌ای کـه نسبت بتأمین رفاه و سعادت تمام افراد ملت دارند در اینمدت پنجسال سلطنت جایگاه بسیار رفیـعی در قلوب مردم احراز فرمودنـد .

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی تاکنون رضایت نداده جشنی برای عید میلاد مسعود همایونی برپاشود وپیوسته‌تأکید فرمودند هزینهٔ جشنها بمصرف کمك‌بینوایان وتیره‌بختان برسد .

صبح روز شنبه چهارم آبانماه ۱۳۲۵ طبق معمول هرسال آئین سلام درکـاخ گلستان وبعد ازظهر همانروز ساعت چهارده رژهٔ ارتشی در پیشگاه همایونی مقابل عمارت شهرداری تهران انجام گردید و نیـز فردای آنروز جشن ورزشی مفصلی در

میدان امجدیه ازطرف کلیهٔ ورزشکاران مرکز وشهرستانها برپاشدکه بسیار جالب توجه واقع گردید .

ملت ایران درچنین روزی از ابراز شادمانی خودداری ننموده وبا قلبی آکنده ازمهرشاه درمرکز و شهرستانها جشن گرفته واین روز مسعود راکه نه‌تنها روز میلاد بندگان اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بودبلکه میلاد والاحضرت اشرف‌پهلوی نیز بوده است . زیرا در چنین روزی با شاهنشاه محبوب توأماً پا بعرصهٔ وجود نهاده اند بعنوان یك‌جشن ملی تلقی نموده ازصمیم قلب نسبت بآنان ابراز احساسات نمودند .

همانطوریکه فضل و دانش ـ حسن خلق ـ تواضع و هوش سرشار و وطنپرستی اعلیحضرت همایونی موجب اعجاب وتحسین کلیهٔ افراد ایرانی و رجال خارجی که بحضور شاهنشاه تشرف حاصل نموده‌اند میباشد خدمات واقدامات بارز وفعالیتهای خستگی‌ناپذیروالاحضرت شاهدخت اشرف‌پهلوی پیروی از اوامر برادر تاجدار خود در راه دستگیری بینوایان و مستمندان ویتیمان و درماندگان که از این لحاظ شهرت جهانی دارند نیز مورد گواه کلیهٔ افرادکشوراست.

ازاین رواست که ملت ایران درسرتاسر کشور باتزئینات مفصل وآئین بندیها شکرانهٔ این‌نعمت را بجاآورده و از خداوند توانا دوام عمر وعزت واقبال شاهنشاه جوانبخت ووالاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی راخواهانند .

مراسم سوگواری مرحوم آیت‌الله اصفهانی

براثر رحلت حضرت آیت‌الله آقای آسید ابوالحسن اصفهانی که در سراسر کشور مراسم سوگواری وماتم عمومی برپابود **حسب‌الامر جهانمطاع مبارك ملوکانه برای تعظیم شعائر اسلامی وتکریم مقام روحانیت** سه روز از روز چهارشنبه پانزدهم آبانماه ۱۳۲۵ کلیهٔ وزارتخانه‌ها وبنگاهها تعطیل وازرادیو تهران پیوسته صدای تلاوت قرآن بگوش میرسید .

ـــ شاهنشاه در مجلس ترحیمی که از طرف دولت در مسجد شاه برپا شده بود تشریف فرما گردیده پس از آنکه از طرف کلیهٔ علماء و هیأت وزیران و رجال از موکب مبارک استقبال گردید و اهالی که بالغ بر ده ها هزار نفر بودند مقدم همایونی را با سلام و صلوات تجلیل نمودند در حالیکه علماء و روحانیون گرد شاهنشاه جوان حلقه زده و از دیدار شاهنشاه غرق حقشناسی بودند اعلیحضرت همایونی خطاب بایشان مراتب تأسف و تأثرات خاطر مبارك را از این ضایعهٔ بزرگ اسلامی ابراز و بجامعهٔ روحانیت و عالم اسلام و حوزهٔ علمیهٔ تهران تسلیت گفته اجازهٔ برچیدن ختم را فرمودند.

در پایان این مجلس و سایر مجالس ترحیم که در نقاط مختلف شهر تهران ازطرف اصناف مختلفه و همچنین در شهرستانهای کشور برپا بود قاطبهٔ مردم ازخداوند متعال همواره بقای عمر اعلیحضرت همایون شاهنشاهی و استحکام بنای اسلام را خواستار بودند و عموم حاضرین با صدای بلند در مقابل این دعا از صمیم قلب آمین می گفتند!

مسافرت هفت ساعته به مشهد

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بمنظور رسیدگی باوضاع داخلی مشهد بدون اطلاع قبلی صبح روز جمعه هفدهم آبانماه ۱۳۲۵ با طیاره مخصوص شاهنشاهی از فرودگاه مهرآباد بسمت مشهد پرواز و پس ازورود درفرودگاه مشهد ضمن استراحت از آقای استاندار خراسان پرسشهائی از وضع استان وطرز زندگی مردم آن سامان فرموده پس ازصدور اوامر ملوکانه ومختصر گردشی برفرازشهرهای خراسان بتهران مراجعت فرمودند.

یک روز پرخاطره وهیجان انگیز برای مردم کرمان

صبح روز جمعه بیست و چهارم آبانماه ۱۳۲۵ همینکه اهالی شهر کرمان

تشریف فرمائی شاهنشاه محبوب را شنیدند برای زیـارت ذات مبارکشان با کلیـهٔ وسائل ممکنه حتی پیاده و دوان دوان بفرودگاه شهر هجوم آورده شهـر را تخلیه نمودند .

چشمها بآسمان دوخته شده . قلبها در طپـش بود که هواپیمـای اعلیحضرت همایونی در آسمان کرمان نمودار گردید .

هنگامیکه شاهنشاه با لباس خلبانی که خود رانندهٔ هواپیما بودند از هواپیما بخارج تشریف آوردند اهالی باکف زدنهای ممتد و کشیدن هورا وفریادهای شادی احساسات شاهدوستی خودرا ابراز داشتند .

شاهنشاه که قبلا مبلغ بیست میلیون ریال برای ساختمـان و تأسیس یـک بیمارستان واصلاحات شهری و تأمین آب شهر کرمان اعطا فرموده بودند آن روز هم ضمن مشاهدهٔ نقشهٔ بیمارستان وبازدید پرورشگاه یتیمان ومسجد جامع کرمان مبلغ یکصد هزار ریال دیگر برای کمك بپرورشگاه مرحمت فرمودند .

اهالی کرمان درهمهٔ مسیر موکب ملوکانه اجتماع نموده وشدیداً ابراز احساسات می کردند .

بعدازظهرهمان روز اعلیحضرت همایونی بپایتخت مراجعت فرموده و خاطرهٔ خوشی درقلوب مردم آن سامان ازخود بیادگار گذاشتند .

رسیدگی باوضاع کرمانشاه و اصفهان

روز جمعه اول آذرماه ۱۳۲۵ اعلیحضرت همایون شاهنشاهـی با هواپیمـای مخصوص ازطهران بکرمانشاه وسپس اصفهان تشریف فرما گردیدند .

در هریك از این دو شهرستان استانداران وفرماندهان لشگـری را بحضور مبارك پذیرفته پس‌ازآنکه در خصوص امور شهر و وضع زندگی مردم پرسشهائـی فرموده دستورهای لازم صادر وسپس مراجعت فرمودند .

افتتاح بیمارستان فارابی تهران

ساختمان بیمارستان فارابی که ازسال ۱۳۲۱ شروع شده ودر آبانماه ۱۳۲۵ پایان یافته یکی ازمهمترین بیمارستانهای مرکز میباشد .

این بیمارستان روز شنبه دوم آذرماه ۱۳۲۵ از طرف اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بازدید وافتتاح گردید .

گزارش ساختمان و اقدامات آن بیمارستان برای رفاه مردم بعرض ملوکانه رسید . شاهنشاه پس‌ازبازدید کامل بیمارستان در دفتر یادبود چنین مرقوم فرمودند :

« بیمارستان فارابی را روز دوم آذرماه ۱۳۲۵ افتتاح نمودیم. ساختمان این بیمارستان درسال ۱۳۲۱ شروع شده‌است ساختمان وهمچنین فعالیت وعلاقمندی کارکنان آن‌مورد تحسین وتقدیر واقع گردید »

پاکتهای محتوی عکس والاحضرت شهناز پهلوی

روز دوشنبه چهارم آذرماه ۱۳۲۵ والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی و والاحضرت شاهدخت شهناز پهلوی از سربازان مجروحی که در بیمارستان نظامی یوسف‌آباد بستری بودند عیادت فرمودند .

بیمارانیکه چشم برقیافه های مهربان والاحضرتین میافکندند بیماری و درد خودرا فراموش‌نموده وازاین‌تشریف‌فرمائی که نمونه‌ای ازعلاقمندی‌خانوادهٔ سلطنتی بسربازان ایرانست وجد و شعف بی حساب در خود احساس میکردند .

والاحضرت شاهدخت‌اشرف پهلوی بربالین‌هر بیماری که‌میرسیدند احوالپرسی فرموده ضمناً یك‌جعبه شیرینی ویك‌زنبیل‌میوه بایك‌پاکت بآنها اعطا میفرمودند .

اولین سربازی که سرپاکت راگشود باخوشحالی فراوانی گفت :

« عکس والاحضرت شهناز است »

بیمار دیگری که مورد تفقد والاحضرتین واقع شده بود بی اختیار فریاد برکشید.

« والاحضرت زنده باد »

والاحضرتین با باقی گذاردن خاطرهٔ شیرینی از خود در قلب بیماران، آن بیمارستان راترك فرمودند.

« پیام والاحضرت اشرف پهلوی ببانوان ایرانی

والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی که باپیروی از نیات خیرخواهانهٔ برادر تاجدار خود همواره درفکر آنندراهی بیاندیشند تابیش ازپیش ببینوایان ومستمندان کمك شود. روز پنجشنبه هفتم آذرماه ۱۳۲۵ این پیام‌را خطاب ببانوان ودوشیزگان ایرانی فرمودند:

« خواهران من - ازقلب پاك ایرانی شما استمداد میکنم بهدف مقدسی که شیروخورشید سرخ بانوان درپیش دارد کمك کنید. باین سازمان ملی ملحق شوید تابتوانیم از آلام آن عده از هم‌میهنان عزیرمان که در گوشه و کنار ایران در سختی بسر میبرند بکاهیم. وباانجام این وظیفه نزد وجدان و ضمیر خود مفتخر وسرافراز باشیم »

درنتیجهٔ این پیام والاحضرت عده‌ای ازبانوان خیر ایرانی درکاخ والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی گردآمده مراتب آمادگی خودرا بعرض رسانده وضمن تعیین هیأت مدیرهٔ شیر وخورشید سرخ، والاحضرت شاهدخت نشانهای اعضای شیروخورشید را برسینه‌های بانوان نصب کرده وچنین فرمودند:

« من امیدوارم که ماهمه لیاقت داشتن این نشانهارا داشته باشیم و

بتوانیم وظیفهٔ مقدسی را که در پیش داریم بخوبی انجام دهیم من میخواهم که ما کار را حقیقتاً بمعنی کار انجام دهیم و انتظار دارم آنها که باین سازمان ملحق میشوند واقعاً فداکار باشند »

و این نیز از بیانات والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی است که فرمودند :

« تهذیب اخلاق و ترویج سادگی واحتراز از تجملات و زینتها وزواید زندگانی نخستین هدف سازمان ما است . ما همچنین میخواهیم بامساعدت مراکز جمعیت شیرو خورشید سرخ در پیشرفت مقاصد این جمعیت کمك کنیم وبتوانیم بگوئیم که مافرزندان این آب وخاك نیز بسهم خود وظایف خویش را نسبت بهم میهنان انجام داده‌ایم »

اعلیحضرت همایونی
بر روی دست مردم بندر پهلوی

روز های جمعه در ماههای آبان و آذر ۱۳۲۵ اهالی هرشهرستانی انتظار تشریف فرمائی اعلیحضرت همایونی را داشتند .

همه چشم بر آسمان دوخته هرهواپیمائی راهواپیمای شاهنشاه محبوب خود میپنداشتند .

جمعه هشتم آذرماه ۱۳۲۵این سعادت نصیب مردم شهرستان بندر پهلوی گردید .

هنگامیکه هواپیمای سلطنتی در فرودگاه نشست مردم بندر پهلوی بدیدار شاهنشاه خود شتافته در خیابان چنان ازدحام کردند که تشریف فرمائی موکب ملوکانه از فرودگاه تا بیمارستان که مسافت بسیار کوتاهی بود قریب بدوساعت طول کشید .

مردم از شعف گریه میکردند و بافریادهای (زنده باد شاه) ، اعلیحضرت

همایونی را روی دست بلند نموده قسمت اعظمی از راه را بهمان نحو پیمودند .

در تمام مدتی که شاهنشاه از بیمارستان ـ سربازخانه ـ قایق سلطنتی بازدید میفرمودند این وضع تغییر نکرده حتی بقدری مردم با احساسات صمیمانهٔ خود از شاهنشاه جوانبخت پذیرائی نمودند که اعلیحضرت همایونی فرصتی برای صرف ناهار نداشتند .

دوساعت بعد ازظهر شاهنشاه محبوب باخستگی زیاد ازاین طرز بروزاحساسات شاهپرستانهٔ اهالی که موکب ملوکانه را بدرقه نموده بودند شهرستان بندر پهلوی را ترك وبتهران مراجعت فرمودند.

افتتاح کاخ دادگستری در پیشگاه ملوکانه

روز دوشنبه هیجدهم آذرماه ۱۳۲۵ کاخ با شکوه وزارت دادگستری در پیشگاه اعلیحضرت همایون شاهنشاهی افتتاح گردید .

اعلیحضرت همایونی پس ازاستماع گزارش مربوط بساختمان کاخ و زندان و بیمارستان زندان قسمتهای مختلفهٔ کاخ را بازدید فرموده و نسبت باطفال صغیرکه تحت کفالت ادارهٔ سرپرستی بودند اظهار تفقد فرمودند .

ضمناً نیز عده‌ای اززندانیان بفرمان ملوکانه بانظر کمیسیون فوق‌العاده و آقای نخست وزیرمورد عفو قرار گرفتند .

غـــــائلـــــهٔ آذربایجان

غائله‌ای که در آذربایجان ازچندی قبل بنام حزب دمکرات آذربایجان شروع گشته وروز بروز وخامت آن افزوده‌میشد ازنظرمبارك شاهنشاه دورنمانده وخرابی اوضاع بحدی رسیده بود که دیگرقابل سهل‌انگاری نبود و تاریخ در مورد آن فرقه

که کلیهٔ ایرانیان شاهد و ناظر عملیات آن بودند قضاوت خواهد نمود و چون این موضوع مورد بحث نگارنده نبوده و نیست از ذکر جزئیات امر بخصوص آنکه در این باب مورخین کتابها نوشته و در دسترس عموم گذارده‌اند خودداری میشود فقط بذکر خدماتیکه از طرف بندگان اعلیحضرت همایون شاهنشاهی و خاندان سلطنتی برای رفع این غائلهٔ معمول ومبذول گردیده است مبادرت میورزد .

فرماندهی کل قوا

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی پس از آنکه فرمانهای لازم‌را برای اعزام قوا از طریق زنجان بتبریز جهة خلاصی آذربایجان از دست متجاسرین صادر فرمودند روز جمعه پانزدهم آذرماه ۱۳۲۵ شاهنشاه که فرماندهی کل قوا را نیز عهده دارند باهواپیما بزنجان تشریف‌فرما گردیده درخارج شهر فرماندهٔ نیروی اعزامی را احضار وپس از بازدید مبداء عملیات نظامی ستونها و بررسی نقشه‌های ستاد ارتش دستورها وتعلیمات کافی صادر فرمودند .

ابراز علاقه ذات‌مبارك ملوكانه برای نجات آذربایجان موجبات تقویت روحیهٔ افسران وسربازان دلیر وشاهپرست ارتش را فراهم ساخته آنانرا باروحیهٔ‌قوی‌وعالی اززنجان بسوی تبریز اعزام فرمودند .

رفع غائلهٔ آذربایجان

موفقیت‌بزرگی که‌براثر تخلیهٔ قوای‌متجاسرین ازتبریز روز بیستم آذرماه ۱۳۲۵ نصیب ارتش ایران گردید درتاریخ کشور بیادگار مانده ورفع این غائله که باهمت عالی فرماندهی کل قوا بوده باعث افتخار ایران وایرانیان محسوب میشود .

دراینموقع نه‌تنها مردم آذربایجان ازابراز احساسات شاهدوستی دراین مورد بحداعلی‌اقدام نموده‌بودند. بلکه ملت ایران درکلیهٔ شهرستانها باقلبی مملو ازشعف

ازاین موفقیت که برای خلاصی برادران آذربایجانی حاصل شده بود باانعقادجشنهای مفصلی مراتب شاهپرستی خودرا ابراز میداشتند .

دانشجویان آذربایجان مقیم تهران باصفوف منظم وسرود مهیج بکاخ سلطنتی رهسپار وبا ابرازاحساسات مخصوصی مورد تفقد ملوکانه واقع گردیدند .

عده‌ای از آذربایجانیها که‌دارائی آنها ازطرف ماجراجویان فرقهٔ‌دمکرات غارت واموالشان ضبط شده ومدت سه‌ماه دردربار شاهنشاهی متحصن ومهمان بوده‌وانتظار آنرا داشتند که باتوجهات ذات‌اقدس شهریاری هرچه زودتر پس از آزادی موطن خود بآذربایجان مراجعت نمایند نیز بحضور ملوکانه شرفیاب گردیده باسپاسگزاری ازاقدامات ملوکانه و فداکاریهای ارتش کسب اجازه نموده واز تحصن خارج شدند جمعیت کثیری از آذربایجانیان مقیم تهران درسراسر شهر دسته‌هائی تشکیل داده بخیابان کاخ رو میآوردند وبا فریادهای زنده‌باد شاهنشاه وارد کاخ مرمر شدند .

دریك لحظه بسیار مهیج اعلیحضرت همایون شاهنشاهی ظاهر شده در نتیجه فریادهای شاهپرستی آذربایجانیها بمنتهی درجه رسید .

هنگامیکه یکنفر از حاضرین باسخنرانی مؤثر خود تمام حضار را بگریه آورده بود شاهنشاه جوانبخت باچشمانیکه‌قطرات اشك از آن‌هویدا بود وصدائی که ازشدت تأثر میلرزید فرمودند :

> « ما ودولت وظیفهٔ خودرا نسبت بآذربایجان انجام دادیم واکنون که آذربایجان آزادگردیده در سعادت مردم آذربایجان کوشا خواهیم بود اهالی آنجا باید اطمینان داشته باشند که دولت هرچه درقوه دارد سعی خواهد نمود تامردم سختی دیده آنسامان باردیگرخوشبخت شوند »

کلیهٔ اصناف و پیشه‌وران پایتخت باپرچمهای سه‌رنگ و پرچمهائیکه در آن نوشته شده بود «**زنده باد اعلیحضرت همایونی**» درعمارت وزارت امور خارجه جمع شده وابراز احساسات مینمودند .

دراینموقع آقای نخست‌وزیرضمن اظهارتشکر ازابراز احساسات عمومی گفتند :

«عموم ملت باید بدانند که برای رفع غائلهٔ آذربایجان باید مرهون زحمات شخصی اعلیحضرت همایونی باشیم»

بنابراین اظهار جمعیت از آنجا بپیشگاه اعلیحضرت همایونی شرفیاب و مراتب سپاسگزاری خود را با فریادهای زنده باد شاه - زنده باد ارتش دلیر بعرض ملوکانه رساندند شاهنشاه در میان جمعیت فرمودند :

«همین احساسات است که خدمتگزاران را تشویق بخدمت ملت مینماید من بسیار خشنود هستم که مردم استحضار کامل از جریان دارند و اینطور ابراز احساسات میکنند ازطرف من از آقایان قدردانی کنید و بگوئید که **هیچوقت از امور مملکت غافل نبوده وهمیشه رفاه وآسایش مردم را در نظر دارم»**

عدهٔ زیادی از رجال ومحترمین آذربایجان وهمچنین یازده نفر از علماء و روحانیون در کاخ سلطنتی بحضور اعلیحضرت همایون شاهنشاهی شرفیاب گردیده مراتب سپاسگزاری و شادباش خود را بحضور ملوکانه تقدیم وشاهنشاه در پاسخ اظهاراتی بیان وابراز محبت فرمودند .

تقدیرنامه و تلگرافها

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی مراتب رضایت و خشنودی خود را با صدور دستخطی ازتهیهٔ موجبات این موفقیت ومساعی واهتمامات آقای نخست وزیر و همچنین از زحمات طاقت فرسا و شبانه روزی در راه سازمان صحیح وتعلیمات کامل رئیس ستاد ارتش واز خدمات و مقاومتهای فرماندهی ستون و کلیهٔ افسران و گروهبانان افراد نیروی اعزامی ابلاغ فرمودند .

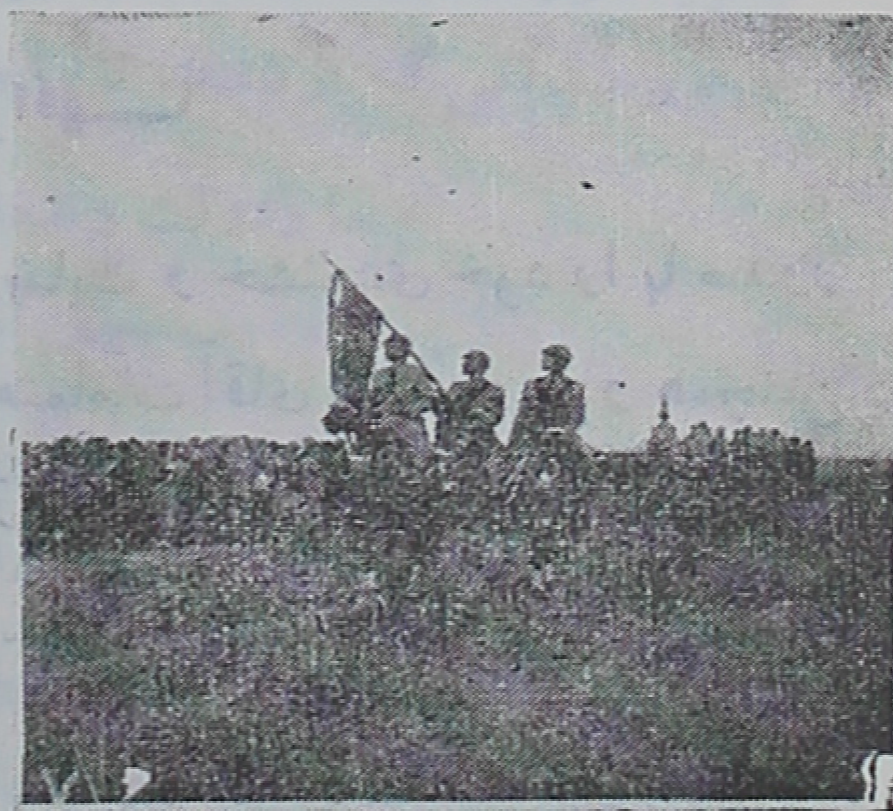
بعلاوه در آن چند روزه تلگرافهای شادباش زیادی از طرف اهالی تهران و شهرستانها وقاطبهٔ آقایان علماء وهیأت نمایندگان کارمندان وزارتخانه‌ها وادارات مستقل و سندیکای کارگران بپیشگاه اعلیحضرت همایون شاهنشاهی تقدیم گردید .

و نیز روز اول دیماه ۱۳۲۵ جشن باشکوهی توأم با رژهٔ نظامی در مقابل عمارت شهرداری تهران در پیشگاه شاهنشاه معظم با حضور رجال و نمایندگان سیاسی خارجی انجام گرفت.

روز بیست و یك آذر مـاه

بمناسبت رفع غائله آذربایجان و تخلیهٔ قـوای متجاسرین از آن سامان روز بیست و یکم آذرماه هرسال برای مردم ایران روز خجسته و پیروزی است بهمین علت

نمونه‌ای ازمراسم سان ورژه در روز بیست و یکم آذرماه هرسال که درمقابل شاهنشاه محبوب انجام میشود

همه ساله در آنروز ضمن انعقاد جشن در کلیهٔ شهرستانهای کشور مراسم سان ورژهٔ ارتش (در پایتخت درمقابل شاهنشاه محبوب ودر کلیهٔ شهرستانهای دیگر دربرابر تمثال مبارك همایونی) برقرار میگردد.

آنجاکه والاحضرت اشرف پهلوی گریه کردند

روز سه‌شنبه بیست‌وششم آذرماه ۱۳۲۵ ازصبح زود مردم زنجان بادسته‌های گل و پرچمهای سه‌رنگ و قلبهای پرمحبت با بی‌صبری هرچه تمامتر بانتظار تشریف‌فرمائی والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی بودند. ساعت نه‌صبح قطار سلطنتی بایستگاه راه‌آهن زنجان رسید. پس از استقبال شایان اهالی و معرفی رؤسای ادارات‌وقبایل وعرض‌تبریك بحضورمبارك، والاحضرت‌شاهدخت درپاسخ‌ضمن بیانات خود فرمودند.

«چقدرمایهٔ مسرت وخوشوقتی‌است که امروز بنمایندگی برادر تاجدارم اعلیحضرت‌همایون شاهنشاهی، خودرا بین شما هم میهنان عزیز می‌بینم ومیتوانم همدردی و احساسات شاهنشاه وخودم را ازناراحتی موقتی شما اظهار نمایم»

آنگاه‌والاحضرت شاهدخت درمیان مردم‌زنجان درخیابانها بگردش‌درآمدند دراینموقع باتشریف‌فرمائی والاحضرت درمحلی که برای استراحت آماده بود بقدری اهالی ازخود احساسات نشان دادند که والاحضرت شاهدخت بادیدگان پراشگ درایوان منزل ظاهرشدند و فرمودند:

«من خاطرات فراموش نشدنی از احساسات شما را برای برادرم شاهنشاه خواهم برد»

کسانیکه دراینمدت فرزندان وپدران خود را از دست داده بودند بحضور والاحضرت معرفی وبخصوص موقعیکه زن پیری سرگذشت خود و کشته شدن تنها فرزندش را بعرض میرسانید والاحضرت اشرف بحال گریه فرمودند:

« دلم از غصه خون میشود وقتی میشنوم هموطنان ماچنین سختی کشیده‌اند »

درموقعیکه والاحضرت شاهدخت از بهداری و بیمارستان ودبیرستان و دبستان های زنجان بازدید میفرمودند زن ومرد کوچك و بزرگ بپا های والاحضرت افتاده و میگفتند :

« ما وطن‌پرست بودیم زنجان را نگاه داشتیم »

مدیر دبستانی ضمن گزارش خود بعرض رسانید :

« این مردرا کشتند ولی نتوانستند اسم ایران را از زبان او دور کنند هنگامیکه تیرباران میکردند میگفت زنده‌باد ایران »

سپس درحالیکه مدیر مدرسه میلرزید گفت :

« والاحضرتا آن‌مرد پدر من‌بود »

همان اندازه که مردم زنجان از مشاهدهٔ والاحضرت شاهدخت بنمایندگی از برادر تاجدار خود ابراز مسرت مینمودند همان اندازه نیز باعرض حوادث این چند ماه چندین‌بار والاحضرت اشرف وهمراهان‌را بگریه آوردند .

والاحضرت اشرف پهلوی از زنجان بمیانه عزیمت فرمودند ودر آنجا نیز از نزدیك شاهد اوضاع واحوال مردم آنسامان گردیدند .

موقعیکه والاحضرت برای بازدید مؤسسات و بیمارستان ازخیابانهای شهر که براثر برف شدید درگل ولای بود حرکت میفرمودند فریادهای شادی (**زنده باد شاه - زنده‌باد اعلیحضرت**) اهالی را باقیافه مهربان و متبسم خود پاسخ میگفتند تا در یك نقطه براثر بروز احساسات شدید اهالی دست بلند کرده فرمودند (**زنده‌باد ملت**) که باردیگر فریادهای زنده‌باد شاهنشاه ازطرف مردم بلند شد .

والاحضرت اشرف درمیانه ازطرف اعلیحضرت همایون شاهنشاهی ازقهرمانان و همچنین خانواده‌های شهدای آزادی، قدردانی فرموده وعده‌ای از خانمهای این

خانواده‌ها در حضور والاحضرت ناها صرف کردند.

والاحضرت بانوی پیری را که شوهر و چند نفر از خویشاوندان خود را از دست داده بود نزد خود نشاندند و برای او غذا کشیده وفرمودند:

«مادر جان گریه نکن ما همه در مرگ فرزندان وطن شریك هستیم»

پیره‌زن گفت:

«من از شادی گریه میکنم خوشحالم که اگر شوهر من کشته شد و اقوامم تیرباران شدند ایران ما زنده مانده واکنون روی شاهزادهٔ خود را در خاك میانه می بینیم»

والاحضرت اشرف دوساعت ونیم بعد از اهالی میانه درمیان ابراز احساسات بی پایان خداحافظی نموده بطرف زنجان واز آنجا بطهران مراجعت فرمودند.

عطیهٔ والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی

والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی در مسافرت بزنجان و میانه چند عدل پارچه پشمی و چند هزار متر چیت و چلوار و مقدار زیادی پتو و چندین صندوق جوراب - بلوز - پیراهن کش وکفش وهزار متر چیت هندی با خود همراه برده ودر عوض طفل دهسالهٔ بیماری راکه بمرض سل استخوانی مبتلا بودووالدینش از معالجهٔ آن وامانده بودند با خود بطهران آوردند.

درمرکز نیز والاحضرت اشرف مشاهدات خود را باعلیحضرت همایون شاهنشاهی مبسوطاً گزارش و توجهٔ ملوکانه را بمساعدت و همراهی بیشتری باهالی مشقت دیدهٔ آن سرزمین معطوف داشتند.

در ضمن برای جمع آوری اعانه اقدام مؤثری فرموده درنتیجه چکی بمبلغ شصت وپنجهزار ریال برای خریدقند وشکر وچای وکتاب وپارچه مرحمت فرمودند.

یك میلیون ریال برای مکران

اعلیحضرت همـایون شاهنشاهی مبلغ یکمیلیون ریـال برای مصرف عمران و آبادی و بهداشت مکران اعطاودر اختیار هیئتی که از طرف وزارت دربار ـ وزارت کشور ـ وزارت جنگ عـازم مکران بودند گذاشته شد.

والاحضرت اشرف
هنگامیکه از جنوب بشمال شهر تهران میرفتند

روز دو شنبه نهم دیماه ۱۳۲۵ وقتی کـه ساکنین گودهـای جنوب تـهران والاحضرت اشرف پهلوی را در میان خود دیدند میگفتند:

« خواهر شاهنشاه بدیدن ما آمده است »

والاحضرت شاهدخت اشرف ضمن پرسشهائیکه ازوضع زندگی آنان میفرمودند بعدهٔ کثیری از بینوایان پول ـ پتو وحولهٔ ذغال مرحمت فرمودند.

زنان زیادیکه درموقع پیاده روی والاحضرت را احاطه کرده بودند هر دم میگفتند زنده باد والاحضرت پس از خاتمهٔ بازدید هنگام بازگشت از جنوب بطرف شمال والاحضرت فرمودند:

« مردم تهران آنهائیکه در شمال شهر هستند باید نظری نیز بجنوب شهر خود بیفکنند وببینند خواهران وبرادران آنها در چه مذلتی زندگی میکنند »

سران عشایر

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بمنظور تقدیر وتشویق وترغیب سران عشایر

شاهسون وکرد و مجاهدین طوالش و اردبیل راکه در وضع غائلهٔ آذربایجـان و کردستان با تمام قدرت خود کوشیده وسهیم بودند در باشـگاه افسران لشگر اول بازدید فرمودند .

پس از آنکه‌ازطرف رئیس ستاد ارتش شمه‌ای‌ازرشادت وشهامت آنمرزداران باعاطفه بعرض ملوکانه رسید ومعرفی گردیدند هریك باخذ نشانهای شجاعت درجهٔ ۱ و ۲ ونشان آذربادگان بدست اعلیحضرت همایونی مفتخر گردیده بانهایت عطوفت مورد تفقد ملوکانه قرارگرفتند .

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی درقبال بروز احساسات سران عشایر و شرحی که نمایندگان آنان مبنی برتشکر وسپاسگزاری ازمراحم شاهنشاهی بعرض رسانده بودند بیاناتی فرموده وازخدمات آنان بنام خود وملت ایران اظهارقدردانی فرموده ساعت ۷/۵ بعدازظهر بکاخ سلطنتی مراجعت فرمودند .

سپس ریاست ستاد ارتش دردنبال بیانات ملوکانه اظهار داشتند :

« ارتش سازمانی است که بدست شما باپول شما باعلاقهٔ شما وبا میل‌شما بوجود آمده است و ما اگر بایجاد یك ایران بزرگ ومقتدر علاقمند هستیم باید ازاین‌پیش آمد درس عبرتی بگیریم ودست بدست هم داده در راه یك هـدف مشترك یعنی ایجاد ایران بزرگ بکوشیم »

این جلسه ساعت ۸ بعد ازظهر ضمن‌دعوت‌سران عشایر برای‌مشاهدهٔ مؤسسات ارتش ونظامی درچندروزهٔ اقامت درتهران پایان یافت .

اعطای تفنك برنو وانگشتر برلیان

با اجازه اعلیحضرت‌همایون شاهنشاهی روزیکشنبه بیستم بهمن‌ماه ۱۳۲۵ رؤسای ایلات وعشایر و خوانین و محترمین گیلان کاخ سلطنتی را دیدن نموده و همچنین

برحسب فرمان ملوکانه به ۹۷ نفر از رؤسای ایلات گیلان یک قبضه تفنگ کوتاه برنو مرحمت گردید.

بعلاوه چند نفر از مشایخ وسادات کرد که بافتخار زیارت شاهنشاه مفتخر ومورد تفقد ملوکانه واقع شده بودند هریك بدریافت یك حلقه انگشتر برلیان قرین افتخار گردیده و نسبت بدو نفر از آنان که کسالت داشتند اوامر ملوکانه شرفصدوریافت که دربیمارستان نظامی از آنان پرستاری ونهایت مراقبت نموده معالجه نمایند.

گیلانیان فداکار ومیهن پرست نیز سرافراز گردیدند

روز پنجشنبه ۲۴ بهمن ماه ۱۳۲۵ درشهر رشت هیاهوئی برپا وتمام خیابانها پر از جمعیت بود.

این وضع نه تنها درداخل شهر مشاهده میشد بلکه تاقصبهٔ لوشان چندفرسنگی گیلان ادامه داشت جملهٔ (والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی تشریف میآورند.) ورد زبان زن ومرد، کوچك وبزرگ بود تا اینکه ساعت ۶/۵ بعدازظهر والاحضرت اشرف برشت تشریف فرما گردیده ومردم آن سرزمین راکه بفداکاری ومیهن پرستی وآزادیخواهی معروف بوده ودرحقیقت توانستند گیلان را در بین آذربایجان مسلح ومازندران منقلب حفظ نمایند سرافراز فرمودند.

والاحضرت اشرف پهلوی درمدت اقامت چندروزهٔ خود در گیلان آنی راحت وآرام نداشتند وتمام همشان صرف بازدید مؤسسات وبنگاه خیریه وتفقد ودلجوئی ازطبقات مختلف میگردید.

والاحضرت اشرف درحین بازدید بنگاه حمایت مادران ـ پرورشگاه یتیمان ـ بیمارستان پور سینا ـ شیر خوارگاه ـ درمانگاه ـ دبیرستان فروغ بجزئیات امور رسیدگی فرموده دستور های مؤثری صادر میفرمودند همینطور در بندر پهلوی و آستارا نیز نقطه‌ای را ازنظردور نداشته حتی شبانه منازل بیوه‌زنان و یتیمان آستارا را سرکشی فرموده از آنان دستگیری میفرمودند که این عمل انقلاب روحی مخصوصی دراهالی تولید نموده بود.

والاحضرت اشرف پهلوی در ۱۲ کیلومتری آستارا بمزار شهیدان تشریف‌فرما گردیده درحالیکه از شدت تأثر گریان بودند دسته گلی سرمزار نثار فرمودند .

روز دوشنبه بیست و ششم بهمن‌ماه ۱۳۲۵ درموقع بازگشت والاحضرت اشرف از آستارا ورشت بقزوین وطهران نیز درتمام خط‌سیر موکب والاحضرت که باپرچم‌تزئین بوده کلیهٔ اهالی جمع شده واحساسات پرشوری ازخود نشان میدادند .

والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی در هنرستان دختران

صبح روز پنجشنبه هشتم اسفند ماه ۱۳۲۵ والاحضرت اشرف ابتدا بینگاه شیرخوارگاه طهران تشریف فرما شدند پس‌از بازدید کلیهٔ قسمتهای شیرخوارگاه و مورد تفقد قرار دادن کودکان چون مادری قهرمان هنگامیکه شیرخوارگاه را ترک میکردند بمتصدیان مربوطه فرمودند :

والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی در هنرستان دختران

« من انتظار دارم و میخواهم که شما این کودکان را مانند کودکان خود گرامی دارید »

در ساعت یك بعد از ظهر همانروز والاحضرت بدون اطلاع قبلی بهنرستان دختران تشریف فرما شدند.

در آنموقع که دختران مشغول خوردن ناهار بودند ناگهان چشمشان بقیافهٔ والاحضرت افتاد هیجان غریبی در هنرستان تولید گردید والاحضرت در یك محیط صمیمانه با آنان غذا خورده فرمودند:

« غذای خوبی است ولی دختران من ، پلو را خیلی چرب کرده‌اند »

والاحضرت پس از رسیدگی بکلیهٔ امور هنرستان و صدور دستورهای مؤثر درمیان ابراز احساسات شدید دختران ، هنرستان راترك و بکاخ مراجعت فرمودند.

دلجوئی اعلیحضرت همایونی از بازماندگان شهدای وطن

عصر روز سه شنبه ۲۱ اسفند ماه ۱۳۲۵ کلیهٔ افراد خانواده های ۸۶ نفر از افسرانیکه در راه انجام وظیفه شهید شده بودند در باشگاه افسران جمع شده‌ودر حالی که‌متأثر و گریان بودند خوشحال بودند که از طرف بندگان اعلیحضرت همایونی مورد تقدیر واقع میشوند.

نصب نشان جاوید بسینهٔ یکی از بازماندگان شهدای وطن

ساعت سه‌بعدازظهر اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بباشگاه تشریف فرما گردیده پس از استماع گزارش وزیرجنگ واظهارات مفصل ومتین رئیس ستاد ارتش دربارهٔ فداکاری افسران وتجلیل روح آنان ویکدقیقه سکوت نشانهای جاویدرا بسینهٔ بازماندگان شهدای وطن نصب فرمودند.

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی قبل از آنکه بازگشت فرمایند با بازماندگان شهدای چای صرف فرموده و از یك یك آنان دلجوئی فرمودند حتی با کودکی که عکس برداشتند فرمودند :

«از شهادت پدر تو ما هم ماتم گرفته‌ایم»

سازمان خدمات اجتماعی شاهنشاهی

اولین جلسهٔ انجمن خدمات اجتماعی در روز چهارشنبه ۲۸ اسفند ۱۳۲۵ در کاخ والاحضرت اشرف باحضور اعضای هیأت مدیره و بازرسها تشکیل و روز پنجشنبه ۲۹ ایجاد چنین انجمنی که ریاست آن بااعلیحضرت همایون شاهنشاهی بوده و والاحضرت اشرف پهلوی نیز نائب رئیس سازمان خدمات اجتماعی میباشند و هدفش خدمت باجتماع است رسماً اعلام گردید از آنروز والاحضرت بمنظور اجرای منویات شاهانه شبانه‌روز کوشیدند تا هر چه زودتر با برنامهٔ مرتب و منظمی منظور اساسی سازمان را که بصحهٔ همایونی رسیده است بشرح زیر :

۱ ــ تأسیس درمانگاهها و بیمارستانها و آزمایشگاهها .

۲ ــ ایجاد آموزشگاه بمنظور تربیت پرستاران و پزشگیاران .

۳ ــ عیادت بیماران مستمند در منازل و رساندن پزشگ ببالین مرضا .

٤ ــ بازرسی بیمارستانها و درمانگاهها و سایر مؤسسات بهداشتی .

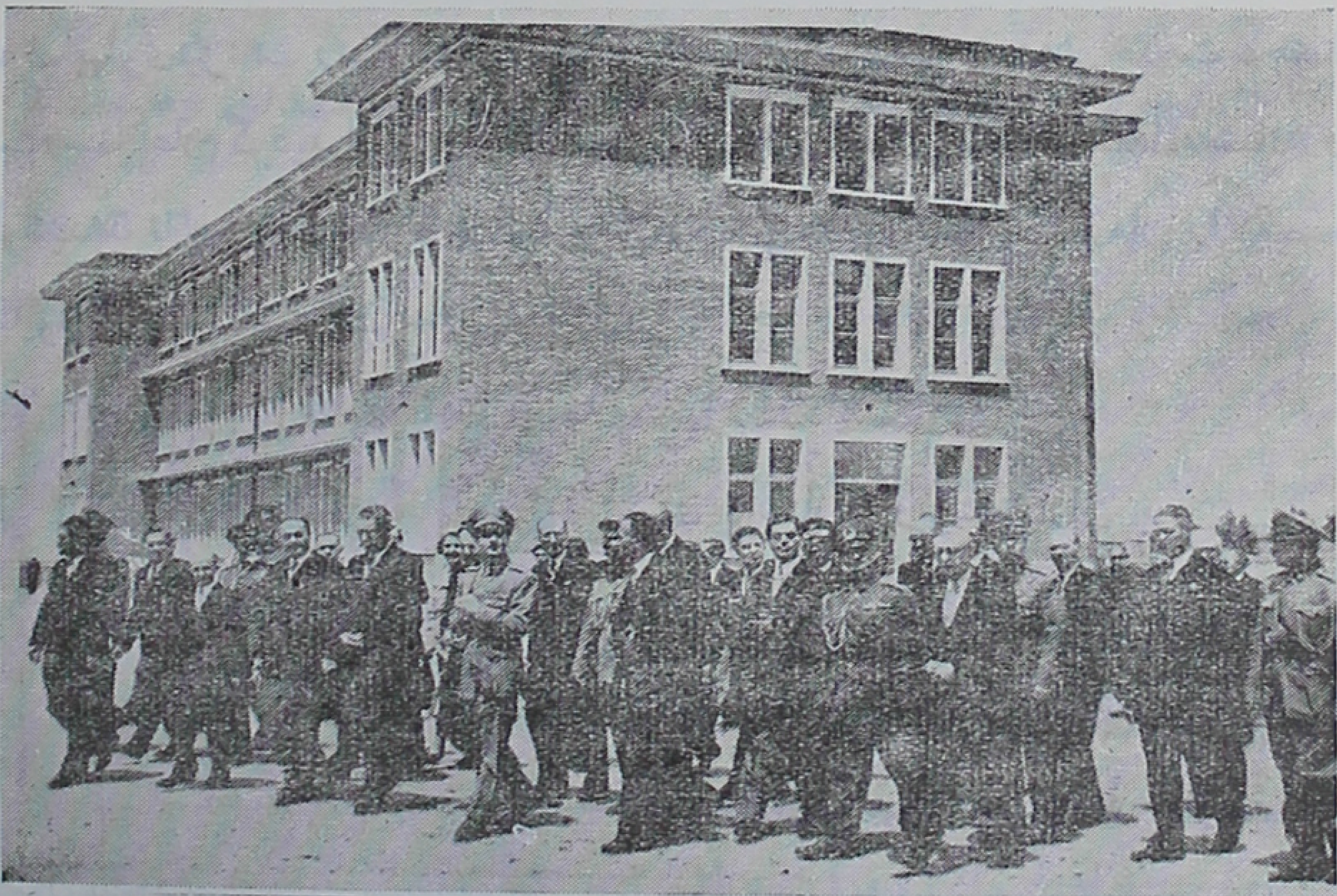
٥ ــ استحضار از وضع مالی بیماران بستری شده و تأمین اعاشهٔ خانوادهٔ آنها تا حصول بهبودی .

٦ ــ تأسیس درمانگاهها برای کمك بزنان باردار و مادران نوزادان .

۷ ــ سرکشی بکارخانه‌ها و کارگاهها و رسیدگی بوضع زندگی و بهداشتی کارگران

تشریف فرمائی اعلیحضرت همایون شاهنشاهی
برای افتتاح و بازدید بیمارستان یکصد تختخوابی

عملی فرمایند. وبعداً نیز والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی طی سخنرانیهای مفصل

در رادیو طهران بابیان نکاتی ازدین مقدس اسلام وقرآن مجید توجهٔ مردم رابتقوی و درستی وراستی ونیکی درحق مردم و دستگیری ازبیچارگان و فداکاری مالی و جانی جلب وبرنامهٔ سازمان را باطلاع عامه رسانیدندکه تأثیر بسزائی نموده و در نتیجهٔ همین مجاهدتهای والاحضرت شاهدخت سازمان خدمات اجتماعی توانست گامهای برجسته درمدت قلیلی بردارد .

انتظار مردم

شب اول فروردین سال ۱۳۲۶

سال ۲۶ خجسته‌ترین ونیکوترین سالها بود ، برای ملت ایران دراین سال که کلیهٔ آشفتگی‌های اوضاع و گرفتاریهای برادران آذربایجانی و کردستانی مرتفع‌ودر حقیقت سرتاسر کشور ایران بحال عادی قبل ازشهریور ۲۰ درآمده‌بود ازبهترین‌سالی بود که مردم انتظار ورودآنرا داشته‌اند .

شب اول فروردین ۱۳۲۶ ملت ایران اززن‌ومرد پیروبرنا بیش ازسالهای‌پیش اشتیاق حلول سال جدیدرا داشتند تابا ورودآن یکبار دیگر بیانات و پیام شاهنشاه محبوب خودرا وسیله رادیو طهران بشنوند .

درلحظات آخرسال‌که طبق معمول افراد هرخانواده بدور هم‌جمع شده وباید شادی‌کنند وبخندند برعکس ازکسی کوچکترین‌صدائی‌شنیده‌نشده وساکت‌وصامت درپای رادیوچشم بدقیقه‌شمار ساعت دوخته منتظرند ازرادیو طهران جمله هم‌وطنان عزیز . انشاءالله عید نوروز بشما مبارك باشد را از دهان مبارك اعلیحضرت همایونی پدر تاجدار خود شنیده وهمانطوریکه ملت ایران درشاهدوستی وشاه‌پرستی‌معروف جهان میباشند نصایح ملوکانه را برای تمام مدت عمرآویزهٔ گوش وسرمشق زندگی قرار دهند .

دراین سال نیز اعلیحضرت همایون شاهنشاهی طبق معمول هرساله باملت‌خود درددل فرمودند . بیانات‌ملوکانه‌که درمورد استحکام بنیان عدالت اجتماعی‌و تقسیم

بهداشت و فرهنگ مجانی و رفاه و آسایش حال عموم طبقات بوده باجمله :

« من از خداوند متعال برای اجرای منظور خود توفیق میطلبم و سعادت و ترقی کشور را همواره خواهانم » پایان یافت .

بعلاوه روز شنبه اول فروردین ۱۳۲۶ آئین سلام عید نوروز طبق معمول هر سال در کاخ گلستان در پیشگاه ملوکانه انجام گردید .

بازگشت والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی

والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی که بحسن نیت و بلندی همت معروفند پس از

عرض تبریک و خیر مقدم وسیلهٔ سازمان جوانان شیر و خورشید در روز تشریف فرمائی والاحضرت از خارجه

آنکه قدمهای برجسته در راه نیـکو کاری ودستگیری بمستمندان برداشتند برای تکمیل مطالعات خود مسافرت طولانی باروپا وامریکا فرموده وپس از دو سال دوری بایران مراجعت فرمودند .

در روز ورود والاحضرت استقبال شایانی از طرف وزراء و رجال وعـده‌ای از نمایندگان ومعاریف بعمل آمده و ملت ایران از ورود شاهزاده خانم محبوب کـه در امور خیر با خواهر بزرگـوار خودوالاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی همکاری میفرمایند مسرور بودند

والاحضرت شمس پهلوی در پرورشگاه کودکان و نوانخانه

نیمساعت بظهر روز سه شنبه اول اردیبهشت ماه ۱۳۲۶ والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی بپرورشگاه کودکان شهرداری تشریف فرما شده .

پس از استماع گزارش عملیات و آمار کودکان ، قسمتهای مختلف پرورشگاه وکارگاههای جوراب بافی ـ قالیبافی ـ آهنگری را بازدیدفرموده دستورهای جامع در موارد مختلفه صادر فرمودند .

نیم بعد از ظهر این بازدید خاتمه یافته والاحضرت شاهدخت پـرورشگاه را ترك فرمودند .

در روزهشتم اردیبهشت نیز تمام قسمتهای نوانخانه‌را سر کشی فرموده اوامری در مورد واگزار نمودن شغلی در خارج باشخاصیکه توانائی کار دارند وعزیمت کسانی راکه مایل ببازگشت بشهرهای خود میباشند وهمچنین نسبت بازدیاد دستگاههای قالی‌بافی و معالجهٔ بینوایان‌مبتلابتراخم صادر وبکاخ سلطنتی بازگشت فرمودند .

متن فرمـــــــــان

تشکیل سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی

روز ششم اردیبهشت ماه سال ۱۳۲۶ این فرمان ملوکانه شرفصدور یافت :

« نظر باینکه بهبود وضع بهداشت کشور ودرمان بیماران بینوایان و ترفیهٔ حال مستمندان همواره منظور نظرماست لهذا بموجب این دستخط برای انجام این مقصود سازمان مستقلی بنام سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی تحت ریاست عالیهٔ شخص خودمان تأسیس و مقرر میداریم هیأتی که مطابق اساسنامه سازمان تشکیل میشود وظائف محوله را بموقع اجرا بگذارد .»

آئین گشایش زمینهای ورزشی دانشگاه

روز جمعه یازدهم اردیبهشت ماه ۱۳۲۶ با تنظیم برنامهٔ جالبی ازطرف سازمان ورزشی آئین گشایش زمینهای دانشگاه در پیشگاه اعلیحضرت همایون شاهنشاهی با حضور جمعی از رجال و هیأت وزیران برگزار گردید .

در این جشن گزارش مفصلی از وضع مالی سازمان از طرف رئیس دانشگاه بعرض ملوکانه رسیده سپس مسابقه های مختلفه آغاز گردید .

در ساعت شش بعدازظهر اعلیحضرت همایون شاهنشاهی پس از آنکه دفتر یاد بود دانشگاه راامضاء فرمودند در میان ابراز احساسات جمع کثیری بکاخ سلطنتی مراجعت فرمودند.

والاحضرت شاهپور غلامرضا در کارخانهٔ شمارهٔ ۵

با اینکه بندگان اعلیحضرت همایون شاهنشاهی توجهٔ خاصی درامور کارخانجات و تسلیحات ارتش داشته و غالباً در حین بازدید های متوالی آنها دستورهای اکیدی صادر میفرمایند که حداکثر استفاده از آنها بشود والاحضرت شاهپور غلامرضا نیز بمنظور اجرای منویات شاهانه ازاین کارخانجات بازدید میفرمایند .

کما اینکه روز سیزدهم اردیبهشت ماه ۱۳۲۶ ساعت ۱۱ والاحضرت بکارخانهٔ شمارهٔ پنج ونك تشریف فرما شده پس از استماع گزارش و بازدید آن اوامرمؤثری راجع بطرز کار ومحصول کارخانه صادر فرمودند .

دلسوز شما

والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی روز پنجشنبه ۲۴ اردیبهشت ماه ۱۳۲۶ ابتدا پرورشگاه یتیمان و سپس بتیمارستان بدون اطلاع قبلی آنهم نیمساعت بعد از ظهر یعنی موقعیکه هیچیك از پزشگان تیمارستان نبودند تشریف فرما گردیدند.

والاحضرت با ساکنین بدبخت تیمارستان بانهایت مهربانی رفتار و دیوانه‌ای که در موقع ورود از والاحضرت پرسید (شما کی هستید) والاحضرت فرمودند (دلسوز شما) و چون وضع تیمارستان از حیث نظافت کاملا رضایت بخش نبود والاحضرت شمس پهلوی دستورهائی در مورد بهبود وضع بیمارستان واضافه نمودن حقوق پرستاران ومعالجهٔ فوری مبتلا یان بامراض روحی صادر فرمودند.

شاهراه سعادت

والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی پس از بازدید کلیهٔ قسمتهای بیمارستان فیروز آبادی ورسیدگی بوضع بیماران، آنان را بامهربانی مخصوص مورد تفقد قرارداده ودردفتریاد بود بیمارستان چنین مرقوم فرمودند:

«مریضخانهٔ فیروز آبادی را در تاریخ سوم خرداد ۱۳۲۶ بازدید کردم ازوضعیت این مؤسسه و کارکنان آن کمال رضایت حاصل شد. امیدوارم که بیش ازاین مریضخانه روبترقی وتکامل رفته وشاهراه سعادت یعنی کمك بمستمندان وضعفا را بپیماید»

مسافرت اعلیحضرت همایونی بآذربایجان

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی ساعت ۷ صبح روز شنبه دوم خرداد ماه ۱۳۲۶ باقطار سلطنتی بسوی زنجان وپل دختر حرکت فرمودند.

این مسافرت شاهنشاه که مدت هیجده روز بطول انجامید حاوی نکاتی است که اگر مشروحاً برشتهٔ تحریر درآید خود یك کتاب جداگانه خواهد بود.

بنابر این نگارنده این مسافرت رابسه قسمت تقسیم و خلاصهٔ مطالب را برای اطلاع خوانندگان گرام تشریح مینماید .

قسمت اول ـ نقاطی راکه موکب ملوکانه نزول اجلال فرموده‌اند .

قسمت دوم ـ اقدامات مؤثری که بعمل آمده ؤاوامریکه بندگان اعلیحضرت همایونی صادر فرموده‌اند .

قسمت سوم ـ مختصری از احساسات بی‌شائبهٔ اهالی هرمحل .

قسمت اول

مسیر موکب ملوکانه

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی ساعت هفت صبح روزشنبه دوم خرداد ماه ۱۳۲۶ باقطار سلطنتی از ایستگاه طهران حرکت واز هشتگرد بقزوین و پس از یکساعت و ده دقیقه بطرف خرم‌دره وزنجان عزیمت فرمودند .

پس ازدوساعت ونیم از زنجان بصوب پل دختر حرکت فرموده شب‌را موکب همایونی درترن بسربرده صبح فردا بسوی میانه عزیمت وساعت یازده وبیست دقیقه در بخشداری میانه نزول اجلال فرمودند .

پس از صرف ناهار ساعت یك‌ونیم بعد از ظهر به‌تبریز عزیمت فرمودند اقامت شاهنشاه مدت ٦ روز درتبریز بطول انجامید وروز شنبه‌نهم خردادماه ۱۳۲٦ ازتبریز عازم‌مرند ـ خوی ـ ماکو وشاهپور گردیدند وشب رادر رضائیه تشریف داشتند .

روزدوشنبه یازده خرداد ساعت نه‌ونیم‌صبح موکب مبارك اعلیحضرت همایونی ازرضائیه حرکت فرمودندوبا بازدیدمهاباد ـ میاندوآب بمراغه واردوروز چهارشنبه سیزدهم خرداد از آنجا به‌تبریز وفردای همانروز بسراب اردبیل‌وروز شنبه شانزدهم خرداد بآستارا تشریف‌فرما گردیدند .

ساعت سه ربع بعداز ظهر از آستار به‌بندر پهلوی تشریف برده شب در بندر مزبور استراحت فرموده روز هفدهم خرداد ساعت چهار بعد از ظهر برشت حرکت

فرمودند.

روز شانزدهم از رشت بصوب قزوین و فردای همانروز بپایتخت نزول اجلال فرمودند.

قسمت دوم

اقدامات مؤثر و اوامر ملوکانه

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی درقزوین راجع بآب‌وعطیهٔ ملوکانه وموضوع برق ووضع بهداری وبیمارستان پنجاه تختخوابی پرسشهائی فرموده راجع بمکان مدارس وچند بنای ساختهٔ خریداری شده وبخصوص وضع دادگستری نیز سؤالاتی فرموده دستورهای جامعی در هر مورد صادر فرمودند.

در زنجان بعد از آنکه مردم ستمدیده ورنج کشیده زنجان‌را بابیانات ملوکانه مورد تفقد قرار دادند. بیمارستان سابق زنجان را بازدید فرموده وبرای‌تعمیرات آن دستورصادر سپس بدبیرستان پهلوی تشریف‌فرما شده هزینهٔ خرید همه‌گونه وسائل ورزشی را تقبل فرمودند.

از آنجا کارخانهٔ کبریت سازی وسایر قسمتها را بازدید و دستورهائی در مورد بهداری ووضع اسفالت خیابانها نیز صادر فرمودند.

درتبریز علماء و رؤسای ادارات‌و رجال وبزرگان‌و نمایندگان طبقات مختلف مردم واعضای انجمن شهر واطاق بازرگانی وافسران ارشد وژاندارمری وشهربانی‌را سان دیده وشب دوشنبه چهاردهم خرداد ماه ۳۲۶ در مقابل رادیو تبریز بیاناتی که تأثیر فراوانی در قلوب ملت‌ایران داشته فرمودند.

شاهنشاه جوانبخت در مدت اقامت خود در تبریز و سایر نقاط آذربایجان‌بکلیهٔ مؤسسات خیریه‌ومدارس وسربازخانه‌ها وبنگاههای دولتی وملی سرکشی فرموده‌و محلی نبود که از نظر مبارك نگذرد.

شاهنشاه در تبریز دانشسرا ـ سربازخانه ـ بیمارستان شیروخورشیدسرخ ـ

پرورشگاه ایتام ـ کارخانهٔ پشمینه ـ کارخانهٔ چرمسازی ـ بیمارستان بوعلی ـ دبیرستان فردوسی ـ کارخانهٔ ریسندگی کلکته‌چی ـ کبریت سازی ممتاز ـ مسجد جامع ومدرسهٔ طالبیه را بترتیب بازدید و در هرجا راجع بنواقص ورفع عیوباتی که مشاهده میفرمودند دستورهائی صادر و بخصوص برای تأمین رفاهیت وازدیاد حقوق کارگران ورعایت بهداشت عمومی و بالا بردن سطح فرهنگ اوامر مؤثری ابلاغ فرمودند.

در شاهپور بیمارستان شاهپور را بازدید وافسران آنجا ورضائیه را بدریافت نشان ومدال مفتخر فرمودند.

دررضائیه نیز پس از بازدید دانشسرا ودیدن رژه ازارتش دلیر رضائیه یکربع بظهر یکشنبه دهم خردادماه ۳۲۶ در پشت بلند گو شاهنشاه خطاب بمردم رضائیه فرمودند:

«محبت وعلاقه‌ای که بمن نشان میدهید مرا بکلی متأثر ساخته است. بدانید که من هم بهمان نسبت بشما علاقه دارم امتحانات عدیده ورشد ملی ووطنپرستی شما قابل ستایش است من بشما برای این خصایص تبریك میگویم وچیزیکه برای من جای بسی خوشوقتی است استعداد بی‌نظیر خاك رضائیه واطراف آن میباشد بافعالیت و پشتکاری که دارید در سایهٔ امنیت قضائی وانتظامی وتوجهاتیکه نسبت بامور اقتصادی وفرهنگی وبهداشتی شما باید انجام بگیرد امید است در اندك زمانی آسوده‌ترین زندگانی را داشته باشید. شما لایق بهترین زندگانی هستید خدا پشت وپناه شما.»

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی ازقریه ورودخانه بند ـ باغ کشاورزی ـ سربازخانه ـ پرورشگاه ایتام ـ دبیرستان پهلوی ـ بیمارستان پهلوی ـ بیمارستان دولتی ـ دبیرستان شاهدخت ـ دانشسرای مقدماتی پسران بازدید و در هر مورد پرسشهائی فرموده دستورهائی برای بهبود وضع آنان صادر وعشایر ومجروحین در نبرد بابارزانی را مورد تفقد ملوکانه قرارداده وبدویست وپنجاه نفر ازاهالی غیور ومیهن پرست رضائیه

وچند نفر از فرهنگیان که در مبارزه بامتجاسرین از فداکاریهای لازم مضایقه نکرده بودند نشانهای شجاعت و آذربادگان مرحمت فرمودند .

بعلاوه برای ساختمان یکدستگاه عمارت که محل آسایش دویست نفر ایتام باشد یك میلیون ریال و برای خرید یکدستگاه رادیوسکوپی ورادیو گرافی برای بیمارستان بهداری پانصد هزار ریال و برای ساختن عمارت بیمارستان شیروخورشید سرخ یکمیلیون وپانصد هزار ریال و برای خرید املاك برای بنگاه خیریه که عایدات آن صرف پرورشگاه یتیمان گردد یکمیلیون ریال و برای تهیهٔ آب مشروب شهر باین ترتیب که شرکتی درمحل باسرمایه کافی تأسیس شود پنج میلیون ریال اعطافرموده که‌این‌عطایاجزء فهرست سایرعطایای‌ملوکانه در آذربایجان‌منظور و بنظرخوانندگان گرامی میرسد .

اعلیحضرت همایونی درمهاباد ازسربازخانه بازدید فرموده وپس ازانجام رژه درمراغه ازدبیرستان صدر - بیمارستان نیمه‌تمام آن‌محل وبیمارستان شیروخورشید سرخ - مسجد جامع ودر بیرون شهر از محل اصلاح نژاد اسب بازدید فرموده دستورهائی‌نیز بخصوص راجع بتعمیر مسجد جامع وبعده‌ای نیز نشان ومدال‌مرحمت فرمودند .

همچنین شاهنشاه بهداری آذرشهر ودبستان وبهداری سراب را بازدید ودر اردبیل پس‌از تشریف‌فرمائی ببیمارستان وانجام‌سان ورژه ببیمارستان شیروخورشید سرخ تشریف فرماگردیده هزینهٔ خریداری کسری اسباب و لوازم بیمارستان را اعطاء ودبیرستان صفوی - مقبرهٔ شیخ صفی‌الدین را بازدید ودستورهائی برای‌مرمت آن صادر فرمودند .

اعلیحضرت همایونی درآستارا بیمارستان شیر وخورشید سرخ و دبیرستان حکیم‌نظامی را بازدید فرموده سپس ببندرپهلوی تشریف‌فرماگردیدند درآنجا نیز ازشیلات - سربازخانه - نیروی دریائی - بیمارستان شیروخورشید سرخ - دبیرستان پهلوی وساختمان بیمارستانی که از محل پنج میلیون ریال عطیهٔ ملوکانه احداث شده ودارای ۱۲۰ تختخواب ومعظم‌ترین عمارت بندرپهلوی‌است بازدیدودستورهائی

بویژه راجع بتکمیل بنای بیمارستان صادر فرمودند .

دررشت اعلیحضرت همایونی نانوانخانه - بیمارستان - کارخانهٔ گونی بافی - ادارهٔ نوغان - بنگاه حمایت مادران را بازدید وپس از آنکه ساعت نه صبح روز هیجده

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی در کارخانهٔ گونی بافی شهرستان رشت
(نویسندهٔ این کتاب با علامت × مشخص است)

خرداد پشت میکرفون درعمارت شهرداری خطاب باهالی رشت فرمودند :

« استقبال گرم وعلاقه‌ای که بمن ابراز میکنید مرا در خدمت بمملکت وکوشش در تهیه وسائل رفاه وآسایش شما تشویق مینماید . مردم باوفای رشت صفات پسندیدهٔ شمادیرزمانی است که برمن وهمه روشن میباشد . مهرشما را مدتها است در دل دارم وامیدوارم که همیشه مرا دوست وغمخوار خود بدانید تادرآتیه نتایج علاقه مشترك بهمدیگروطن عزیزنمایان گردد »

از دانش آموزان و کلیه پادگان گیلان - ژاندارمری - شهربانی - عشایر بترتیب سان دیدند.

شاهنشاه بادست مبارك عریضهٔ زنی را دریافت فرمودند
(نویسندهٔ این کتاب باعلامت × مشخص است)

شاهنشاه در مدت اقامت دررشت اولین کلنگ ساختمان دبستان نوبنیاد (رضا شاه کبیر) را بادست مبارك زده و فرودگاه هواپیمائی را نیز افتتاح فرموده دبیرستان شاهپور. میدان ورزش. دبیرستان فروغ. بیمارستان تیپ وسربازخانه‌را بازدید فرمودند.

درموقع مراجعت موکب مبارك ملوکانه در قزوین زمین ورزش - بهداری - بیمارستان پنجاه تختخوابی ناتمام و کارخانهٔ پارچه بافی را بازدید فرموده و کلنگ ساختمان نخستین دبستان را جهت تعلیمات اجباری زدند.

این بود شرح بسیار مختصری از قسمت دوم مسافرت اعلیحضرت همایونی باذربایجان تامراجعت بطهران، اینك پس ازدرج بیانیهٔ منتشره ازطرف نگارندهٔاین کتاب

رژهٔ فرمانده، وافراد شهربانی رشت ورئیس طوائف، چهاردهی در
مقابل بندگان اعلیحضرت همایونی

بقسمت سوم مسافرت شاهنشاه یعنی مختصری ازاحساسات بی‌شائبهٔ مردم میپردازیم.

شرفیابی نگارنده بحضور شاهنشاه

درموقع شرفیابی و معرفی نمایندگان مجلس شورای ملی رشت و رجال و سایر نمایندگان طبقات مختلفه ومدیران جراید بحضور ملوکانه که قبل از شروع سان ورزه درسالن شهرداری بعمل آمده بود نگارنده « **احمد نعمتی** » که بعنوان **نماینده کارمندان ادارات دولتی استان یکم بحضور شاهنشاه معرفی شده بود عرایضی در مورد وضع اداری وزندگانی کلیه کارمندان دولت بعرض ملوکانه رسانده** وشاهنشاه محبوب باتوجه بعرایض نگارنده پرسشهائی دراطراف مستدعیات مورد تقاضا فرموده و اوامر مخصوصی بآقای استاندار استان یکم صادر فرمودند که همانروز بیانیه‌ای ازطرف نگارنده واعلامیه‌ای از طرف کارمندان ادارات دولتی در شهرستان رشت صادر شده است . عین بیانیهٔ مزبور در زیـر درج میشود **وچون بیشتر مفاد اعلامیه کارمندان دولت عرض تشکر از اقدام نگارنده بوده است** از درج آن خود داری بعمل آمد .

بیانیـــــه

قابل توجهٔ کارمندان ادارات دولتی استان یکم

در اینموقع که ذات اقدس اعلیحضرت همایون شاهنشاهی گیلان را مزین و قاطبهٔ اهالی این سامان را بزیارت ذات همایونی نائل فرموده‌اند در معرفـی کـه از نمایندگان طبقاتی صبح دوشنبه ۱۳۲۶/۳/۱۸ درسالن شهرداری بعمل آمـد مراتب گرفتاریها و ابتلاآت اهالی بسمع مبارك رسانیده شد .

نگارنده نیز که بافتخار شرفیابی نائل گردید ، وضع زندگی سخت کارمندان ادارات را درمقابل هزینه های طاقت فرسا بخاك پای همایونی معروض اوامرشاهانه بمنظور بهبود وضع زندگانی آنان شرفصدوریافت و دستور فرمودند استاندار استان یکم گزارش اقداماتیکه در این خصوص معمول

خواهند نمود بشرفعرض ملوکانه برسانند.

با اطمینانی که ازنیات خیرخواهانهٔجناب آقای استاندارمعظم دارد وازآنجائی که اصلاح امور زندگانی این‌استان پیوسته وجههٔ همت عالی معظم‌له میباشد انتظار اجرای اوامرشاهانه درانجام مستدعیات کارمندان دولت را دارد.

رئیس ادارهٔ.................گیلان ـ احمد نعمتی

قسمت سوم

نموداری از ابراز احساسات اهالی

عدهٔ زیادی از آقایان نخست وزیران و وزیران و رجال و افسران ارشد و آذربایجانیهای مقیم طهران قبل ازساعت هفت صبح برای بدرقهٔ شاهنشاه محبوب در ایستگاه طهران حضور داشتند.

پس ازتشریف فرمائی اعلیحضرت همایون شاهنشاهی یکی از آذربایجانیها از تفقدات شاهنشاه که مقام برجسته‌ای درقلوب آذربایجانیها دارند سپاسگزاری نموده شمه‌ای ازاین مسافرت پرمیمنت وتاریخی را بعرض ملوکانه رسانده و متفقاً با صدای بلند گفتند.

« این‌سفر کرده که صد قافله دل همره اوست
هر کجا هست خدایا بسلامت دارش »

بااین ترتیب قطارسلطنتی براه افتاد ودر تمام ایستگاههای طول راه ودهاتهای بین‌راه همینکه مردم ترن را از دورمیدیدند فریادبر آورده میگفتند.

« شاه‌آمد . شاه آمد . زنده باد شاهنشاه »

گلهائی بود که بطرف اعلیحضرت همایونی پرتاب میگردید وتمام شهرها با پرچمهای سه رنگ وقالیهای نفیس تزئین گردیده واهالی جشن ملی گرفته وورود شاهنشاه معظم را بیکدیگر شادباش میگفتند.

در پیشاپیش اهالی که باستقبال شاهنشاه میآمدند دستهٔ رامشگران محلی با آلات موسیقی‌همه را بوجد درآورده مردوزن کوچك وبزرگ از خوشحالی دیدار

شاهنشاه درپوست نمیگنجیدند .

این شادمانی بحدی بود که اهالی هرشهر تامدتی دنبال ترن یااتومبیل بادادو فریاد (زنده بادشاه) میدویدند واین عمل نیز در داخل شهر هنگام عبور از طاقهای نصرتی که درکلیهٔ شهرها برپا داشته بودند مانع حرکت میشد .

احساسات اهالی نسبت بشاهنشاه محبوب خود بوصف نمیآید .

درزیر هریك از طاقهای نصرت متعددی که مردم در طول راه برافراشته بودند اعلیحضرت همایونی پیادهشده و مردم راکه مانند نگین انگشتر شاهنشاه جوانبخت خود را احاطه نموده بودند مورد تفقد ملوکانه قرار میدادند .

درخیابانهای شهرهای مسیرموکب ملوکانه ازشدت جمعیت راه عبوردیده نمیشد.

مردم ازمسرت وشادی روی پای خود بند نبودند ، از فریادهای پیاپی ومتوالی اهالی که میگفتند زنده باد شاهنشاه شهر میلرزید ودر حقیقت یکپارچه احساسات مسرت آمیز بود که در شهرستانها نظیر نداشتهاست.

اعلیحضرت همایونی بطوری تحت تأثیر احساسات اهالی که باقلوب پر از عشق وصداقت انتظار چنین روزی را داشتند قرار میگرفتند کـه گاهی قطرات اشك از دیدگان مبارك ایشان جاری میشد .

قصائدوخطابههائی بود کهدرکلیهٔ شهرستانهادرتوصیف پادشاهعادل ورعیتپرور سروده وخواندهمیشد .

بافتخار ورود شاهنشاه آتشبازیهای مجللی برپا میگردید .

درشهر رشت که مانندسایر شهرستانها باتزیین وآئینبندی چون بهشت شدهبود اعلامیه هائی بهمنظورخیر مقدم و تبریك ورودشاهنشاهمحبوب ازطبقات مختلفمنتشر وپخش میگردید .

قربانیهای بیحدوحسابی درکلیهٔ مسیرموکب ملوکانهازطرف اهالی بعمل میآمد .

دسته گلهائی بود که نثار مقدم ذات مقدس شهریاری میگردید .

اتومبیل اعلیحضرت بابیرق شاهنشاهی در خیابانهای شهر دراثر فشار وازدحام اهالی دو تاسه کیلومتر راه را چند ساعته طی مینمود .

در بعضی از نقاط این احساسات مردم بجائی میرسید که اتومبیل راروی دست بلند نموده فریاد زنده‌باد شاه بآسمان میرسید.

مهرومحبتی که از شاهنشاه دراعماق روح وقلب مردم جایگزین است بصورت فریادها و کف‌زدنها وقطرات اشك جلوه گری مینمود جوانان کف میزدند وزنده باد شاهنشاه میگفتند. اشخاص سالخورده دست بدعا برداشته‌سلامتی و کامیابی شاهنشاه وخاندان سلطنتی را از خدا میخواستند.

دویه‌امیشم

در تبریز پیرزن شصت ساله‌ای که زیر دست‌وپای مردم لگدمال میشد باعجلهٔ هرچه تمامتر بطرف شاه میخزید وقتی او را گرفته وپرسیدند چه میخواهی؟ گفت:

«ایستیرم شاه میزی گوروم» میخواهم شاه‌ما راببینم.

گفتند: اینمدت که اعلیحضرت همایونی تشریف داشتند ندیدید؟ گفت:

«نیاگوردوم. دوی‌مامیشم» چرا دیدم. سیر نمیشوم وبعد اضافه کرد.

حاضرم جان خود را بدهم چند دقیقه بیشتر قیافهٔ مهربان شـاهنشاه خود را زیارت کنم.

مجسمهٔ طلائـی

یکی از محترمین و طنپرست آذربایجان مجسمهٔ طلائی شاهنشـاه را بعنوان نجات دهندهٔ آذربایجان برسم یادگار از احساسات مردم شاهپرست تبریز تقدیم‌ذات مقدس شاهانه‌نمود شاهنشاه نیز بااظهار خورسندی ازاحساسات بی‌شائبهٔ اهالی‌هدیه را قبول وایشانرا مورد تفقد ولطف قرار دادند.

وقتی اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بااتومبیل شکاری روباز ازخیابانها عبور میفرمودند مردم دسته دسته خودرا باتومبیل نزدیك نموده اتومبیل را میبوسیدندو خاك وغبار ماشین‌را بچشم میکشیدند. چندین‌بار عده‌ای استدعا نمودند که شاهنشاه

جوانبخت را در بغل گرفته میان مردم ببرند. ملتزمین رکاب خواهش کردند که از اینکار منصرف شوند.

زنی تمنای قربانی شدن مینمود

پیرمردی که کلام‌الله مجیدی را برسر گرفته بشاهنشاه نزدیک میشد باچشمان اشکبار فریادمیکرد «من بقرآن اعتقاددارم میخواهم قرآن را روی‌سر اعلیحضرت بگیرم خدا را بحق این قرآن قسم میدهم که پادشاه مارا حفظ کند من بقرآن ... » دیگر گریه گلویش را گرفته بزمین افتاد.

پیرزن دیگری خود را جلوی انومبیل‌شاهنشاه انداخت که ممکن بود باجزئی غفلت راننده تلف شود. وقتی او را باصرار بلند میکردند با چشمان اشکبار و لسان لرزان میگفت «قربان تو شوم. قربان تو شوم» و با وضعی‌استدعا میکرد که‌مرا قربانی شاهنشاه نمائید همهٔ اطرافیان شاهنشاه ازمشاهدهٔ این وضع بگریه افتادند. دراینموقع مردمسنی روی رکاب اتومبیل شاهنشاه ایستاده ودرحالیکه از گریه نمیتوانست خودداری نماید فریاد میزد «خدا بیرق ترا بلند کند»

زن دیگری با قربانیهای زیادی که نموده بود آتشبازی مفصلی بهزینهٔ شخصی برای سلامتی وجود شاهنشاه برپا نمود.

این شوروشعف در تمام شهرهای آذربایجان بخصوص رضائیه برپا بود.

در رضائیه پس از پایان نمایش در دانشسرا ازطرف دوشیزه‌ای‌پرچم زربفتی وسیلهٔ شاهنشاه محبوب بارتش تقدیم گردید که مورد توجه قرار گرفت.

آقایان علماء و نمایندگان روحانیون درضمن شرفیابی بعرض رساندند که در نتیجهٔ دعای نیمه شب و تضرعات دائم ما در پیشگاه خداوندمتعال این‌تشریف‌فرمائی پادشاه اسلام پناه درهای رحمت را بروی این استان گشود.

بریدن گلو با چاقو

موقعیکه اعلیحضرت همایونی ازباغ کشاورزی در رضائیه خارج میشدند

پیر مردی خود را بطوری جلوی اتومبیل انداخت که اگر مهارت راننده نبود پیرمرد درهم شکسته میشد . این شخص بدون آنکه حرفی بزند با کارد تیزی گلوی خود را میبرید آجودان اعلیحضرت همایونی با چابکی بطرف او جستند و کارد را بزور از دست وی گرفتند ولی گلوی پیر مرد درحالی که میگفت :« **اگر هزار نفرمان قربانی شاهنشاه بشویم جا دارد** » بریده شده بود که فوراً ببیمارستان انتقال و اگر جزئی غفلت میشد علاج ناپذیر بود .

شهید شدن فرزند دلبندم را فراموش میکنم

در نزدیکی اردبیل زنی بالباس وروسری سیاه بحضور شاهنشاه باریافت این پیرزن در حالیکه پارچه سیاهی که دردست داشت بزیر پای شاهنشاه انداخت و اشک شوق از چشمانش جاری بود گفت .

« اعلیحضرتا . جان نثار که رشیدترین فرزندان خودرا در راه خدمت بمیهن ازدست داده‌ام **اینک با زیارت شاهنشاه خود لباس سیاه را از تن میکنم و شهید شدن فرزند دلبندم را فراموش میکنم وحاضرم جان نا قابل خود را نثار مقدم همایونی بنمایم** .

شاهنشاه فرمودند (چه میخواهی ؟) عرض کرد :

« بحمدالله ازمالیه دنیا آنقدردارم که بقیه عمررا زیرسایهٔ همایون شاهنشاهی بگذرانم **اگر هیچ چیز نداشتم زیارت شاهنشاه محبوبم برای من کافی بود**

خاك پای شاهنشاه

دربیمارستان اردبیل اعلیحضرت همایونی برسر بالین پیر مردی ایستادند و احوالپرسی فرمودند پیرمرد بیمار وقتی فهمید شاهنشاه دربالینش میباشد وازاو عیادت واحوالپرسی میفرمایند باحالت ضعف وناتوانی ازجاجست و گفت :

« **میخواهم باخاکپای مقدست خود را معالجه کنم** خداوند عمروعزت ترا زیاد کند »

خرید وفروش چای‌پا در رشت

اهالی شهررشت که از بیست‌وهشت سال پیش خاطرات تلخ ودردناکی داشته و در راه آزادی فداکاریهائی که در تاریخ ایـران ثبت است نموده‌انـد ازمشاهدهٔ شاهنشاه جوانبخت درمیان خود چنان ابراز احساسات بینظیری نموده‌اندکه درهیچ جا دیده نشده است .

غالباً حرکت اتومبیل شاهنشاه برای طـی یکی دو کیلومتر مسافت بیش از ساعتها طول میکشید واغلب روی دست اهالی بود . خیابانهای شهرپراز گل‌وسبزه‌و

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بیمارستان پور سینای شهررشت را بازدید میفرمایند (نویسندهٔ این کتاب با علامت × مشخص است)

همچنین مسرت وشادی اهالی رشت اعم از کارمندان ـ روشنفکران ـ تجار ـ کسبه دانش آموزان ـ کارگران زن‌ومرد وپیروجوان قابل تمجیدوستایش بود. مردم گیلان

که بمهمان نوازی معروفند درمدت اقامت شاهنشاه محبوب دررشت خواب، وخوراک را برخود حرام کرده وتمام خیابانهای مسیرموکب ملوکانه را شب وروزاشغال نموده کسی حاضر نبود محل اشغالی را بهیچ قیمتی ازدست بدهد.

عده معدودی بودند که یکوجب جارا فقط برای سرپا ایستادن خریدوفروش مینمودند.

استقبال از شاهنشاه

طبق دعوت نخست وزیری برای شرفیابی بحضوراعلیحضرت همایون شاهنشاهی کلیهٔ رجال و محترمین- نخست‌وزیران و وزراء سابق- امراء لشگرو افسران ارشد- قضاة ومعاونین ومدیران کل وزارتخانه ها - ارباب جرائد - بازرگانان درجهٔ اول با لباس رسمی در کرج درپوشهای مخصوص بخود حاضر ومنتظر تشریف فرمائی موکب ملوکانه بودند.

والاحضرت شاهپور غلامرضا وعده‌ای از رجال تا قزوین باستقبال رفتند.

یك گروهان از لشگریك مرکز با موزیك برای تقدیم احترام درکرج بوده وازکرج تا بیمارستان پانصد تختخوابی افراد لشگر وتیپ مکانیره در طرفین جاده بوده و بفواصل ده مترسواره نظام قرارداشت. درمقابل بیمارستان یك گروهان از لشگردو مرکز با موزیك وکلیهٔ سرهنگهای ارتش مراسم احترام بعمل آوردند.

دانشجویان دانشکدهٔ افسری نیز از سر چهارراه پهلوی با موزیك دانشکده تا درقصر همایونی ایستاده وبعلاوه یکدسته موتورسیکلت سواردژبانی مرکزپیشاپیش موکب شاهانه ازکرج تا طهران حرکت نمودند.

عده‌ای هواپیما نیزطبق برنامهٔ مخصوصی ازقزوین تا طهران در پروازوموکب همایونی را مشایعت میکردند.

در فلکهٔ اول خیابان شاهرضا نمایندگان اصناف وطبقات قرارداشته وکلیهٔ دانشجویان ودانش آموزان دانشسرا. دبیرستانها ودبستانها درطول خیابان شاهرضا

تا چهار راه پهلوی در دوطرف خیابان با بیرقها و دسته گل مراسم احترام بعمل آوردند .

ازصبح روز چهارشنبه بیستم خردادماه ۱۳۲٦ اهالی تهران دسته دسته برای استقبال شاهنشاه محبوب خود درخیابانهای مسیر موکب مبارك درحرکت بوده عدهٔ زیادی از سکنهٔ اطراف شهر بتهران آمده ازدهام جمعیت بحدی بود که از ظهر عبورومروردرخیابانها دشوارشده بود .

خیابانهای جنوب شهرتخلیه ومردم در خیابانهای شمالی‌متمرکز گردیدند . با اینوضع بیسابقه وطاقهای نصرتی که بسته‌شده بوداعلیحضرت همایون شاهنشاهی وارد طهران گشته .

نیات ملوکانه

درقبال خیرمقدمی که ازطرف اهالی طهران بعرض ملوکانه رسید اعلیحضرت همایون شاهنشاهی ضمن فرمایشات ملوکانه فرمودند .

«من‌ازنقاطی‌میآیم که‌اهالی آنجاباهمهٔ آن شدائد ومصائب بیشماری که دیده‌اند کوچکترین خللی راجع بعلاقهٔ آنها بمیهنشان وارد نشده است وبایك روح قوی ثابت کرده اند که درمقام وطن پرستی ثابت قدم بوده و با آن همه تبلیغات مسموم که درآنهاشده بود جزئی ضعف درایمان آنهاحاصل نشده‌است»

سپس راجع بابراز احسات مردم ایران فرمودند :

«این احساسات پرشور ومحبت آمیزی که از مردم میبینم مرا بیش از پیش تشویق بخدمتگزاری میکنند . من هر قدر خودخواه باشم خوب تشخیص میدهم که قدرت سلطنت استوار بقدرت ملی است وپایه‌های تخت واورنگ شاهی برقلوب مردم استوار است ، من بقدری حاضرم که با ملت

خود درتماس باشم که حتی اگر یك فرد عادی روزی در اطاق مرا بکوبد وبخواهد نزدمن بیایداورا نزدخود خواهم پذیرفت»

درخاتمه بیانات شاهنشاه فرمودند :

«حکومت وسلطنت بریك مشت مردم فقیر و ضعیف و رنجور و محروم ازعدالت مورد مسرت و خوشی خاطر ما نبوده و نخواهد بود من میخواهم ملت من قوی ونیرومند وسعادتمند وشادکام باشد »

تجلیل بیمانند مردم از شاهنشاه

اگرمردم ایران تجلیل بیمانند وتاریخی از شاهنشاه محبوب خود نموده و از جان ودل شهریار دادگستر خود را دوست میدارند ازاینجهت است که همه واقف بنیات شاهنشاه رئوف ـ مهربان ـ دوستدارفضیلت وتقوی وعدالت پرورخودبوده و میدانند که ذات مقدس شهریاری ازروزگار باستان تا کنون بزرگترین مظهر استقلال ونمایندهٔ وحدت ومظهرتمام آرمانها وایده آلهای ملی ما ایرانیان بوده وشاهنشاهی است عاقل ـ مدیر ـ عادل ـ ملت دوست وعلاقمند بترقی وتعالی کشور واز روی حقیقت و بتمام معنی شاهنشاهی دمکرات و قانونی که بیش از هرکس پابند بقانون اساسی کشور بوده ومیباشد .

از این رو مردم حق دارند بهترین احساسات مهرآمیز خود را نثار مقدم شاهنشاه محبوب نمایند .

حمن زردشتیان طهران

انجمن زردشتیان طهران نامه‌ای به پیشگاه والاحضرت‌شاهدخت‌اشرف پهلوی نیابت ریاست عالیهٔ سازمان شاهنشاهی نوشته ضمن عرض تبریك و ابراز مسرت از

تشریف فرمائی و نزول اجلال موکب مسعود اعلیحضرت همایون شاهنشاهی مبلغ پنجاه هزار ریال بسازمان خدمات اجتماعی تقدیم نمودند که مراتب رضایتمندی والاحضرت ازاین اقدام پسندیدهٔ انجمن کتباً ابلاغ گردید.

واگزاری زمین

هیأت وزیران درجلسهٔ بیست وسوم خردادماه ۱۳۲۶ بنابرپیشنهاد شهرداری طهران و موافقت وزارت کشور تصویب نمودند معادل ۳۳۷۷ متر مربع از اراضی خندق شرقی طبق قراردادی در ۹ ماده بمنظور تأسیسات خیریه وتهیهٔ محل جهت نگاهداری اطفال واشخاص بی بضاعت دراختیار انجمن خیریهٔ والاحضرت اشرف پهلوی گذارده شود.

گزارش هیأت مرکزی سازمان

عصر روز شنبه سی ام خرداد هیأت مرکزی سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی برای عرض گزارش در کاخ سفید بحضور اعلیحضرت همایون شاهنشاهی شرفیاب گردیده وجزئیات امر را هر یك از اعضای هیأت بعرض ملوکانه رسانده دستورهای جامعی برای پیشرفت برنامهٔ سازمان دریافت نمودند.

شاهنشاه ضمن توجهٔ دقیق بعرایض اعضای هیأت و راهنمائی‌های لازم در کلیهٔ موارد فرمودند:

«هرچه در زندگی مردم وارد میشویم می بینیم
بدبختی آنان بیش از آنست که فکر میکردیم»

ساعت هفت بعد از ظهر هیأت مرکزی سازمان در حالیکه از حسن توجه وفرط علاقه بنده گان اعلیحضرت همایونی بانجام برنامه سازمان واهمیت وظیفه‌ای را که برعهده گرفته‌اند استحضار کامل یافته از پیشگاه ملوکانه مرخص شدند.

ضمناً حسب‌الامر جهانمطاع مبارك مقرر گردید حداکثر سه ماه دیگر بازهم

هیأت در کاخ جمع شده و بعملیات انجام یافته از طرف سازمان رسیدگی نمایند.

قهرمانان کشور در حضور شاهنشاه

ساعت شش بعد ازظهر روز سه شنبه دوم تیرماه ۱۳۲۶ عده‌ای از قهرمانان کشور که برای شرکت درمسابقه‌های بین‌المللی بکشور فنلاند اعزام میشدند بحضور ملوکانه شرفیاب گردیدند.

اعلیحضرت همایونی ضمن سؤالاتی از وضعیت یك‌یك قهرمانان فرمودند:

«البته شما نباید از عدم موفقیت دلسرد شوید زیرا باید بدانید درمسابقه های بین‌المللی مقابل بهترین قهرمانان قرار خواهید گرفت واین‌مسافرت بهترین‌نتیجه‌ای که برای شما در بر خواهد داشت مشاهدهٔ وضعیت سایر ورزشکاران وطرز کار و تمرینات آنها است»

قرمانان کشور که همواره مورد عنایات ملوکانه واقع‌میشوند با دلگرمی‌هرچه بیشتری از حضور مبارك مرخص گردیدند.

مجسمهٔ اعلیحضرت همایونی

شاهنشاه با تقاضای تهیهٔ مجسمهٔ برنزی و نصب آن در میدان شهرداری تبریز موافقت فرموده و مراتب وسیلهٔ ستاد ارتش ابلاغ گردید.

کمیسیون‌رسیدگی بدرخواستها

بمنظور انجام تقاضاهای حقهٔ‌مردم آذربایجان حسب‌الامر جهانمطاع مبارك‌ملوکانه کمیسیونی ازطرف چندتن از آقایان‌وزراء تشکیل گردیدتا زودتر بدرخواستهای‌اهالی

آنسامان واقدامات اساسی برای تأمین آسایش و رفاه مردم آذربایجان آغاز گردد.

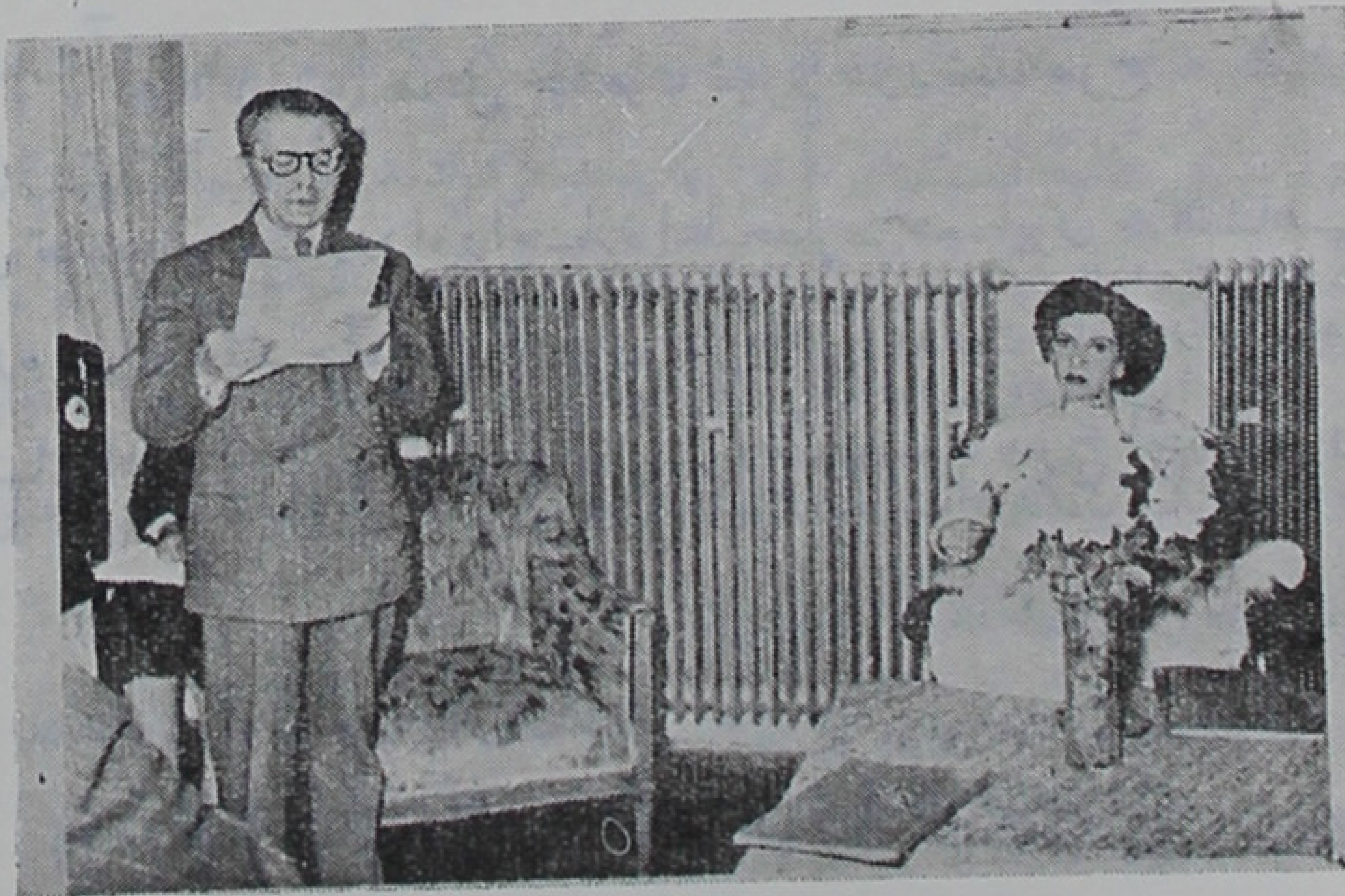
والاحضر شمس پهلوی در بنگاه حمایت مادران

روز پنجشنبه چهارم تیرماه ۱۳۲۶ والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی به بنگاه حمایت مادران و کودکان تشریف فرما شده و پس از استماع گزارش لازم از طرف رئیس هیأت مدیرهٔ بنگاه، قسمتهای مختلف آنرا بازدید فرمودند.

والاحضرت ضمن ابراز تفقد از بیماران با دادن دستورهای جامع برای بهبودی وضع آنان دفتریاد بود را ضمن اظهار خوشوقتی از طرز کار بنگاه امضاء فرمودند.

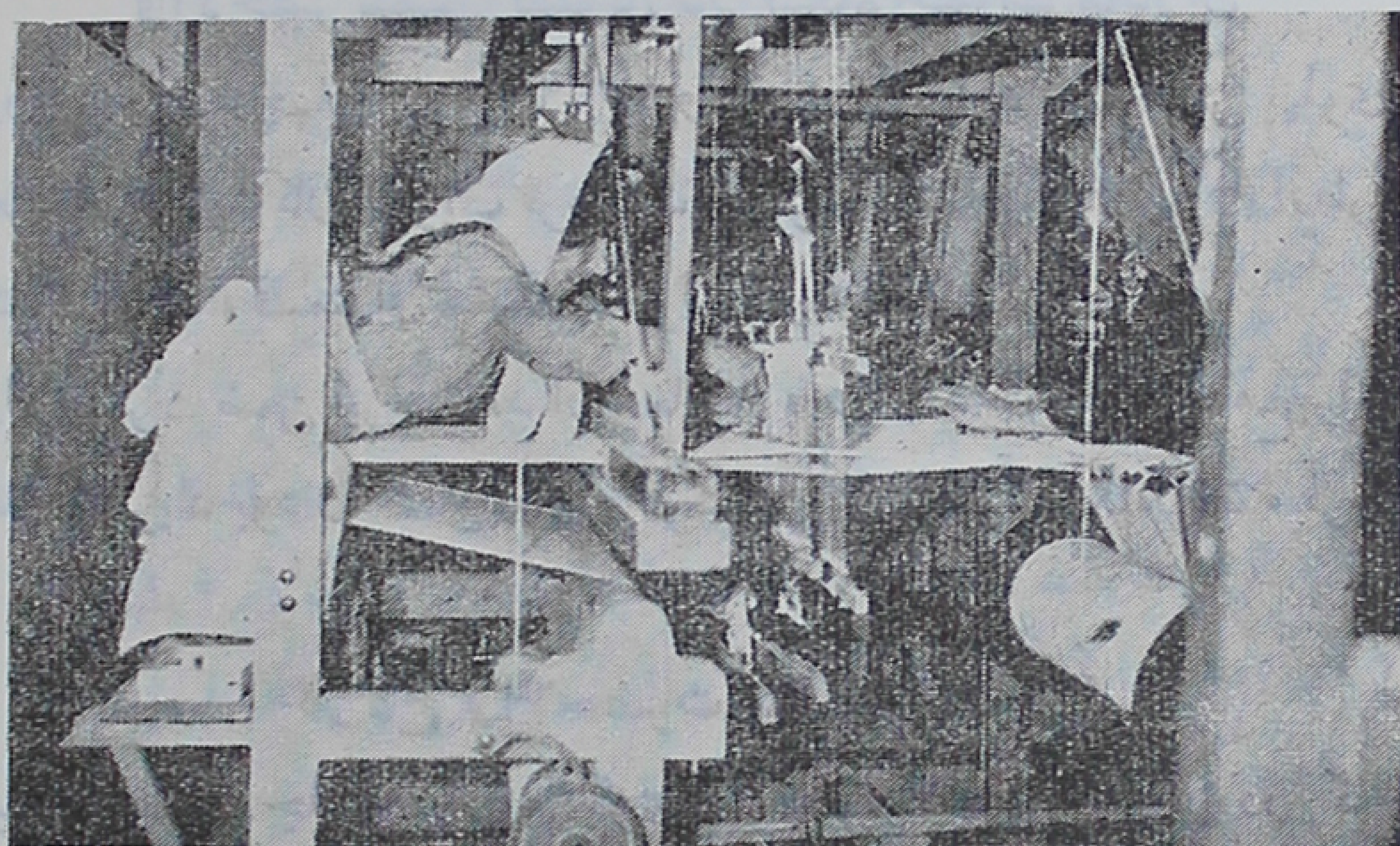
در کاخ والاحضرت شمس پهلوی

بیست‌وسومین جلسهٔ هیأت مرکزی شیروخورشید سرخ ایران در کاخ ییلاقی والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی تشکیل و برای پیشرفت امور جمعیت چهار کمیسیون تعیین و اعضای آن انتخاب گردیده بعلاوه موافقت شد که مبلغ هشت هزار دولار

عرض گزارش وسیلهٔ جناب آقای علاء وزیر دربار شاهنشاهی بحضور والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی

بابت بقیهٔ بهای دستگاه رادیو ترایی که بکارخانهٔ ژنرال الکتریك درامریکا سفارش شده بود حواله شود.

افراد بی‌بضاعت درکارخانهٔ نساجی شیروخورشید سرخ

واگزاری محل جمعیت شیروخورشید سرخ

طبق تصویب هیأت وزراء واجازهٔ اعلیحضرت همایون شاهنشاهی عمارت شمس‌العماره جهت انعقاد جلسات و کارهای تشریفاتی وعمارت سابق‌وزارت امورخارجه جهت قسمتهای اداری وتأسیسات جمعیت شیروخورشید سرخ اختصاص وبرگزار گردید.

شاهنشاه از افسر مجروحی عیادت فرمودند

اعلیحضرت همایونی در بیمارستان شماره ۲ ارتش ازافسرمجروحی که‌دوچشم خود را در حادثه بارزانیها ازدست داده بود عیادت فرموده وضمن اعطای نشانی بوی فرمودند :

« گرچه درظاهر این نشان که بشما میدهیم درمقابل ازدست
دادن عضو مهمی چون چشم ناقابل است ولی فراموش نکنید که
چشمان خودرا شما فدای میهنتان کرده‌اید ووطن شما از امثال
شما قدردانی خواهد کرد »

افسرمجروح بعرض رسانیدند

« من بینائی ندارم که ذات اقدس ملوکانه را زیارت کنم
ولی باچشم بصیرت محبت شاهنشاه محبوب رااحسات میکنم
ویقین دارم که دربرابراین محبت‌و بنده نوازی خواهم توانست
باچشمان نابینای خود خدمات شایسته تری انجام دهم »

شاهنشاه در آسایشگاه شاه‌آباد

ساعت پنج بعد از ظهر یکشنبه چهاردهم تیر ماه ۱۳۲۶ اعلیحضرت همایونی
بآسایشگاه شاه آباد تشریف فرما شده نخست گزارش رئیس آسایشگاه را استماع
فرموده سپس کلیهٔ قسمتهای آنرا بازدید فرمودند، اغلب از بیماران درخواستهائی
داشته وعریضه هائی تقدیم مینمودند که مهمترازهمه دوچیز بود.

یکی اینکه دولت حقوق کارمندانی راکه مسلول میشوند تاپایان مدت‌معالجه
بپردازد ودیگراینکه دانشگاه دانشجویانی راکه مسلول شده و مجبور به ترك تحصل
میشوند دومرتبه دردانشگاه بپذیرد.

اعلیحضرت همایونی نیزدرهردومورد دستور اکیدی صادر و بعلاوه مقرر
فرمودند از برق سلطنت آباد وسیلهٔ ارتش بآسایشگاه کمك شود. در پایان یکی
از بیماران خطابه‌ای مبنی برعرض تشکر ازتشریف فرمائی ملوکانه قرائت و مسلول
دیگر قطعه شعر مؤثری را که ساخته بود خوانده و این شعر فوق‌العاده تأثر آور
بوده است.

مساعی شبانه روزی والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی

والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی که قسمت مهم از اوقات شبانه روزی خودرا برای پیشرفت برنامهٔ سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی میگذرانند ودائماً با فعالیت خستگی ناپذیریکه ازعهده یکفرد عادی خارج است بمشورت با ارباب فن وبررسی طرحهای مفید میپردازد . وغالباً درهفته چند روز با تشکیل جلسات متعدد درراه اجرای مراسم سازمان بارعایت تمام نکات صرفه و صلاح درمدتی بسیار کوتاه قدمهای اساسی بر میدارند دستورهای مؤکدی باستانداران و فرمانداران صادر و ابلاغ فرمودند که درهریك ازاستانهائی که محلهائی ازطرف اشخاص خیر و نیکوکار بسازمان اهداء گردیده برای ساختمان درمانگاهها اقدام نمایند اینک برای نمونه یکی ازتلگرافها ذیلا درج میشود .

تلگرام

استانداری ـ فرمانداری ـ قرار داد ساختن پنجاه درمانگاه سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی درسال ۱۳۲۶ درنقاط مختلف کشور بمبلغ کلی بیست و شش میلیون وپانصد هزارریال بین سازمان شاهنشاهی وشرکت ساختمانهای کشوری وشرکت سنتاب تنظیم ودرتاریخ پنجشنبه یازدهم تیرماه ۱۳۲۶ مبادله گردید و مبلغ هفت میلیون ریال پیش قسط قرارداد پرداخت شد و شرکتها طبق قرارداد موظفند که ۲۵ درمانگاه را ازاین تاریخ تامدت شش ماه و۲۵ درمانگاه دیگررا ازاین تاریخ تا نه ماه تحویل دهند اینك فهرست نقاطیکه باید درمانگاهها در آنجا ساخته شود بضمیمه ارسال میگردد لازمست بمحض مراجعهٔ نماینده شرکتها وارائهٔ اعتبار نامه زمینهای معهود را با مشخصات طبق صورتمجلس تحویل ونتیجه راضمن ارسال یك نسخه از صورتمجلس اطلاع دهید .

بدیهی است در حدود مقررات مساعدتهای لازمه را درپیشرفت امورساختمانی

که موجب عملی شدن سریع مرام سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی است مبذول خواهید داشت »

بازدید والاحضرت شاهپور غلامرضا از کارخانه گلیسرین

شنبه بیستم تیرماه ۱۳۲۶ والاحضرت شاهپور غلامرضا برای بازدید بکارخانهٔ گلیسرین وصابون تشریف فرما گردیدند.

ابتدا آقایان عضو هیأت مدیره ومدیرکل امور صنعتی وسرپرست کارخانه‌های مرکز توضیحات لازمه را بعرض والاحضرت رسانده سپس شروع ببازدید فرمودند. دراینموقع احساسات بینظیری ازطرف کارگران کارخانه ابراز گردید. والاحضرت شاهپور پس از صدور دستورهای جامعی کارخانه را ترك ومراجعت فرمودند.

آئین اعطای مدال فلورانس نایتیگل بوالاحضرت اشرف پهلوی

قبل از ظهر روزدوشنبه بیست ودوم تیرماه ۱۳۲۶ مراسم اعطای مدال فلورانس نایتیگل وسیلهٔ اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بوالاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی دراثر خدمات برجسته وفعالیتهای خارق‌العاده‌ای که درمواقع سختی ومصائب عمومی ببهبودی حال بیماران و آسیب دیدگان کمك فرموده‌اند بعمل آمد.

این مدال از طرف مجمع خاص بین‌المللی در هر دوسال یکبار به ۳۶ نفر از بانوان بپاس خدمات نوع پرورانه طبق مقررات و آئین نامهٔ مخصوص اعطا میگردد.

شاهنشاه پس از استماع گزارش مربوطه در اینباب واعطای مدال مزبور بادست مبارکشان بوالاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی ضمن بیانات مفصل ملوکانه فرمودند:

« واقعهٔ امروز برای ما باعث خوشوقتی است واین خوشوقتی نه از آن جهت است که کمیتهٔ مرکزی صلیب سرخ دنیا برای خانوادهٔ من مدال مهم خیریهٔ بین‌المللی را میفرستند بلکه خوشوقتی ما بیشتر ازاین جهت است که برای اولین بار، یك

بانوی ایرانی بواسطهٔ نیکوکاری ورسیدگی بدردمندان
میتواند مورد تقدیر بین‌المللی واقع گردد »

در ساعت یازده این مراسم بپایان رسید و اعلیحضرت همایون شاهنشاهی پس از ابراز تفقد نسبت بحضار از تالار خارج شدند .

افتتاح پانزدهمین دوره قانونگزاری

ساعت نه صبح روز بیست وپنجم تیر ماه ۱۳۲۶ اعلیحضرت همایون‌شاهنشاهی طبق برنامهٔ مخصوص هرساله که قبلا بطور مشروح نگاشته شده در تالار جلسهٔ مجلس تشریف فرما شده نطق افتتاحیه را ابراز فرموده پس‌ازپایان نطق درحالیکه حضار تا مدتی کف میزدند شاهنشاه تالار جلسه را ترك فرمودند .

موکب مبارك شاهانه درمیان ابراز احساسات شدید وبینظیر صدها هزار نفر اهالی طهران که در دوطرف‌خط سیرملوکانه از موقع تشریف فرمائی‌بمجلس بودند بکاخ سلطنتی بازگشت فرمودند .

عطیهٔ ملوکانه باهالی تویسرگان

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی که بنا باستدعای اهالی تویسرگان در سال ۱۳۲۴ مبلغ سیصدهزار ریال برای‌ساختن بیمارستانی اعطا فرموده بودند مجدداً برای تکمیل بنای‌مزبور مبلغ دویست هزار ریال دیگر مرحمت فرمودند تا بیمارستان هرچه زودتر تمام شده مورد استفاده قرار گیرد .

مسافرت والاحضرت شمس پهلوی بآذربایجان

دراثر حریق مدحشی که دربازار اردبیل وقوع پیوست اعلیحضرت همایون شاهنشاهی مبلغ‌دویست هزارریال‌برای کمك باهالی‌وآسیب دیدگان مرحمت‌فرموده ووالاحضرت شاهدخت شمس پهلوی با عده‌ای ازطرف‌جمعیت شیروخورشیدسرخ‌روز

یکشنبه بیست وهشتم تیرماه ۱۳۲۶ باهواپیما باردبیل تشریف برده و مقداری دارو واعتبارات کافی دیگر نیز برای اهالی آنسامان باخود همراه بردند .

هواپیما در بندر پهلوی فرود ووالاحضرت شاهدخت پس ازمختصر استراحت دربین ابراز احساسات اهالی بطرف آستارا عزیمت فرمودند . از آنجا نیز پس از تشریف فرمائی بآرامگاه شهیدان ونثار دسته گلی بمزارشهداء وبازدید بیمارستان و عیادت بیماران با تشریفات خاصی در میان احساسات بیحد و حساب اهالی و صدای

(زنده باد شاه ایران و زنده باد والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی)

بشهر اردبیل وارد ونزدیك بازارپیاده شدند .

با وجوداینکه هوا تاریك بود والاحضرت میل فرمودند که شخصاً از نزدیك محل‌حریق را مشاهده فرمایند . والاحضرت برروی‌خاکسترهای اولین دکان سوخته شده باحالت بسیارتأثرآوری ضمن بیانات مفصل فرمودند .

« اگرخودم باردبیل نمیآمدم هرگز باور نمیکردم که بازار باین وضع دلخراشی سوخته باشد »

بلافاصله کمیسیونی از همراهان و استاندار و فرماندار و شهردار و رئیس شهربانی محل تشکیل وبرای ساختن بنا و کمك بحریق زدگان تصمیمات لازم اتخاذ فرمودند .

شروع ساختمان مجدد بازار اردبیل

قبل ازظهر سه شنبه سی ام تیر ماه ۱۳۲۶ والاحضرت شاهدخت بنام نامی اعلیحضرت همایون شاهنشاهی دستور فرمودند ساختمان بازار اردبیل از دو طرف خیابان آغاز شود .

والاحضرت شاهدخت از اردبیل بطرف تبریزعزیمت فرمودند درآنجا مراسم احترام مخصوصی ازطرف ارتش استقبال شایانی ازطرف اهالی‌بعمل آمده و مردم آن شهرستان بی‌اندازه ازاین تشریف فرمائی‌مسرور بودند .

والاحضرت شاهدخت در طی ده روز مسافرت کلیهٔ مؤسسات و بیمارستانهای شیروخورشید سرخ وتأسیسات بهداشتی وزارت بهداری و ارتش و پرورشگاهها و

بیمارستانهای زنان را در شهرستانهای رشت ـ بندر پهلوی ـ آستارا ـ سراب ـ تبریز ـ مرند ـ خوی ـ شاهپور ـ رضائیه ـ مهاباد ـ میاندوآب ـ مراغـه ـ آذر شهر ـ میانه ـ پل دختر ـ زنجان ـ بازدید فرموده و نسبت برفع نواقص و اصلاحات هریك از قسمتها اوامر ودستور هائی صادر و بحدی از بیماران دلجوئی میفرمودند که در آسایشگاه جذامی‌ها مورد اعتراض اطباء برای جلوگیری ازسرایت مرض بوالاحضرت واقع گردیده ولی والاحضرت شاهدخت چنین پاسخی که بهترین معرف روحیهٔ ایـن شاهزاده خانم مهربان میباشد فرمودند:

« چه اهمیتی دارد آقای دکتر تفقد از بیماران وظیفهٔ من است.

در راه انجام وظیفه هر صدمه‌ای وارد شود باید بارضای خاطر تحمل نمود »

ضمناً والا حضرت مبلغ یکصد وچهل هزار ریال مرحمت فرمودنـد که بـین جذامی‌ها تقسیم شود.

کمك سازمان شاهنشاهی بحریق زدگان اردبیل

والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی که بادقت نظر وعلاقهٔ مخصوص واستقامت بکارهای مهم و غیرمهم سازمان روزانه رسیدگی میفرمایند بلافاصله پس از اطلاع از حریق اردبیل کمیسیونی در سازمان تشکیل و مبلغ یکصد هزار ریال ضمن اظهار تأسف ازمصیبت وارده تلگرافی برای والاحضرت شمس پهلوی حواله فرمودند.

شاهزاده خانم گرانمایه ازانجام اینگونه کارهای خیر لذت وافری برده وهیچوقت در راه انجام مقاصد عالی خود بحرف قناعت ننموده باتمام قوا جد وجهد خود را در راه عمل بکارمیاندازند.

هدف والاحضرت از این مسافرت

دراین مسافرت ازطرف کلیهٔ اهالی شهرستانها احساسات بی‌نظیری ابراز و در

خیابانهای شهر بقدری جمعیت زیاد بود که گاهی مانع حرکت اتومبیل والاحضرت شاهدخت میگردید ومسرت مردم و فریادهای (**زنده باد شاهنشاه محبوب و خاندان جلیل سلطنتی**) بوصف نمیآمد .

والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی که بمنظور اجرای منویات برادر تاجدار خودتمام اوقات شبانه روزی خود را در این مسافرت در بازدید بنگاههای صحی و بررسی باوضاع اجتماعی وتهیهٔ وسائل رفاهیت مستمندان صرف میفرمودند هدفی جز سعادت . تأمین رفاه ـ ترقی وتوسعه بهداشت ـ دلجوئی از افراد مستمند و بیمار و فعالیت دائم برای ملت ایران نداشتند .

والاحضرت شاهدخت روزششم مردادماه ۱۳۲۶ بطهران واردشدند بلافاصله پس از تشکیل کمیسیونی از هیأت مرکزی جمعیت شیرو خورشید سرخ گزارش مشاهدات خود را تقدیم شاهنشاه محبوب نمودند .

شروع عملیات ساختمان لوله کشی

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی میان‌فریاد شادی دهها هزار جمعیتی که اطراف میدان سنگلج ایستاده بودند بمیدان نزول اجلال‌فرموده‌و بیادگار آغاز بنای لوله کشی لوحه‌ای از سنگ مرمر که روی آن نوشته بود .

« بسمه‌تعالی ـ شروع عملیات ساختمانی لوله کشی آب شهر طهران که بنیان آن بدست مبارك اعلیحضرت همایون شاهنشاهی محمد رضاشاه پهلوی نهاده شدنصب گردید بتاریخ سه‌شنبه سی‌ام تیرماه ۱۳۲۶) نصب فرموده . وپس از استماع گزارش شهردار طهران باکلنگی که از طرف شهردار تقدیم شد سه‌ضربه بزمین نواختند .

اعلیحضرت همایونی درپایان‌مراسم نقشهٔ ساختمان لوله کشی ومحل ساختمان مخازن آب راملاحظه فرموده ودرمیان ابراز احساسات شدیدحضار وتماشاکنندگان

محوطهٔ میدان سنگلج را ترک فرمودند .

هفتاد میلیون ریال عطیهٔ ملوکانه

حسب‌الامر اعلیحضرت همایون شاهنشاهی مقرر گردید برای ساختمانهای بیمارستانها و دبستانهای شهرهای آذربایجان ـ گیلان ـ قزوین ازاعتبار هفتادمیلیون ریال‌اعطائی هفته‌ای یکبار کمیسیونی باحضور نمایندگان وزارت دربار ـ دارائی ـ کشور ـ فرهنگ ـ بهداری تشکیل تا نقشه‌های ساختمانی و اعتبارات لازم برای هرساختمان را تهیه‌وتنظیم نموده جهت تصویب بعرض ملوکانه برسانند .

اتمام ساختمان بنگاه خیریهٔ

چون ساختمان بنگاه خیریهٔ والاحضرت اشرف پهلوی در جنوب باغ فردوس خاتمه‌یافت لذابنگاه مزبور وشعب تابعهٔ آن بعمارت نوبنیاد انتقال یافتند .

خدمت بخلق ورضای خالق

والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی روز یکشنبه یازدهم مرداد ۱۳۲۶ باقطار سلطنتی برای‌زدن نخستین کلنگ ساختمان اولین درمانگاه سازمان شاهنشاهی خدمات‌اجتماعی‌درنوبران‌باعده‌ای ازوزراء ورجال ونمایندگان مجلس‌شورایملی‌بساوه تشریف‌فرما گردیدند .

والاحضرت در میان ابراز احساسات اهالی باتشریفات خاصی پس از ملاحظهٔ نقشهٔ ساختمان و استماع گزارش مربوطه ضمن بیاناتی مبنی بسرپرستی جوانان و شفای بیماران وکمك بیچارگان نخستین کلنگ را در محل درمانگاه درمیان غریو شادی وشعف مردم بزمین کوبیدند .

بدینطریق ساختمان یکی از پنجاه درمانگاهی که در نقاط مختلف کشور از آن روز شروع میشود پی ریزی گردید . شاهزاده‌خانم دلسوز که اینگونه امور را برایگان انجام میدهند و منظوری جز خدمت بخلق ورضای خالق ندارند در آن روز بقدری خوشحال بنظر میرسیدند که کمتر اوقات نزدیکان والاحضرت با چنین وضعی زیارتشان کرده‌اند .

عرض گزارش وسیلهٔ جناب آقای علا وزیر دربار شاهنشاهی بحضور والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی

والاحضرت شاهدخت باقطار مخصوص ساعت یازدهٔ شب در حالیکه عده‌ای از وزراء ورجال ونمایندگان مجلس شورایملی باستقبال موکب والاحضرت آمده بودند بایستگاه طهران وارد وبکاخ مراجعت فرمودند .

آموزشگاه پرستاری اشرف پهلوی

یکی ازمواد برنامهٔ سال ۱۳۲۶ سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی ساختن بنائی برای آموزشگاه پرستاری اشرف پهلوی در محوطهٔ بیمارستان پانصد تختخوابی

دانش آموزان در کلاس درس آموزشگاه پرستاری اشرف پهلوی

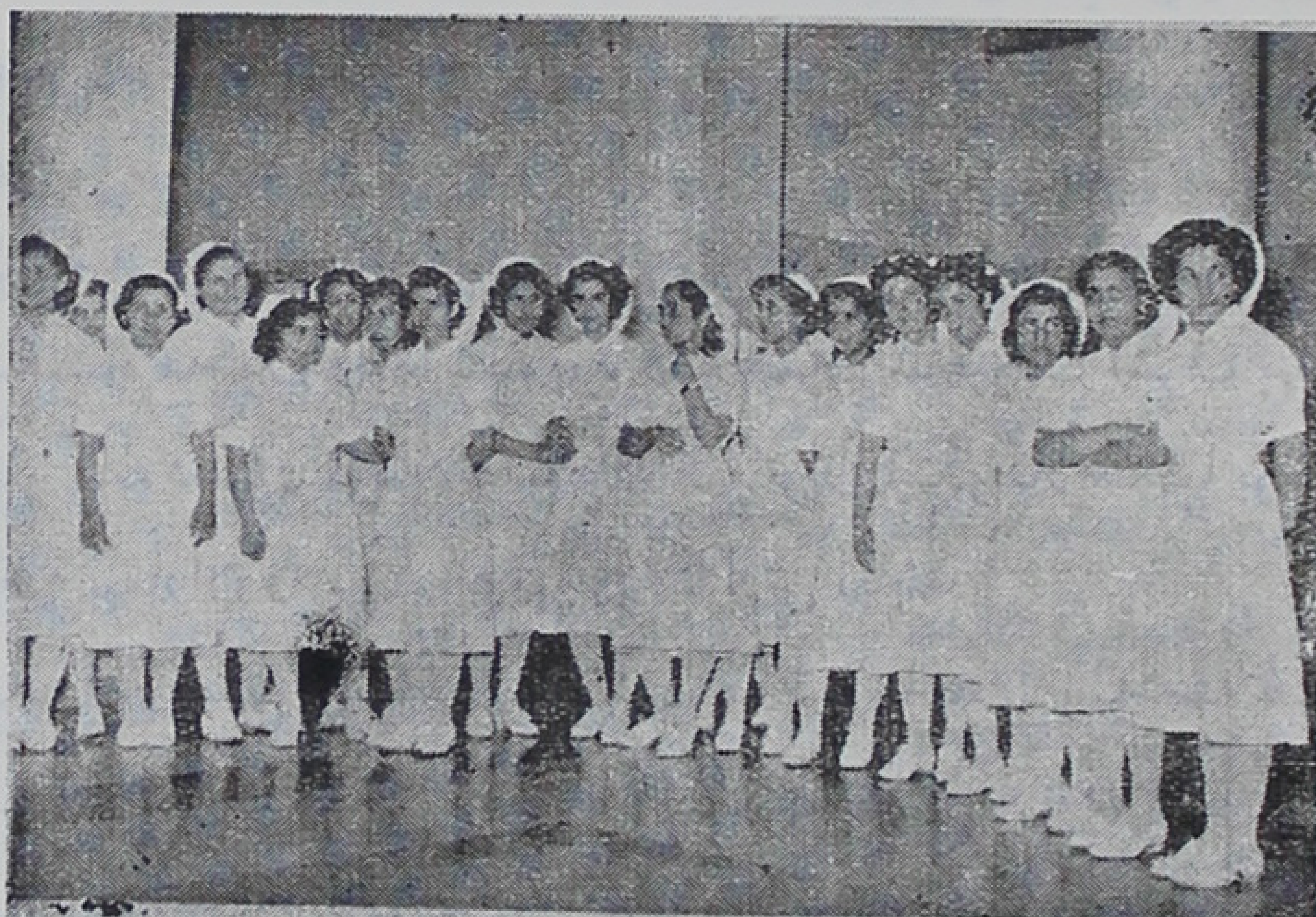
میباشد که نقشه وقرارداد ساختمان تهیه وتنظیم شده بود.

پس از خاتمهٔ بنا طبق آگهی از اول شهریور ماه ۱۳۲۶ چهل تن دانش آموز باشرائط مخصوصی انتخاب وتحت نظر قسمت فنی دانشکدهٔ پزشکی مشغول بتحصیل

عده‌ای از دانش آموزان در سالن غذاخوری آموزشگاه پرستاری اشرف پهلوی

شدند که پس از سه سال تحصیل در آموزشگاه بخدمت در بیمارستانها و درمانگاهها و خدمات اجتماعی گماشته شوند.

عده‌ای از دانش آموزان آموزشگاه پرستاری اشرف پهلوی

فرمان مبارك ملوكانه مبنی برعفو عمومی

• نظر باینکه از سال ۱۳۲۰ دراستان فارس حوادثی رخ داد و دراثر آن عده‌ای از افراد ایلات وشهر نشینان آن‌استان اقداماتی نموده‌اند که از مراتب میهن دوستی آنان انتظار نمیرفت وازاین جهت بیم آن داشتند که‌مورد بی‌مرحمتی ماواقع گردند چون همواره احساسات میهن پرستانهٔ آنان منظورنظر بوده و خاطر خطیر ملوكانهٔ مانیز جزتأمین رفاه وآسایش افراد اهالی کشور هدف دیگری نداشته و همه‌وقت معطوف به‌بسط عدالت وتشویق مردم بکوشش در اطاعت قوانین مملکت میباشد. لذا مقرر میداریم جناب اشرف نخست‌وزیر مشمول مراحم ملوکانه مارا بعموم اهالی فارس اعم ازشهری وایلی وغیره ابلاغ وآنهارا مطمئن سازد مادام که در آتیه عملی مخالف قوانین کشور ویا منافی امنیت وآسایش عموم مرتکب نگردند مورد

عواطف ملوکانهٔ مابوده واز هرقسم تعرض مصون ومحفوظ خواهند بود .

پنجشنبه ۲۹ مرداد ماه ۱۳۲۶ »

رسیدگی بوضع خانوادگی مسلولین

چون وضع اسفناك عائلهٔ مسلولین ضمن بازدید آسایشگاه شاه آباد موردتوجه مخصوص شاهنشاه محبوب واقع شده بود والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی برای امتثال امر ملوکانه دستور فرمودند عده‌ای از بانوان نیکوکار شخصاً بوضع داخلی خانوادگی کلیهٔ بیماران رسیدگی ونتیجه‌را گزارش نمایند .

باصدور این دستور کلیه‌مسلولین بنسبت وضع مالیشان بسه‌دسته تقسیم‌ومقرر گردید هرماهه ازشهریورماه ۱۳۲۶بدستهٔ اول که‌دارای‌عائله بوده وزندگی خانوادهٔ آنها بعلت بیماری نان آورشان رقت‌بار است ماهی‌چهارصد تاششصد ریال کمك‌هزینه پرداخت شود .

بدستهٔدوم بیمارانی‌که بدون عائلهٔبوده ولی‌وضع‌مالی خود آنان‌در آسایشگاه خوب نیست ماهیانه ازشهریورماه ۱۳۲۶ مبلغ یکصد وپنجاه ریال تأدیه شود .

بدستهٔ سوم آنهائی‌هستندکـه وضع زندگیشان خوب و احتیاج مادی ندارند درموقع ضرورت مساعدت شود . درحقیقت بدینطریق یکی دیگر ازمواد اساسنامهٔ سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی که کمك بخانوادهٔ بیماران بستری در بیمارستان میباشد عملی گردید .

مسافرت والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی به بیرجند

براثرحادثهٔ زلزلهٔ مدحشی که‌خرابی وخسارات‌جانی ومالی زیادی بدهستانهای اطراف بیرجند وارد نموده پس‌از اقدامات مؤثری‌که ازطرف جمعیت شیروخورشید سرخ وعده‌ای از اشخاص خیر بعمل آمده . والاحضرت شاهدخت نیز بامر ملوکانه بـرای مشاهده ورسیدگی بوضعیت زلزله زدگان به بیرجند مسافرت فرمودند .

هواپیمای حامل والاحضرت روز پنجشنبه ۲۳ مهرماه ۱۳۲۶ درمیان ابراز احساسات اهالی درفرودگاه بیرجند فرود آمده و گارد احترام مراسم احترامات را بجا آورد.

استانداران سیستان و بلوچستان وخراسان باعدهٔ زیادی مستقبلین که باستقبال والاحضرت شاهدخت آمده بودند ابتدا خیرمقدم عرض سپس ازمیان صفوف جمعیت زیادی که بافریاد و کف‌زدنهای ممتد ابراز احساسات میمنودند بشهروارد شدند.

فردای آنروز بدهات دوست آباد وسایر نقـاط آسیب دیده تشریف برده و از نزدیك بجزئیات امر رسیدگی فرمودند . در پنجروز توقف خود در بیـرجند غالب خانه‌های روستائی و بیمارستان آن‌محل را بازدید وازمجروحین و کسانیکه در اثر بروزاین زلزله‌خسارت دیده‌بودند باتأثروانـدوه‌فراوان ضمن بیان‌نیات ملوکانه‌درمورد دستگیری و مساعدت اعلیحضرت همایونی دربارهٔ آنان دلجوئی واستمالت فرمودند.

ضمن کمیسیونهائی که تشکیل گردید والاحضرت دستور فرمودند آنچه کـه ملبوس از مرکز همراه آورده بودند با اعانه‌های جمع آوری شده بین اهالی تقسیم گردیده وبمصرف ساختمان برسد.

برای تعمیرقنوات خراب شده که‌مورد استدعای اهالی‌بود دستورهای مؤکدی صادر وباتشریفات خاصی باهمراهان خود درحالیکه مقرر فرمودند عملیات‌واقدامات روزانهٔ استانداران بمرکز گزارش شود بطهران مراجعت فرمودند .

هزینهٔ جشن میلاد ملوکانه

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی مقرر فرمودند درسال جاری هم مانند سالهای گذشته نظر بابتلاآت عمومی وسختی زندگـانی برگزاری جشن میلاد خود را در چهارم آبانماه موقوف وهزینهٔ آنـرا بمنظور کمـك بآسیب دیدگان زلزلهٔ بیرجند تخصیص دهند .

اگرملت ایران کاخ سلطنتی راکعبهٔ آمال ساخته وقلـوب خودرا با رشته‌های ناگسستنی‌بآستان مقدس شاهنشاه پیوسته‌اند برای این است کـه مشاهده میکـنند

ذات ملوکانه همواره متوجه رفاه و آسایش مردم بوده تمام اوقات و مساعی خودرا برای تأمین نیازمندیهای اجتماعی صرف میفرمایند. بخصوص آنکه خاندان سلطنتی بپیروی ازنیات شاهنشاه دائماً درامور خیر پیشقدم میباشند.

دعوت والاحضرت اشرف پهلوی بامریکا

والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی ساعت ۸ صبح روز دوشنبه بیست و ششم مردادماه ۱۳۲۶ درمیان ابراز احساسات عدهٔ زیادی ازرجال وهیأت وزیران و امراء لشگروافسران ارشد - رؤسای دربار شاهنشاهی - نمایندگان سیاسی ممالك خارجه که ببدرقه آمده بودند طبق دعوتیکه قبلا ازطرف جمعیت صلیب سرخ آمریکا از معظم الیها بعمل آمده بود باهواپیما ازطریق سوئد بامریکا عزیمت فرمودند.
والاحضرت شاهدخت پس ازورود درسوئد سه روز توقف فرموده وبعداً بلندن تشریف بردند.

درتاریخ چهارم شهریور ماه ۱۳۲۶ بطرف واشنگتن حرکت فرمودند.
درواشنگتن وزیرمختارایران و کلیه اعضاءسفارتخانه وجمعی ازرجال و نمایندگان بنگاههای خیریهٔ امریکا درفرودگاه منتظر تشریف فرمائی والاحضرت شاهدخت بوده وباابراز احساسات شدیدی مقدم والاحضرت را شادباش گفتند.
والاحضرت ده روز درواشنگتن وسپس بنیویورك واز آنجا بلندن و پس ازهفت روز توقف بپاریس تشریف برده وهمچنین پس از یکهفته اقامت در پاریس ازطریق رم آتن - قبرس - بغداد بایران مراجعت فرمودند.

در تمام شهرهای مهم امریکا واروپا کلیهٔ مؤسسات صلیب سرخ را بازدید فرموده وجزئیات تمام بنگاههای تعاونی وبهداشتی راکه ازنظر مبارکشان گذشته بوددقیقاً بررسی کامل فرمودندودرحقیقت والاحضرت شاهدخت که توجه واهتمامشان دائماً باموراجتماعی معطوف است دراین مسافرت متدهای تازه و نظریات جدیدیرا که

درغالب ممالك غربی معمول است از نزديك مطالعه فرمودند تادرایران مورداستفاده قرار دهند .

بافتخار ورود والاحضرت شاهدخت درهر يك از ممالك وشهرستانهای بزرگ ضیافتهائی برپا ومنعقد میگردید که مهمترین آنها مجلس ضیافت باشکوه و مجللی بود که در نیویورك داده شد و جمعی از رجال نامی و بزرگ آمریکا از آنجمله ژرژمارشال وزیرامورخارجهٔ ممالك‌متحدهٔ آمریکا - بانو روزولت همسرمرحوم‌رئیس جمهور فقید آمریکا - رئیس صلیب احمر آنکشور و فرماندار و شهردار نیویورك شرکت داشتند .

وهمچنین ضیافت بزرگی که از طرف خاندان سلطنتی انگلستان و کنسرتی که‌بافتخار تشریف‌فرمائی معظم‌الیها درسالن کلمبیا منعقدگردید والاحضرت شاهپور عبدالرضا هم تشریف داشتند بسیار مورد توجه قرار گرفته بود .

در این مسافرت دو ماهه درهريك ازشهرستانها بطرز جالبی مقدم‌والاحضرت شاهدخت را آنطوریکه شایستهٔ شاهزاده خانم نامی است گرامی داشته و بـا ابراز احساسات مخصوصی ملت ایران را باداشتن چنین شاهزاده‌ای قرین‌مباهات فرمودند.

جلسهٔ مطبوعاتی در نیویورك حضور والاحضرت اشرف پهلوی

درجلسهٔ مطبوعاتیکه‌درحضور والاحضرت شاهدخت درنیویورك منعقدگردید شاهزاده خانم اظهار فرمودند :

> « برنامهٔ نهضت اجتماعی اعلیحضرت همایونی در ایران فقط یکبار بر اثر پیش آمد جنك جهانگیر متوقف گردید . »

بعداً اضافه فرمودند :

> «اعلیحضرت شاه‌مایل‌است حقیقتاً‌یك پادشاه دمکرات باشد و سعی بلیغ دارند که در ایران نهضت و اصلاحات اجتماعی بوقوع پیوندد »

سپس فرمودند:

« مابرای اصلاحات راه درازی در پیش داشتیم زیرا کشور ما از بسیاری شئون عقب مانده بود لیکن خوشبختانه امروز با حرارت هر چه بیشتر راه ترقی و تکامل رادر پیش گرفته‌ایم »

شاهدخت ضمن ابرازمسرت‌وخرسندی ازمسافرت آمریکا واحساس‌دموکراسی حقیقی در آن کشور اظهار فرمودند:

« در اینجا عموماً مردم از زندگی آسوده و راحت برخوردارند وتقریباً میتوان گفت که در این کشور اساساً فقیرو مستمند پیدا نمیشود در صورتیکه ما در ایران ناگزیز هستیم مقدم بر هر اقدام وضع معیشت عمومی را تثبیت نمائیم وسپس مردم را باصول آموزش وپرورش آشنا سازیم. دیگراز مسائل بغرنج وخطرناك مابالارفتن رقم تلفات کودکان در کشور میباشد و مسلماً تنها راه تخفیف این‌ضایعات آشنا ساختن مردم خاصه طبقات روستائیان بااصول جدید فرهنك میباشد. »

این بود شمه‌ای از فرمایشات والاحضرت اشرف پهلوی در جلسهٔ مطبوعاتی که در نیویورك تشکیل شده بود.

رئیس جمهور آمریکا عالیترین نشانها را وسیلهٔ والاحضرت شاهدخت باعلیحضرت همایونی تقدیم نمود

روز پانزدهم مهرماه ۱۳۲۶ موقعیکه والاحضرت شاهدخت‌اشرف پهلوی‌برای انجام مراسم خدا حافظی با رئیس جمهور آمریکا وخانمش بکاخ ابیض تشریف فرما شدند مستر ترومن عالیترین نشان (لژیون دومریت) رابوالاحضرت شاهدخت برای تقدیم باعلیحضرت همایونی در قبال ابراز مساعدتهای صمیمانه اعطا فرمودند.

بانشان مزبور منشوری همراه بود که در آن ذکر شده (شاهنشان ایران با

فداکاریهای صمیمانه وخستگی ناپذیری درراه احراز پیروزی متفقین سهم شایانی داشته اند) .

نشان لژیون دومریت ستارهٔ بزرگ پنج پر برنك قرمز وسفید است که درروی صحفهٔ مشکی قرار دارد ودر وسط آن سیزده ستارهٔ کوچك برصحفهٔ مدوری برنك آبی دیده میشود و نوار آن نیز رنگ بنفش تمایل بقرمزی است که حاشیهٔ آن سفید میباشد .

سخنرانی

والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی در نیویورك

ضیافتی که بافتخار تشریف فرمائی والاحضرت شاهدخت در نیویورك داده شد وجمعی ازرجال نامی وبزرگ آمریکا نیز در آن حضورداشتند والاحضرت شاهدخت نطق بسیارجالب توجهی ایراد فرمودند وکمکهائی راکه ازطرف دولت وملت ایران بمنظور پیروزی در جنگ جهانی صمیمانه بعمل آمده و انتظاراتی که اکنون ملت ایران درخصوص حقوق خودازدول پیروزمند ومتحد دارد بطرزمؤثری شرح دادند که مورد تصدیق وتقدیرعموم حضار واقع گردید .

والاحضرت ضمن بیانات خود توجهی که برای توسعه و تقویت بنگاههای خیریه درایران بعمل آمده واینکه همه‌وقت ملت ایران درحدود توانائی خود آمادهٔ همکاری باصلیب سرخهای جهان بوده است شرحی اظهار فرمودند .

سپس وزیرمختار ایران درآمریکا بیاناتی ایراد وبعد از ایشان رئیس صلیب احمر آمریکا اظهاراتی راجع باقدامات صلیب سرخ آن کشور نموده و احساسات والاحضرت شاهدخت را درمورد اقدامات پرقیمت ایشان ببنگاه های خیریه ستودند .

دنبالهٔ سخن را ژرژ مارشال وزیر امورخارجه بدست گرفته و ارزش خدمات گرانبهای ملت ایران را بتفصیل شرح دادند .

پس از نطق ژرژ مارشال بترتیب توماس دیوئی فرماندار (نامزد ریاست جمهوری) وبعداً شهردار نیویورك وبانو روز ولت ورئیس اطاق بازرگانی ایران و

آمریکا درخصوص روابط این دو کشور و خدمات گرانبهائی که ایران و آمریکا بصلح دنیا کرده‌اند بیانات مؤثری ایراد نمودند.

بدین طریق این ضیافت باشکوه که بیش از پانصد نفر در آن شرکت داشتند خاتمه پذیرفت.

عقیدهٔ والاحضرت اشرف پهلوی پس از مسافرت آمریکا در بارهٔ جنگ

والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی شخصاً معتقدند که دنیا بطرف جنگ نخواهد رفت و باید در سازمان ملل متفق مودت ودوستی برقرار گردد وایجاد محیط حسن تفاهم ازجنگ جلو گیری خواهد نمود.

والاحضرت شاهدخت دراین مسافرت باروپا و آمریکا که ازسران دولت بخصوص آمریکا - فرانسه - ایطالیا ورجال مؤثر ملاقات فرمودند کاملا بکمکهای معنوی آنان بایران امیدوار بوده و علاوه بر آنکه تجربیاتی در امور اجتماعی و خیریهٔ کشورهای اروپا آمریکا بدست آورده‌اند اطمینان کامل حاصل فرموده‌اند که در نتیجه این مسافرت و براثر کنفرانسهائی که در ایران تشکیل شده بود نتایج مطلوبی برای ایران داشته باشد.

نتیجهٔ مذاکرات
والاحضرت اشرف پهلوی باوزارت بهداری انگلستان

والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی ضمن اقامت درانگلستان با آقای وزیر بهداری ملاقات ومذاکره فرمودند که اولیای وزارتخانهٔ مزبور در تأسیس آموزشگاه پرستاری درایران وارسال وسائل لازم برای بیمارستانهای ایران مساعدت نمایند.

والاحضرت در جریان مذاکرات مقاصد اجتماعی خود را برای ارتقاء سطح بهداشت عمومی بیان فرموده وزارت بهداری انگلستان هم قبول کرد که چند تن از متخصصین و کارشناسان بهداری را جهت اجرای مقاصد شاهدخت نسبت بتأسیس آموزشگاه پرستاری و بیمارستان در طهران بایران اعزام و برای ارسال لوازم و تجهیزات نیز کمك لازم نمایند.

اهداء آمبولانس

روز سه شنبه چهاردهم مهرماه ۱۳۲۶ درطی مراسمی درباغ سفارت کبـرای آمریکا چهاردستگاه آمبولانس که ازطرف صلیب سرخ آمریکا بشیروخورشیدسرخ ایران اهداء شده بود باحضور عده‌ای از رجال وسفیر کـبیر آمریکا تحویل هیأت مرکزی جمعیت شیروخورشید سرخ ایران گردید .

بازگشت والاحضرت شاهپور عبدالرضا

والاحضرت شاهپور عبدالرضا کـه از مدتی پیش در دانشگاه‌ها وارد مشغول ادامهٔ تحصیلات خود بوده‌اند باجدیت قابل تمجیدی تحصیلات خودرادررشته‌اقتصاد وعلوم سیاسی دردانشگاه مزبور باتمام رسانده . درتاریخ ۲۴ مهرماه ۱۳۲۶ ازامریکا ازطریق انگلستان عازم ایران گردیدند .

والاحضرت قبل ازحرکت خودروز پنجشنبه ۲۳ مهرماه ازکلیهٔ ایرانیان مقیم نیـویورك و نمایندگان ایران وکارمندان سفارت و جمعی از محترمین آمریکائی و خارجیان‌دعوت نموده وضمن‌پذیرائی درمحیط بسیارصمیمانه وابرازاحساسات‌عمومی ازطرف کلیهٔ مدعوین نسبت باعلیحضرت همایون شاهنشاهی نطقی ایراد فرمودندکه عیناً درذیل درج میشود .

نطق والاحضرت شاهپور عبدالرضا درنیویورك

خانمها ـ آقایان .... شش‌سال پیش تصمیم گرفتم که برای ادامهٔ تحصیلات وفراگرفتن تجربیات بیشتری بامریکا بیایم علت این تصمیم این بود که برای‌من‌میسر شود آنطوریکه لازم است باحقایق زندگانی آشنا شوم .

من‌شایدمیتوانستم تحصیلات خودرا برای‌مدتی درطهران ادامه‌دهم ولی‌این‌امر

برای تأمین آن هدف عالی که من داشتم کافی نبود زیرا میخواستم مانند یکفرد عادی بدون هیچگونه امتیازی بتحصیلات خود ادامه دهم . متأسفانه تأمین این نظر برای من درطهران میسر نبود بدین جهت بآمریکا آمده ودرتمام مدت تحصیل بطور ناشناس دردانشگاهها وارد ومشغول مطالعه بودم .

امـا چرا امریکا را انتخاب کردم ـ زیرا امریکـا محیط کار و فعالیت است امریکا محیط آزادی ودمـوکراسی است ـ در آمریکا انسان حقایق زندگانی را آنطور که هست درك مینماید ـ امریکا باشخاص اجازه میدهد آنچه که هستند خود را معرفی کنند وهر کس درحدود استعداد خود میتواند تجربیات تازه فرا گیرد .

شاید خانمها و آقایان بامن هم عقیده باشند که ازفرصتی که درظرف شش سال داشتم استفاده کردم، برای اینکه ازروز اول کمال مطلوب مقدسی را تعقیب میکردم.

این کمال مطلوب مقدس را بایدهمهٔ ایرانیان داشته باشیم وآن عبارت است ازخدمت بمیهن وهم‌میهنان عزیز .

خیال نکنید که آمن مریکا آمدم برای اینکه اززندگانی تجملی آمریکا استفاده نمایم .هرچند این منظور برای من میسر بود ولی نخواستم غرق تجمل شوم زیرا اعتقاد دارم تجمل انسانرا ازحقایق زندگانی دور میسازد .

من زندگانی ساده یکنفرمحصل را پیشه خود ساخته تابتوانم تمام قوای فکری ودماغی خودرا درراه تحصیل تمرکز دهم .

تصدیق فرمائید جزازاین راه رسیدن بمقصود غیرممکن بود من خودم رامهیای خدمت بایران عزیز نموده‌ام وهرنوع خدمتی راکوچك یـا بزرگ حاضرم عهده‌دار شوم زیرا اعتقاد من این است که خدمت بکشور بنفسه مقدس است بشرط اینکه از روی ایمان وخلوص نیت انجام بشود .

کلیـه افراد ایرانی باید بهمین ترتیب فکر کرده وخودرا آماده برای خدمت بمیهن سازند .

دراینجا مخاطب من آقایان ایرانیان مقیم آمریکا مخصوصاً آقایان دانشجویان هستند .

برادران گرامی میهن ما شمارا در مهد خود تربیت کرده برای اینکه روزی بحال اومفید واقع شوید شما ممکن‌است پس‌ازخاتمهٔ تحصیلاتتان درهمین جامشغول کار شوید ولی آیاوجدان شما اجازه چنین عملی را بشما میدهد .

ممکن است ایراد کنید که محیط ایران اجازه نمیدهدکه شما از استعدادتان آنطوریکه شایسته‌اید برخوردار شوید من فعلا وارد این بحث نمیشوم ولی بفرض مشکلاتی هم درکار باشد باید من وشما وسایر افراد منور کشور این مشکلات را برطرف کنیم .

در هر حال من بامید خداوندمتعال بایران مراجعت میکنم برای اینکه درتحت اوامر ورهبری برادر تاجدارخود توفیق خدمت بمیهن عزیزراپیدا کرده و وظیفه‌ای را که خداوند وجدان بر عهدهٔ من گذاشته‌اند بتمام معنی انجام دهم.

شما هم برادران عزیز هرچه زوتر تحصیلات خود را تمام کرده و با موفقیت مراجعت کنید دست بدست هم بدهیم واین بارسنگین که بردوش طبقهٔ جوان ومنور کشوراست بسلامت بمنزل برسانیم ازخداوند توفیق همه را میخواهم »

والاحضرت شاهپور عبدالرضا پس از بازدید کارخانجات مهم اروپا در تاریخ سه شنبه ششم بهمن‌ماه ۱۳۲۶درحالیکه عده زیادی‌ازرجال و نمایندگان درفرودگاه بانتظار تشریف فرمائی والاحضرت بودند با هواپیما وارد طهران گردیدند .

جشن بیستمین سال تأسیس راه آهن‌ایران

روزپنجشنبه ۲۳مهرماه ۱۳۲۶ که درست بیست سال ازروز یکشنبه۲۳ مهرماه ۱۳۰۶ میگذشت بنگاه راه آهن جشن باشکوه با حضور عده‌ای ازرجال ـ نخست وزیر ـ هیأت وزیران ـ نمایندگان مجلس ـ افسران ارتش وروزنامه نگاران برپا کرده ودرحالیکه‌لکوموتیوها و کارخانه های راه آهن بصدای‌بلند سوت میکشیدند اعلیحضرت همایون شاهنشاهی درهمان نقطه‌ای که بیست سال قبل پدربزرگوارشان

رضاشاه کبیر کلنگ برزمین های بیرون دروازه گمرك کوبیده بودندایستاده ونتایج اقدام بزرگی راکه آن مرد بزرگوارو شاهنشاه عظیم الشأن ایران بانجام آن دست زده بود مشاهده میفرمودند.

ابتدا وزیرراه خیر مقدم وعرایضی درباب تاریخچه بنگاه راه آهن ایران بیان وبعد مدیر کل بنگاه گزارش عملیات روزانه ومیزان کارکرد آن را دردوره های مختلف بعرض رسانیده سپس وزیرراه آلبومی که دارای عکسهای مختلف ازساختمان وایجاد راه آهن بود بحضورملوکانه تقدیم داشتند.

آنگاه اعلیحضرت همایون بنقطه‌ای که اعلیحضرت فقید کلنگ برزمین زده بودند (کیلومتر صفر) یك ستون مرمری که بیاد گارروزتاریخی ۲۳ مهرماه ۱۳۰۶ کار گذاشته شده افتتاح فرموده وپرده ازروی آن برداشتند.

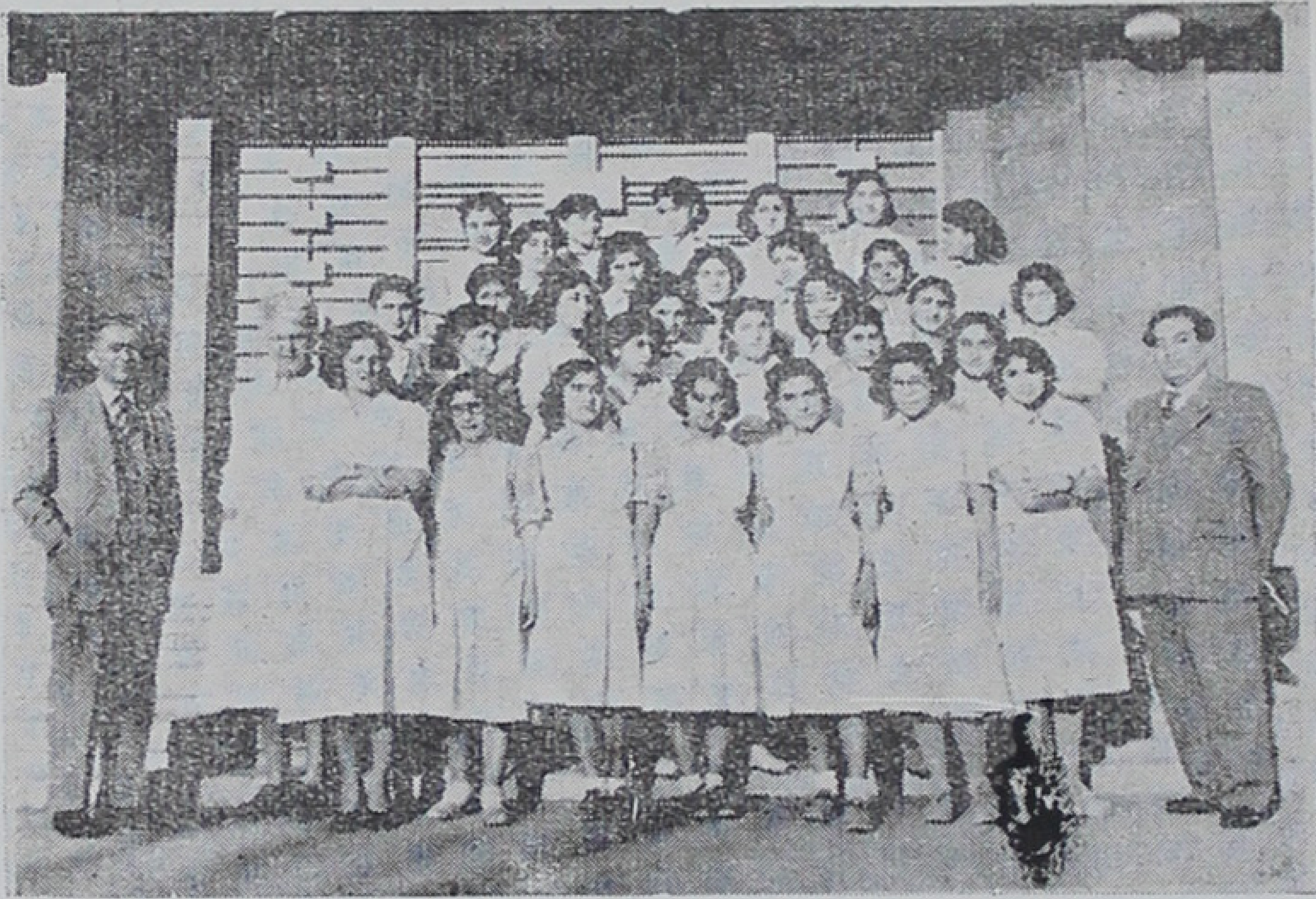
در آنموقع موزیك سلام شاهنشاهی را نواخته ولکومتیو هـا و کارخانجات راه آهن سی ثانیه سوت کشیدند.

بلافاصله پس ازمعرفی کارمندان عالیرتبهٔ وزارت راه وبنگاه راه آهن بحضور شاهنشاه. شروع ببازدید قسمتهای مختلفه گردید.

ضمناً اعلیحضرت همایونی نمایشگاه بنگاه‌را افتتاح فرموده‌سپس بکاخ‌سلطنتی مراجعت فرمودند بهمین‌مناسبت‌ازساعت ۹ بعدازظهرهمانروزشب نشینی باشکوهی درراه آهن برقرار گردید.

جشن هفت روزهٔ شیروخورشید سرخ

جمعیت شیروخورشید سرخ‌باتوجهات خاصهٔ‌اعلیحضرت همایون شاهنشاهی که همواره سرمشق عدالت خواهی و علاقمندی بتأمین بهداشت عمومی بوده و بیش از پیش در امور خیریه وملت پروری قدمهای مؤثـری بر میدارنـد وهمچنین جمعیت تحت سر پرستی والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی که به پیروی از برادر تاجدار خود شبانه روز مجاهدت میفرمایند بـرنامهٔ جشن هفت روزه تنظیم و از روز سوم

عده‌ای از دانش آموزان آموزشگاه پرستاری شیروخورشید سرخ با مربیان خود

عده‌ای از دانش آموزان در کلاس آموزشگاه پرستاری شمس پهلوی

آبانماه شروع بکار نمودند که بتوانند اعانه‌ای برای دستگیری مستمندان و بینوایان کلیهٔ شهرستانهای ایران گرد آورند .

این برنامه با انواع واقسام کنسرتها ـ نمایشات ـ سخنرانیهـا ـ شب‌نشینیها گاردن‌پارتی ترتیب داده شد که با توجهات وتشویق ذات‌مقدس شهریاری وفعالیتهای خستگی ناپذیر خواهر والاتبارش وبخصوص سخنرانی مؤثر ومهیجی که دراینمورد در رادیـو فـرموده و مـردم را بشرکت دراین جشن دعـوت میفرمـودند جمعیت شیروخورشید سرخ توانست از این راه با بـدست آوردن درآمـد سرشاری وسائل دستگیری ومساعدت بمستمندان را فراهم نمایند .

و نیز با موافقت والاحضرت شاهدخت بنائی بنام پرورشگاه یتیمان که گنجایش صد طفل یتیم را داشته باشد در مهدیه حضرت عبدالعظیم وکارگاههای مختلف کـه برای کارآموزی دویست طفل درنظر گرفته شده بسازند .

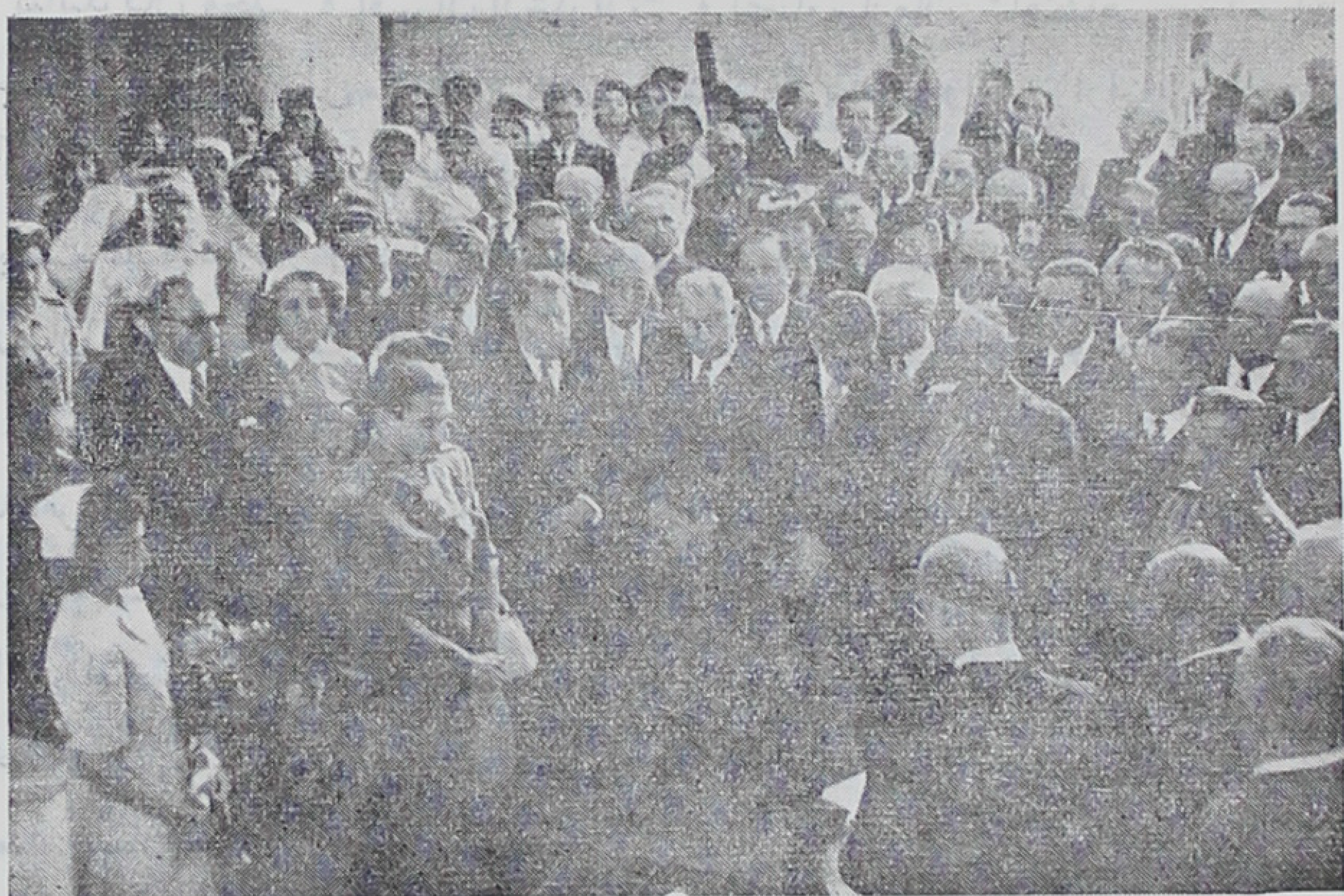
بازدید والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی در بیمارستان فیروزآبادی

ساعت سه بعدازظهر روز سه‌شنبه پنجم آبـانماه ۱۳۲۶ والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی ریاست عالیهٔ جمعیت شیروخورشید سرخ ایران بیمارستان فیروزآبادی را بازدید و پس ازآنکه ازطرف رئیس بیمارستان خیرمقدم و گزارش جامع راجع بامور بیمارستان معروض گردید والاحضرت بکلیهٔ قسمتهای بیمارستان سرکشی فرموده و بیمارانرا با مهربانی کامل مورد تفقد قراردادند .

و نیز یکدستگاه رادیو فیلیپس به بیمارستان اعطا و دفتریاد بود آنرا ضمن اظهار رضایت از فعالیت کارکنان بیمارستان امضاء فرموده مراجعت فرمودند .

نصب اولین سنگ بنای آموزشگاه پرستاری سازمان شاهنشاهی

صبح روز چهارشنبه ششم آبـانماه ۱۳۲۶ پس از آنکه عـده‌ای از رجـال

افتتاح آموزشگاه پرستاری اشرف پهلوی

بازدید شاهنشاه محبوب از کلاس درس آموزشگاه پرستاری اشرف پهلوی

و نمایندگان مجلس و افسران ارشد ارتش و اعضاء سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی بتدریج درمحل ساختمان بنای آموزشگاه پرستاری واقع دراراضی بیمارستان پانصد تختخوابی حضور بهمرسانیدند . ابتدا والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی نیابت ریاست عالیهٔ سازمان و پس ازربع ساعت موکب مبارك اعلیحضرت همایون شاهنشاهی درمیان ابراز احساسات شدید حضار بپوش مخصوص نزول اجلال فرمودند .

دراینموقع گزارش وسیلهٔ مدیرعامل راجع باقدامات سازمان برای ایجاد این بنا بعرض ملوکانه رسیده ، پس ازپایان گزارش رئیس دانشگاه مبنی براظهارخشنودی اولیاء دانشگاه ازاینکه محل ساختمان آموزشگاه پرستاری اشرف پهلوی در محیط دانشگاه تعیین گردیده شاهنشاه نقشهٔ ساختمان را بازدید و اوامری صادر فرموده نخستین سنك ساختمان آموزشگاه را درمیان ابراز احساسات شدید و کف زدنهای ممتد حضار نصب فرمودند .

بازدید والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی از بیمارستان شمارهٔ یك ارتش

روز چهارشنبه ششم آبانماه ۱۳۲۶ والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی به بیمارستان شمارهٔ یك ارتش تشریف فرما گردیده پس از استماع گزارش ، تمام قسمتهای بیمارستان مزبوررا بازدید فرموده وازکلیهٔ بیماران عیادت فرمودند .

والاحضرت شاهدخت ضمن تحقیقاتی از وضع زندگی بیماران که جنبهٔ دلجوئی وتسلی را داشت دستورهای لازمی دربارهٔ بهبودی وضع آنان صادر فرمودند .

بازدید بیمارستان امیراعلم و شیرخوارگاه

والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی ریاست عالیهٔ جمعیت شیروخورشید سرخ ایران که دائماً بفکر بهبود وضع بیماران ومستمندان بوده وبا فعالیت مخصوصی

بجزئیات امور دقیقاً رسیدگی میفرمایند هرروزه به پیروی از منویات شاهانه بیکی از بیمارستانها سرکشی فرموده و وضع بیماران را ضمن تفقد از آنان بررسی میفرمایند .

والاحضرت شاهدخت روز هفتم آبانماه ۱۳۲۶ گودالهای نواحی جنوب شهر طهران وروز بعد ابتدا شیرخوارگاه وسپس بیمارستان زنان وبعداً بیمارستان امیراعلم را ازطرف شاهنشاه مورد بازدید قراردادند .

والاحضرت شاهدخت بارسیدگی باحوال ساکنین جنوب شهر واوضاع بخشهای مختلف هریك ازبیمارستانها دستورهای لازم صادر ومراجعت فرمودند .

و نیز روز دهم آبانماه ۱۳۲۶ بآسایشگاه شاه آباد تشریف فرما گردیده و بیماران مسلول را ضمن عیادت واحوالپرسی مورد تفقد قراردادند .

عطیهٔ ملوکانه برای زنان مسلول

چون عده‌ای از مرضای مسلول آسایشگاه شاه آباد بعلت کمی جا در مضیقه بودند از طرف اعلیحضرت همایون شاهنشاهی یکمیلیون ریال اعطا گردید که آسایشگاهی بگنجایش پنجاه تختخواب برای زنان مسلول ساخته شود .

قرارداد ساختمان در تاریخ چهارشنبه سیزدهم آبانماه ۱۳۲۶ با مقاطعه کار منعقد وبلافاصله شروع بکار گردید .

پیرمردی میخواست خود را قربانی نماید

روز پنجشنبه چهاردهم آبانماه ۱۳۲۶ اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بدون اطلاع قبلی در جنوب شهر مقابل چند باب ساختمانی که در باغ فردوس میسازند از اتومبیل پیاده شده باراًفت ومهربانی وسادگی مخصوص بخودشان ضمن بازدید بناها ازمعماران وبنایان و کارگران پرسشهائی فرمودند .

مردم ازمشاهدهٔ شاهنشاه محبوب و جوان خود بقدری ابراز مسرت کرده و

فریاد زنده باد شاه میزدند که صدایشان تامسافت دوری شنیده میشد .

دراین هنگام پیرمردی خود را بپای اعلیحضرت همایونی انداخته در حالیکه اشك از چشمانش جاری بود استدعا میکرد اجازه فرمایند خود را قربانی نماید .

وقتی از وی پرسش شد معلوم گردید هیچگونه توقع وانتظاری نداشته فقط بمنظور خدمات برجسته و تاریخی اعلیحضرت پادشاه فقید (رضا شاه کبیر) ومراحمی که ازطرف ذات ملوکانه محمدرضاشاه نسبت باهالی مبذول میگردد چنین استدعائی دارد .

شاهنشاه محبوب پیرمرد را مورد تفقد قرار داده در میان کف زدنهای ممتد ساکنین جنوبی شهر تهران مراجعت فرمودند .

بازدید والاحضرت اشرف پهلوی از بیمارستان بانك صنعتی

صبح روز شنبه شانزدهم آبانماه ۱۳۲۶ والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی نیابت ریاست عالیهٔ سازمان شاهنشاهی به بیمارستان بانك صنعتی ومعدنی تشریف فرما گردیدند .

پس ازمعرفی رئیس بیمارستان ورؤسای بخشها بحضور والاحضرت شاهدخت قسمتهای جراحی - داخلی - چشم و گوش ودرمانگاه مختلفه ورادیولژی و لابراتوار وداروخانهٔ بیمارستان مورد بازدیدشان قرار گرفت .

والاحضرت شاهدخت ازبیماران دلجوئی فرموده درموقع مراجعت دفتریادبود بیمارستان را ضمن اظهار رضایت ازفعالیت کارمندان آن امضاء فرمودند .

مشارکت آذربایجانیان در بنای آرامگاه اعلیحضرت شاه فقید

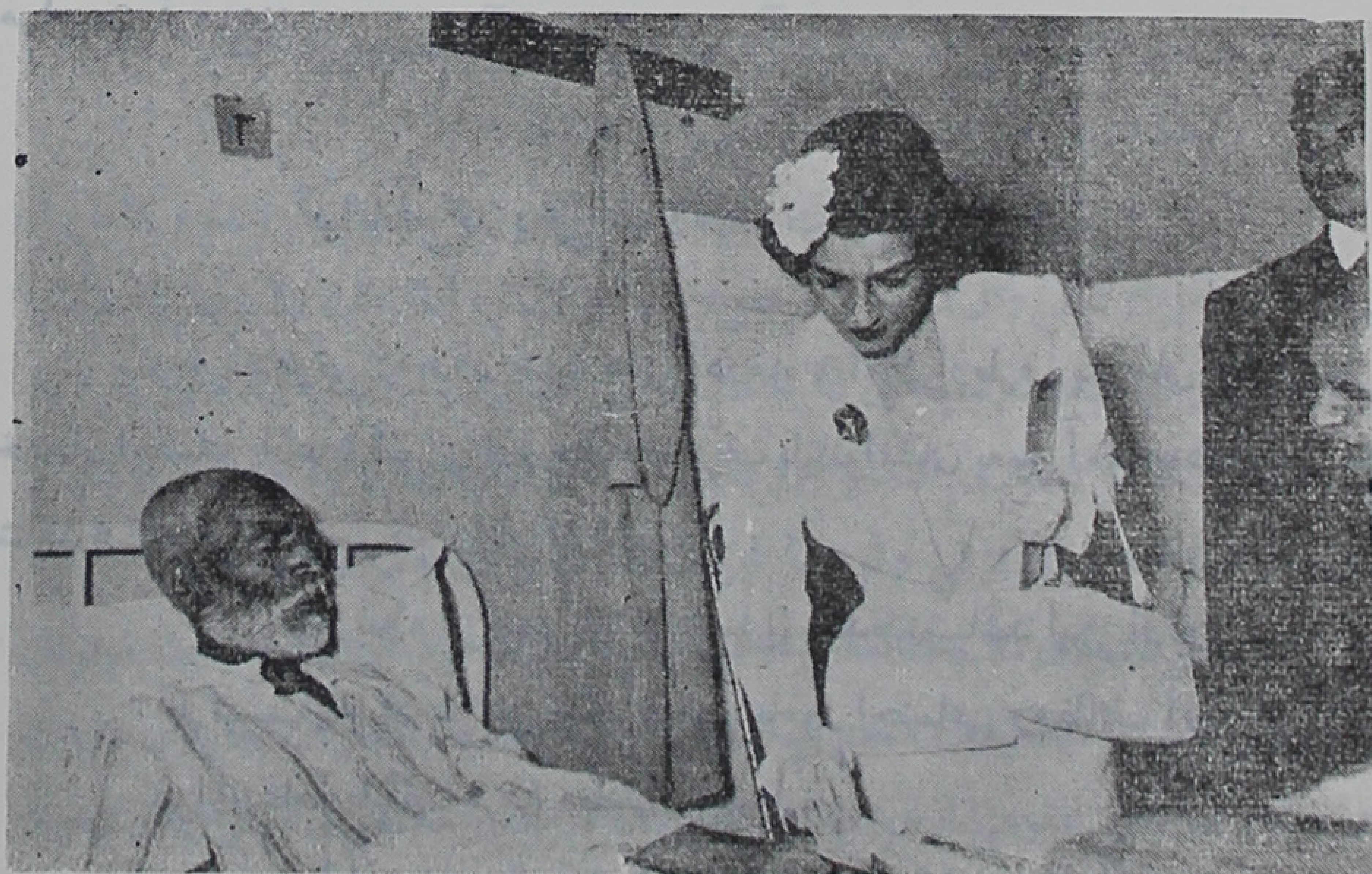
ملت ایران همیشه نسبت برجال بزرگ کشور وپیشوایانی که عمرخودرا صرف خدمتگزاری وعظمت افتخارات کشور نموده اند قدردان وحقشناس میباشند .

آذربایجانیهای مقیم طهران که غالباً درهر امری پیشقدم هستند عریضه‌ای حضور اعلیحضرت همایون معروض و استدعا کردند که ذات شاهانه اجازه فرمایند مردم بپاس قدردانی از خدمات عالیهٔ اعلیحضرت فقید رضاشاه کبیر در بنای آرامگاهش شرکت نمایند.

اعلیحضرت همایونی ابتدا موافقت نفرمودند و پاسخ دادند که بنای آرامگاه پدر فقیدم مستلزم مخارجی نیست که چنین امری را ضروری سازد ولی تقاضاکنندگان بقدری بر اصرار خود افزوده و تکرار کردند تا باموافقت اعلیحضرت همایونی بکسب این افتخار نائل آمدند.

والاحضرت اشرف پهلوی
در بیمارستان راه آهن و ادارهٔ کل دخانیات

در آخرین هفتهٔ آبانماه ۱۳۲۶ والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی کلیهٔ قسمتهای بیمارستان راه آهن منجمله مریضخانهٔ جدیدی را که در دست اقدام بود سرکشی فرمودند

والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی از پیرمرد بیماری عیادت میفرمایند

و نیز باداره کل دخانیات تشریف‌فرما گردیده ضمن بازدید قسمتهای مختلف کارخانه و بیمارستان دخانیات سفره‌خانه تشریف‌برده کارگرانی‌را که مشغول صرف ناهار بودند مورد تفقد قراردادند و بخصوص سئوالاتی راجع بزندگانی و طرز کار کارگران فرموده دستورهائی برای بهبود وضع زندگی آنان صادر فرمودند.

عزیمت شاهپور غلامرضا پهلوی بشمال

والاحضرت شاهپور غلامرضا پهلوی بازرس ویژهٔ دفتر نظامی شاهنشاهی باتفاق چند نفر ازافسران ارشد طبق اوامر شاهانه‌که شرف صدور یافت ساعت ده صبح سی‌ام آبانماه ۱۳۲۶ برای بازرسی پادگانهای مشهدو گرگان و مازندران و گیلان بسمت شمال حرکت فرمودند.

وپس از قریب یکماه درتاریخ سه‌شنبه ۲۴ آذرماه با هواپیما از مشهد بطهران مراجعت فرمودند.

بیانات تاریخی والاحضرت اشرف پهلوی

بموجب دعوتی که روز شنبه هفتم آذرماه ۱۳۲۶ ازطرف سازمان شاهنشاهی خدمات‌اجتماعی ازعدهٔ‌کثیری ازرجال ومعاریف بابانوانشان بعمل آمده‌بودوالاحضرت شاهدخت نطق تاریخی زیررا ایراد فرمودند:

بطوریکه برهیچ یك از شما پوشیده نمیباشد این اولین بارنیست که بتذکراتی چند راجع بامور اجتماعی ووظائف آن برای عامهٔ طبقات مردم مبادرت مینمایم.

زیرا ازچند سال قبل که عنایت الهی شامل حالم گردید ودرتحت‌اوامروتوجهات‌مخصوصهٔ اعلیحضرت‌همایون شاهنشاهی خودرا برای انجام خدمات اجتماعی مهیا نمودم درمواقع‌مقتضی

لزوم همکاری عمومی واهمیت رفاه اجتماعی را باطلاع هم‌میهنان عزیز رساندم .

و خدا را سپاسگزارم که باراهنمائی وپشتیبانی برادر تاجدارم تاآنجاکه مقدور بود مرا بخدمات ناچیزی نسبت بملك وملت ایران موفق فرمود .

اما ازذکر این مطلب ناگزیر میباشم که هرچه بیشتر بمطالعه وبررسی دراطراف این امریعنی خدمت باجتماع میپردازم احتیاجات کشور را شدیدتر و لزوم نهضت و مشارکت عمومی واز خود گذشتگی فردفرد ایرانی را بیشتر احساس مینمایم .

سپس والاحضرت راجع بمسافرت بمسکو مخصوصاً موضوع نگهداری وپرورش کودکان شرحی فرموده تااینکه بتشکیل و تأسیس سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی رسیده و مشروحاً درمورد اقداماتی که ازطرف آن سازمان بعمل آمده بود پرداختند وبعداً درباب دعوت بآمریکا چنین فرمودند :

« برحسب دعوتی که ازطرف صلیب سرخ آمریکا شده بود ناچار میهن عزیزرا ترك گفتم واز دقیقهٔ اول خودرا برای کسب اطلاعات مفیدتری حاضر ومهیا نمودم وخوشبختانه دقیقه‌ای را بغفلت دراین مسافرت ازدست ندادم و درتمام طول مسافرت ازهر کشوری افکار وروشهای تازه‌ای ازاطلاعات اجتماعی وجدیت و ایمان ملل مختلفه برای ترقی وتوسعهٔ این‌قسمت درایران همراه‌آوردم .

دراولین کشوری که بمطالعه پرداختم کشور سوئد بود ازروی حقیقت میتوان گفت براثر داشتن تشکیلات منظم اصل عدالت ومواسات ومساوات بطوری رعایت میشود که زندگانی عمومی ازهرحیث مرفه بوده درمدت مختصری میتوان از محیط آنجا سعادت وخوشی عمومی را استنباط نمود .

کشور سوئد یکی ازبهترین مظاهر تمدن بشر است .

تمام افراد آن کشور ازنعمتهای تمدن وعدالت تعاون اقتصادی و رفاه اجتماعی

بیك نسبت بهره‌مند میشوند و مخصوصاً موضوع مصونیت وبیمهٔ اجتماعی در آنجا بطوری صورت عمل بخود گرفته است که میتوان گفت در هیچ کشور دیگر این موضوع تااین درجه بحد کمال نرسیده است هرفرد سوئدی برضد بیکاری و بیماری وروزگار پیری و درماندگی از طرف دستگاه مخصوص کشوری بیمه وتأمین شده است بنحوی که هیچ فردی در مدت عمرهیچوقت بی‌پناه وسرپرست نمیباشد البته این هدف بزرگ اجتماعی که میتوان گفت بزرگترین تعلیم واصل دموکراسی ومیوهٔ مجاهدات خیرخواهانهٔ بشراست درتمام ممالك مترقی کمابیش عملی شده است .

آنچه که انسان درسوئد درحدود گروهی کوچکتر می بیند درآمریکا همهٔ آنرا باعظمت و وسعت بیشتری مشاهده مینماید

آمریکاکشور عظمت وسرزمین فراوانی وبرکت است و آنقدر مؤسسات خیریه وبنگاههای عملی بنسبت احتیاجات درآنجاموجود است که بیشك دیدن همهٔ آنهاباداشتن وقت زیادملازمه‌دارد .

بیمهٔ اجتماعی نیز در آنجا جاریست مگر بیمهٔ بهداشت ولی از طرف دیگر مؤسسات ملی بقدری فراوان وشرائط استفاده از آن بحدی سهل است که حاجتی ببیمهٔ بهداشت مخصوص نیست دراین کشور پهناور درضمن ملاقات با اشخاص مؤثر در مؤسسات خیریه از قبیل موسسهٔ رکفلر در باب شرائط جلوگیری از امراض و وسائل دیگر درایران مذاکرات لازمه بعمل آمده. مخصوصاً باآقایان رئیس مؤسسهٔ رکفلر و رئیس قسمت بهداشتی آنجا مشاوره‌های لازم را بجا آوردم ونظر آنانرا نسبت باوضاع کشوری جلب نمودم وبهمین جهت قرار است در این نزدیکی آقای دکتر ویلسن که سابقاًهم دراینجا بود بهمراهی یك‌بانوی دکتربنام میس‌دارلی بایران بیایند ومقدمات و همکاری بین‌المللی درباب جلوگیری ازامراض از لحاظ کشورما هم تهیه گردد .

امیدوارم ارتباط سازمان‌را بااینگونه‌مؤسسات خیریهٔ آمریکا وممالك دیگر تحکیم نمائیم .

درضمن مذاکرات با خانم روزولت رئیس جمهوری فقید آمریکا معلوم شد

که از طرف سازمان ملل متفق هیئتی برای تحقیق و چاره‌جوئی حال کودکان آواره و بی‌سرپرست و بی‌خانمان اروپا بآنجا رفته و مراجعت نموده‌اند دراین باب‌هم من نهایت علاقه‌را ابرازداشتم ووضع کودکان ایران راتذکردادم وقرار شددر صورتیکه تشکیل جلسات دائمی باشد از ایران نیز نماینده‌ای بخواهند تا مگر فکریهم برای این سازمان بشود .

برای‌احتراز از اطناب کلام باید گفت که اساساً ملت آمریکا ورجال و بخصوص رئیس جمهور آنکشور نسبت برفاه آسایش جهان کاملا متوجه وعلاقمند میباشند .

درموقع مراجعت چندروزی‌راهم بامطالعهٔ مؤسسات‌خیریهٔ انگلستان‌بسر بردم گرچه فرصت کافی برای دیدن بنگاههای آنجا نبود اما در همـان مدت مختصر نیز شاهد توجه وعلاقهٔ‌ملت انگلستان بتأمین رفاه و آسایش عموم بودم که‌باچه سیماهای بشاش وروح خستگی ناپذیر قدمهای سریع برای جبران خرابیها ازطرف تمام افراد برداشته میشود

مخصوصاً نسبت باموراجتماعی علاقهٔ آنان‌دو چندان شده است وتااواخرسال جاری بیمهٔ همگانی درآنجا عملی خواهد شد .

بعداز این‌مشاهدات ومطالعات اینطور بنظر من رسید که **در اجتماع فعلی موضوع بیمهٔ اجتماعی سایرکارها ومؤسسات خیریه‌را تحت‌الشعاع قرار داده** ومخصوصاً در ممالکی که فقر مادی و معنوی باافرادآن دست بگریبان است از اعم مسائل حیاتی بشمار میرود .

درست‌است که دیگر بنگاههای خیریه‌ازقبیل صلیب سرخهای خدمات اجتماعی ودارالتأدیب‌ها وغیره هریك بنوبهٔ خود قادر بکاستن قسمتی از آلام اجتماعی میباشد اما هیچوقت درمان درد اساسی عمـومی نبوده است ونه‌تنها جانشین بیمهٔ اجتمـاعی نمیشوند بلکه باآن نیز نمیتوانند رقابت نمایند .

حضار محترم . . . شما بی‌تردید ازپریشانی روزگار ووضع اسف‌انگیز اغلب‌از هم‌میهنان ماکاملا واقف و آگاه میباشید واگر هم خدای نخواسته اطلاعی ندارید‌من اکنون بشما میگویم که نود درصد اطفال ومردان آیندهٔ شما در کوچه‌ها سرگردان

وباگرسنگی وسرما هم آغوش میباشند واگر از چنگال مرگ نیز نجات یابند در بدترین حالات ممکنه امرار حیات میکنند وبالنتیجه بعداز طی دوران طفولیت یك عضو عاطل وباطل ویا بزبان بهتر یك عضو فاسد وخراب بجامعه تحویل داده میشوند.

اگر امروز ما فکر آنان نباشیم چه توقعی داریم که فردا آنان فکر ما وآب وخاك ما وخود باشند.

فردیکه در دنیا یك وجب خاك ویا کوچکترین علاقه‌ای درزندگی نداشته باشد نخواهد توانست از منافع خود و آب و خاك دفاع کند از او چه قسم توقع اخلاقی میتوان داشت.

اطفالی که از روزگار کودکی بجای دامان پاك مادر در گرد وغبار کوچه‌ها بسر میبرند و درعوض تحصیل علم وهنر ببازیهای ناشایسته و کارهای ناپسندیده میپردازند جای تعجب نیست اگر مردانی دزد یاافرادی جنایتکار بارآیند.

اگراین نمونهٔ کوچك از بدبختی های جامعه شمارا قانع نمودو باین اصل پی بردید که این طبقه اشخاص و مردم برای رهائی و نجات ازوضع فعلی بکمك و مساعدت صاحبان فکر وهمت محتاج میباشند. شما را در پیشگاه خداوند و وجدان سوگند میدهم بیائید دست اتحاد واتفاق بیکدیگر بدهیم وبرای جلوگیری ازخطر زوال و نیستی که براثر بی‌اعتنائی باحوال افرادبتدریج متوجهٔ کشورما میشود مانند سایرملل متمدنه باحداث بیمهٔ اجتماعی اقدام نمائیم.

«مگر بکمك خداوند متعال و توجهات مخصوصهٔ ذات مقدس ملوکانه باسرعت هرچه تمامتر بر جراحات اجتماع مرهم بگذاریم وشاید از این طوفان شدید انحطاط رهائی یابیم»

سپس والاحضرت شاهدخت طرز عمل واجرای بیمهٔ اجتماعی ووظایف دولت را در این امر بطور وضوح ومفصلا شرح داده در پایان چنین فرمودند:

«چون فعلا مطابق تجربیاتی که‌دردست است بیمهٔ اجتماعی سهلترین ونزدیکترین راه وصول باین مقصود مقدس میباشد مانیز باید لایحهٔ متناسب با وضع اقتصادی و احتیاجات مبرم کارگران و کارمندان واطفال بی‌خانمان این کشور تهیه نموده

بمجلس شورایملی تقدیم نمائیم .

امیدوارم نمایندگان محترم مجلس شورا که بیش از هرکس علاقمند به ـ اصلاحات ومسئول‌ومدافع مستقیم حقوق ملت میباشند وقریب پانزده میلیون نفوس ایران باقدامات وخدمات آنها توجه دارند و آنان نیزاین خدمت مقدس ملی‌راباجان ودل تنها ازراه نوع دوستی وفقط بمنظور بهبود وضع کشور پذیرفته‌اند از این فکر حسن استقبال کنند وبا تصویب آن صفحهٔ جدیدی درزندگانی نوین کشوربگشایند .

درخاتمه ازهمکاری و کمك هیأت محترم دولت ونمایندگان محترم مجلس‌و بانوان و آقایان عضو سازمان که درراه اصلاحات بامن همفکر بوده اند و از آقایان بازرگانان نیکو کاری که برای کمك بسازمان شاهنشاهی نیم درصد از منافع ارزی را باین مؤسسه تخصیص داده‌اند وتصمیم گرفته‌اند تحت سر پرستی این سازمان یك مریضخانه درخیابان ری بسازندکه امیدواریم سنگ اول آن قریباً درپی نهاده شود ویکی ازبهترین مریضخانه‌های پایتخت محسوب گردد . ونیز ازتمام کسانیکه بوسیله فروش وترویج بلیطهای بخت آزمائی‌سازمان شاهنشاهی که محصول آن مطلقاً صرف امورخیریه وکمك بینوایان میشود مساعدت وهمراهی نموده‌اند تشکرات صمیمانهٔ خودرا ابراز وازخداوند مسئلت مینمایم . »

پرداخت هزینهٔ

ده تختخواب به بیمارستان کودکان

چون اقدامات بیمارستان کودکان بنگاه نیکوکاری مورد توجه وجلب نظر والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی را نموده بنابراین موافقت فرمودند از طرف جمعیت شیروخورشید سرخ بجای هزینهٔ یك تختخواب به بیمارستان کودکان از اول آذرماه ۱۳۲۶ هزینهٔ ده تختخواب پرداخت شود .

مراسم افتتاح مجسمهٔ اعلیحضرت همایونی در تبریز

روز بیست و یکم آذرماه ۱۳۲۶ بفرمان شاهنشاه سان و رژهٔ نظامی در کلیهٔ پادگانهای ارتش اجرا و در شهرستانها نیز رژه برابر تمثال همایونی برقرار گردید .

در تبریز علاوه بر سان و رژه مراسم افتتاح مجسمهٔ اعلیحضرت همایونی پس از ایراد نطقی از طرف استاندار باحضور چند هزار نفر از اهالی شاهپرست آذربایجان با تشریفات خاصی بعمل آمد .

افتتاح آسایشگاه مسلولین ارتش

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی روز شنبه پنجم دیماه ۱۳۲۶ برای افتتاح آسایشگاه مسلولین ارتش که در قسمت شمالی باغ یوسف آباد واقع میباشد تشریف فرما گردیدند .

شاهنشاه پس از استماع گزارش و بازدید مؤسسات مربوطه وصدور اوامر لازم ساعت پنج بعدازظهر بازگشت فرمودند .

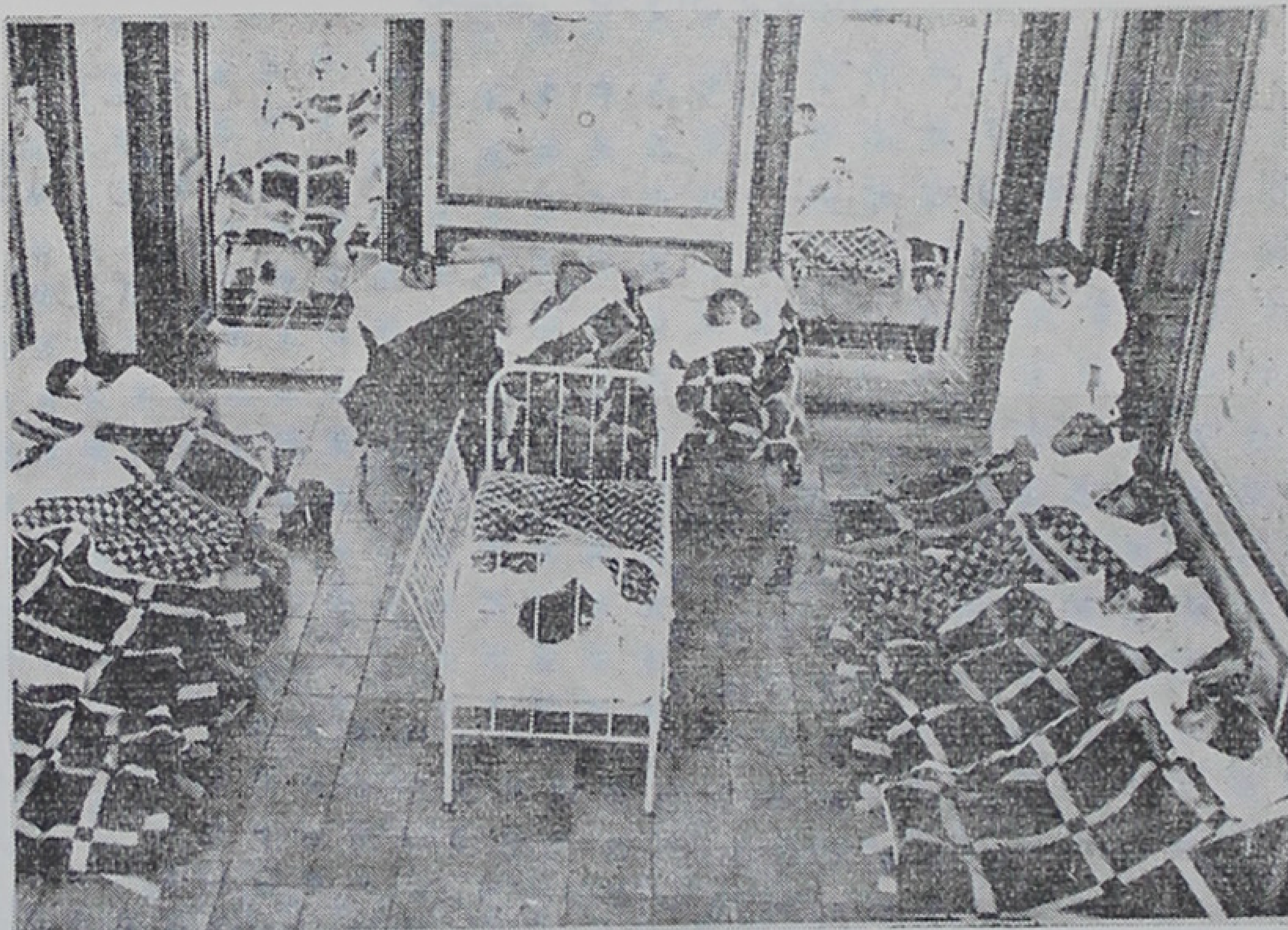
مهد کودکان

تحت توجهات والاحضرت شمس پهلوی از تاریخ پنجشنبه دهم دیماه ۱۳۲۶ دفتری برای اسم نویسی درمهد کوکان شیروخورشید سرخ افتتاح ومقرر گردید .

مادران بی‌بضاعتی که ناگزیرند روزها جهت امرارمعاش کار کنند اطفال خود را باین مؤسسه بسپارند این قسمت که درابتدای تأسیس برای قبول پنجاه طفل آماده بود اطفال را تحت سرپرستی پزشگان مجرب و پرستاران کاردان تربیت نموده وغذا ولباس ونظافت آنهارا عهده‌دار میباشد .

والاحضرت شاهدخت که بکلیهٔ امورجزئی وکلی شیروخورشید سرخ رسیدگی واز نزدیک باتوجه مخصوصی درحسن جریان امور دقت میفرمایند در اولین روز اسم نویسی دومهد کودکان حاضر وضمن صدوردستورهای مؤثر نسبت ببانوانی که بنمایندگی

از طرف بخش بهداشت شیر و خورشید سرخ حاضر بخدمت بودند اظهار تفقد فرمودند.

خوابگاه مهد کودکان شیر و خورشید سرخ

بیمارستان کاشمر - آرامگاه مدرس

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی مبلغ پانصد هزار ریال برای ترمیم ساختمان بیمارستان عصمتیهٔ کاشمر و همچنین مبلغ دویست هزار ریال برای ساختن آرامگاه مرحوم مدرس مرحمت فرمودند.

افتتاح بیمارستان تسلیحات ارتش

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی روز پنجشنبه هفدهم دیماه ۱۳۲۶ به بیمارستان نوبنیاد ادارهٔ تسلیحات ارتش تشریف فرما گردیدند.

باحضور عده‌ای از رجال و نمایندگان مجلس بیمارستان مزبور گشایش یافت. سپس گزارش لازم از طرف رئیس ادارهٔ تسلیحات بعرض ملوکانه رسید و شاهنشاه بسالن مونتاژ تشریف فرما گردیده کلیه امور را با دقت کامل از نظر گذراندند.

اعلیحضرت همایونی از ابتکار مهندسین و افسران جوان ودقت آنان در ساختن

مهمات وسلاحها بسیار خوشوقت شده مبتکرین را مورد عنایت وتوجه قرار دادند.

نخستین کاروان پزشگان

روز سه شنبه بیست و دوم دیماه ۱۳۲۶ ده نفر از پزشگانی که رسماً استخدام سازمان شاهنشاهی را قبول نموده بودند برای ده درمانگاه نخستین سازمان باتفاق پزشکیار و یك کامیون لوازم کامل. ماما. پرستار. چندین صندوق دوا بصوب مأموریت خود حرکت کردند.

نخستین کاروان پزشگان اعزامی سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی

این عده قبلا بحضور والاحضرت اشرف پهلوی شرفیاب گردیده شاهزاده خانم ضمن نصایح لازم بآنان فرمودند:

«شما باید در حوزهٔ مأموریت خود سر مشق حسن خلق ومدارا و نمودار کامل عواطف خداپسندانه واحساسات نوع پرورانه باشید»

گشایش قسمت مبارزه با تکدی وولگردی

محل سابق باربری ارتش واقع درانتهای خیابان ری که برای جمع آوری

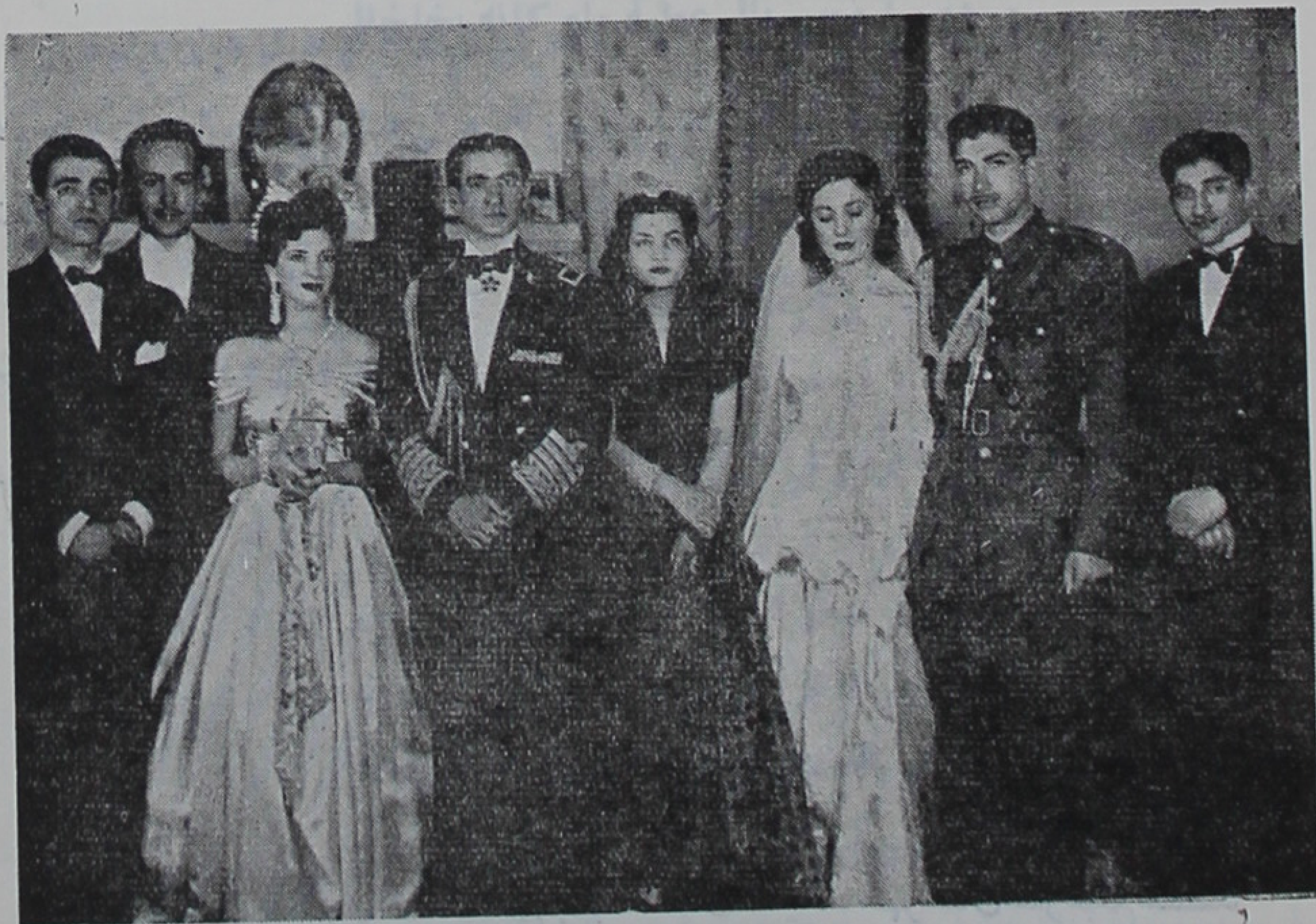
گدایان وولگردان تخصیص داده‌شده وازطرف سازمان شاهنشاهی نیز جهت تعمیرات آن اقدام بعمل آمده بود .

روز دوم بهمن‌ماه ۱۳۲۶ باحضور عده‌ای از آقایان وزیـران ـ نمایـندگان مجلس ـ هیأت مدیرهٔ سازمان ـ رئیس کل شهربانی ـ شهردار طهران واعضای‌هیأت محل چالمیدان ازطرف والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی گشایش یافت .

والاحضرت پس از استماع گزارش ببازدید کلیه قسمتهای مختلف (بهداری ـ آشپزخانه ـ خیاطخانه ـ آرایشگاه ـ نمازخانهٔ ـ کارگاه ـ اطاقهای مسکونی ـ انبار) پرداخته پس‌ازاظهار قدردانی اززحمات عده‌ای که‌دراین‌راه زحماتی را تحمل نموده بودند در میان ابراز احساسات حاضرین و چندین هزار نفر تماشاچیان بکاخ سلطنتی مراجعت فرمودند .

جشن عروسی والاحضرت شاهپور غلامرضا

شب پنجشنبه هشتم بهمن ماه ۱۳۲۶ مراسم عروسی والاحضرت شاهپور غلامرضا بادوشیزه هما اعلم در کاخ‌اختصاصی والاحضرت باشکوه کامل درحضور

جشن عروسی والاحضرت شاهپور غلامرضا پهلوی

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی انجام گردید.

تأسیس کلاس بانوان مددکار

برحسب امر والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی برای تربیت عده‌ای که بتوانند قبل از رسیدن پزشک کمکهای فوری ولازم را نسبت به بیماران و زخمی ها انجام دهند کلاسی بنام (کلاس بانوان مددکار) دربخش بهداشت جمعیت شیروخورشید سرخ که دورهٔ آن شش ماه است وتحت نظریکعده از اطباء درجهٔ اول اداره میشود تاسیس گردید.

جشن سالیانهٔ دانشگاه

عصرروزپنجشنبه پانزدهم بهمن ماه ۱۳۲۶ جشن سالیانهٔ دانشگاه در پیشگاه اعلیحضرت همایون شاهنشاهی درتالار دانشکدهٔ حقوق باتشریفات خاص و برنامهٔ منظم ومرتبی طبق معمول هرساله انجام گردید.

شاهنشاه پس از ختم برنامهٔ جشن از پیشرفتهائی که نصیب دانشگاه شده اظهار رضایت فرموده وبیان فرمودند

«برفعالیت دانشگاه باید درسال جاری بیش از پیش افزوده شود»

تأسیس بیمارستان درشهرستان سقز

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بناباستدعای نماینده شهرستان سقز مبلغ ششصد هزار ریال برای تأسیس وایجاد یك بیمارستان اعطا فرمودند.

تهیهٔ رادیوم جهت معالجهٔ سرطان

والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی باتفاق هیأت مدیرهٔ جمعیت شیروخورشید سرخ در کاخ مرمر به پیشگاه اعلیحضرت همایونی شرفیاب وضمن گزارش بودجه و عایدات ومصارف خیریهٔ جمعیت، موضوع ساختمان دارالایتامی برای نگهداری ۴۰۰ نفر طفل یتیم وبیمارستان یکصد وپنجاه تختخوابی در جنوب شهر طهران را بعرض ملوکانه رسانیدند.

شاهنشاه محبوب باابراز خوشوقتی از این اقدام جمعیت برای تکمیل وسائل معالجهٔ سرطان در بیمارستان مزبور مبلغ سیصد هزار ریال جهت ابتیاع رادیوم از آمریکا اعطا فرمودند.

دومیلیون ریال عطیهٔ ملوکانه بخلخال

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بناباستدعای نمایندهٔ شهرستان خلخال مبلغ یك میلیون ریال جهت ساختمان بیمارستان آن شهرستان و یك میلیون ریال دیگر برای بنای یك دبیرستان وچند دبستان درقسمتهای مختلف شهرستان خلخال اعطا فرمودند:

دومین کاروان پزشگان سازمان شاهنشاهی

عصرروز پنجشنبه ۲۲ بهمن ۱۳۲۶ تعداد هشت نفراز پزشگان که برای گشایش هشت درمانگاه جدید دیگر ازطرف سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی مأموریت داشتند بحضور والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی شرفیاب گردیدند.

والاحضرت شاهدخت آنان‌را بمسئولیت شغل خطیری که قبول نموده‌اند آگاه فرموده وهمهٔ آنان نیز آماده بودن خودرا در راه پیشرفت منویات سازمان اعلام وبا وسائل لازم بصوب مأموریت خود حرکت نمودند.

احداث بیمارستان در نطنز

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بنابا‌ستدعای نمایندگان کاشان مقرر فرمودند بیمارستانی ازمحل عطایا در نطنز احداث گردد .

و همچنین برای تکمیل ساختمان دبیرستان کاشان هم اعتبارات لازم از آن محل ملحوظ شود .

اعلامیه ستاد ارتش

عنایت ملوکانه در بارهٔ افسران فراری

دروقایع اخیر آذربایجان چندنفر از افسران بی‌تجربه وساده‌لوح فریب‌تبلیغات مغرضانهٔ ماجراجویان را خورده و بدون توجه بعاقبت ندامت‌آور کار خود محیط ارتش راکه بمنزلهٔ خانوادهٔ بزرگشان بوده ترك وسوگند وفاداری راکه دربرابر نام میهن یادکرده بودند فراموش نمودند .

پس از رفع غائله استان آذربایجان عده‌ای دستگیر وبکیفر رسیدند .

بقیه که از ترس مجازات شدید باکمال پشیمانی پنهان شده و در سختی بسر میبردند مورد عطوفت وعنایت اعلیحضرت همایون شاهنشاهی واقع گردیده و مقرر فرمودند :

« در صورتیکه شخصاً خود را معرفی نمایند تخفیف در مجازاتشان داده خواهد شد »

براثر این عنایت ملوکانه سه نفر از افسرانی که تاآن تاریخ از بیم مجازات شدید پنهان شده بودند در تبریز خود را معرفی نموده‌اند اکنون بدینوسیله تذکر داده میشود چنانچه افسران دیگری هم از این قبیل هستند از موقع استفاده کرده خود را معرفی نمایند تا از تخفیف مجازات بهره‌مند شوند .

بتاریخ پنجشنبه سیزدهم اسفندماه ۱۳۲۶

عزیمت والاحضرت شاهپور غلامرضا باهواز

روزشنبه پانزدهم اسفندماه ۱۳۲۶ برحسب امریهٔ اعلیحضرت همایون شاهنشاهی والاحضرت شاهپور غلامرضا بازرس ویژهٔ دفتر نظامی شاهنشاهی بـرای سرکشی و بازرسی پادگانهای خوزستان باقطار مخصوص بسمت اهواز عزیمت فرمودند.

مراسم جشن جاوید لشگر خوزستان درحضور والاحضرت شاهپور روز بیستم برقرار گردید و خانوادهٔ افسران و درجه‌داران شهید لشگر بدریافت نشان و مدال جاوید از دست والاحضرت شاهپور مفتخر شدند.

بازماندگان افسران شهید

ساعت سه بعد ازظهر روز پنجشنبه بیستم اسفندماه ۱۳۲۶ اعلیحضرت همایون شاهنشاهی درباشگاه افسران که آقایان نخست‌وزیران ووزیران وعدهٔ زیادی ازرجال وروزنامه‌نگاران وافسران ارتش حضور داشتند.

تشریف فرما گردیدند.

شاهنشاه معظم در میان خانوادهٔ افسران شهید

درآن روز فرماندهٔ لشگر ۲ مـرکـز خطابه‌ای ایراد واستدعا نمودند برای گشایش مجسمهٔ اعلیحضرت فقیـد بدست مبارك نـوار روپوش مجسمه بریده شود.

پس از انجام اینعمل وخاتمهٔ بیانات وزیر جنگ مراسم اعطای نشان ببازماندگان افسران شهید به‌ترتیبی که ازطرف رئیس ستاد ارتش بعرض ملوکانه میرسید برقرار گردید.

پس از خاتمهٔ این مراسم شاهنشاه برای آنکه خانوادهٔ شهـدا را مـورد تفقد قـرار

دهند درسالن مخصوصی باتفاق همهٔ آنان صرف چای فرمودند ودرساعت ۱۸/۵ مراسم پایان یافت .

حسب‌الامر جهانمطاع ملوکانه مقرر گردید این مجلس که روح فداکاری ـ آزادیخواهی وروح‌عزت وشرافت‌را در ارتش ایران جاویدنگاه میدارد سالی یکبار تشکیل وبدینوسیله از شهدای آرتش قدردانی وتشویق شود .

۱۵۰۰ دست لباس کامل عیدی

والاحضرتین شاهدخت شمس واشرف پهلوی که همواره در فکر فراهم نمودن

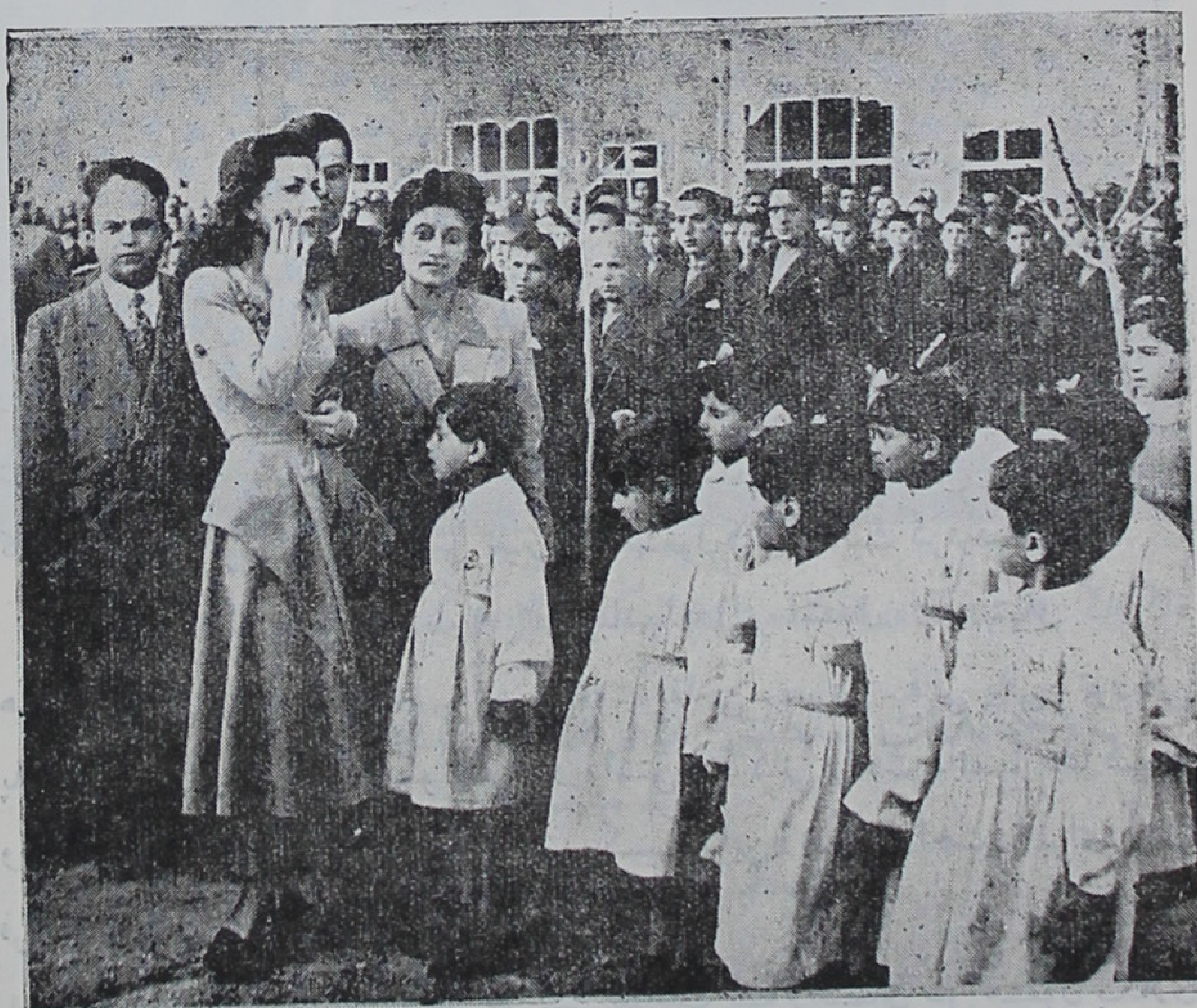

والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی باشخاص بی‌بضاعت لباس اعطا میفرمایند

وسایل آسایش بینوایان ومستمندان میباشند ازقبل ازپایان اسفندماه اقداماتی برای تهیهٔ لباس وعیدی دختران وپسران بینوای دبستانهای طهران نمودند.

درنتیجه مقدار ۱۵۰۰ دست لباس کامل وکفش در روز ۲۴ اسفند ۱۳۲۶ بین شاگردان بی بضاعت دبستان های طهران بدست والاحضرتین شاهدخت پخش گردید.

والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی که ازقیافه های معصوم دختران و پسران سخت متأثر میگردیدند علاوه برلباس مقداری شیرینی نیز بآنان مرحمت میفرمودند.

بازدید والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی ازولگردانی که تحویل کانون کار شده‌اند

این محبتهای ساده ومهربانیهای مادرانهٔ والاحضرتین تا اعماق قلب دانش آموزان

تأثیر نموده واطفال معصوم بقا وعظمت خاندان جلیل سلطنتی را از خداوند متعال خواستاروباشعف بی‌پایانی بذات مقدس اعلیحضرت همایونی و خواهران والاتبارش که شبانه روز در راه اجرای منویات شاهانه میکوشند دعا می کردند .

والاحضرت شمس پهلوی نیز ازطرف جمعیت شیر وخورشید سرخ هزاردست لباس به‌شهرستانهاارسال‌فرمودند که بتناسب بین دانش آموزان شهر های مختلف تقسیم گردد .

بعلاوه والاحضرت مبلغ بیست هزار ریال برای ابتیاع لباس جهت دانشجویان بی‌بضاعت دانشگاه مرحمت فرموده ومقرر فرمودند مقدار زیادی البسهٔ کهنه را پس ازمرمت وترمیم بین مستمندان تقسیم نمایند .

۱۲۰۰ نفر ولگرد مشغول کار شدند

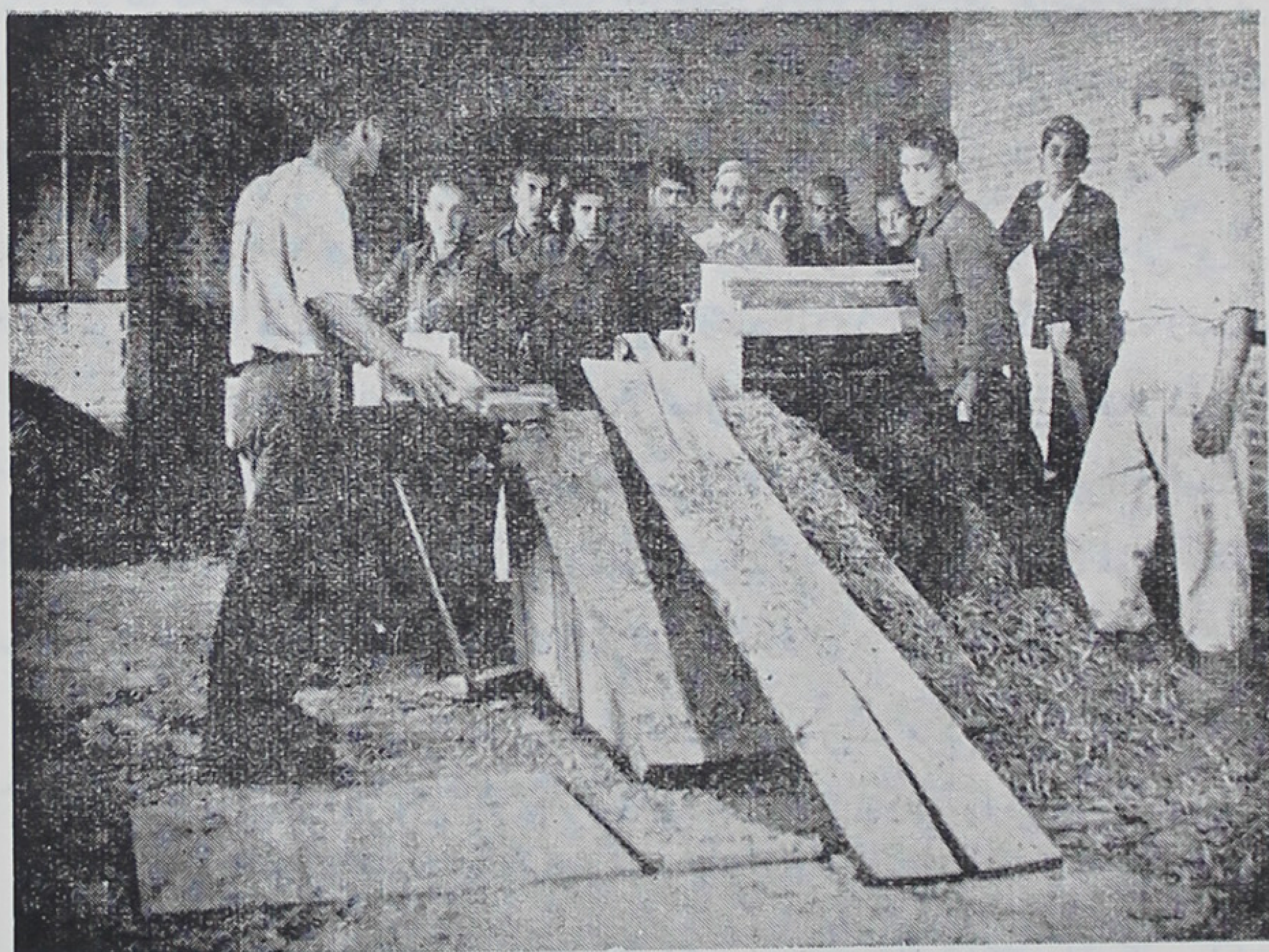
ولگردانی که ازتاریخ پنجم بهمن‌ماه ۱۳۲٦ در کانون مبارزه با تکدی و ولگردی جمع شده بودند دراثر رسیدگیهای پی‌درپی‌ودستورهای مؤثر والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی باوضع جالب توجهی ازروی برنامهٔ صحیح و منظم در آن کانون که بنام کانون کار و آموزش تغییریافته مشغول کار وفعالیت گردیدند .

این عده که تعدادشان ۱۲۰۰ نفرمیباشد در اثر اشتغال در قسمتهای کارگاه هنرهای دستی ازقبیل (نجاری ـ آهنگری ـ کفاشی ـ صباغی ـ قالی بافی ـ توربافی پارچه بافی ـ حصیر بافی ـ زیلو بافی) و داشتن زندگانی راحت دائماً دعاگوی والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی یعنی کسیکه این زندگی راحت را برای آنان فراهم نموده میباشند .

دراین کانون گرم و روشن هر کس بتناسب بنیه واقتضای سن مشغول بکاری بوده و کودکان نیزنیمی ازاوقات خودرا با بهترین روش بدرس‌خواندن میگذرانند.

روز سه شنبه بیست وپنجم اسفندماه ۱۳۲٦ والاحضرت اشرف پهلوی که‌برای رسیدگی بکانون مزبورتشریف فرماگردیده کلیهٔ قسمتها اعم ازبهداری ـ سفره‌خانه آشپزخانه ـ انبار ـ رخت شویخانه (قسمت زنانه ـ مردانه) کارخانه ها ـ کلاسهای

درس را باتفاق آقایان وزیران ورجال که همه باخانمهایشان حضور داشتند بازدید و باتوضیحاتی که بعرض والاحضرت میرسید دستورهای جامعی صادر فرمودند .

تعلیم نجاری بیکعده ازاطفالیکه در کانون کارو آموزش میباشند

(خاندان سلطنتی درهنگام تحویل سال)

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی

بامداد روز شنبه بیست ونهم اسفندماه ۱۳۲۶ اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بقم عزیمت فرمودندکه درتحویل سال درحرم مطهر باشند .

پیام مهرآمیز شاهنشاه

ساعت۹ بعدازظهرروز ۲۹ اسفند ۱۳۲۶ شاهنشاه طبق معمول همه‌ساله پیامی بوسیلهٔ رادیو تهران ازکاخ مرمر باین شرح خطاب بملت ایران فرستادند .

« هم‌میهنان عزیز. جشن نوروز که بزرگترین سنت ملی مابشمار میآید در موقعی فرا میرسد که اجزاء طبیعت ازسستی وخواب بیدار وبتجدید قوا میپرازند.

نیاکان مجرب ما باالتفات بهمین امرمقدم نوروز را گرامی داشته متجاوز بر دوهزاروپانصد سال دراحیای رسوم آن میکوشیده‌اند و آنرا یادگار مجد و عظمت دیرین میدانسته‌اند.

درچنین هنگامی اگر بگذشتهٔ پرافتخار خود متوجه‌شویم ازوضع کنونی‌خویش ناراضی وملول میشویم. متأسفانه اگرمردم ازعید نوروز بظواهراکتفاکرده ومعنای ژرف آنرادرنظر نمی آورند. **اکنون شش سال است که بمناسبت این عید شریف باملت عزیز خودسخنی میگویم** وحقایقی راکه موافق شئون قوم ایرانی است و مطابق اصول تمدن جدید است گوشزد میکنم لیکن عدم توجهٔ طبقات مؤثر کشور باین حقایق موجبات ملالت خاطرمارا فراهم میسازد.

کشوری شایستهٔ این‌جشن وسرور است که‌اکثریت مردم‌آن بتوانند درنتیجهٔ کوشش‌وکارهای مولدثروت لامحاله حداقل وسائل زندگانی را فراهم آورندوخود ودیگران را خوشوقت سازند.

واقعاً چگونه میتوان تحمل کرد که اکثریت زیادی از ساکنین این کشورلباس وغذای کافی نداشته باشند وعمری را بارنج وسختی بگذرانند اگر در مملکت قوانینی‌برای رنجبران‌وناتوانان وجود دارد باید کاملابمورد اجرادرآید واگرنیست یاناقص‌است بایدمقرراتی راجع باصلاح امور اقتصادی وایجادکار وامنیت‌وضع‌بمورد اجرا گذاشته شود.

رعایت احوال ضعفاومستمندان وتهیهٔ قانونی برای‌آنها وایجاد حس یگانگی درمیان مردم که درپیشرفت این‌مقررات فداکاری نمایند ازواجبات است.

مجموع این‌امور اصل مقدس عدالت اجتماعی راکه تنهاضامن امنیت وسلامت کشور است استحکام میبخشد. ومکرر باین‌مسائل اشاره کرده‌ایم وهر چند تأثیری که منظور بود نبخشیده است - امسال نیز پس‌از تبریك وتهنیت سال‌نو بهم میهنان خود خاطرنشان میکنم که دراینمورد کوشش واز خود گذشتگی نشان دهند و یقین

بدانندکه بموقعی ازسیر تاریخ رسیده‌ایم که باید هر کس بقدرقوهٔ خویش جداًرعایت این اصول نصب‌العین خویش قراردهد .

باعتقاد ما نوامیس اجتماعی نیرومند وتغییرناپذیر است وغفلت از آن بی کیفر نمیماند . بالطبع اشخاصی که منافع خصوصی را بر منافع اجتماعی ترجیح میدهند و همچنین عناصری که بسود بیگانگان عمل میکنند باید آگاه باشند که ازعواقب سوء ومکافات درامان نخواهند ماند .

ماشخصاً درهمه حال مراقب اوضاع کشورهستیم وبیاری خداوند ازارائه طریق وبذل مساعی فروگذار نمیکنیم لیکن وقتی این نصایح بنتایج مطلوب خواهد رسید که کلیهٔ عوامل مؤثرمملکت چشم بگشایند ومتوجهٔ این حقایق شوندکه هیچیک ازمساعی انفرادی که متکی بمنافع خصوصی باشد دراین زمان برای صیانت اقوام کافی نیست باید **اساس را بردورکن امن وعدل قرارداد وسعادت و آسایش را درسایهٔ آن جستجو کرد .**

انتظار داریم که دراین راه جمیع افراد خاصه آنها که متکفل تمشیت امور مادی جامعه هستند باعلاقهٔ کامل ازنیات ما پیروی کرده وبدانندکه :

مملکت ازعدل شودپایدار .»

مسافرت شاهنشاه بخراسان و کرمان

عصر روز اول فروردین ماه ۱۳۲۷ شاهنشاه باهواپیمای سلطنتی بقصد عزیمت بمشهد واز آنجا بکرمان وزاهدان عازم شدند تا ازنزدیك باوضاع واحوال مردم این دو استان رسیدگی فرمایند .

بین راه مشهد بعلت عدم مساعدت هوا از ادامهٔ پرواز بطرف مشهد صرف‌نظر فرموده وبا اطلاعاتیکه ازجریان مسیر کرمان از فرودگاه کرمان با بی سیم میرسید بدان صوب رهسپار گردیدند .

اعلیحضرت همایونی که درمیان ابراز احساسات بی نظیر اهالی بشهر تشریف فرما گردیدند ، در دو روز اقامت در کرمان پرورشگاه ایتام و بیمارستانی که ازمحل عطیهٔ ملوکانه ساخته شده بود وورزشگاه تربیت بدنی وپرورشگاه ایتام دیلمقانی وهمچنین محل نصب تلمبه‌هائی که برای آب کشی در قسمت شمالی شهر دائر گردیده بود و پادگان وکلیهٔ واحدهای نظامی را بازدید فرمودند .

ساعت یازده صبح روزسوم فروردین شاهنشاه با هواپیمای مخصوص بفرودگاه زاهدان . که طاق نصرتهای مجللی ازطرف بازرگانان ایران ـ پاکستان ـ هندوستان برپاگردیده بود ورود فرمودند .

شاهنشاه روزبعد بسر بازخانه تشریف فرما گردیده وپس از آنکه ازطرف افراد تیپ رژهٔ باشکوهی انجام گرفت بیمارستان تیپ وبیمارستان علم وساختمان مسجد وساختمانهای فرهنگ را بترتیب بازدید فرمودند .

سپس شاهنشاه بطرف بیرجند عزیمت وساعت چهاروچهل دقیقه بعدازظهر روز چهارم فروردین هواپیمای حامل شاهنشاه دربیرجند برزمین نشست .

شاهنشاه بیمارستان نوبنیاد علم را افتتاح فرموده دبستان و دبیرستان ومسجد قدیمی شهررا بازدید وصبح روزششم فروردین بطرف مشهد رهسپار گشتند .

درمشهد شاهنشاه پس اززیارت مرقد مطهر وبازدید موزهٔ آستانه و کتابخانه ومسجدگوهرشاد برای استراحت بعمارت استانداری تشریف فرماگردیدند .

ساعت سه ونیم بعدازظهر شاهنشاه سربازان پادگان مشهدرا سان دیدندسپس ازبیمارستان شاهرضا بازدید فرمودند .

روزهفتم فروردین ماه ۱۳۲۷ کارخانهٔ ریسندگی مشهد وکارخانهٔ قندآبکوه وآرامگاه حکیم فردوسی مورد بازدید شاهنشاه قرار گرفته روز بعد پس از زیارت مسجد و حرم مطهر بتهران عزیمت فرمودند .

دراین مسافرت هشت روزه شاهنشاه از نزدیك بجزئیات امور کشوری ولشگری رسیدگی فرموده وبا استفسار ازاوضاع واحوال اهالی هریك ازشهرستانها دستورها و اوامر مؤکدی بمنظور بهبود وضع عمومی ورفع نواقص امورصادر فرمودند .

و نیز در تمام فرودگاهها از طرف کلیهٔ طبقـات مختلفهٔ هریك از شهرستانها استقبال شایانی ازموکب ملوکانه بعمل آمده واز اینکه اهالی دراین ایام‌عید بزیارت پدر تاجدار خود نائل شده بودند بی‌اندازه مسرور گشته و همه بیـکدیگر از این افتخار تبریك گفته وباابراز احساسات بیحدی خورسندی خودرا ظاهر میساختند .

درمسیر ملوکانه اجتماع مردم از زن‌ومرد وبچه بقدری زیادبود که اغلب راه عبور مسدودشده وشاهنشاه ازاتومبیل پیاده میشدند ودرحالیکه مردم اطراف ایشان را احاطه نـموده بودند شاهنشاه بـا ابراز تفقد وعنایت پدرانه پیاده بمقصد رهسپار میشدند .

دسته‌های گل درمسیرشاهانه ریخته میشد وقربانیهای زیادی ذبح میگردید .

در مشهد درمدخل حرم وقتی که آقایان علماء و روحانیون درجهٔ اول مقدم شاهنشاه را استقبال نمودند پس‌ازعرض خیرمقدم بعرض ملوکانه رسانیدند .

« پیش از این شاهان بااقتدار هر یك هدیه‌ای بآستان حضرت رضا (ع) میدادند ودردوران سلطنت شاه فقید ازایشان پرسیدند چه هدیه‌ای بآستانه تقدیم خواهند فرمود. اعلیحضرت فقید پاسخ دادند .

(من همت خود را هدیهٔ آستانهٔ رضوی میکنم) و حقاً کـه همت شاهنشاه فقید هدیـهٔ نیکوئی بود زیرا قبل از دوران‌ایشان درآمداملاك آستانه فقطسالی دویست هزارتومان بود در زمان ایشان بسالی چهارمیلیون تومان بالغ شد »

بعد اضافه کردند .

« بزرگان دین بما امر کرده‌اند که همیشه شاهنشاه را از جان ودل دعاکنیم »

والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی

والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی ساعت ۱۲ و ۲۵ دقیقه روزدوم فروردینماه ۱۳۲۷

با هواپیمای مخصوص در فرودگاه شیراز نزول اجلال فرمودند پس از معرفی کلیهٔ رؤسای ادارات دولتی و بنگاههای ملی وافسران ارشد و محترمین شهر که باستقبال آمده بودند برای استراحت بمحلی که قبلا تهیه و آماده شده بود تشریف فرما گردیدند.

ازفردای سوم فروردین ماه ببازدید بیمارستان سعدی ـ نوانخانه ـ آرامگاه سعدی وحافظ و آثار باستانی تخت جمشید پرداختند.

درهر قسمت دستورهای جامعی صادر وبخصوص درمورد آرامگاه سعدی که مناسب بامقام این شاعر ملی و فیلسوف شهیر نبود دستور فرمودند وسائل ساختمان آرامگاه فراهم گردد ودرنتیجه **اولین کلنگ ساختمان بنام نامی اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بدست والاحضرت شاهدخت زده شد.**

والاحضرت زایشگاه حمایت مادران را نیز در شیراز افتتاح فرموده و روز دوشنبه نهم فروردین ماه ۱۳۲۷ در میان احساسات بی‌شائبه وبیحد اهالی باصفهان عزیمت فرمودند.

دراصفهان نیز والاحضرت آنی از فکر مستمندان غافل نبوده ودر آنجا نیز بتشکیل شعبهٔ سازمان شاهنشاهی اقدام وپس از یکرشته مطالعات دروضع زندگی بینوایان و مستمندان وصدور دستورهای مؤثر در روز پنجشنبه دوازدهم فروردین بتهران بازگشت فرمودند.

والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی

ساعت یازده صبح روز دوم فروردین ماه ۱۳۲۷ والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی‌نیز بمتابعت ازبرادر تاجدارخود که بکرمان وزاهدان ومشهد وخواهر گرامش که بشیراز عزیمت فرموده بودند باقطار مخصوص بسمت اهواز حرکت فرمودند.

روز سوم فروردین در اهواز بیمارستان جندیشاپور مورد بازدید والاحضرت قرار گرفته سپس درساعت شش بعد از ظهر جمعیت شیر وخورشید سرخ اهواز از طرف والاحضرت تشکیل و گشایش یافت.

فردای آنروز شاهدخت بخرمشهر عزیمت فرموده بیمارستان آنجا را بازدید وبیماران را مورد تفقد قرار دادند .

والاحضرت شاهدخت در آبادان نیز سازمان کارگری و منازل کارگران نفت ملی‌را بازدید فرموده‌ودر آنجاهم جمعیت شیروخورشید سرخ تشکیل وشروع بکار نمودند .

والاحضرت شاهدخت پس از صدور دستورهائی مبنی بر کمك ودستگیری از بیچارگان وبینوایان بعد ازظهر روز شنبه هفتم فروردین ماه باقطار مخصوص بتهران مراجعت فرمودند .

والاحضرت شاهپور غلامرضا پهلوی

والاحضرت شاهپور غلامرضا بازرس عالی نظامی در این ایام مانند سایر افراد خانوادهٔ سلطنتی برای سرکشی ورسیدگی باوضاع کشور از طریق اهواز ساعت ده صبح روز سوم فروردین ماه ۱۳۲۷ ببندر بوشهر تشریف‌فرما گردیدند .

طاقهای نصرت متعددی از طرف اهالی بسته شده بود ، والاحضرت در میان احساسات بی‌شائبهٔ‌اهالی پادگان‌نظامی‌را بازرسی‌وصبح‌روز چهارم کارخانهٔ ریسندگی وبافندگی اعتمادیه وعصر همانروز بیمارستان دولتی را بازدید فرمودند .

والاحضرت شاهپور از آنجا بسمت شیراز حرکت فرموده ساعت نه صبح ببرازجان وارد شدند وپس از بازرسی پادگان بسمت کازرون و نقاط دیگر عزیمت فرمودند .

درتمام نقاط بین‌راهی استقبال شایانی‌از طرف‌اهالی ورؤسای ادارات ومعتمدین محلی وسران عشایر بعمل آمد ووالاحضرت شاهپور درمیان ابراز احساسات عمومی بمسافرت خود ادامه میدادند .

والاحضرتین شاهپور علیرضا وعبدالرضا

والاحضرتین شاهپور علیرضاو عبدالرضانیزاز روزدوم فروردین‌ماه ۱۳۲۷ شهر

تهران را برای مسافرت چند روزه بگیلان ومازندران ترک فرمودند.

والاحضرتین پس از اقامت چند روز در نواحی شمال ورسیدگی باوضاع آن سامان شب سه‌شنبه دهم فروردین ماه بطهران مراجعت فرمودند.

توشیح ودستور انتشار اعلامیه

اعلیحضرت همایونی درساعت شش‌ونیم بعدازظهر روزهفتم فروردین‌ماه ۱۳۲۷ این‌اعلامیه راموقع بازگشت ازمشهدتوشیح‌فرموده‌دستورانتشار آنراصادرفرمودند.

«احساسات عمیق وصمیمانهٔ قاطبهٔ اهالی مشهد که در مدت توقف‌ما ابرازشد موجب مسرت گشته واینك رضایت خاطر کامل خود را اظهار میداریم.

تأمین ترقی ورفاه و آسایش حال عموم ملت ایران ومراقبت در اجرای آن از وظایف اولیهٔ مقام سلطنت بوده وهمت ما در راه حصول باین منظور مهم و اساسی صرف شده وخواهد شد.

آرزوی بزرگ مااینست که اکثرملت ماهم‌از نعمت‌یك سطح زندگانی خیلی بهتری برخوردار شده و از خوراك و پوشاك کافی‌ومسکن مناسب بهره‌مند گردند

ودر تمام شئون اجتماعی واقتصادی و اخلاقی و فرهنگی وبهداشتی جامعهٔ ما تحول لازم‌صورت پذیرد هرچه بیشتر براثراین‌مسافرت‌ها درحقیقت‌وضع زندگانی اجتماعی طبقات‌پی میبریم‌واز خداوند خواهانیم که‌این مسافرت وتشرف ما بآستان قدس رضوی موجب تأییدات معنوی‌در اجرای نیات‌مابرای این‌ملت عزیزشود چون از هرحیث متوجه وضع اجتماع استان خراسان بوده‌وهستیم مخصوصاً بنیابت‌التولیه اوامرلازم صادر شده‌است که امور قدس رضوی‌را همانطور که بزرگترین منبع‌فیض وبرکت معنوی است طوری تنظیم نموده واصلاحات اساسی را در حسن انتظام امور آن بعمل آورد که در تمام شئون اجتماعی خراسان از لحاظ اخلاق - بهداشت - فرهنگ واقتصاد مؤثر واقع شده وسرمشق قرار گیرد.

و همچنین در امور املاك‌استان قدس رضوی موجبات تبدیل طرز زراعت را

بمنظور بالا بردن سطح تولید وبهبود وضع زارعین را ازلحاظ بهداشت و مسکن و فرهنگ فراهم نموده ودرتأسیس شرکتی برای لوله‌کشی آب مشروب با مشارکت آستان قدس اقدام سریع لازم بنماید : **محمدرضا پهلوی**

فرمان ملوکانه

در ساعت شش وچهل وپنج دقیقه بعد ازظهر روز هفتم فروردین ۱۳۲۷ فرمانی بامضای شاهانه رسید که برحسب این فرمان ملوکانه ۱۲۵ پارچه املاك مزروعی وقناتها ودکانها که درزمان سلطنت اعلیحضرت شاهنشاه‌فقید بنام‌شاهنشاه‌در مشهد واطراف خراسان ابتیاع شده بود رسماً بتصرف آستان قدس داده شدقیمت‌این املاك حداقل دویست وپنجاه میلیون (۲۵۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال تخمین زده میشود.

تشریف فرمائی شاهنشاه به تبریز

پس‌ازده‌ماه باردیگر اهالی تبریز بزیارت شاهنشاه محبوب، ونجات‌دهندهٔ‌خود مفتخر گردیدند هواپیمای مخصوص شاهنشاه درروز دوشنبه نهم فروردین‌ماه ۱۳۲۷ پنج‌دقیقه بعد ازساعت چهار پس ازچند دورگردش برفراز فرودگاه در میان جمعیت انبوهی که برای استقبال مقدم فرخندهٔ شاهنشاه محبوب خود آماده بوده وچشمها بآسمان دوخته بودند بزمین نشست.

غریو وهلهلهٔ بی‌نظیر مردم درسراسر شهرمنعکس شده بود.

بلافاصله‌پس‌ازتشریف‌فرمائی اعلیحضرت‌همایونی وعرض خیرمقدم گارداحترام مراسم احترامات نظامی را انجام داد.

شاهنشاه ازمقابل صفوف رؤسای ادارات ونمایندگان طبقات مختلفه‌واستادان دانشگاه تبریز و افسران ارشد ومعتمدین محلی عبور فرموده وبا ابراز تفقد نسبت بآنان سوار اتومبیل شدند.

اتومبیل شاهنشاه بعلت ازدحام اهالی بسختی راه خودرا بازمیکرد .

غریو شادی وهلهله وفریاد (زنده باد شاهنشاه - پاینده باد خاندان جلیل پهلوی) بطوری شدید بود که درتمام شهر منعکس میشد .

شهر تبریز مبدل بیك پارچه هیجان وامواج خروشانی ازاحساسات شاهپرستانه شده بود .

تعداد زیادی گاو و گوسفند قربانی شد .

بالاخره موکب ملوکانه پس از توقف درچندنقطه بنظامیه تشریف‌فرما گردید.

قبل از ظهر فردا شاهنشاه محبوب سربازخانه را بازدید فرموده بعد از ظهر مراسم مسابقه نهائی ورزۀ دانش آموزان انجام گردید .

پس از معرفی نمایندگان کلیهٔ طبقات در عمارت شهرداری بحضور ملوکانه ، شاهنشاه برای افتتاح پل تازه‌ای که‌روی رود **شاهی چای** زده شده‌بود تشریف فرما گردیدند . از آنجا بدانشسرای پسران که اردوگاه‌قهرمانان‌ورزش کشور بودتشریف برده وسپس دانشگاه تبریز مورد بازدید قرار گرفت .

اعلیحضرت‌همایون شاهنشاهی دستخط‌ذیل‌راخطاب بدانشگاه مرقوم‌فرمودند:

« دانشگاه تبریز راباکمال خوشوقتی بازدید کردم امید است بزودی ساختمان جدیدآن شروع شده ومناسب آذربایجان عزیز ومردم غیورآن باشد .

شاهنشاه بنای یادگار سربازان شهید را بازدید فرمودند وبا این عمل روح شهدای میهن را شاد فرمودند .

سه‌ساعت بعد از ظهر روز سه‌شنبه دهم فروردین ماه ۱۳۲۷ نیز مسابقه های قهرمانی کشور درحضور اعلیحضرت همایونی بـا وضع بسیار جالب و برنامهٔ منظمی آغاز گردید .

شاهنشاه ساعت ۹ صبح فردا بطهران بازگشت فرمودند .

والاحضرت شهناز پهلوی باتفاق هیأت دولت وعده‌ای از نمایندگان مجلس شورایملی برای استقبال‌موکب‌پدرعظیم‌الشأن‌خودبفرودگاه مهرآباد عزیمت‌نمودند.

شاهنشاه پس از تشریف فرمائی نسبت بمستقبلین ابراز تفقد فرموده و بطرف کاخ حرکت فرمودند .

مهد کودکان

ساعت دو و نیم بعدازظهر روز دوشنبه شانزدهم فروردین ماه ۱۳۲۷ والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی ریاست عالیهٔ جمعیت شیروخورشید سرخ ابتدا مهد کودکان وسپس در محل جدید جمعیت مرکزی کارگاههای پارچه بافی وجوراب بافی را که اخیراً تأسیس شده بود بازدید فرمودند .

یکی از کارگاههای شیروخورشید سرخ

والاحضرت ضمن ابراز تفقد نسبت به کودکان از انتظام امور بنگاه اظهار رضایت فرمودند ونیز پس از استماع گزارش مدیر عامل جمعیت پارچه ها و جورابهائی که بدست کارگران (زنان و دوشیزگان) تهیه شده بود ملاحظه فرموده و کارگران را مورد تفقد قرار دادند .

والاحضرت شاهدخت درحدود ساعت سه بعدازظهر بکاخ اختصاصی مراجعت فرمودند .

کنسرت پیانیست مشهور بلژیکی

بنفع جمعیت شیر و خورشید سرخ از طرف آقای تریستان ریسلمن پیانیست مشهور بلژیکی کنسرت باشکوهی درسالن فرهنگ دبیرستان نوربخش داده شد بعلت تشریف فرمائی والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی دراین کنسرت علاوه برجمعی از رجال و رؤسای دربار شاهنشاهی عدهٔ زیادی حضور بهمرسانیده و در آمد قابل توجهی عاید جمعیت شیروخورشید سرخ گردید .

درپایان کنسرت آقای ریسلن مورد تفقد والاحضرت قرار گرفته ودسته گلی نیز ازطرف جمعیت به مشارالیه اهداء گردید.

کمیتهٔ ساختمان آرامگاه سعدی

والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی درمسافرت اخیریکه بشیراز فرموده و از آرامگاه سعدی بازدید فرموده بودند برای ساختن آرامگاه مناسب با شئون فیلسوف بزرگ ایران دستور مؤکدی صادر و بعلاوه اولین کلنگ بنارا بنام نامی اعلیحضرت همایونی بدست مبارک کشان برزمین کوبیدند.

درمرکز نیز این فکررا دنبال فرموده و کمیته‌ای از یکعده از رجال کشور تشکیل دادند.

کمیته مزبور روزیکشنبه بیست ونهم فروردین ماه ۱۳۲۷ اولین جلسهٔ خودرا باحضور والاحضرت شاهدخت درکاخ والاحضرت تشکیل وبنا بتقاضای اعضای کمیته شاهدخت ریاست افتخاری این جمعیت را قبول فرمودند.

والاحضرت توصیه فرمودندکه کمیته هرچه زودتردست بکارزده وبرای تهیهٔ پروژهٔ ساختمان ومطالعه دراطراف تأمین بودجه‌ای برای این کار اقدام نماید.

گشایش دبستان نوبنیاد درگرگان

والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی ساعت ده و ربع صبح روز دوشنبه سی‌ام فروردین ماه ۱۳۲۷ برای گشایش دبستان نوبنیاد شیر و خورشید سرخ در گرگان با قطار مخصوص ابتدا به بندرشاه عزیمت فرموده و پس از رسیدگی به مؤسسات شیروخورشید سرخ آنجا بشهرستان گرگان عزیمت فرمودند.

مراسم جشن سالیانهٔ لشگر یکم

عصر روزشنبه چهارم اردیبهشت ماه ۱۳۲۷ لشگر یکم پادگان مرکز جشن

سالیانهٔ خود را در پیشگاه اعلیحضرت همایونی با حضور والاحضرتین شاهپور علیرضا و غلامرضا و هیأت دولت و عده‌ای از نمایندگان مجلس شورایملی برگزار نمود.

ابتدا شاهنشاه از واحدهای لشگر سان دیده وسپس بعده‌ای از افسران لشگر نشان لیاقت و افتخار اعطا فرمودند.

شاهنشاه بعداز استماع گزارش فرماندهٔ لشگر و تماشای نمایشات واحد های لشگر ورزهٔ افراد برای دیدن فیلم چهارم آبان و مراسم عروسی والاحضرت شاهپور غلامرضا بسالن سینمای باشگاه تشریف فرما گردیدند.

در ساعت هفت‌ونیم بکاخ سلطنتی مراجعت فرمودند.

مسافرت شاهنشاه جوانبخت بشمال

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی ساعت هشت و نیم بعدازظهر روز شنبه چهارم اردیبهشت‌ماه ۱۳۲۷ با قطار سلطنتی بشاهرود عزیمت فرمودند.

قطار در ساعت هشت‌وده‌دقیقهٔ صبح یکشنبه درایستگاه شاهرود متوقف گردید.

در ایستگاه بحدی احساسات مستقبلین ازدیدار شاهنشاه زیاد بود که تاچنددقیقه مانع از عرض گزارش استاندار گردید.

پس ازعرض گزارش وخیرمقدم ومعرفی رؤسای ادارات و معتمدین محلی بحضور ملوکانه، شاهنشاه بطرف شهر عزیمت فرمودند.

در مسیر موکب ملوکانه طاق نصرتهای مجلل و با شکوهی برپا شده وشتر و گاو و گوسفند زیادی ازطرف اهالی قربانی میگردید.

قبلا درعمارت فرمانداری آقایان علماء وروحانیونی که باستقبال شاهنشاه آمده بودند مستدعیات اهالی را بعرض رسانیده‌اعلیحضرت‌همایونی پس ازصدوردستورهای مؤکد بیمارستان شاهرود را بازدید فرموده ودر بارهٔ رفع نواقص وتهیهٔ یك منبع تصفیه برای آب مشروب بیمارستان از مرکز اوامری صادر فرمودند.

تشریف فرمائی به گرگان

ساعت نه و ده دقیقه روز یکشنبه پنجم اردیبهشت ماه ۱۳۲۷ شاهنشاه بطرف گرگان رهسپار ودرساعت ۱۲ بعلی آباد تشریف فرماشدند.

ازطرف اهالی چندین گاو و گوسفند قربانی شد. رؤسای ایل کتول وسایر ایلات ومحترمین که باستقبال آمده بودند مورد تفقد شاهانه قرارگرفته وشاهنشاه در میان فریادهای (زنده باد) اهالی عزیمت فرموده نیم ساعت بعد ازظهر در برابر احساسات بی نظیر مردم وارد گرگان شدند.

ازسه راه شاه‌پسندتافندرسك در طول راه علی آباد ـ تقی آباد طاقهای نصرت متعدد از طرف اهالی برپا گردیده بود. ایلات تراکمه وچابك‌سواران با لباس مخصوص در مسیر موکب ملوکانه بوده با فریادهای شادی شاهنشاه را استقبال مینمودند.

پس از عرض گزارش ازطرف شهردار و معرفی رؤسای ایلات موکب همایونی برای استراحت بمقر مخصوص تشریف فرماشده ساعت سه بعد از ظهر مراسم رژهٔ افراد نظامی و دانش آموزان در پیشگاه ملوکانه اجرا گردید.

شاهنشاه روزدوشنبه ازدبیرستان ایرانشهرودانشسرای گرگان بازدیدفرمودند.

شاهنشاه دربندر شاه وبهشهر

شاهنشاه صبح روز دوشنبه ششم اردیبهشت ماه ۱۳۲۷ از گرگان به بندرشاه عزیمت فرمودند.

در بین راه بخصوص در کردکوی که طاق نصرت بسیار زیبائی از طرف اهالی برپا شده بود استقبال بی‌نظیری از شاهنشاه بعمل آمد.

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی پس‌ازورود، اسکله‌ها و ساختمانهای بندری و کارخانه‌های تعمیراتی راه آهن‌را بازدید فرموده و پس از یکساعت به بندر گز عزیمت فرمودند.

درطول راه اهالی هردهستانی طاق نصرتهائی بسته برای دیدار شاهنشاه ازدحام مینمودند.

ساعت نیم بعد ازظهر بود که موکب ملوکانه به بهشهر نزول اجلال فرمودند پس از ابراز تفقد نسبت باستقبال کنندگان برای استراحت تشریف فرما گردیدند.

سپس کارخانهٔ چیت سازی وقصر صفی آباد را بازدید وهمان روز بطرف ساری حرکت فرمودند.

موکب ملوکانه در ساری

ساعت هفت و نیم بعد ازظهر روز دوشنبه ششم اردیبهشت ماه ۱۳۲۷ موکب شاهنشاه بساری ورود فرمودند.

اهالی استقبال شایانی ازشاهنشاه خود نموده وطاق نصرتهای زیادی برپا نموده بودند. ابراز احساسات بی‌نظیر اهالی بوصف نمیآمد.

درساری شاهنشاه بیانات سودمندی درباره ترغیب مردم بکارو کوشش واستفاده از استعداد طبیعی اراضی شمال خطاب بنمایندگان طبقات ایراد فرموده و نسبت به مستقبلین و رؤسای قبائل، و کسانی که بحضور ملوکانه معرفی شدند ابراز تفقد فرمودند.

اعلیحضرت همایونی سربازخانه - بیمارستان شیروخورشید سرخ - دبیرستان پهلوی را بازدید فرموده در میدان ورزشی دبیرستان رژهٔ دانش آموزان و مسابقهٔ فوتبال وعملیات ورزشی واکروباتی درپیشگاه ملوکانه صورت گرفت.

بعلاوه مسجد جامع ساری ومدرسهٔ علوم دینی که جدیداً تأسیس یافته بودمورد بازدید شاهنشاه قرار گرفت.

شاهنشاه بنا باستدعای استاندار مبلغ یك میلیون ریال برای ایجاد مجاری و آوردن آب ازنهرتجن بشهرساری اعطا فرموده ساعت سه بعدازظهر روز سه شنبه از ساری بطرف شاهی عزیمت فرمودند.

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی درشاهی و بابل

مسافت بیست کیلومتری فاصلهٔ بین ساری و شاهی بسرعت طی شد و شاهنشاه درنزدیکی شاهی کارخانه‌های گونی بافی و کنسروسازی را بازدید فرموده پرسشهائی درمورد قانون کار فرمودند.

چون ازدحام مردم بسیارزیاد بود شاهنشاه دربرابر بروزاحساسات بیحد آنان خیابانهای شهر را درحال ایستاده در اتومبیل طی فرموده ونسبت بمردم ابراز تفقد میفرمودند.

کارِخانهٔ نساجی‌شاهی نیزمورد بازدید ملوکانه قرار گرفت.

ساعت شش‌ونیم بعدازظهر روز چهارشنبه هشتم اردیبهشت ماه ۱۳۲۷ موکب ملوکانه درمیان ابرازاحساسات بی‌نظیراهالی ببابل تشریف فرماگردید.

در شهر بابل مردم چراغانی مفصلی نموده طاق نصرتهائی زیبا و مجلل برپا کرده بودند.

شاهنشاه بدبیرستان شاهپور برای تماشای نمایشی که از طرف فرهنگ ترتیب داده شده بود تشریف فرما شدند.

در بابل دبیرستان شاهپور و شاهدخت ـ مسجد جامع ـ بیمارستان شهر ـ مدرسهٔ صدریه مورد بازدید ملوکانه قرارگرفت.

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی نسبت بآب مشروب و وضع برق شهر و تعمیر مسجد جامع دستورهائی‌صادر فرموده وهمچنین مقرر فرمودند:

۱ ـ بقیهٔ محصول سال ۱۳۲۶ ادارهٔ املاك واگذاری بمصرف خوراك اهالی برسد.

۲ ـ ماهیانه مقدارچهارصد تن گندم و دویست تن جو از گرگان بمازندران حمل شود.

۳ ـ برای پرداخت وام بکارمندان دولت ازطرف شرکت سهامی بیمهٔ ایران ترتیبی اتخاذ گردد.

۴ ـ برای بیکاران کار تهیه شود.

و بعلاوه برای بهبود وضع زندگی نیز اوامری صادر فرموده ساعت هشت و نیم صبح روز جمعه دهم از بابل بطرف بابلسر و نوشهر عزیمت فرمودند.

بازگشت موکب ملوکانه

موکب اعلیحضرت همایون شاهنشاهی در دهکدهٔ امیر کلا بین راه بابل و بابلسر متوقف گردیده و نسبت بجمعیت زیادی که در پای طاق نصرت جمع شده و مقدم شاهنشاه محبوب خودرا باگرمی و هیجان استقبال مینمودند ابراز تفقد فرمودند.

در بابلسر نیز از میان ابراز احساسات بی‌نظیر اهالی عبور فرموده بطرف نوشهر عزیمت فرمودند.

شاهنشاه پس از عبور از نقاط فریدونکنار ـ محمودآباد ـ ایزده ـ تمیشان سولده ـ علمده ـ در توسکاتك برای تماشای جنگ گاو توقف فرمودند.

در تمام این نقاط که طاق نصرت مجللی برپاشده بود از طرف اهالی خطابه‌هائی ایراد و صمیمانه بشاهنشاه محبوب خود خیرمقدم عرض مینمودند.

وافراد ایلات مختلفه باقره‌نی و وسائل موسیقی محلی بانواختن آهنگهای روستائی موکب ملوکانه را استقبال مینمودند.

در نوشهر شاهنشاه بآرامگاهی که بیادگار سه تن ژاندارم مقتول در نوشهر برپا شده بود تشریف‌فرما شدند.

موکب همایونی پس از بازدید قسمتهای مختلف نوشهر بطرف چالوس عزیمت فرمودند.

در چالوس اهالی و دانش آموزان بانثار دسته‌های گل مقدم شاهنشاه را استقبال نمودند.

از رشت نیز استاندار و فرماندار و فرماندهٔ تیپ گیلان باتفاق در حدود ۱۵۰ نفر از معاریف و معتمدین و متنفذین محلی برای عرض تبریك و خیر مقدم بچالوس

آمده بودند . که مورد تفقد ملوکانه واقع گردیدند .

شاهنشاه پس از بازدید کارخانهٔ حریر بافی چالوس بشهسوار و رامسر عزیمت فرمودند .

در بین‌راه از ساعتها پیش مردم درانتظار ورود موکب ملوکانه بوده‌وباگرمی وهیجان بی‌نظیری ورود شاهنشاه خود را استقبال مینمودند .

ساعت شش‌وسه ربع‌بعداز ظهر اعلیحضرت همایونی بکاخ سلطنتی رامسر که والاحضرت شمس پهلوی نیز در آنجا تشریف داشتند نزول اجلال فرمودند .

ساعت یازدهٔ صبح روز شنبه یازدهم اردیبهشت ماه ۱۳۲۷ اعلیحضرت همایونی بچالوس تشریف‌فرما گردیده پس از صرف ناهار بعد ازظهر از راه مخصوص بطهران مراجعت فرمودند .

جشن سالیانهٔ کودکستان ودبیرستان ایران

روز پنجشنبه نهم اردیبهشت ماه ۱۳۲۷ بلافاصله پس از تشریف فرمائی والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی و والاحضرتین شهناز و شهرام پهلوی بدبیرستان ایران دسته گلی از طرف کودك سه ساله‌ای بحضور والاحضرت شاهدخت شهناز تقدیم گردید والاحضرت روی کودك را بوسیده بسالن برای اجرای برنامهٔ جشن تشریف بردند .

دراین جشن که عده‌ای از وزراء ورجال وفرهنگیان وروزنامه نگاران حضور داشتند ابتدا ازطرف مدیرهٔ دبیرستان گزارش لازم بعرض والاحضرت رسیده وسرود پرچم وسرود گلهای ایران توسط دانش آموزان بنگاه خیریهٔ‌والاحضرت اشرف‌پهلوی که در آنجا تحصیل میکنند خوانده شد .

سپس نمایشات مختلفه‌وسیلهٔ دانش آموزان بمعرض تماشاگذارده شد مقارن ساعت هفت بعد از ظهر والاحضرتها در میان ابراز احساسات‌هزاران نفرجمعیتی که جلوی کودکستان جمع شده بودند بکاخ سلطنتی مراجعت فرمودند .

جلسهٔ مجمع عمومی شیروخورشید سرخ ایران

ساعت چهار بعد از ظهر روز پنجشنبه شانزدهم اردیبهشت ماه ۱۳۲۷ مجمع عمومی شیروخورشید سرخ ایران باحضور والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی ریاست عالیهٔ جمعیت وکلیهٔ اعضای مؤسس رسمی وافتخاری مرکز ونمایندگان شعب جمعیت درشهرستانها در تالار وزارت دربار تشکیل گردید جلسه بنام نامی اعلیحضرت همایونی ازطرف وزیر دربار شاهنشاهی افتتاح یافت.

ابتدا گزارش عملیات یکسالهٔ شیروخورشید سرخ سپس باقداماتیکه در نظر بوداین مؤسسه تحت توجهات اعلیحضرت همایونی وریاست عالیهٔ والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی بنماید باطلاع حضار رسید.

برنامهٔ مجموع عمومی علاوه بر گزارش اقدامات یکساله وامور مالی عبارت بوداز:

۱ ـ تصویب اساسنامهٔ جدید.

۲ ـ انتخاب ده تن از اعضای هیأت مرکزی.

بعداز خاتمهٔ انتخابات اعضای هیأت مرکزی والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی ازکمك مالی که بازرگانان بطیب خاطر نسبت بجمعیت شیروخورشید سرخ مبذول داشته‌اند قدردانی فرموده وجلسه در ساعت بیست پایان یافت.

گزارش عملیات سالیانهٔ سازمان شاهنشاهی

روز شنبه هیجدهم اردیبهشت ماه ۱۳۲۷ اعضای سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی درکاخ مرمر بحضور اعلیحضرت همایونی شرفیاب گردیده و گزارش سالیانهٔ سازمان را بعرض ملوکانه رسانیدند.

در این جلسه والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی نیز حضور داشتند شاهنشاه پس از استماع گزارش ضمن اظهار رضایت از عملیات اعضای سازمان فرمودند:

« نتیجه اعمال وفعالیت سازمان فعلا بصورت سی درمانگاه که دایر ومشغول کار است خودنمائی میکند وبیست درمانگاه دیگر هم قریباً دایر خواهد شدو از مراجعه کنندگان پذیرائی خواهد نمود .

من از اینکه مشاهده میکنم این مؤسسات وظیفهٔ خود را بخوبی انجام میدهند خورسندم و گزارشهائی که میرسد وتعداد مراجعه کنندگان باین درمانگاهها نشان میدهد حاکی است که مردم ناظر نتیجهٔ اعمال سازمان هستند وروزبروز برتعداد استفاده کنندگان از این بنگاهها افزوده میشود و بهمان نسبت نیز بیشتر اعتماد مردم را جلب مینماید وتدریجاً احساس میکنند کـه بایستی دامنهٔ تعاون اجتماعی را توسعه داد و سهم بیشتری در انجام امور سودمند اجتماعی داشت »

سپس شاهنشاه در مـورد استخدام عدهٔ بیشتری پزشک و همچنین بلیطهای بخت آزمائی صحبت فرموده دربارهٔ تأسیس آموزشگاه پرستاری نیز تأکید فرمودند که اهتمام لازم بعمل آید .

در اینموقع از طرف بعضی از آقایان راجع باوضاع عمومی شهرستانها بعرض ملوکانه رسید که شاهنشاه ضمن صدور دستورهای جامعی فرمودند :

« دولت قریباً قانون استقلال شهرداریها را بمجلس میآورد باتصویب این قانون اهالی هر شهر شرکت ودخالت بیشتری در کارهای اجتماعی شهر خودمان خواهند داشت .

این کار مزایای متعددی دارد هم مردم را بکارهای عمومی خودشان علاقمندتر میسازد و هم از مراجعهٔ همهٔ کارها بمرکز کاسته میگردد ودرآمد شهرداری هر شهرستان در همان شهر بمصرف میرسد .

البته اگر بعضی نقاط درآمدشان بامصارفشان تکافو نکرد

ممکن است ازمحل دیگری بآنها مساعدت شود »

اعلیحضرت همایونی دراطراف قانون کار ولزوم اجرای آن بیاناتی ایراد و به برنامهٔ هفت ساله که بمجلس شورایملی تقدیم شده اشاره وفرمودند :

« بااجرای برنامهٔ هفت ساله امید میرود دروضع مردم و ایجادکار برای بیکاران بهبودی حاصل شود »

شرفیابی اعضای سازمان تاساعت یازده وربع ادامه داشت که بااخذ دستورهای جامع درهرمورد ازحضور مبارك ملوکانه مرخص گردیدند .

قهرمانان دوچرخه سواری

یکساعت بعد از ظهر روز شنبه ۲۵ اردیبهشت ماه ۱۳۲۷ اعلیحضرت همایون شاهنشاهی‌ده نفر از قهرمانان‌دوچرخه سواری‌را باتفاق مدیر باشگاه‌ورزشی‌دوچرخه سواران بحضور ملوکانه پذیرفته واز نزدیك آنـانرا مـورد تشویق عنایت شاهانه قرار دادند .

در این شرفیـابی دو دستگاه دوچرخه کـه کمپانی هر کولس بوسیله باشگاه بحضور ملوکانه والاحضرت شهناز اهداء نموده بود از طرف‌قهرمانان تقدیم شاهنشاه گردید .

جشن ورزشی دانشکدهٔ افسری

عصر روزشنبه بیست‌وپنجم اردیبهشت ماه ۱۳۲۷ جشن ورزشی دانشکدهٔافسری درپیشگاه شاهنشاه بعمل آمد .

در این جشن والاحضرت شاهپـورغلامرضا ـ والاحضرت شاهپـور غلامرضا والاحضرت شاهپور عبدالرضا وهیأت دولت ورؤسای دربار شاهنشاهی وامرای‌ارتش و وابسته‌های نظامی و سفارتخانه‌های خارجی درتهران وروزنامه نگاران و عده‌ای از قهرمانان ورزشی و ورزشکاران‌دستهٔ کالاتاسرای ترکـیه و باشگاه نیرو و راستی حضور داشتند .

درجشن دانشکده نمایشات‌مخصوص وبی‌سابقه‌ای ازقبیل (سوارکاری-چابك

سواری کاروزل - مسابقات امربری - دومیدانی - وزنه برداری - کشتی ایرانی و فرنگی) ترتیب داده شده بود که ورزیدگی و چابکی واستقامت دانشجویان را نشان میداد .

بخصوص عملیات کماندوها - ورزش نرمش - حلقه وساختن هرم با حلقه‌ها و پرچمهای الوان بسیار جلب توجه مینمود .

شاهنشاه پس از توزیع دانشنامه‌های افسران فارغ التحصیل و جوائز و پرچم قهرمانی ورزشی ارتش، استادان ورزشی دانشکده‌را موردتفقد قرارداده‌ونکاتی که برای پیشرفت برنامهٔ ورزشی لازم بود متذکر گردیده ساعت شش وسه ربع بعد از ظهر دانشکدهٔ افسری راترك فرمودند .

فرمان ملوکانه

با تأئیدات خداوند متعال

ما

پهلوی شاهنشاه ایران

بمنظور تمرکز کلیهٔ قوای مادی ومعنوی هموطنان عزیز و گرامی خود برای یاری‌وپرستاری درماندگان ومستمندان‌وردمندان جامعه وایفای وظائف نوع‌پروری ومسکین نوازی‌که ازسجایای عالیهٔ باستانی ملت ماست .

چون ملاحظه فرمودیم که جمعیت خیریهٔ ملی شیروخورشید سرخ ایران هم از لحاظ ملی وهم از نظر بین‌المللی بهترین وسیله برای پیشرفت این مقصود میباشد تقویت وپشتیبانی این جمعیت‌مورد علاقه وتوجهٔ خاص همایونی ماقرار گرفت وآنرا تحت حمایت عالیهٔ خود قرار دادیم وریاست عالیه را بوالاحضرت شاهدخت شمس پهلوی خواهر گرامی خود محول فرمودیم .

از آنجاکه اساسنامهٔ سابق جمعیت منظور فوق راکاملا تأمین نمیکرداذاطبق پیشنهاد مجمع عمومی جمعیت که در تاریخ شانزدهم اردیبهشت ماه ۱۳۲۷ تشکیل یافته اساسنامهٔ قبلی را ملغی و بجای آن اساسنامهٔ جدید بشرح ضمیمهٔ این دستخط تصویب میفرمائیم .

واز نظر مزید تقویت وابراز علاقهٔ مخصوص مقرر میداریم کماکان این جمعیت تحت حمایت عالیهٔ ماوریاست والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی وظایف خودرا انجام

والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی سالن غذاخوری بنگاه خواجه نوری را بازدید میفرمایند

دهد و سازمان خودرا باساسنامهٔ جدید هرچه زودتر منطبق سازد و عموم افراد نوع پرور جمعیتهای خیریهٔ کشور چه در مرکز وچه در شهرستانها باین جمعیت میپیوندند ودر تحت لوای شیروخورشید سرخ که علامت تعاون ملی درمواقع خطر و مصائب است بصورت یك جمعیت نیرومند و توانا گرد آیند تابدینوسیله بیاری پروردگار متعال در راه خیرات ومبرات وخدمت بنوع برای احراز مفاد آیهٔ وافی هدایهٔ تعاونو علی الیه توفیق کاملتری حاصل شود ودر ضمن ایفای این وظیفهٔ مقدس یك سجیهٔ بزرگ ملی مانیز بطرز آبرومند وپسندیده تری بدنیا معرفی گردد.

کاخ مرمر - بتاریخ ۲۶ اردیبهشت ماه ۱۳۲۷

این بود فرمانی که از طرف شاهنشاه بمنظور تفویض ریاست عالیهٔ جمعیت شیروخورشید سرخ به والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی وتصویب اساسنامهٔ جدید آن شرفصدور یافته.

بازدید کارهای عملی بانوان مددکار

والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی قبل از ظهر روز چهارشنبه بیست ونهم اردیبهشت ماه ۱۳۲۷ به بیمارستان شمارهٔ۲ ارتش تشریف‌فرما گردیدند.

والاحضرت دراین تشریف‌فرمائی کارهای عملی بانوانی را که ازطرف جمعیت شیروخورشیدسرخ بنام بانوان‌مدد کاردر بیمارستان‌شمارهٔ۲ارتش‌مشغول‌فرا گرفتن کارهای مربوطه‌بزخم‌بندی وتزریق‌وغیره‌میباشند بازدیدفرموده اوامری‌درهر موردفرمودند.

وبعلاوه شاهدخت کلیهٔ قسمتهای بیمارستان رانیز مورد بازدید قرار داده واز بیماران عیادت ودلجوئی فرمودند.

روز کودکان

روزپنجشنبه سی‌ام‌اردیبهشت‌ماه ۱۳۲۷روز کودکان بود.دراین‌روز درسراسر کشور

عده‌ای از کودکان یتیم در کلاس درس

مردم ایران بیاد کودکان درمانده ویتیم وبینواکه پدر و مادری ندارند بوده دست محبت برسورروی آنها کشیدند .

ساعت هشت شب روز پنجشنبه درباشگاه افسران شب نشینی با شکوهی بنفع بخش حمایت کودکان جمعیت شیروخورشید سرخ در پیشگاه اعلیحضرت همایونی برپابود که جریان آن وسیلهٔ رادیو تهران پخش گردید .

در بیست ودو کودکستان بمناسبت روز کودکان جشنهائی برپاگردید .

در ساعت سه بعد ازظهر همانروز والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی ریاست جمعیت نیز شعبهٔ شیروخورشید سرخ را درسرپل تجریش بابرنامهٔ مخصوص وجالبی افتتاح فرمودند .

ازساعت چهار بعد ازظهر آنروز نیز گاردن پارتی مجللی درمحل شیروخورشید سرخ واقع درخیابان ارك باحضور والاحضرتین شمس وشهناز پهلوی برپا بود .

رویهمرفته در این روز درآمد هنگفتی ازطرق مختلفه با توجهات مخصوص والاحضرتین شمس وشهناز پهلوی عاید بخش حمایت کودکان گردید .

گشایش مجسمه اعلیحضرت فقید

مراسم گشایش مجسمهٔ اعلیحضرت فقید روز سوم خرداد ماه ۱۳۲۷ در مشهد که اهالی قدرشناس مشهد بپاس خدمات گرانبهای آن مرحوم ازسال ۱۳۰۶ اقدام بتهیهٔ آن نموده بودند انجام گرفت .

این مجسمه که اعلیحضرت فقید را سوار براسب نشان میداد برپایهٔ بلندی ازسنگ سماق درمیدان معروف به (میدان ارژنگی) استوار گردید .

مراسم گشایش مجسمه بابرنامهٔ خاص وایراد خطابه‌هائی ازطرف چندین نفر ازبزرگان درمیان جمع کثیری ازتماشاچیان ساعت پنج بعد ازظهر آغاز وتا ساعت هفت ادامه داشت .

اولین کلنگ ساختمان پرورشگاه یتیمان

ساعت چهارونیم بعدازظهر روز پنجشنبه ششم خرداد ماه ۱۳۲۷ والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی درمیان ابراز احساسات اهالی شهر ری بباغ مهدیه حضرت عبدالعظیم برای حضور در مراسم زدن اولین کلنگ ساختمان پرورشگاه یتیمان شیروخورشید سرخ تشریف‌فرما گردیدند.

از نیمساعت قبل آقایان وزراء ورؤسای دربار شاهنشاهی واعضای جمعیت شیرو خورشید سرخ وعده‌ای ازرجال درمحل مزبور حضور بهمرسانیدند.

پس از عرض خیرمقدم و گزارش لازم بحضور والاحضرت اولین کلنگ ساختمان پرورشگاه که مطابق نقشه تهیه شده و گنجایش پذیرائی پانصد نفر از یتیمان را دارد بزمین زده شد.

مراسم پرده برداری ازمجسمهٔ اعلیحضرت همایون شاهنشاهی

سپس والاحضرت شاهدخت بمحل ساختمان آرامگاه اعلیحضرت فقید که بین باغ مهدیه وبقعهٔ مطهر حضرت عبدالعظیم میباشد تشریف فرماگردیده پس از بازدید قسمتهای آرامگاه درساعت شش بعدازظهر بطهران مراجعت فرمودند .

مجسمهٔ اعلیحضرت همایون محمدرضاشاه پهلوی شاهنشاه ایران
در آموزشگاه پرستاری اشرف پهلوی

مبادلهٔ نامه فیمابین
والاحضرت اشرف پهلوی و دبیرکل سازمان ملل متحد

این نامه از طرف دبیر کل سازمان ملل متحد بعنوان والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی صادر گردید .

« والاحضرتا ـ افتخاراً پیرو تلگراف مورخه ۲٤ مارس ۱۹٤۸ دربارهٔ استمداد ملل متحد بنفع کودکان عضویت آن شخصیت‌عالی ومحترم دراین‌امرخیر ارزش فوق‌العاده‌ای را داراست .

بدین لحاظ بخود اجازه داده که ازوالاحضرت تقاضا نمایم چنانچه مایل باشند بیانیه‌ای راجع باستمداد بنفع کودکان برای مطبوعات بین‌المللی‌مرقوم فرمایند . بیانیهٔ والاحضرت تأثیر فوق‌العاده‌ای درافکار عمومی خواهد نمود و تسهیلات بیشتر درکوششهائی که ما صرف‌بدست آوردن کمك درسایر کشورها مبذول میداریم فراهم میآورد .

عالیترین احترامات فائقهٔ خودرا به پیشگاه والاحضرت تقدیم میدارد .

تریگوی لی ـ دبیرکل سازمان ملل متحد »

پاسخ والاحضرت‌شاهدخت اشرف پهلوی

« آقای دبیرکل . نامهٔ مورخهٔ ۱٦ آوریل ۱۹٤۸ جنابعالی با نهایت خوشوقتی واصل گردید وبی‌نهایت از نظریهٔ شمانسبت بخود ممنون ومتشکرهستم .

هم میهنان ما استمداد ملل‌متحد بنفع کودکان را باآغوش باز استقبال نمودند وبرای این منظور کمیته‌ای تشکیل گردیده است که درداخلهٔ کشور ایران کمکهـای لازم را معمول دارد

من شخصاً عهده‌دار ریاست این کمیته میباشم وتمام مساعی
خودرا درجمع آوری حدا کثراعانات برای این امر خیر که در
حقیقت جهت رفاه بشریت میباشد بعمل میآوریم .

طبق تقاضای خودتان اینک بضمیمه بیانیهٔ خود را برای
مطبوعات بین‌المللی ارسال میدارم .

باتقدیم احترامات ـ اشرف پهلوی

متن بیانیهٔ والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی

« مجمع عمومی‌ملل‌متحد درتاریخ ۱۱ دسامبر ۱۹۴۶ تصمیم گرفت قطعنامهٔ
استمداد بنفع کودکان را انتشاردهد .

هیچکس بهتر ازما ایرانیها نمیتواند ازاینعمل خیر که در حقیقت آتیهٔ بهتری
برای رفاه بشریت تضمین میکند قدردانی نماید .

ما ایرانیان شاهد بدبختیهای بیشمارمولود از دو جنگ خانمانسوز بوده ایم
که مخصوصاً درطبقهٔ اطفال بی گناه آثارشومی باقی‌مانده است .

عذاب وشکنجهٔ کودکان سایرممالك که در مناطق هولناك جنگ زیسته اند
غیرقابل وصف میباشد .

لذا لازم‌بود که اقدامات مفید ومؤثری درتمام‌دنیا برای نجات کودکان بدبخت
بعمل آید تا این بیچارگان را ازمذلت رهائی بخشیده و آیندهٔ اطمینان بخشی برای
آنان تأمین گردد . اجرای این امرخیر را فقط سازمان ملل متحد میتوانست تضمین
نماید وبعهدهٔ آن سازمان است که بدون درنظر گرفتن اختلافات نژادی وملیت‌ازتمام
دنیا استمداد بخواهد .

خوشبختانه این‌استمداد اکنون بعمل آمده است وملت ایران نیز آنرابا آغوش
باز استقبال وایرانیانی که عضویت سازمان مزبوررا بعهده گرفته‌اند از صمیم قلب در
این کمك بین المللی شرکت نموده و امیدواریم که مساعدت ما اگر چه ناچیز باشد

کمک مؤثری بخواهران و برادران خود وسایر کشورها بوده و بدینوسیله اطفال بدبخت وبیگناه تا اندازه‌ای روی خوشبختی وسعادت را ببینند .

اشرف پهلوی رئیس کمیتهٔ ایرانی استمداد ملل متحد بنفع کودکان»

آئین سلام درکاخ گلستان

بمناسبت عیدسعید مبعث ازساعت هشت صبح روزیکشنبه شانزدهم خردادماه ۱۳۲۷ به ترتیب هیأت دولت ـ نمایندگان مجلس ـ نخست وزیران و وزیران سابق ـ استانداران وسفراء و وزرای مختار ـ معاونین ومدیران کل وزارتخانه ها ـ قضات ـ استادان دانشگاه ورؤسای ادارات ـ رؤسای بانکها وبنگاههای بازرگانی و ملـی و مدیران جرائد ـ افسران ارشد و نمایندگان اصناف درکاخ گلستان درپیشگاه اعلیحضرت همایونی شرفیابی حاصل نموده وبدین ترتیب آئین سلام انجام گردید .

هریك ازطبقات این روزعید مبعث حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم راکه برای عموم مسلمین ایران وجهان روزی بس فرخنده ومبارك است به پیشگاه مبارك ملوکانه تبریك عرض نمودند .

شاهنشاه در پاسخ ضمن شرح مؤثری بنا برعظمت دین مقدس اسلام و استحکام مبانی آن که براصول عدالت اجتماعی ودموکراسی واقعی قرارگرفته بهرطبقه ودسته نکاتی برای پیشرفت امور وبهبود وضع عموم بیاناتی فرمودند که در شنوندگان بسیارمؤثر واقع گردید .

درساعت ده ونیم مراسم سلام عیدمبعث باشکوه کامل خاتمه پذیرفت وشاهنشاه درمیان ابراز احساسات جمعیت بسیار کثیری که ازچند ساعت قبل دردوطرف خیابان های مسیرموکب ملوکانه قرارداشتند بکاخ مرمرتشریف فرما ودر آنجا آقایان علماء و روحانیون را پذیرفتند .

اعطای جایزه به مخترع ایرانی

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی که همواره مشوق دانشمندان وفضلا بوده و در ترویج علم وادب وفضل ودانش مانند سایر امور کشورتوجه خاصی مبذول میفرمایند

یکی ازمخترعین ایرانی‌راکه چندی قبل هم مورد تفقد همایونی قرار گرفته بود در کاخ وزارت دربار پذیرفتند .

ابتدا دوپرده‌ازفیلم رنگی‌مرد عجیب راکه بوسیله دستگاه مترجم‌فیلم بزبان فارسی تکلم مینمود در سینمای کاخ اختصاصی در پیشگاه مبارك بمعرض نمایش گذاشته شد .

سپس شاهنشاه آقای‌مرادی مخترع ایرانی را مورد مراحم ملوکانه قرارداده مبلغ یکصد هزار ریال برسم پاداش بوی اعطا فرمودند .

جشن ورزشی ارتش در حضور ملوکانه

روز جمعه بیست‌ویکم خردادماه ۱۳۲۷ درپیشگاه اعلیحضرت همایونی جشن ورزشی مفصلی درزمین امجدیه باحضور عدهٔ بسیار زیادی تماشاچی برپا گردید که جریان آن وسیلهٔ رادیو تهران پخش شد .

عده‌ای از تماشاچیان در زمین امجدیه

ابتدا گزارش مربوطه وسیلهٔ دبیرورزشی ارتش بعرض ملوکانه رسید .
سپس رژهٔ ورزشکاران وعملیات نرمش وحرکات باتفنگ اجرا شد .
درخاتمه پس ازپایان مسابقهٔ فوتبال وعملیات آکروبات،قهرمانان بحضور شاهنشاه

معرفی شده بدریافت جوائز نائل گردیدند .

اوامر ملوکانه درمورد سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی

ساعت ده صبح روز چهارشنبه بیست ششم خردادماه ۱۳۲۷ هیئت مرکزی سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی بکاخ سفید سعدآباد بحضور ملوکانه شرفیاب گردیدند در این شرفیابی والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی نیابت عالیه نیز تشریف داشتند.
شاهنشاه پس ازاستماع گزارش راجع باقدامات سازمان و تراز نامهٔ مالی سال ۱۳۲۶ ضمن اظهارات جالبی فرمودند :

« باید سازمان یك جلسهٔ مطبوعاتی تشکیل دهد و هر کس توضیحاتی بخواهد باکمال وضوح ودقت بآن جواب داده شود زیرا این دستگاه مال مردم است وهمه کس حق داردازکلیهٔ امور اداری وفنی ومالی آن اطلاع داشته باشد »

وهمچنین ضمن فرمایشات دیگری فرمودند :

« من فوق العاده بحسن جریان دستگاهیکه تحت نظر مستقیم خود من اداره میشود علاقمندم »

درخاتمهٔ بیانات ملوکانه راجع باینکه درسال جاری نیز بایدچون سال گذشته درتأسیس درمانگاه واعزام پزشك وارسال دارو اقدام مؤثری بشود پیشنهادات دیگری ازطرف اعضای هیأت بعرض ملوکانه رسید .
شاهنشاه باصدور اوامری فرمودند :

« خوبی اقدامات سازمان این است که تنها بحرف قناعت نکرده وباید بمردم عمل نشان دهند »

درپایان اعلیحضرت همایونی ضمن اظهار رضایت از کار سازمان فرمودند:

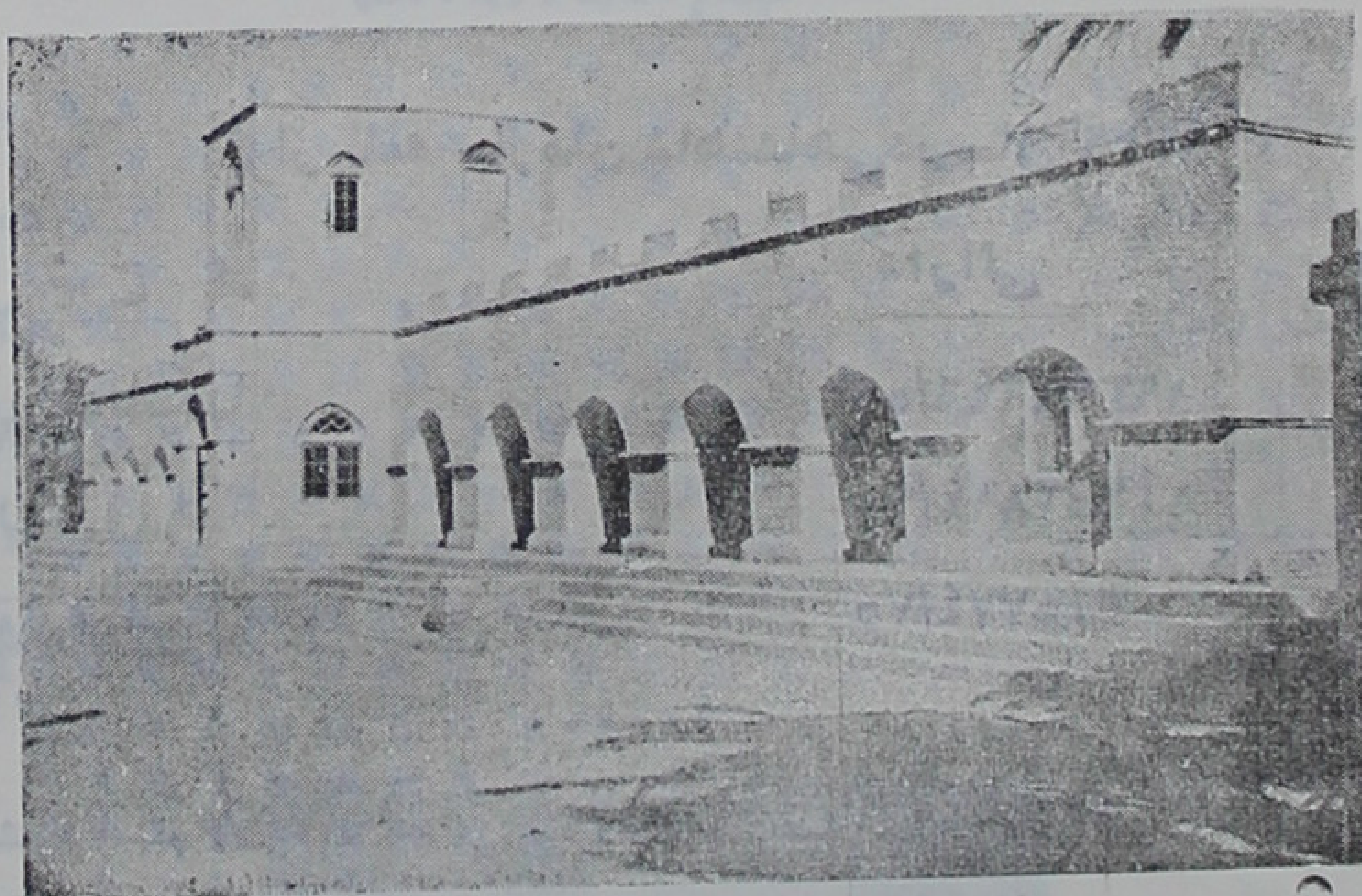
« امیدوارم که درسال آینده نیز سازمان بهمین طریق دردنبال هدف خود پیش رود . باز هم تکرار میکنم که بیشتر توجهٔ خود را بشهرستانها معطوف بدارید و جلسهٔ دیگر دیرتر از سه ماه طول نکشد »

ساعت یازده و نیم هیأت مرکزی از حضور مبارك شاهنشاه ریاست عالیه مرخص شدند

اقدامات سازمان شاهنشاهی در سال ۱۳۲۶

سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی که از فروردین ماه سال ۱۳۲۶ بفرمان مبارك ملوکانه برای دستگیری و کمك بمستمندان و بینوایان کشور تشکیل یافته با مجاهدت شبانه روزی والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی نیابت ریاست عالیه در یکسال گذشته اقدامات زیر را بعمل آورده است.

۱ ـ تأسیس درمانگاه آبرومندی در چهل و نه نقطه مختلف کشور.

نمونه‌ای از درمانگاههای سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی در زابل

۲ ـ تأسیس آموزشگاهی بنام آموزشگاه پرستاری اشرف پهلوی برای تربیت یکصد و بیست نفر پرستار

۳ ـ ساختمان بخش یکصد تختی جراحی با تمام وسائل در بیمارستان ابن‌سینای مرکز

۴ ـ آموزشگاه فنی برای تربیت کودکان در خیابان شهناز

۵ ـ تأسیس شعبهٔ کمك بمادران و کودکان در جنب باغ فردوس

۶ ـ کمك ماهیانه بمسلولین شاه آباد

۷ ـ کمك ماهیانه بدرمانگاه بیماریهای آمیزشی در ناحیهٔ ۱۰ تهران

۸ ـ کمك ماهیانه به بنگاه خیریهٔ اشرف پهلوی در باغ فردوس

۹ ـ تکمیل بیمارستان زنجان

۱۰ ـ تهیهٔ دو هزار دست لباس عید برای پسران و دختران بی بضاعت دبستانهای تهران

۱۱ ـ کمك قابل توجه بحریق زدگان اردبیل وزلزله زدگان قائن

۱۲ ـ ایجاد کانون کار و آموزش در محل بار بری سابق ارتش برای جمع آوری نگهداری گدایان وولگردان

ترازنامه سازمان شاهنشاهی در سال ۱۳۲۶

شرح			دارائی	بدهی
موجودی نزدبانکها			۱۹۳۶۹۶۴۶/۵۵	
بدهکاران			۱۰۲۵۲۸۱۴/۹۰	
دارو ولوازم طبی موجود			۳۰۵۷۷۴/۷۵	
ماشین آلات	۴۰۰۰۰۰			
کسر میشود استهلاك	۸۰۰۰۰	بقیه	۳۲۰۰۰۰/ـ	
غیرمنقول	۳۶۲۲۶۵۵۱۴/۹۵			
کسر میشود استهلاك	۳۶۲۲۶۵۵۱/۵۰	بقیه	۳۲۶۳۸۹۶۳/۴۵	
اثاثیه	۱۴۴۶۹۸۱/۸۰			
کسر میشود استهلاك	۲۸۹۳۹۶/۳۰	بقیه	۱۱۵۷۵۸۵/۵۰	
		جمع	۶۴۰۴۴۷۸۵/۱۵	
بستانکاران				۹۷۷۰۴۰۹/۷۵
سرمایه				۵۴۲۷۴۳۷۵/۴۰
				جمع ۶۴۰۴۴۷۸۵/۱۵

شرح	هزینه	درآمد
هزینهٔ کل	٦٥٨٦١٩/٩٠	
مصارف وهزینهٔ بنگاههای بهداشتی	١٨٨٠٧٦٦/٣٠	
اعانات پرداختی	٩٥٧١٢١/٧٠	
هزینهٔ کانون کار و آموزش	٣٥٨٢٤١٤/٤٠	
استهلاك ماشین آلات ازقرارصدی ٢٠	٨٠٠٠٠/--	
استهلاك اثاثیه ازقرارصدی ١٠	٢٨٩٣٩٦/٣٠	
استهلاك غیرمنقول ازقرارصدی ١٠	٣٦٢٢٦٥٥١/٥٠	
اضافه درآمد نقل بحساب سرمایه	٥٤٢٧٤٣٧٥/٤٠	
	جمع ٦٥٣٤٩٢٤٥/٥٠	
وجوه دریافتی از دولت		٥٢٥٠٠٠٠٠/--
وجوه دریافت شدنی ازدولت		٧٥٠٠٠٠٠/--
درآمد بخت آزمائی		٥١٤٦٨٣٨/٧٥
اعانات دریافتی		١٤٤٣٨٧/٩٠
درآمدهای متفرقه		٥٨٠١٨/٨٥
		جمع ٦٥٣٤٩٢٤٥/٥٠

کمك ببینوایان ازطرف سازمان شاهنشاهی

افتتاح نمایشگاه سالیانهٔ نقاشی

ساعت شش بعد ازظهر روز چهارشنبه دوم تیرماه ۱۳۲۷ نمایشگاه سالیانهٔ نقاشی انجمن هنرمندان ایران باحضور والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی ریاست عالیهٔ انجمن وعده‌ای از آقایان وزراء ورجال گشایش یافت .

این توجهٔ مخصوص والاحضرت شاهدخت بانجمن باعث تشویق وترویج ذوق واستعداد هنرمندان ایرانی میباشد .

مراسم اعطای بازو بند

روزپنجشنبه سوم تیرماه ۱۳۲۷ مجلس جشنی ازطرف سازمان جوانان جمعیت شیرخورشید سرخ درمحل جمعیت برای اعطای بازوبند ونشان بدانش آموزان عضو جمعیت دایرشد .

دراین جشن والاحضرت شاهدخت شمس ووالاحضرت شاهدخت شهنازپهلوی تشریف داشتند .

جشن با برنامهٔ منظمی برگزار وپس ازچند پرده‌نمایش وبازدید قسمت‌طباخی ونمایشگاه کارهای دستی اعضای سازمان ، مراسم اعطای نشان و بازوبند و اجرای مراسم سوگند بعمل آمد .

و در ساعت هشت ونیم والاحضرتین درمیان ابراز احساسات بی شائبهٔ حضار محل جمعیت را ترك فرمودند .

شرکت قهرمانان ایرانی در مسابقات المپیک

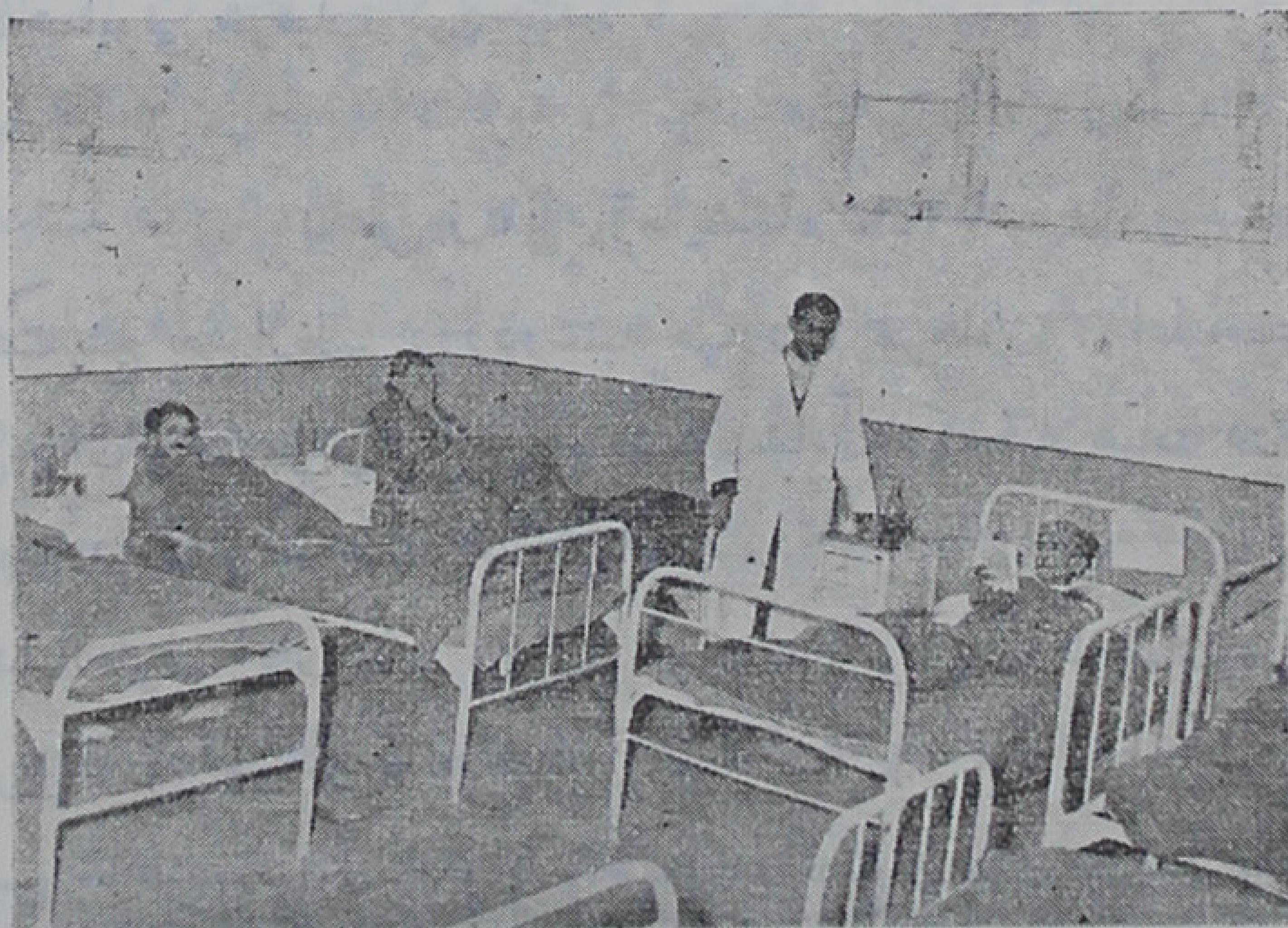
اعلیحضرت همایون شاهنشاهی تصویب فرمودند برای اولین بار قهرمانان در شش رشته از ورزش درمسابقه‌های المپیاد لندن شرکت نمایند .

تا دراثر فداکاری قهرمانان کشور نام میهن و پرچم مقدس ایران در المپیك هم بافتخار برده شود .

افتتاح بیمارستان جدید مسلولین

ساعت هشت صبح روز دوشنبه چهاردهم تیرماه ۱۳۲۷ اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بیمارستان جدیدی را که از طرف جمعیت حمایت مسلولین در اراضی باغ امامیه ساخته شده بود افتتاح فرمودند.

جمعیت مزبور که بپیروی از منویات ملوکانه برای بهداشت عمومی و مبارزهٔ با مرض مهلك سل و حمایت از مسلولین درمانده و بی بضاعت از سال ۱۳۲۳ تشکیل گردیده بود موفق بتأسیس چنین بیمارستانی گردیدند.

بیمارستان جدید مسلولین در اراضی باغ امامیه

ابتدا گزارش عملیات جمعیت وسیلهٔ رئیس هیئت مدیره بعرض ملوکانه رسید و بعد از بازدید قسمتهای مختلفهٔ ساختمان نقشه بنای آینده را بحضور شاهنشاه ارائه دادند که مورد توجه واقع گردید.

اعلیحضرت همایونی با قدردانی از خدمات جمعیت واظهار امیدواری باینکه ساختمانهای جمعیت ادامه پیدا کند در میان ابراز احساسات حضار باغ امامیه را ترك فرمودند.

بازگشت از آمریکا

والاحضرت شاهپور محمود رضا و والاحضرت شاهدخت فاطمه پهلوی که در آمریکامشغول تحصیل میباشند صبح روز دوشنبه چهاردهم تیرماه ۱۳۲۷ باهواپیما از راه‌رم ودمشق برای استفاده‌ازتعطیل تابستان بتهران مراجعت فرموده ساعت چهارونیم بعدازظهر بتهران تشریف آوردند.

درفرودگاه والاحضرت شاهپورها ورئیس تشریفات‌ورؤسای دربار شاهنشاهی وعده‌ای ازمحترمین حضور داشتند. والاحضرتها بلافاصله در کاخ سعد آباد حضور اعلیحضرت همایونی شرفیاب گردیدند.

بخش زنانهٔ آسایشگاه شاه‌آباد

ساعت پنج بعد ازظهر روزدوشنبه چهاردهم تیرماه ۱۳۲۷ اعلیحضرت همایون شاهنشاهی برای‌افتتاح بخش زنانه بآسایشگاه شاه‌آباد که قبلا هیأت دولت وعده‌ای ازرجال حضورداشتند تشریف فرما گردیدند.

ابتدا ازطرف آقای وزیر بهداری خیر مقدم عرض وازطرف رئیس آسایشگاه گزارش مربوطه بعرض ملوکانه‌رسید.

سپس شاهنشاه نوار جلوی ساختمان راقطع و بنای جدید بخش زنانه را افتتاح فرمودند.

دراینموقع یکی اززنان مسلول خطابه‌ای مبنی برتشکر از شاهنشاه محبوب که امربه بنای ساختمان جدید فرموده‌اند ایراد ومورد توجه واقع شد.

پس از آن اعلیحضرت همایونی‌قسمتهای‌مختلف آسایشگاه را بازدید وباابراز تفقد از بیماران ضمن اظهار قدردانی از وضع مرتب آسایشگاه فرمودند:

«بهتراست ده شاه‌آبادرا‌ازرعایاوخرده مالکین‌خریداری کرده وآنها را از اینجا کوچ دهید وشاه آباد را تبدیل بشهر مسلولین نمائید.»

تشکر از ذات مقدس شهریاری

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی که امر فرموده بودند بمنظور تبلیغ احکام و آداب اسلامی در ماه مبارك رمضان در مساجد معظم پایتخت اقدامات مؤثری مبذول شود این بود که عدهٔ کثیری از اهالی شرح زیر را تقدیم به پیشگاه مبارك همایونی نموده‌اند

«اینجانبان اهالی پایتخت بدینوسیله از توجهات مخصوص اعلیحضرت همایونی در پیشرفت دین و فرهنگ و کمك فوق العاده بعالم اسلام بوسائل مقتضی و از حسن تدبیر حضرت آیت‌الله آقای امام جمعهٔ تهران در اجرای منویات اعلیحضرت همایونی بمنظور تبلیغ احکام و آداب اسلامی و مواعظ دینی در مسجد معظم سلطانی (مسجد شاه) در ماه مبارك رمضان بوسیلهٔ بلند گو و پخش آن در دنیا توسط دستگاه پخش صدا سپاسگزاری و حق‌شناسی مینمائیم و بقاء دین و ملك را از حضرت احدیت خواستاریم»

دعوت اعلیحضرت پادشاه انگلستان از شاهنشاه ایران

چون اعلیحضرت ژرژ ششم پادشاه انگلستان از چندی قبل بطور خصوصی از اعلیحضرت همایون شاهنشاهی برای مسافرت بلندن دعوت فرموده بودند.

شاهنشاه ساعت هشت و نیم صبح سه‌شنبه ۲۲ تیرماه ۱۳۲۷ قبول این دعوت را برئیس مجلس شورایملی اعلام فرموده و بوسیلهٔ ایشان خواستند که با نمایندگان فراکسیونهای مجلس مذاکره فرمایند.

آقای رئیس مجلس شورا بارؤسای فراکسیونها مذاکره و با کسب اجازه از شاهنشاه مقرر گردید ساعت شش بعد از ظهر تمام نمایندگان شرفیاب گردند.

قبل از شرفیابی، آقایان نمایندگان جلسهٔ خصوصی تشکیل داده بعضی از آنان علائق خویش را بمقام سلطنت ابراز واظهار داشتند.

«ملت ایران آرزومند سعادت و سلامت شاهنشاه خویش میباشد و بهمین جهت با نگرانی و اکراه میتواند خود را حاضر کند که اعلیحضرت همایونی این مسافرت را قبول نمایند»

برخی از آقایان نمایندگان تصمیم داشتند که از حضور شاهنشاه تقاضا کنند که از قبول دعوت صرفنظر فرمایند.

عده‌ای دیگر معتقد بودند از خداوند سلامتی ایشان را تمنا نمائیم و آرزو کنیم که این مسافرت شاهنشاه بخوشی و موفقیت انجام پذیرد.

درهر حال کلیه آقایان نمایندگان درساعت مقرر بحضور مبارك ملوکانه شرفیاب شده واز تصمیم شاهانه حضوراً استحضار حاصل نمودند.

اعلیحضرت همایونی منظور ازاین مسافرت را که درائر ارتباط بین ملل ممکن است برای مملکت مفید واقع شود مفصلا بیان فرموده واظهار داشتند:

« همینطور که گفتم علاقهٔ من این است که حتی در مدت غیبت من در کارها بیشتر سعی و مراقبت شود و مایلم در دنیا گفته شود وقتی رئیس مملکت بمسافرت میرود بوکلای ملت اینطور اعتماد و اطمینان هست که محیط آرام و باحسن نیتی ایجاد مینمایند و بیش از پیش در اصلاح امور و بهبود وضع مردم کوشش میکنند ضمناً خواستم باطلاع آقایان برسانم که این مسافرت بهیچوجه جنبهٔ سیاسی ورسمی نخواهد داشت و مسافرتی است خصوصی.»

سپس شاهنشاه مختصری از هفت سال سلطنت و وظائف خود بیان فرموده و باجملهٔ:

« امیدوارم که در این مدت کوتاه که من نیستم شاهد و ناظر انجام کارهای برجسته و مفیدی درسایهٔ اتفاق واتحاد بیشتری بین آقایان برای ملت و مملکت باشم » بفرمایشات ملوکانه

خاتمه دادند.

دراینموقع ازطرف آقایان نمایندگان عرایضی بعرض شاهانه رسیده وشاهنشاه مجدداً فرمودند:

«ازحسن نیت آقایان نمایندگان امتنان دارم وامیدوارم دراین مسافرت بتوانم مطالعاتی ازلحاظ بالابردن سطح زندگی مردم نیز بنمایم وتجربیاتی نیز بدست آیدکه انجام اصلاحات کشورکه یقین دارم منظور نظر آقایان نمایندگان است تسهیل گردد. همچنین این مسافرت فرصتی خواهد بودکه ایران عزیز را بیش ازپیش بجهانیان بشناسانم ونشان بدهم چه هستیم وچه موقعیتی داریم.

ملت ماکه تمام مشکلات و مصائب جنگ را بانیروی ملی ومیهن‌پرستی بی‌نظیر خود تحمل کرده است که شاید سایر ملل نمیتوانستند تحمل کنند بایدشناسانده شود.

این مسافرت ونظیراینگونه سفرها بی‌شك از لحاظ شناسائی ایران مؤثر خواهد بود.

همگی را بخدا میسپارم وخداحافظی میکنم»

اعلامیه از طرف دربار شاهنشاهی

این اعلامیه بعداز ساعت ۱۶ درروز چهارشنبه بیست وسوم تیرماه ۱۳۲۷ در تهران ولندن انتشار یافت.

«اعلیحضرت ژرژ ششم پادشاه انگلستان از اعلیحضرت همایون‌شاهنشاهی‌دعوت‌نموده‌اند که‌مسافرت‌خصوصی‌بانگلستان بفرمایند وضمناً درمراسم افتتاح المپیاد نیزشرکت فرمایند.

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی این دعوت راقبول فرموده وروز یکشنبه۳۷ تیر ماه۱۳۲۷ برای‌مدت کوتاهی باروپا مسافرت خواهند فرمود . »

وزیردربار شاهنشاهی

ضیافت والاحضرت شاهدخت شمس پهلوی

شب شنبه بیست و ششم تیر ماه ۱۳۲۷ بمناسبت مسافرت اعلیحضرت همایون شاهنشاهی ضیافتی ازطرف والاحضرت شاهدخت شمس‌پهلوی درکاخ سعدآباد داده شدکه شاهنشاه در آن شرکت داشتند .

دراین مجلس علاوه براعضاء خانوادهٔ سلطنتی عده‌ای از رجال و محترمین و بسیاری از سفرا ونمایندگان سیاسی خارجی حضور داشتند .

ساعت حرکت شاهنشاه

چون ساعت حرکت اعلیحضرت همایونی چهارونیم بعدازنیمهٔ شب تعیین‌شده بودمقررفرمودندکه‌ازتشریفات رسمی بعلت‌جلوگیری ازمزاحمت اشخاص‌خودداری بعمل‌آید .

بهمین لحاظ‌دفتری ازبعدازظهرروز قبل‌درکاخ‌سعدآباد بازگردیدتانمایندگان سیاسی خارجی دفترمزبور را امضاء نمایند .

وسیلهٔ مسافرت شاهنشاه

شاهنشاه ابتدا قصد داشتند باهواپیمای مخصوص خودشان عزیمت‌فرمایندولی چون‌هواپیمای سلطنتی انگلستان ازجانب اعلیحضرت ژرژششم روزقبل برای‌عزیمت شاهنشاه وارد تهران گـردید لذا اعلیـحضرت همایـونی مسافرت‌خودشانـرا

با هواپیمای سلطنتی انگلستان که فوق‌العاده زیبا و جالب توجه بوده و گنجایش بیش از پنجاه نفر مسافر داشت انجام دادند.

ضمناً هواپیمای شاهنشاه نیز همراه بود.

فرمان ملوکانه برای تشکیل شورای سلطنتی

متن فرمان همایونی.

جناب آقای نخست وزیر. چون بر حسب دعوت خصوصی که از طرف اعلیحضرت ژرژ پادشاه انگلستان بعمل آمده است بیاری خداوند متعال روز یکشنبه ۲۷ تیر ماه با هواپیما از تهران بطرف لندن حرکت خواهیم کرد.

لهذا بموجب این فرمان آن جناب را متوجه میسازیم باینکه دولت ما درمدت غیبت ما ومسافرت کوتاهی که میکنیم باید درحسن تمشیت امور واجرای کامل قوانین وتکمیل آسایش وتأمین حوائج عموم ملت ما لازمهٔ مراقبت و اهتمام را بطوری که منظور نظر و مرکوزنیت ماست بکار برده ومتوجه باشدکه کوچکترین اتفاقی بر خلاف مصلحت وانتظار روی ندهد.

ضمناً برای اینکه در مدت مسافرت ودوری ما ازکشور رئوس مسائل ومعظمات امور مورد توجه ومطالعهٔ مخصوص واقع گردد مقرر میداریم که در اینمدت باید یك شورای عالی تشکیل شود که مرکب باشد:

اولا ــ از برادران کامکار ما والاحضرتان شاهپورعلیرضا و شاهپورعبدالرضا و ثانیاًازخود آن‌جناب‌وجناب حکمت رئیس مجلس شورایملی وجناب ابراهیم حکیمی و جناب محمد ساعد وجناب سید محمدصادق طباطبائی و تیمسار سپهبد امیراحمدی وزیر جنگ و جناب سمیعی رئیس کل تشریفات دربارشاهنشاهی نیز در این شورایعالی عضویت خواهندداشت.

جلسات این شوری باید در دربار شاهنشاهی منعقد گردیده و مسائل مهمهٔ کشور در آنجا تحت نظر دقت ومطالعه قرار گیرد و در مواردی که استحضار فوری

از آن لازم ویامحتاج بتصویب وامضاءباشد شورایعالی باید مراتب رابااولین وسریعترین وسیله باطلاع برساند .

همچنین لوایحی راکه از طرف دولت بمجلس شورایعالی پیشنهاد میشود و بتصویب مجلس میرسد برای اینکه تأخیر نشود فوراً بمااطلاع بدهد تادستوراجرای آن صادر شود .

بدیهی است آن جناب در اجرای این مقررات کمال کوشش ومراقبت رابعمل خواهیدآورد که خاطر ما درمدت مسافرت از هر حیث خورسند و مطمئن باشد .

کاخ سفید ـ ۲۴تیرماه ۱۳۲۷ محمدرضا شاه پهلوی

اولین جلسهٔ شورای سلطنتی

ساعت‌پنج بعد ازظهر روزشنبه بیست وششم تیرماه ۱۳۲۷ اولین‌جلسه‌شورای سلطنتی درکاخ سعدآباد در حضور اعلیحضرت همایونی افتتاح شد .

دراین جلسه که هیأت دولت نیزحضور داشتند نسبت‌بکارهای شورای‌سلطنتی مطالعات لازم بعمل آمد و مقرر گردید همه هفته روزهای شنبه این جلسه تشکیل گردد و در صورتیکه مطلب مهمی پیش آید جلسه بطور فوق‌العاده تشکیل شود .

در فرودگاه مهرآباد

در تمام طول جادهٔ شمیران تا فرودگاه‌مهرآباد پاسبانان وسربازان وپاسبانان سوار بفواصل معین ایستاده بودند .

بدرقه کنندگان از ساعتها قبل در فرودگاه بالباس رسمی حضورداشتندتاآنکه اعلیحضرت همایون ساعت چهار وربع تشریف فرما شدند .

گارد احترام در یکطرف وافسران ارشد در قسمت دیگر محوطه بوده . سایر بدرقه کنندگان (والاحضرتها ـ هیأت دولت ـ نمایندگان مجلس

رؤسای دربارشاهنشاهی ـ رجال ـ نماینده گان سیاسی خارجی ـ محترمین ـ مدیران جراید وورزشکاران) کمی بالاتر صف کشیده بودند .

بلافاصله پس از تشریف فرمائی ، موزیك مارش سلام را نواخت و گارد سلطنتی احترامات نظامی را معمول داشت .

شاهنشاه از مقابل صفوف مستقبلین با ابراز تفقد عبورفرموده بیاناتی درمورد مراقبت تام در امور کشور بـا اعضای شورای سلطنتی و هیـأت دولت و نمـاینده گان مجلس فرمودند .

عرایض رئیس مجلس شورایملی

بعداز آنکه شاهنشاه درجلوی نماینده گان مجلس فرمودند :

«انتظارات من از آقایان نماینده گان مجلس زیاد است»

آقای رئیس مجلس شرحی در زمینهٔ علاقهٔ ملت بشاهنشاه محبوب و اینـکه نماینده گان نیزپیروومجری همان علائق ملی هستند ایراد نموده و گفتند :

« همهٔ نماینده گان ازخداوند خواهان سعادت وسلامت و موفقیت های ذات شاهانه میباشند و در این موقع که اعلیحضرت همایونی بـرای اولین بار کشور خودرا ترك میفرمایند همگی نماینده گان مجلس آرزومند هستند و از خداوند تمنا دارند که مسافرت ذات مبارك بخوشی وموفقیت وسلامتی انجام پذیرفته و در آیندهٔ نزدیکی چشم ودل همگی بزیارت شاهنشاه محبوب خود روشن گردد »

شاهنشاه ضمن قدردانی و تشکر ازاظهارات پرمهر آقای رئیس مجلس نصایح مؤثردیگری درمورد پیشرفت امورمملکت بآقایان نماینده گان باجملات زیرفرمودند:

«من بحسن نیت ووطن پرستی آقایان نماینده گان اطمینان دارم و امیدوارم توجهٔ مخصوصی مبذول دارند که بـا تصویب

لوایح ضروری و اصلاحات اجتماعی قدمهای مؤثری برای پیشرفت امور برداشته شود »

سپس شاهنشاه نسبت بعموم آنان ابراز تفقد فرموده و ازهمگی خدا حافظی نموده از احساسات ایشان قدردانی فرمودند .

سایر بدرقه کنندگان

اعلیحضرت همایونی جلوی صف افسران ارشد توقف فرموده چند دقیقه با آنان صحبت فرموده آنانرا بحسن مراقبت درامور تشویق فرمودند .

شاهنشاه در مقابل صف نمایندگان سیاسی خارجی نیز توقف فرموده ازایشان هم خدا حافظی فرمودند .

نکتهٔ قابل توجه اینکه با آنکه ازتشریفات رسمی بعلت فراهم نکردن مزاحمت اشخاص خودداری بعمل آمده و حضور وشرکت اشخاص آزادگذارده شده بود معهذا جمعیت زیادی در فرودگاه حاضر شده بودند که بهیچوجه انتظار نمیرفت .

شاهنشاه را از زیر قرآن عبوردادند

علاوه بر آنکه دوجلد کلام‌الله مجید بقطع کوچك بغلی ازطرف بدرقه کنندگان تقدیم شاهنشاه گردید موقعیکه اعلیحضرت همایونی خواستند بطرف هواپیما حرکت فرمایند استدعا شدکه شاهنشاه از زیرقرآن عبور فرمایند .

در اینموقع قرآن مجید را روی دست نگهداشتند وبا ذکردعا وثناکه همه آمین میگفتند شاهنشاه محبوب را از زیرقرآن عبوردادند .

پیام شاهنشاه بملت ایران

اعلیحضرت همایونی هنگام سوارشدن بهواپیما خطاب بملت که وسیلهٔ رادیو

بخش گردید فرمودند :

« در این موقع که برحسب دعوت خصوصی اعلیحضرت پادشاه انگلستان بیاری خداوند متعال با هواپیما ازطهران بطرف لندن حرکت خواهم کرد بدینوسیله عموم اهالی کشور را از این عزیمت خودمطلع ساخته و برای مدت غیبت ومسافرت کوتاه با ملت محبوب خود وداع میکنم و اطمینان میدهم که سعادت وآسایش ونیکبختی عموم ملت همیشه و درهمه جا منظور نظر من خواهد بود »

درست ساعت پنج بعدازنیمهٔ شب بودکه هواپیما درمیان احساسات شورانگیز جمعیت بحرکت درآمده در آسمان مهرآباد پرواز کرده از چشمها دور و ناپدید گردید .

تأسیسات جزیرهٔ مالت

هواپیمای سلطنتی ایران وانگلستان صبح یکشنبه ۲۷ تیرماه ۱۳۲۷ از آسمان عربستان عبور نموده پس‌ازبنزین گیری درفرودگاه (عدن) از کرانه‌های دریای سرخ گذشته بسمت شمال افریقا متوجه گردید .

غروب همانروز وارد جزیرهٔ مالت شده وشاهنشاه شب وفردای آنروز را در آن جزیره اقامت فرموده تأسیسات دریائی وهوائی وسازمانهای نظامی آنجارا مورد بازدید قراردادند .

ارتباط تلفنی بین طهران ولندن

ازمدتی پیش موضوع ارتباط تلفنی ایران با کشور های خارجه مورد توجهٔ دولت قرار گرفته بود .

ارتباط تلفنی بین ایران وبغداد باسیم بوده ولی تلفنی که قرار بود با سایر

ممالك اروپائی دایرشود بی‌سیم میباشد .
بلافاصله بعدازآنکه اعلیحضرت همایونی بلندن واردگشتند تلفن بی‌سیم بین (طهران ولندن) برقرار گردید وهمینطور تلفن بین (تهران وبرن) نیزدایرشد .

ده دقیقه برفراز پاریس

هواپیمای اعلیحضرت همایون شاهنشاهی ساعت هشت صبح روز چهار شنبه سی‌ام تیرماه ۱۳۲۷ (بوقت جزیرهٔ مالت) بسوی(لندن) بپرواز درآمدپس ازگذشتن ازفراز جزایر (سیسیل) و(سادنی) و (بندرمارسی) وسواحل غربی‌فرانسه بعد ازظهر همانروز بپایتخت(فرانسه) رسیدند .
پس ازده دقیقه گردش درفراز پاریس آنهم بارتفاع کوتاه بطرف (دریای‌مانش) وازآنجا درنزدیکی سواحل انگلستان بحرکت درآمد .
دراین‌موقع شش هواپیمای جنگی‌انگلیسی باستقبال هواپیمای‌حامل شاهنشاه آمدند .
درفرودگاه بزرگ (نورتولت) والاحضرت‌دوك اف‌گلوستر برادر پادشاه انگلستان ـ سفیر کبیرایران ـ اعضای سفارتخانه ـ فرماندهان‌نیروهای زمینی ـ هوائی دریائی ـ معاون وزارت خارجه ـ رئیس تشریفات سلطنتی و مهماندار مخصوص و ایرانیان مقیم انگلستان منتظر ورود شاهنشاه بودند .

ورودهواپیمای شاهنشاه بلندن

ساعت سه وربع بعدازظهر روزچهارشنبه سی‌ام تیرماه۱۳۲۷هواپیمای‌شاهنشاه درفرودگاه فرودآمد .
دراینوقت پرچم سلطنتی برافراشته شد . بلافاصله دوك اف‌گلوستر باهمراهان بجلو رفته خیر مقدم عرض و ایرانیانی‌که باستقبال آمده بودند با صدای رسا فریاد میزدند (زنده باد شاهنشاه) .

شاهنشاه با لباس فرماندهی هوائی ایران از برابر گارد سلطنتی عبور فرمودند و پس از مختصری استراحت بطرف کاخ سلطنتی انگلستان (بوکینـگهام) حـرکت فرمودند .

جمعیت بسیاری برای مشاهده مهمان عالیقدر خود در دو طرف خیابانهای مسیر موکب ملوکانه گرد آمده و در اطراف کاخ فریاد میزدند «شاه‌اف پرشیا .... شاه‌ایران»

درمدخل کاخ اعلیحضرت ژرژ ششم پادشاه انگلستان از اعلیحضرت همایونی استقبال کرده خیرمقدم گفتند .

گارد مخصوص مراسم احترام را بعمل آورد دستهٔ موزیـك سلطنتی سـلام شاهنشاهی ایران را نواخت .

در سرسرای قصر ارکان دربار سلطنتی و عده‌ای از رجال و اعیان انگلیس با خانمهایشان شاهنشاه را استقبال نمودند .

سپس شاهنشاه و ملکهٔ انگلستان و شاهزاده خانـم الیزابت با شوهرشـان (والاحضرت دوك ادینبرو) و والاحضرت مار گریت از اعلیحضرت همایونی در کاخ پذیرائی کردند وپس از صرف چای شاهنشاه بقصر زیبای مخصوصی در محوطهٔ کاخ بوکینگهام هدایت شدند .

شاهنشاه ساعت هشت وربع ازطرف اعلیحضرت ژرژششم بتآتر دعوت شده و شام را نیزمهمان پادشاه وملکهٔ انگلستان وخانوادهٔ سلطنتی بودند .

تآتر که یك نمایشنامهٔ آمریکائی بنام (آن تفنگ‌ت را گرفت) بود بسیارجلب توجه نمود .

ضیافت رسمی بافتخار شاهنشاه

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی در (اولدهم) شمال انگلستان که دارای کارخانه‌های مهم پنبه وحریر و ماشین آلات و کارخانه های صنعتی نظامی است ببازدید تأسیسات هوائی پرداخته بعد ازظهر بلندن مراجعت فرمودند .

شب نیز در کاخ بوکینگهام ازطرف پادشاه وملکهٔ انگلستان یك ضیافت بزرگ

رسمی بافتخار شاهنشاه دادند که در آن ضیافت ومجلس گاردن پارتی عصر فردا عده‌ای ازرجال وبزرگان انگلستان حضورداشتند .

اعلیحضرت همایونی پس ازخاتمهٔ سه روز پذیرائی رسمی پادشاه انگلستان از کاخ بوکینگهام بسفارت کبرای ایران تشریف فرما شده ودر آنجا اقامت فرمودند .

باز دید موسسات لندن

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی ازمجلس عوام - ناوهای سلطنتی و تـأسیسات دریائی - آموزشگاه اژدر افکن وضدزیر دریائی - نیروی هوائی - آزمایشگاههای معروف نفت - دانشگاه بزرگ اکسفورد - دانشگاه کرایست چراچ - کاخ ویندزور مقرپادشاه انگلستان - دانشکدهٔ ایتن - مرکز نیروی توپخانه - کارخانهٔ بریستول و سایرمؤسسات بزرگ انگلستان را دقیقاً بازدید فرموده ودرهرمورد بافرماندهان و رؤسای مربوطه مذاکراتی فرمودند که دلیل بر اطلاعات شاهنشاه بود بطوریکه روزنامه های اروپائی روزانه اظهارنظرهائی دراین باب مینمودند که کاملا قابل توجهٔ ممالك خارجی بوده است .

اهداء نشان بپادشاه انگلستان

اعلیحضرت ژرژ ششم بآپارتمان اقامت اعلیحضرت همایون شاهنشاهی در کاخ بوکینگهام رفته و نشان وحمایل ویکتوریاچن را بشاهنشاه اهدا نمودند .

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی نیزدرموقعیکه مراسم خداحافظی از پادشاه و ملکهٔ انگلستان بعمل میآمد نشان پهلوی‌را که مخصوص سلاطین است باعلیحضرت پادشاه انگلیس داده وسپس بسفارت کبرای ایران نزول اجلال فرموده در آنجـا اقامت فرمودند .

بافتخار اعلیحضرت همایونی

نخست وزیرانگلستان وشهردارلندن باکسب اجازه که موردموافقت ملوکانه

قرار گرفت دعوتی بشب‌نشینی بافتخار اعلیحضرت همایون شاهنشاهی نمودند.

همچنین دعوتهای دیگر از شاهنشاه بعمل آمد که مورد قبول شاهانه واقع گردید ونیز سفارت کبرای ایران در لندن هم ضیافت باشکوهی بافتخار شاهنشاه داد که اعلیحضرت ژرژ ششم وملکهٔ انگلستان وخانوادهٔ سلطنتی در آن شرکت داشتند.

شاهنشاه جوانبخت و محبوب، ایرانیان مقیم انگلستان را در سفارت کبرای ایران پذیرفته و بانهایت خوشروئی از آنان پرسشهائی فرموده و آنانرا مورد تفقد قرار دادند.

اسب (ایران) در مسابقه

اعلیحضرت همایونی درچند مسابقهٔ اسب دوانی تشریف فرما گردیدند. دریکی ازمسابقه‌ها اسب (ایران) توجه عموم شرکت کنندگان را جلب کرد.

این اسب متعلق به (پرنس علیخان) پسر آقاخان محلاتی بود وهنگامیکه اول شد ازعدهٔ زیادی که بمناسبت حضور شاهنشاه ایران درمسابقه بلیط این اسب را خریده بودند صدای فریاد برخاست.

درتمام مدت مسابقه هنگامیکه اسب (ایران) ازدیگر اسبها پیشی میگرفت تماشاچیان فریاد میزدند (ایران ... ایران ... ایران)

حضور پادشاه انگلستان وپادشاه ایران وچند خانوادهٔ سلطنتی درجشن المپیک

درمراسم جشن افتتاح مسابقه‌های المپیک جهانی که قریب شش‌هزار زن و مرد ورزشکار ازپنجاه ونه‌ملت رژه رفته وبیش ازهشتاد هزار تن تماشاچی بودند. علاوه برپادشاه انگلستان وخانوادهٔ سلطنتی، پادشاه ایران - شاهزاده برنارد هلند - اولاف ولیعهد نروژ وخانواده‌اش - شاهزاده پرینتل از کشور سوئد نیزحضورداشتند.

ورزشکاران هر کشور درزیرلوای پرچم ملی خود رژه میرفتند.

سپس ضمن برنامهٔ مخصوص و باکسب اجازه از اعلیحضرت پادشاه انگلستان بازیهای المپیاد سال ۱۹۴۸ آغاز گردید .

شاهنشاه جوانبخت ورزشکاران ایرانی را در شرکت در مسابقه‌ها تشویق و ترغیب فرموده ودرپیامی که شب قبل برای آنها فرستاده بودند اظهار داشتند :

« انتظار دارم ورزشکاران کاری کنند که رفتار و کردار آنها باعث افتخار نام ایرانیها بشود »

مذاکرات تلفنی

روزسه‌شنبه پنجم مردادماه ۱۳۲۸ آقای نخست‌وزیر وسیلهٔ بی‌سیم بااعلیحضرت همایون شاهنشاهی صحبت کردند .

موضوع لوایحی را که بتصویب مجلس رسیده بعرض شاهنشاه رسانیده ودستور اجرای آنرا خواستند شاهنشاه باتقاضای آقای نخست‌وزیر موافقت فرمودند .

دعوت بفرانسه

رئیس جمهور فرانسه ازشاهنشاه دعوت نمودند که در مراجعت از لندن چند روزی بفرانسه تشریف‌فرما شوند .

چون این دعوت ازطرف اعلیحضرت همایونی مورد قبول واقع گردید لذا روز یکشنبه دهم مرداد ماه ۱۳۲۷ شاهنشاه ازلندن بطرف پاریس عزیمت فرمودند .

این مسافرت شاهنشاه ازلندن بپاریس نیز وسیلهٔ همان هواپیمای دوك‌اف کلوستر عملی گردید .

اعلامیهٔ وزارت دربار شاهنشاهی

چون مراجعت موکب مبارك اعلیحضرت همایون شاهنشاهی پس از قبول دعوت اعلیحضرت پادشاه انگلیس وتشریف‌فرمائی بانگلستان ازراه فرانسه. سوئیس

و ایتالیا بود جنابان رؤسای دولتهای مزبور از پیشگاه شاهنشاهی خواهش کردند که چند روزی بطور دوستانه وغیر رسمی درهریك ازاین کشورها توقف فرمایند.

رئیس کل تشریفات وکفیل وزارت دربارشاهنشاهی - **حسین سمیعی**

ملاقات شاهنشاه با رئیس جمهور فرانسه

همینکه هواپیمای شاهنشاه برفراز خاك فرانسه رسید چهارهواپیمای فرانسوی باستقبال آن شتافته ودر اطراف هواپیمای شاهنشاه بحرکت درآمد.

درساعت دوازده ونیم هواپیمای شاهنشاه وارد فرودگاه (لوبورژه) شد ودر فرودگاه (اندره‌ماری) مراسم استقبال شایان از اعلیحضرت همایونی بعمل آمده با تشریفات خاصی بقصرهتل (گرین‌یون) حرکت فرمودند.

رئیس جمهور فرانسه که برای افتتاح سدی بناحیهٔ (ژنیسیا) رفته بودند مراجعت فرموده درضیافتی که روزدوشنبه یازدهم مردادماه ۱۳۲۷ بافتخار اعلیحضرت همایونی دادند باهم ملاقات فرمودند.

دراین روز شاهنشاه دسته گلی برسرقبر سرباز گمنام فرانسه نهاده وهمچنین ازنمایشگاه آثار ایران دیدن فرمودند.

روز سه شنبه دوازدهم مردادماه ۱۳۲۷

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بر سرمقبره امپراطور بزرگ فرانسویان ناپلئون بناپارت تشریف برده موزهٔ لباسهای ناپلئون و اسباب واثاثیهٔ شخصی وی را هم مشاهده فرمودند.

موزهٔ لوور که گنجینه گرانبهائی از آثار یونان. رم. مصر. آسور. ایران وهمچنین دیگر تمدنهای قدیمی را درخود جای داده مورد بازدید ملوکانه قرار گرفت.

درهمین روز بود که ایرانیان مقیم فرانسه بحضور شاهنشاه جوانبخت شرفیاب

گردیده ودرمجلس بسیار گرمی مورد تفقد ملوکانه‌واقع‌شده واز زیارت پدرتاجدار خود خورسند گردیدند .

شب روز دوشنبه مجلس ضیافتی بافتخار شاهنشاه در سفارت کبرای ایران در فرانسه داده شد که در آن ضیافت ریاست جمهور ونخست وزیر وسایروزراء فرانسه نیز حضور داشتند .

چون خط تلفنی بی‌سیم بین تهران و پاریس هم افتتاح شده بود شاهنشاه از پاریس باتهران تلفنی صحبت فرمودند .

روز چهارشنبه سیزدهم مردادماه ۱۳۲۷

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی مدرسهٔ نظام فرانسه وفرودگاه (ویلاکوبله) را باتشریفات رسمی که مورد استقبال افسران نیروی هوائی واقع شده بودند بازدید فرمودند .

درفرودگاه (بورژه مانوری) که وزیر نیروی هوائی فرانسه ضیافتی بافتخار شاهنشاه داده ورئیس جمهور وبزرگان فرانسه نیزحضور داشتند عده‌ای چترباز با چترنجات درمقابل شاهنشاه فرود آمدند .

مذاکراتی که دراین ضیافت بین شاهنشاه ایران وریاست‌جمهور ونخست وزیر ووزیر مشاور کابینهٔ فرانسه بعمل آمد بیشتردر موضوع روابطایران وفرانسه بوده‌و مخصوصاً شاهنشاه میفرمودند :

« خوب است مناسبات تجارتی ما مانند روابط فرهنگی استوار و تحکیم شود »

ضمناً اعلیحضرت همایونی بادست مبارك نشان پهلوی بسینهٔ رئیس جمهوری فرانسه زده وریاست جمهوری نیز نشان عالی صلیب جنگ بانخل‌را بشاهنشاه‌ایران دادند .

بعلاوه یك‌قوطی‌سیگارنفیسی که‌نام شاهنشاه روی‌آن منقوش شده بود وسیلهٔ

شهردار از طرف مردم پاریس بشاهنشاه اهداء گردید .

من این هدیه را همواره همراه خواهم داشت

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی پس از دریافت قوطی سیگار از شهردار پاریس نامه‌ای بشرح زیر :

« ازدریافت این هدیه که علامت جدیدی ازدوستی وعلاقهٔ شهرپاریس نسبت بمن است فوق‌العاده محظوظ وخورسند شدم .

من باخوشوقتی ومسرت فراوان این تحفهٔزیبا را که بمن هدیه کرده‌اید می‌پذیرم . وخوشوقتم که این هدیه بنام پاریس زیبا بمن داده شده است . من همواره این هدیه را بنام یادگار فراموش نشدنی از پذیرائی گرم و صادقانهٔ اهالی پاریس باخود همراه خواهم داشت .

من از شما خواهش میکنم رضایت ومسرت قلبی مرا بصنعتگران قابلی که این هدیهٔ نفیس را تهیه کرده‌اند ابلاغ نمائیدزیرااین هدیه‌مهارت وسلیقهٔ فرانسویها راآشکار میسازد »

صادر فرمودند .

روز پنجشنبه ۱۴ تاشنبهٔ ۱۶ مردادماه ۱۳۲۷

اعلیحضرت همایونی روز پنجشنبه بسوی (دوویل) یعنی محل پیاده شدن نیروهای متفقین در فرانسه عزیمت فرموده وروز جمعه راهم درآنجا تشریف‌داشتند سپس در مراجعت بپاریس بدیدار دانشجویان ایران بکوی دانشگاه تشریف فرما گردیدند .

شاهنشاه از مسجد پاریس در حالیکه پیشنماز و طلاب مسجد به پیشواز شاه آمده وبرای سلامتی شاهنشاه دعا مینمودند بازدید فرمودند .

اعلیحضرت همایونی درموقع مراجعت از مسجد قرآنی خطی که تهذیب شده بود بمسجد هدیه فرمودند.

ناهاررا شاهنشاه مهمان رئیس مجلس واعضای هیئت رئیسه مجلس بودند، دراین پذیرائی مذاکرات مفصلی بین شاهنشاه ورئیس مجلس فرانسه بعمل آمد.

ضمناً بمناسبت عید فطر اعلیحضرت همایونی بوسیلهٔ رادیو پاریس پیامی بتمام مسلمانان دنیا فرستادند.

تلگراف شاهنشاه بمناسبت جشن مشروطیت

بمناسبت چهل‌وسومین سال مشروطیت ایران روز پنجشنبه ۱۳ مردادماه ۱۳۲۷ جشن باشکوهی در باغ وعمارت مجلس شورایملی برپا بود.

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی تلگراف تبریکی از پاریس بایران بمناسبت جشن مشروطیت مخابره فرمودند. که در جلسهٔ علنی روز یکشنبه ۱۳۲۷/۵/۱۷ مجلس شورایملی از طرف ریاست مجلس قرائت گردید.

متن تلگراف شاهنشاه

«جشن سالیانهٔ مشروطیت ایران خاطر مارا قرین نهایت مسرت میدارد که بآن مناسبت بوسیلهٔ نمایندگان مجلس شورایملی که برگزیدهٔ قوم وهادی افکار عامه هستند یکبار دیگر مکنون خاطر خود را در تکمیل وسائل آسایش و راحت مردم بعموم افراد ملت عزیز خودمان خاطرنشان نمائیم وهمگی بدانند که تأمین سعادت و کامروائی ملت عزیز ما که بمثابه نیکوترین ودیعهٔ الهی درقلب ماست درهرجا ودرهر حال که هستیم همواره بلوح ضمیر مانقش است وخوشوقتی وبرکت ملت عزیز ما همیشه اوقات عزیزترین آرزوی مابوده وخواهد بود «شاه»

پس از قرائت تلگراف، آقای رئیس مجلس شرح زیر را اظهار نمودند.

«تلگراف ابراز مسرتی که بمناسبت جشن مشروطیت ایران اعلیحضرت همایون شاهنشاهی مخابره فرموده‌اند باعث تشکر وسپاسگزاری عموم ملت ایران است. (صحیح است)

در دوران سلطنت خود اعلیحضرت همایونی درهر موقع و بهر وسیله علاقمندی خود را بتحکیم مبانی مشروطیت و تأمین رفاه و آسایش ملت ابراز داشته‌اند (صحیح است)

نکته‌ای که هیچوقت از خاطر نمایندگان محترم فراموش نمیشود علاقمندی باصول مشروطیت و احترام بقوانین است که ذات ملوکانه هرگز از نظر دور نکرده‌اند.

انتظار داریم هرچه زودتر بمیهن عزیز خودشان بسلامتی معاودت بفرمایند وسعادت وخوشبختی نمایندگان محترم وافراد ملت را تکمیل نمایند. (صحیح است)»

عزیمت از پاریس

شاهنشاه پس از یکهفته اقامت درفرانسه روزشانزدهم مردادماه ۱۳۲۷ پاریس را ترك فرموده تاطبق دعوتیکه رسماً از طرف دولت سویس از اعلیحضرت همایونی شده بسویس عزیمت فرمایند.

قبل از حرکت شاهنشاه بطرف فرودگاه (اورلی) وزیر دریاداری فرانسه در هتل (گرین‌یون) بنام دولت فرانسه مراسم خدا حافظی را بجا آورده. در بین راه عدهٔ زیادی جزء ملتزمین رکاب شاهنشاه بودند.

در فرودگاه یك واحد از نیروی هوائی مراسم احترام بعمل آورد. پس از جشن نظامی کوتاهی، سرود ملی دو کشور نواخته شده شاهنشاه ایران از جلوی گارد احترام عبور فرمودند.

اعلیحضرت همایونی ازیك یك رجال خداحافظی فرموده وجلوی وزیر دریاداری

ونمایندگان مجلس فرمودند .

« من صمیمانه از مهمان نوازی دولت وملت فرانسه سپاسگزاری میکنم»

هنگام خدا حافظی همهٔ حضار ابراز احساسات مینمودند .

همینکه شاهنشاه‌در هواپیمائی که ازطرف دولت فرانسه باختیارشان گذاشته شده بود قرار گرفته و هواپیما از برابر گارد احترام عبور فرموده بهوا پرواز نمود گارد احترام سرود ملی فرانسه (مارسیز) را میخواند .

در شبهای سوگواری

مرداد ماه ۱۳۲۷ ایامیکه اعلیحضرت همایون شاهنشاهی در خارج از کشور تشریف داشتند مصادف باماه مبارك رمضان بود .

درشبهای احیادر تمام کشور موقعیکه خطابه‌ووعظ واعظین بزرگ درمساجد باتمام میرسید برای سلامت اعلیحضرت همایون شاهنشاهی در مسافرت ، مجلس‌دعا تشکیل میگردید وهمهٔ حاضرین با احساسات پرشوری به‌شاهنشاه دعا میکردند.

از (نیس) به (ژنو) و (برن)

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی پس از سه روز توقف واستراحت در(نیس)شهر قشنگ فرانسوی که در نزدیکی مرز ایتالیا ودر کرانهٔ دریای مدیترانه واقع شده در روز سه‌شنبه نوزدهم مردادماه ۲۷ بطرف سوئیس عزیمت فرمودند .

اعلیحضرت هایونی که در سن ۱۲ سالگی برای ادامهٔ تحصیلات خـود در (لوزان) مرکزفرهنگی سوئیس بوده‌ودر دبیرستان معروف(شاپنی) تحصیل‌میکردند دوستان فراوانی در آنجا دارند .

شاهنشاه در (ژنو) میان‌ابراز احساسات بی‌نظیر مـردم که از روز قبل انتظار

ورود شاهنشاه را میکشیدند سی و پنج دقیقه توقف فرموده ساعت سیزده وارد شهر (برن) پایتخت سویس گشتند.

در سویس اعلیحضرت همایونی رسماً با تجلیل فراوانی در قصر ریاست شورای متحدهٔ کشورهای سویس ازطرف هیأت دولت با تشریفات فوق‌العاده پذیرفته شدند.

این تشریفات بقدری مجلل بود که برای جلوگیری ازفشارجمعیت زیاد برای تماشا یک گردان‌سرباز فقط اطراف کاخ را احاطه کرده بودند.

پذیرائی درقصر ریاست شورای متحده بقدری صمیمانه بود که حدی بر آن متصور نیست.

شاهنشاه طی نطق جالبی ابتدا بخاطرات گذشتهٔ ایام طفولیت ودوران تحصیلی خود اشاره وفرمودند:

«من درکشور شمااطلاعات و ذخایر زیادی بدست آوردم که توأم باعمل و کاربود.»

سپس از سازمان های سیاسی ـ اجتماعی و اقتصادی سویس تمجید فرموده بیان فرمودند:

«من سویس راشاهکار صنعتی دنیای سیاست میدانم زیرا دراین کشور سعادتمند همه چیز با هم توافق داشته و کلیهٔ سازمانهابا وجود اختلافات تاریخی‌ونژادی وزبانی با هم‌همکاری نزدیک وصمیمانه دارند»

اعلیحضرت همایونی پس‌ازآنکه‌برای توسعهٔ مناسبات اقتصادی وفرهنگی‌و سیاسی دو کشور ایران ـ سویس اظهار امیدواری فرمودند بنطق خود چنین خاتمه دادند:

«سویس گهوارهٔ مدنیت است شما در دورهٔ جنگ متانت وثبات و دوراندیشی از خودنشان دادید که من آرزومندم بآن روش تأسی جویم»

«من خود از کسانی هستم که لزوم بیطرف ماندن کشور سویس را بخوبی درک میکنم . در اثر همین روش عاقلانه است که کشور سویس توانسته خود را در برابر دو فشار متضاد و سهمگین و هولناک و عظیم حفظ کند .

این روش بیطرفانه که توأم با فعالیتهای فرهنگی و اقتصادی در داخلهٔ کشور است سبب سرفرازی و افتخار شماست بهمین علت است که سویس برای ملت ایران سرمشق بشریت - فعالیت و کاراست . »

دراینموقع (آقای انریکوسلو) رئیس شورای کشور های متحدهٔ سویس در پاسخ بیاناتی فرموده تاآنجاکه پس از آنکه بتاریخ درخشان ایران و گذشتهٔ پرافتخار این کشور و نوری که ازاین مرکزعلم ودانش بدنیا پراکنده شده است اشاره کردند آرزو نمودند که اعلیحضرت همایون شاهنشاه ایران وهمراهانشان ازمدت اقامت خود درسویس یادگارخوشی ذخیره کنند .

بعدازخاتمه پذیرائی، شاهنشاه بکاخ لون درمنطقهٔ (که زاتس) عزیمت فرمودند.

اقامت چند روزهٔ شاهنشاه درسویس

غالب رجال و کلیهٔ افراد کشورسویس اظهارمیکردند :

« سویس سعی میکند در پذیرائی ازشاهنشاه ایران برسایر کشورها تقدم جوید »

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی روز پنجشنبه بیست و یکم مرداد ماه ۱۳۲۷ ازبرن به (لوسرن) عزیمت فرموده ودر آنجا مرکز آزمایش هواپیما های نظامی و جنگی سویس و نیز ازمرکز دفاع ضدهوائی وپایگاه آتشبارهای ضد هوائی بازدید فرمودند .

از (لوسرن) شاهنشاه بشهر (تون) مرکز نظامی دیگر تشریف فرما گردیده ازیک لشگر موتوریزه و کارخانجات اسلحه سازی و موزهٔ زیبائی که بافتخار ورود اعلیحضرت همایونی تشکیل داده بودند وبسیار مورد توجه قرار گرفته بود بازدید فرمودند.

شب جمعه شاهنشاه به (برن) مراجعت فرمودند تا درمجلس ضیافتی که بافتخار شاهنشاه درسفارت ایران داده شده بود شرکت فرمایند

روزجمعه ایرانیان مقیم سویس درقصر (لون) بحضور شاهنشاه شرفیاب گردیدند اعلیحضرت همایونی کلیهٔ ایرانیان را مورد تفقد قرارداده و بدانشجویان فرمودند :

« سعی کنید باکسب علم ودانش سرمایه های مهمی بایران بیاورید »

بعد ازظهر اعلیحضرت همایون شاهنشاه بشهر (رول) تشریف برده و روز های شنبه ۲۳ ویکشنبه ۲۴ مرداد ماه ۱۳۲۷ را در آنجا گذراندند . شاهنشاه در موقع تحصیل نیزدراین شهراقامت داشتند.

سپس شاهنشاه بشهر ژنو مراجعت فرموده بناهای تاریخی بخصوص عمارت قدیمی کلیسای (سن‌پیرم) وهتل (دوویل) راکه سابقاً مرکز مهمات پادگان سویس بوده ودانشگاه معروف و کتابخانه و موزهٔ تاریخی آن شهر را بازدید فرمودند .

اعلیحضرت همایونی ازپل معروف (مونبلان) هم بازدید فرموده هنگامیکه دانشگاه مهم (ژنو) ومؤسسات فرهنگی آنجا مورد بازدید ملوکانه قرار گرفت شاهنشاه فرمودند :

« ژنو با ۱۴۰ هزار نفر جمعیتش بمناسبت داشتن مردمان فعال در فرهنگ . صنعت . تجارت پیشرفتی نموده که قابل تحسین فراوان است » .

رویهمرفته اعلیحضرت همایونی از کلیهٔ مؤسسات صنعتی ـ علمی ـ کشاورزی کشور سویس بازدید فرموده روزچهارشنبه بیست وهفتم مرداد ماه ۱۳۲۷ از ژنو با تشریفات مخصوص در میان ابراز احساسات بی‌نظیر بدرقه کنندگان و بخصوص ایرانیان مقیم کشورسویس بسوی رم عزیمت فرمودند .

شاهنشاه قبل از عزیمت از ژنو مراتب رضایت خودشان را از مهمان نوازی دولت وملت سویس اعلام داشته و باشخاصیکه در فرودگاه برای خدا حافظی حضور یافته بودند فرمودند :

« این مسافرت ، همچنین پذیرائی شایان اهالی سویس خاطرات فراموش نشدنی در ما بوجود آورد . امیدوارم روابط دوستانهٔ دو کشور روز بروز نیرومندتر شود »

آگهی

این آگهی ازطرف سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی روز دوشنبه بیست و پنجم مردادماه ۱۳۲۷ در روزنامه‌های پایتخت منتشر گردید .

قابل توجه آقایان پزشکان

« تاکنون برای درمانگاه‌های سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی در اردستان ـ آشتیان ـ چمستان نور ـ رضوانده ـ سوسنگرد ـ طاهر گوراب ـ شفت ـ لاهیجان ـ نوبران ـ بوکان خیاو ـ سعید آباد زنجان ـ رودبارالموت ـ طالقان ـ بیجار گروس نقده ـ شرفخانه ـ قر آغاج ـ لار ـ مرند ـ سقز ـ شادکان اشنویه ـ نائین ـ هویزه ـ بانه ـ پزشک دیپلمه استخدام واعزام شده‌اند بنا براین در حدود سی درمانگاه سازمان تاکنون دائر وشروع بکار کرده است . هم پزشکان و هم مردم از وضع زندگانی و کار کمال رضایت را دارند و بخصوص مردم نقاط مختلف ازپزشکان سازمان استقبال بی‌نظیری کرده‌اند وهرروز عدهٔ مراجعه کنندگان بآنان زیادترمیشود .

بنابراین سازمان از آقایان پزشکان جوان انتظار دارد که برای بیست درمانگاه دیگر سازمان که ساخته و آماده است بسازمان رجوع وقبول استخدام کنند و وجود وحرفهٔ فنی خود را که تا این اندازه مورد احتیاج هممنوعان نقاط مختلف کشور است مورد استفاده قراردهند »

از اینرو کاملا روشن است که سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی در اثر توجهات والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی نیابت ریاست عالیهٔ سازمان تاچه اندازه پیشرفت نموده وباچه قدمهای سریعی در بهبود وضع بهداشتی عمومی بجلو میرود

مقدمات استقبال از شاهنشاه

مردم پایتخت که با بیصبری هرچه تمامتر منتظر مراجعت شاهنشاه محبوب خود از مسافرت اروپا بوده ومیخواستند زودتر بزیارتش نائل شوند ازچند روزقبل مقدمات استقبال شایانی ازاعلیحضرت همایون شاهنشاهی را فراهم نموده و درکلیهٔ خیابانهای مسیر موکب ملوکانه شروع بساختن طاق نصرتهای مجللی نمودند .

جلسهٔ هیئت مدیرهٔ باشگاه هواپیمائی

درساعت پنج ونیم بعد ازظهر روز دوشنبه ۲۵ مردادماه ۱۳۲۷ جلسهٔ هیئت مدیرهٔ باشگاه هواپیمائی درحضور والاحضرت شاهپور غلامرضا نیابت ریاست عالیهٔ باشگاه تشکیل گردید .

ابتدا والاحضرت شاهپور شرحی درمورد هواپیما ولزوم باشگاه هوائی کشوری ایراد و علاقمندی خود را به پیشرفت امور مربوط بآن خاطر نشان فرموده اظهار امیدواری نمودند که باشگاه باید با قدمهای سریعتری رو بهدف مقدسی که در پیش دارد بردارد .

سپس عملیات گذشته باشگاه بعرض والاحضرت رشیده و باتوضیحاتی که حاضرین دادند والاحضرت شاهپور غلامرضا دستور فرمودند پروژه های لازم تهیه و در جلسهٔ آینده مورد مطالعه وشور قرار گیرد .

شاهنشاه ایران دررم

هواپیمای حامل شاهنشاه که درساعت ۷ صبح روزچهارشنبه بیست وهفتم مرداد

ماه ۱۳۲۷ ازشهر ژنوبطرف پایتخت ایتالیا بپرواز درآمد پس از عبور ازفرازسلسله جبال آلپ وارد آسمان ایتالیا گردید .

هواپیما ازناحیهٔ(ناوار) وجلگهٔ (رودپو)ومناطق (توسکانی) ورودخانه (تیبر) عبور نموده درساعت یازده درفرودگاه رم فرود آمد .

آقایان رئیس جمهور ـ نخست‌وزیر ـ رئیس حزب دمکرات مسیحی وهیأت وزیران ایتالیاونمایندگان خارجی وسفیر کبیران دررم باستقبال شاهنشاه آمده بودند . ازفرودگاه باتشریفات خاص شاهنشاه بارئیس جمهور دراتومبیل زیبائی قرار گرفته بمرکز شهر درمیان ابراز احساسات اهالی که در مسیر ملوکانه قرارداشتند حرکت فرموده ودر قصر معروف(کرینال)پذیرائی شدند .

در ضیافت باشکوهی که ازطرف رئیس جمهور ایتالیا بافتخار شاهنشاه داده‌شد بیانات دوستانه ای بین اعلیحضرت همایونی و ریاست جمهوری ایتالیا در خصوص روابط تاریخی دو کشور (ایران ـ ایتالیا) و مناسبات دوستانهٔ آن‌دو دولت مبادله وبعلاوه نشان صلیب جنگی ایتالیاوهمچنین نشان‌عالی خلبانی ازطرف ریاست جمهوری ایتالیا باعلیحضرت همایونی اهداء گردید .

روز بعد شاهنشاه کلیهٔ ایرانیان مقیم ایتالـیا رابحضور خود درقصر کرینـال پذیرفته و آنانرا مورد تفقد قرار دادند .

شاهنشاه ایران روز بیست ونهم مرداد ماه در کاخ‌ییلاقی‌معروف (واتیکان) از طرف پاپ‌اعظم‌پی‌دوازدهم پذیرائی شایانی شدند .

دراین پذیرائی که طی مراسم‌مجلل وباشکوه واحترامات‌نظامی‌خاصی‌انجام گرفت دراطاق مخصوص پاپ‌مذاکرات مخصوص‌بعمل آمد .

ازطرف پاپ‌پی دوازدهم هنگامیکه برای سلامتی‌شاهنشاه ایران دعامیکرد نشان مهمیز طلاکه بزرگترین نشان دربار پاپ‌است باعلیحضرت همایونی ونشانهای دیگری بملتزمین رکاب داده شد .

شاهنشاه پس ازبازدیدموزهٔ (واتیکان) به(رم)مراجعت فرمودند .

مردمان (رم) که بمهمان نوازی معروفند نسبت بمهمان خود ابراز احساسات

بی‌نظیری نموده و معتقد بودند که از سال ۱۹۲۹ تاکنون از پادشاه هیچ کشوری اینطور گرم و صمیمانه پذیرائی نشده است .

اعلیحضرت همایونی از شهر رم بشهرهای (فلورانس) (میلان) (ونیز) (ناپل) تشریف برده مدت پنج روز هم در این شهرها اقامت فرموده ببازدید مؤسسات تاریخی موزه - کلیساها - کتابخانه‌ها - کارخانجات پارچه‌های ابریشمی پرداختند .

در تمام این نقاط که از شاهنشاه باتشریفات خاصی استقبال میشد پرچمهای ایران و ایتالیا در اهتزاز بود و مردم هرمحل برای دیدن شاه ایران ازدحام نموده و ابراز احساسات مینمودند .

هنگامیکه شاهنشاه خواستند (صبح روز پنجشنبه چهارم شهریور ماه ۱۳۲۷) خاک ایتالیا را بقصد عزیمت ایران ترک فرمایند رئیس جمهور ایتالیا و عدهٔ زیادی شاهنشاه را بدرقه نموده و درفرودگاه مراسم احترامات خاص بعمل آمد ، هواپیمای حامل شاهنشاه در میان تجلیل واحترامات شایسته به پرواز در آمده بسمت دریای مدیترانه رهسپار گردیده بطرف جزیرهٔ (قبرس) عزیمت نمود .

شاهنشاه شب جمعه در (نکوسیا) پایتخت قبرس اقامت فرموده تا نیمساعت قبل ازظهر ببازدید تأسیسات مهم آن جزیره پرداخته سپس یکسر عازم تهران گشتند .

امریه ملوکانه

اعلیحضرت همایون شاهنشاهی دراروپا مستحضر شدند که اهالی پایتخت در صدد تجلیل مقدم فرخندهٔ شاهنشاه میباشند .

بنابراین امریه‌ای صادر و بآقای نخست‌وزیر تلگرافی ابلاغ گردید .

متن تلگراف

جناب آقای نخست‌وزیر. حسب‌الامر ابلاغ میشود اعلیحضرت همایون شاهنشاهی مایل نیستند هیچگونه تحمیلی بمردم بعنوان بستن طاق نصرت وغیره بشود .

البته قدغن خواهند نمود در این امر مراقبت کامل شود. وزیر دربار شاهنشاهی - جم

در پاسخ این تلگراف آقای نخست‌وزیر بمنظور اطاعت اوامر ملوکانه و نیات مردم شاهپرست پایتخت چنین تلگراف نمودند :

جناب آقای جم وزیر دربار شاهنشاهی . امر مطاع زیارت گردید مسلم است که دولت بنا بپیروی از نیات شاهانه هیچگاه در نظر نداشت تحمیلی در باب بستن طاق نصرت وغیره بشود .

اما از طرف دیگر بدیهی است که دولت در مقام مزاحمت وجلو گیری از طبقات مختلف مردم نیز که بطیب خاطر و برای ابراز احساسات شاهپرستانهٔ خود درصدد برپا ساختن جشن ومراسم شادمانی هستند نمیتواند بر آید . نخست‌وزیر - هژیر

آگهی

این آگهی نیز از طرف سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی در روزنامه‌های پایتخت در تاریخ شنبه سی‌ام مردادماه ۱۳۲۷ منتشر گردید .

قابل توجهٔ ماماهای دیپلمه

تاکنون برای غالب درمانگاههای سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی ماماهای دیپلمه استخدام واعزام شده‌اند ووضع کار وزندگی آنها فوق‌العاده رضایت بخش میباشد وخصوصاً مورد استقبال بی‌نظیر مردم نقاط مختلف واقع شده‌اند .

بنابراین سازمان شاهنشاهی ازماماهای دیپلمه تقاضا دارد که برای درمانگاههای دیگر سازمان که احتیاج بماما دارد بسازمان رجوع وقبول استخدام کنند و وجود وحرفه فنی خودرا که تااین حد مورداحتیاج همنوعان نقاط مختلف کشوراست مورد استفاده قرار دهند .

ورود شاهنشاه بپایتخت

ساعت پنج بعدازظهر روزجمعه پنجم شهریور ماه ۱۳۲۷ شاهنشاه پس ازچهل روز مسافرت بخارج ازایران وارد پایتخت گردیدند .

قبلا پانزده هواپیما باستقبال شاهنشاه‌شتافته از ۱۲۰ کیلومتری تهران‌هواپیمای شاهانه را اسکورت کردند .

تمام اعضای خانوادهٔ سلطنتی ـ نخست وزیـر و هیأت دولت ـ رؤسای دربار شاهنشاهی ـ نمایندگان مجلس شورایملی ـ هیأت سیاسی ـ شهردار ـ مدیران جراید نمایندگان اصناف ـ افسران ارشد ارتش ـ شهربانی ـ ژاندارمری ـ رجال معاونین وزارتخانه ها ـ قضات ـ مدیران کل ـ رؤسای مؤسسات ملی اطاق بازرگانی هر کـدام بترتیب درجاهای خود درفرودگاه مهرآباد حضور داشتند. بمحض فرود آمدن هواپیمای شاهانه ۲۱ تیر توپ شلیك گردید.

شاهنشاه درحال خروج ازهواپیما

ساعت پنج وپنج دقیقه شاهنشاه درحالیـکه لباس خاکستری آسمانی رنگ هواپیمائی در برداشتند باقیافه بشاش از هواپیما ظاهر گردیده موزیك و گارد مخصوص مراسم احترامات لازم بعمل آوردند.

شاهنشاه از برابر کلیهٔ مستقبلین و مقابل صفوف حضار عبور فرمـوده در قبال خیرمقدمهائی که بعرض ملوکانه رسید باابراز تفقد نسبت بآنان بیاناتی فرمودند....

ازانتهای صف تاقصر سلطنتی سعدآباد دردوطرف خیابان قوای پادگان تهران با موزیك های خود ایستاده درحین عبور موکب ملوکانه تقدیم احترام نمودند.

درمسیر شاهانه درجادهٔ کرج ـ خیابان شاهرضا ـ جادهٔ پهلوی مقدار ۲۹ طاق نصرت مجلل وزیبا برپا شده بود.

یك گروهان موتوریزهٔ دژبانی ـ یکدسته موتورسیکـلت سوار و اسکورت خاص شاهانه موکب ملوکانه را اسکورت کردند.

نمونه‌ای از احساسات مردم تهران

احساسات اهالی پایتخت هنگام تشریف‌فرمائی موکب ملوکانه بحدی بود که

درهیچیک ازمراسم استقبالی که تاکنون ازشاهنشاه بعمل آمده سابقه نداشته است.
بقدری مردم از زیارت شاهنشاه محبوب خود کـه دراتومبیل رو بازنشسته و تبسمی برلب داشتند خوشحال وشادمان بودند که حدی بر آن متصور نیست.
شاهنشاه نیزباحرکت سرودست باحساسات بی‌شائبه وپاك ومقدس‌مردم ابراز قدردانی میفرمودند.
مردم‌درتمام خطسیر موکب ملوکانه‌ازدحام نموده جنب‌وجوش عجیبی داشتند که درحقیقت میتوان گفت خیابانهای مسیر موکب شاهانه یـك پارچه احساسـات شده بود.
درجلوی هرطاق نصرتی گاوها وگوسفندهائی قربانی نموده وهمه جا مردم با کف‌زدنهای ممتد وفریادهای زنده‌بادشاهنشاه شعف ومسرت خود را ابراز میداشتند شاهنشاه باچنین احساسات شورانگیز وبی‌نظیری بپایتخت ورود فرمودند.

اعلامیه شاهنشاه

احساسات سرشار وعلاقمندی اهالی تهران که‌دیروز درموقع ورود ما بتهران بمنصهٔ ظهور رسید بی‌نهایت اسباب مسرت خاطر گردیده وبیش‌ازپیش مارا درخدمت بهبود ورفاه حال ملت عزیز تشویق نمود.
امیدوار است بعون اله تعـالی از هر جهت وسائل ترقی و رفاه کشور فراهم گردد. **محمدرضا پهلوی**
(این‌بود اعلامیه‌ای که درروز شنبه ششم شهریور ماه ۱۳۲۷ منتشر گردید)

چراغانی وجشن وپذیرائی

بمناسبت بازگشت اعلیحضرت همایون شاهنشاهی درتمام شهرتهران از طرف اهالی چراغانی شده ودرمیدان سپه نیز آتشبازی مفصلی برپاگردید.
طاق نصرتهائی که بسته شده بود درشب شکوه وجلوه مخصوصی‌داشته مردم

نیزدر خیابانها واطراف طاق نصرتها جمع شده‌واصناف هم‌از آنان پذیرائی میکردند
این وضع برقراری طاق نصرتها و پذیرائی اصناف از مردم چندشب متوالـی
ادامه داشت .

ضیافت علیاحضرت ملکهٔ مادر و نخست وزیر

از طرف علیاحضرت ملکهٔ مادر شب یکشنبه‌هفتم‌شهریور ماه۱۳۲۷ بمناسبت
باز گشت اعلیحضرت همایون شاهنشاهی ضیافتی در کاخ سعد آباد داده شد که هیأت
دولت ـ نمایندگان‌مجلس و نمایندگان‌سیاسی خارجی وعدهٔ زیادی‌ازرجال‌ومحترمین
در آن ضیافت حضور داشتند .

ونیزشب دوشنبه‌هشتم شهریور ماه ۱۳۲۷ هم ضیافتی‌ازطرف آقای نخست‌وزیر
درکاخ صاحبقرانیه برپا گردید .

تلگراف تبریك وشادباش ارتش

قبل ازآنکه هواپیمای سلطنتی بمرکز ایران برسداین تلگراف ازطرف‌رئیس
ستاد مخابره گردید :

« مفتخراً بشرف عرض پیشگاه شاهانه میرساند که کلیهٔ
افسران و درجه‌داران و افراد ارتش شاهنشاهی ورود مـوکب
شاهانه را بمیهن عزیز تبریك عرض میکنند »

از طرف شاهنشاه نیز این شرح بافتخار ارتش در پاسخ شرفصدور یافت .

«ریاست ستاد ارتش : از وصول تلگراف شمامسرت‌حاصل
باکمال بیصبری منتظر عبور از مرز بمیهن عزیز میباشم مراتب
خشنودی مارا بـافسران ـ درجـه داران و سربـازان ابـلاغ
نمائید . شاه»

بعلاوه بمناسبت تشریف فرمائی شاهنشاه این بیانیه از طرف ارتش در رادیـو تهران قرائت گردید.

«ارتش مفتخر است که ورود اعلیحضرت همایون محمد رضا شاه پهلـوی را بعموم هم‌میهنان عزیز خاصه افراد ارتش شاهنشاهی تبریك گویدو سلامت و سعادت ذات مبارك شاهانه را که دوام ملك وقوم ملت منوط بدان است از خداوند بزرگ مسئلت کند و آرزومند باشد که سالهای دراز ملت ایران وارتش فداکار آن درسایهٔ رأفت و عدالت ذات مقدس ملوکانه از نعمت امن وامان وترقی وتعالی برخوردار باشند.»

انتشار اوراق

نشریه‌هـای بسیاری بعناوین مختلفه از طرف طبقات و بنگـاهها و کمیته‌ها و انجمنها واشخاص بین مردم پخش گردیده وغالب آن نشریه‌ها مزین بتمثال ملوکانه وحاوی شادباش وخیر مقدم بود بوسیلهٔ هواپیما واتومبیلهای بیشمار در نقاط مختلفهٔ شهر توزیع گردید.

بخصوص پرچمهای سه رنگ ملی از طرف طبقات واصناف تهیه شده‌بین مردم برایگان پخش میگردید وروبهمرفته کلیهٔ طبقات (هرطبقه بطرز مخصوصی) مراتب شاهدوستی خود را ابراز میداشتند.

مردم شهرستانها هم جشن گرفتند

بمناسبت بازگشت اعلیحضرت همایون شاهنشاهی درتمام شهرستانهای بزرگ کشور از طرف طبقات مختلفه چراغانی مفصلی بعمل آمده وطاق نصرتهائی بستند.

گروه مردم تانصفه‌های شب درجشنها شرکت نموده‌شادی مینمودند .صمیمانه قدوم شاهنشاه جوانبخت خود را بیکدیگر تبریك میگفتند.

مجالس جشنی از طرف شهرداریهای شهرستانها برپا گردید که بسیار جالب

بوده‌وباسخنرانیهای مهیج وبیانات پرشور اشخاص وتظاهرات شدید مردم خاتمه‌مییافت.

پیام شاهنشاه
بملت ایران پس از مراجعت از اروپا

« باتأسف زیادی که‌در ترك خاك میهن‌عزیز داشتم همانطوری که قبل از حرکت گفته بودم اگر امیدی برای مطالعات وضعیت دنیا و آشنائی بمسائل جدید وسعی ومجاهدت دراتخاذ تدابیر لازم و اقدامات مؤثر برای رفاهیت ملت ایران نمیداشتم هرگز باین مسافرت مبادرت نمیکردم .

یقین دارم‌این مسافرت و آشنائی با زعمای ملل‌از جنبه‌های مختلف و بخصوص از لحاظ حفظ آرمان ملی ما که عظمت و استقلال ورعایت حقوق وحاکمیت ملی ایران است نتایج مفیدی در برداشته باشد .

چیزیکه جای کمال خوشوقتی من در این مسافرت است این است که از نزدیك دیدم ملل دیگر دنیا نه فقط آشنائی باایران دارند وکشور مارا میشناسند بلکه حس احترامی را برای ماقائل هستند .

واین بدیهی است هر ملتی که در دنیا علاقمند باستقلال وتمامیت وحق حاکمیت خود بوده وسعی وکوشش در حفظ آن نمود وبالاخره مردانگی وشایستگی خود را ابراز و اعلام داشت آن ملت قطعاً مورد تکریم واحترام قرار میگیرد .

باید بگویم که ملت ایران این خصائل را دارا میباشد معهذا بایددر راه‌سر بلندی وافتخار کوشیدونقائص زندگی را باعلاقمندی واز خودگذشتگی مرتفع ساخت .

در اینخصوص‌دو نکته‌رابایدمورد نظرقراردادیکی اینکه

باید دولت و مجلس وسائل آسایش و راحتی عموم مردم را با
وضع قوانین ومقررات مفید وایجاد وسائل فراهم آورند ودیگر
در واقع وظیفهٔ افراد نسبت بمیهن است که آنهم باید همیشه
محترم بوده وملت درحفظ ونگهداری این وظیفه اهتمام ورزدو
عموم افرادملت از هرحیث کوشش کنند خدمات ووظائفی
که در برابر کشور ومردم برعهده دارند انجام دهند.

در اینموقع که قدم بخاك میهن عزیز میگذارم لازم میدانم
مراتب رضامندی خودرا نسبت بعموم هموطنان عزیز اظهار دارم.

وهمینطور ازدولت وتمام افراد وعناصری که درحدود وظیفهٔ
خود در مدت غیبت من از مراقبت ودقت در امور فروگذاری
نکرده‌اند اظهار خوشوقتی نمایم.

شاید درآتیهٔ نزدیکی بشود بیشتر بحث ودر مسائل صحبت
کرد و تدابیر لازم اتخاذ نمود که در بهبود اوضاع عمومی
مردم مؤثر باشد.

من همیشه بیاری خداوند متعال وکمك وهمراهی
ملت ایران امیدوار بوده واکنون نیز آرزو دارم بتوانم
توفیق پیدا کنم که در آینده قدمهای مؤثری برای اصلاحات
مملکت برداشته شود»

این بود پیام اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بملت ایران که وسیلهٔ رادیو
تهران پخش گردید.

صورت عطایای نقدی

مرحمتی بندگان اعلیحضرت همایون شاهنشاهی

برای امور خیریه و عام المنفعهٔ کشور

نمرهٔ ترتیب	شـــــرح	مبالغ دینار	مبالغ ریال
۱	برای قیمت زمین وهزینه ساختمان واثاثیهٔ بیمارستان پهلوی (پانصد تختخوابی) که از طرف ذات مقدس ملوکانه بشهر تهران اهداء شده است		۱۰۰٬۰۰۰٬۰۰۰
۲	برای تأسیس کوی دانشگاه تهران بابت قیمت زمینهای غرب دانشگاه وقیمت تأسیسات آمریکائی در امیر آباد	۹۵	۱۰٬۰۳۲٬۸۴۰
۳	برای هزینه سفر وفوق العادهٔ کارشناسان فرهنگی آمریکائی		۱٬۴۴۰٬۰۰۰
۴	تعمیرات آثار عتیقه		۲۰۰٬۰۰۰
۵	تکمیل ساختمان مایه سازی حصارك		۷۰۰٬۰۰۰
۶	انجمن خیریهٔ تهران		۵۰۰٬۰۰۰
۷	خرید کتابهای دبیرستانی وزارت فرهنگ		۱٬۰۰۰٬۰۰۰
۸	تعمیر آسایشگاه مسلولین درفرح آباد		۲۰۰٬۰۰۰
۹	بوزارت بهداری برای اعزام پزشک وارسال دارو بدهات		۱٬۰۰۰٬۰۰۰
۱۰	تعمیر مسجد چال حصار		۱۰۰٬۰۰۰
۱۱	کندن چاه آب ونصب تلمبه در میدان محمدیهٔ تهران	۷۵	۵۴۲٬۱۱۱
۱۲	ساختمان بیمارستان ساوجبلاغ		۸۸۰٬۰۰۰
۱۳	تکمیل ساختمان حمام سنگلج برای مبارزه باتیفوس		۵۰٬۰۰۰
۱۴	تهیهٔ مقدمات تأسیس کوی نازی آباد بوسیلهٔ شرکت بیمه ایران		۵۰۰٬۰۰۰
۱۵	تعمیر قنات شهرری		۱۰۰٬۰۰۰

نمرهٔ ترتیب	شـــــرح	مبلغ دینار	مبلغ ریال
١٦	کندن یك حلقه چاه آب درشهرری و نصب تلمبه جهة تأمین آب آشامیدنی اهالی		٣٧١،٠٠٠
١٧	تعمیر مسجد حاج ابوالحسن		٤٠،٠٠٠
١٨	ساختمان محل و سرمایهٔ بنگاه حمایت مادران و کودکان		١١،٢٠٠،٠٠٠
١٩	خرید رادیوم از آمریکا برای شیروخورشیدسرخ ایران		٢٠٠،٠٠٠
٢٠	باشخاصی که خانه‌های آنها در اثر بارندگی خراب شده‌است در جنوب شهر تهران		٨٢،٠٠٠
٢١	بوزارت فرهنگ برای خریداری کتب جهة کتابخانهٔ ایران		٢٦٠،٠٠٠
٢٢	کندن چاه آب آشامیدنی در زندان قصر		٥٠٠،٠٠٠
٢٣	کمك بمستمندان و بینوایان در زمستان توسط شهرداری		٥٠٠،٠٠٠
٢٤	بانجمن ملی تربیت بدنی ایران		٥٠٠،٠٠٠
٢٥	جهة جلوگیری از تب راجعهٔ بهیأت خیریهٔ چاله‌میدان		١٠٠،٠٠٠
٢٦	جهة تهیهٔ چهارصددست ملبوس برای دانشجویان بی‌بضاعت		١٢٠،٠٠٠
٢٧	برای تعمیر مسجد معیر در تهران		٩٥،٠٠٠
٢٨	برای خریداری محل و کمك بباشگاه ورزشی نیروور استی		١،٠٠١،٧٥٠
٢٩	برای تأسیس آزمایشگاه ومصالح ساختمانی در دانشکده فنی		١،٠٠٠،٠٠٠
٣٠	برای افطاریهٔ اهل علم وطلاب وذاکرین درماه رمضان ١٣٢٥		٤٠٠،٠٠٠
٣١	برای کمك به بنگاه خیریهٔ والاحضرت اشرف پهلوی		٢٠٠،٠٠٠
٣٢	برای کمك بلوله کشی آب تهران توسط شهرداری		١٠،٠٠٠،٠٠٠
٣٣	بانجمن مبارزه با الکل و تریاك		٤،٥٠٠،٠٠٠
٣٤	برای تعمیر مسجد شریعت سنگلجی در تهران		٢٠،٠٠٠
٣٥	برای تعمیر تکیهٔ مرحوم آقاسیدهاشم درمحلهٔ شاه آباد تهران		١٤٤،٠٠٠
٣٦	بوزارت فرهنگ برای وظیفهٔ بازنشستگی آموزگاران ودبیران		١٠،٠٠٠،٠٠٠

نمرهٔ ترتیب	شـــــــــرح	دینار	مبلغ ریال
۳۷	برای خرید داروجهة فقرا توسط وزارت بهداری وفرهنگ		۱۰،۰۰۰،۰۰۰
۳۸	بشیر وخورشید سرخ برای خرید ملك		٦،۰٥۰،۰۰۰
۳۹	برای کمك بافسران وعائلهٔ آسیب دیدگان		۱۱،۲۰۰،۰۰۰
٤۰	ببنگاه زندانیان و بنگاه صغار توسط وزارت دادگستری		۲،۰۰۰،۰۰۰
٤۱	برای ساختمان محل برق بیمارستان فیروز آبادی و قیمت ماشین آلات برای تأمین روشنائی		۱،۷۸۷،۹۸۷
٤۲	برای هزینهٔ جاری هنرستان دختران و پرورشگاه یتیمان شاهپور از مهر ۲۰ الی اسفند ۲٤		٥۹،۰۳٦،۰۲۱
٤۳	بانجمن ضد تیفوس		۲،٤۰۰،۰۰۰
٤٤	برای تهیهٔ چهارصد دست ملبوس جهة دانشجویان بی بضاعت در عید نوروز ۱۳۲٦		۱٥۰،۰۰۰
٤٥	برای تکمیل ساختمان دارالتأدیب		٤۰۰،۰۰۰
٤٦	برای تهیهٔ ملبوس عید بینوایان وتهیهٔ وسایل تربیت کودکان		۱٥۰،۰۰۰
٤۷	برای خرید پتو وپارچه جهة بنگاه صغار		۲٥،۰۰۰
٤۸	برای خرید آمبولانس جهة پست های امدادی شهر تهران		۳۰۰،۰۰۰
٤۹	برای کمك بانجمن مبارزه با بیماریهای آمیزشی		۱۰۰،۰۰۰
٥۰	برای تأسیس بیمارستان تجریش		٥۰۰،۰۰۰
٥۱	برای تهیهٔ وسائل کارجهة عجزهٔ نوانخانه		۲٥،۰۰۰
٥۲	برای افطاریهٔ اهل علم وطلاب وذاکرین درماه رمضان سال ۱۳۲٦		٤۰۰،۰۰۰
٥۳	برای ساختمان آسایشگاه زنانهٔ مسلولین درشاه آباد		۱،۰۰۰،۰۰۰
٥٤	برای خریداری یکدستگاه چهل چراغ جهة حرم مطهر حضرت امیر علیه السلام		٤٦،۰۰۰
٥٥	برای ملبوس دانش آموزان ایرانی دراسلامبول		٥٤،٦۰۰

نمرهٔ ترتیب	شـــــرح	مبلغ	
		دینار	ریال
۵۶	برای آسیب دیده گان استالین گراد کشور شوروی		۳۰۰،۰۰۰
۵۷	برای اعانات و کمك بفقرا و بینوایان شهرستانها		۱۰،۰۰۰،۰۰۰
۵۸	برای اعانهٔ فقرا ومستحقین توسط ادارهٔ حسابداری وزارت دربار شاهنشاهی ازمهرماه ۲۰ الی اسفند ۲۴		۴،۸۱۵،۶۶۵
۵۹	برای درمان بیماران بی بضاعت خمین و آوج		۱۸،۸۹۹
۶۰	برای نگاهداری پانصدنفرفقیر وبینوایان وتهیهٔ ده‌هزاردست لباس برای فقرا درسال ۱۳۲۰ و ۱۳۲۱		۱،۷۶۱،۱۵۷
۶۱	بفقرا ومستحقین درسال ۱۳۲۵		۲،۵۶۷،۵۲۳
۶۲	بفقرا ومستحقین ومستمندان و کمك بخانواده‌های ستمدیده ازفروردین تاشهریورماه سال ۱۳۲۶	۵۰	۱،۰۵۰،۵۳۵
۶۳	برای تعمیرمسجد درخیابان باب همایون		۱۵،۰۰۰
۶۴	برای ساختمان دبیرستان ودبستان در دماوند و فیروزکوه		۵۰۰،۰۰۰
۶۵	برای خریداری باغ امامیه جهت تأسیسات خیریه		۲۰،۰۰۰،۰۰۰
۶۶	برای کمك به انستیتوی ایرانی پروفسورپوپ درآمریکا		۶۵۰،۰۰۰
۶۷	برای چهارصددست لباس دانشجویان در روزعید نوروز		۱۵۰،۰۰۰
۶۸	به آقای مرادی مخترع		۱۰۰،۰۰۰
۶۹	برای ساختمان پرورشگاه تبریز		۲،۵۰۰،۰۰۰
۷۰	برای تأمین آب شهرتبریز بوسیلهٔ سدبندی ونهر کشی وغیره		۱۰،۰۰۰،۰۰۰
۷۱	برای تعمیرمسجد مراغه		۱۳۰،۰۰۰
۷۲	برای کمك به آسیب دیدگان رضائیه		۱،۰۰۰،۰۰۰
۷۳	برای کمك بمستحقین آذربایجانی درتهران		۲۰۰،۰۰۰
۷۴	برای خانواده‌های مستمند وستمدیدهٔ آذربایجان		۵۰۰،۰۰۰
۷۵	برای ساختمان بیمارستان درتبریز		۱۰،۰۰۰،۰۰۰

نمرهٔ ترتیب	شـــرح	مبلغ دینار	مبلغ ریال
۷۶	برای تعمیر مدارس علوم دینیه در تبریز		۵۰۰،۰۰۰
۷۷	برای تأسیس میدان ورزش در تبریز		۵،۰۰۰،۰۰۰
۷۸	برای تهیهٔ دستگاه‌های کار جهة پرورشگاه تبریز		۱،۰۰۰،۰۰۰
۷۹	ساختمان یکباب دبستان درمیانه		۵۰۰،۰۰۰
۸۰	ساختمان یکباب دبیرستان درمرند		۱،۵۰۰،۰۰۰
۸۱	تکمیل ساختمان بیمارستان شیروخورشید سرخ درخوی		۱،۵۰۰،۰۰۰
۸۲	امتداد لوله کشی آب آشامیدنی درخوی		۳۵۰،۰۰۰
۸۳	ساختمان بیمارستان درماکو		۱،۰۰۰،۰۰۰
۸۴	ساختمان درمانگاه ومحل اداری بیمارستان شاهپور		۵۰۰،۰۰۰
۸۵	تأمین آب رضائیه بوسیلهٔ تشکیل شرکت		۵،۰۰۰،۰۰۰
۸۶	تأسیس میدان ورزش درشهر رضائیه		۱،۵۰۰،۰۰۰
۸۷	ساختمان یکباب بیمارستان درشهر رضائیه		۱،۵۰۰،۰۰۰
۸۸	ساختمان پرورشگاه دویست نفری دررضائیه		۱،۰۰۰،۰۰۰
۸۹	خرید ملك جهة پرورشگاه رضائیه برای اطفال یتیم		۱،۰۰۰،۰۰۰
۹۰	ساختمان یك باب دبستان دررضائیه		۵۰۰،۰۰۰
۹۱	خریداری دستگاه رادیوسکوپی ورادیو گرافی جهة بیمارستان رضائیه		۵۰۰،۰۰۰
۹۲	تکمیل ساختمان بیمارستان شهرداری وساختمان درمانگاه درشهر مراغه		۱،۵۰۰،۰۰۰
۹۳	ساختمان یکباب دبیرستان در شهرمراغه		۱۵،۰۰۰،۰۰۰
۹۴	ساختمان یکباب دبستان درشهرمراغه		۵۰۰،۰۰۰
۹۵	ساختمان یکباب دبستان درمهاباد		۵۰۰،۰۰۰
۹۶	ساختمان یکباب دبستان درمیاندوآب		۵۰۰،۰۰۰

نمرهٔ ترتیب	شـــرح	مبلغ دینار	مبلغ ریال
۹۷	ساختمان یکباب دبستان درشیشوان		۵۰۰،۰۰۰
۹۸	ساختمان یکباب دبیرستان دردهخوارقان (آذرشهر)		۱،۵۰۰،۰۰۰
۹۹	برای ساختمان بیمارستان درسراب		۱،۵۰۰،۰۰۰
۱۰۰	برای ساختمان دبستان درسراب		۵۰۰،۰۰۰
۱۰۱	برای ساختمان یکباب دبیرستان دختران دراردبیل		۱،۵۰۰،۰۰۰
۱۰۲	برای ساختمان یکباب دبستان درنمین		۵۰۰،۰۰۰
۱۰۳	برای تأسیس میدان ورزش در شهر اردبیل		۱،۵۰۰،۰۰۰
۱۰۴	ساختمان یکباب دبستان در آستارا		۵۰۰،۰۰۰
۱۰۵	خریداری لوازم وساختمان آزمایشگاه دبیرستان آستارا		۵۰۰،۰۰۰
۱۰۶	برای خریداری لوازم جراحی بیمارستان آستارا		۵۰۰،۰۰۰
۱۰۷	ساختمان بیمارستان خلخال		۱،۰۰۰،۰۰۰
۱۰۸	تعمیرات مسجد جامع مهاباد		۱۸۰،۰۰۰
۱۰۹	بقیهٔ تعمیرات مسجد مقام صاحب‌الامر درتبریز		۱۵۰،۰۰۰
۱۱۰	ساختمان یکباب دبیرستان دراهر		۱،۵۰۰،۰۰۰
۱۱۱	تکمیل ساختمان نمایشگاه شیروخورشید سرخ مشهد		۱،۰۰۰،۰۰۰
۱۱۲	خریداری کتیبه‌های طلائی ازبانك ملی وتقدیم بآستانقدس	۴۰	۲،۳۱۴،۷۳۹
۱۱۳	برای ساختمان بیمارستان نیشابور		۳۰۰،۰۰۰
۱۱۴	ساختمان بیمارستان بجنورد		۲۵۰،۰۰۰
۱۱۵	کمك به‌بنگاه بینوایان کاشمر		۲۰۰،۰۰۰
۱۱۶	ساختمان بیمارستان قوچان		۵۰۰،۰۰۰
۱۱۷	تکمیل ساختمان بیمارستان سبزوار		۶۰۰،۰۰۰
۱۱۸	لوله‌کشی آب بیرجند		۵۰۰،۰۰۰
۱۱۹	ساختمان بیمارستان طبس		۲۰۰،۰۰۰

نمرهٔ ترتیب	شرح	مبلغ دینار	ریال
١٢٠	ساختمان بیمارستان فردوس		٢٠٠،٠٠٠
١٢١	ساختمان بیمارستان گناباد		٢٠٠،٠٠٠
١٢٢	فقرا ومستحقین مشهد		٦٢٥،٠٠٠
١٢٣	برای نصب ماشین برق درفردوس وطبس		١٠٠،٠٠٠
١٢٤	تعمیر بیمارستان عصمتیهٔ کاشمر		٥٠٠،٠٠٠
١٢٥	برای ساختمان آرامگاه مرحوم مدرس		٢٠٠،٠٠٠
١٢٦	تأمین آب سمنان		٧٥٠،٠٠٠
١٢٧	خرید موتور برق جهة شهر ساری مازندران		٥٠٠،٠٠٠
١٢٨	ساختمان مسجد در چالوس		١٥٠،٠٠٠
١٢٩	تعمیر مسجد گرجی در آمل		٥٠،٠٠٠
١٣٠	کمك بحریق زدگان شهر شاهی مازندران		١٥٠،٠٠٠
١٣١	ساختمان بیمارستان در آلاشت مازندران		٣٠٠،٠٠٠
١٣٢	برای تأمین آب آشامیدنی بابل		١،٠٠٠،٠٠٠
١٣٣	ساختمان دبستان در کلوگاه مازندران		٦٠٠،٠٠٠
١٣٤	برای ساختمان چهار دبستان در شهر آمل و نور		١،٢٠٠،٠٠٠
١٣٥	ساختمان دبستان در چلندر		٦٠٠،٠٠٠
١٣٦	برای تکمیل ساختمان بیمارستان ساری		٣٠٠،٠٠٠
١٣٧	تهیهٔ آب آشامیدنی درشهر ساری علاوه برمرحمتی سابق		٥٠٠،٠٠٠
١٣٨	برای تأمین آب آشامیدنی آمل		١،٠٠٠،٠٠٠
١٣٩	احداث میدان ورزش در گرگان		٥٠٠،٠٠٠
١٤٠	ساختمان بیمارستان در شهر کرمان		٤،٣٥٣،٢٠٦
١٤١	کمك بشهرداری کرمان جهت اصلاحات شهری		٣٠٠،٠٠٠
١٤٢	تأمین آب آشامیدنی کرمان باحفر دو حلقه چاه و تلمبه		١،٠٠٠،٠٠٠

نمرهٔ ترتیب	شرح	مبلغ	
		ریال	دینار
۱۴۳	ساختمان حمام کودکستان صنعتی کرمان	۱۲۰،۰۰۰	
۱۴۴	کمک بدارالایتام کرمان	۸۰،۰۰۰	
۱۴۵	ساختمان بیمارستان درسیرجان	۸۵۰،۰۰۰	
۱۴۶	کمک بپرورشگاه سیرجان	۴۰،۰۰۰	
۱۴۷	عمران بلوچستان	۱،۰۰۰،۰۰۰	
۱۴۸	مداوای بیماران بی‌بضاعت زاهدان	۳۰،۰۰۰	
۱۴۹	کمک بپرورشگاه بم	۳۴۰،۰۰۰	
۱۵۰	بیمارستان زابل	۱۵۰،۰۰۰	
۱۵۱	ساختمان دبستان درزاهدان	۶۲۶،۲۴۰	
۱۵۲	ساختمان‌وهزینهٔ نقشه‌برداری سد رودخانه بمپور بلوچستان	۵۰،۰۰۰	
۱۵۳	پرداخت قروض پرورشگاه یتیمان صنعتی‌زاده کرمان	۱۰۰،۰۰۰	
۱۵۴	کمک به‌پرورشگاه کرمان وپرورشگاه زاهدان	۲۰،۰۰۰	
۱۵۵	تکمیل ساختمان بیمارستان کرمان	۱،۳۵۰،۰۰۰	
۱۵۶	ساختمان بیمارستان یزد	۵۰۰،۰۰۰	
۱۵۷	ساختمان دبیرستان کاشان	۲،۰۰۰،۰۰۰	
۱۵۸	ساختمان بیمارستان نطنز	۶۰۰،۰۰۰	
۱۵۹	کمک به‌پرورشگاه یتیمان اصفهان	۱۰۰،۰۰۰	
۱۶۰	ساختمان بیمارستان دربخش ۳ اصفهان	۲۰۰،۰۰۰	
۱۶۱	ساختمان بیمارستان فریدن	۱۰۰،۰۰۰	
۱۶۲	تأمین آب آشامیدنی همدان	۱،۲۰۰،۰۰۰	
۱۶۳	هزینهٔ لاروبی قنات اسدآباد	۵،۰۰۰	
۱۶۴	برای تأمین آب بروجرد	۱،۰۶۰،۹۵۰	
۱۶۵	برای ساختمان بیمارستان بروجرد	۲۰۰،۰۰۰	

نمرهٔ ترتیب	شرح	مبلغ دینار	مبلغ ریال
١٦٦	تکمیل بیمارستان سیفیهٔ ملایر وتأمین آب آنجا		٤٠٠٬٠٠٠
١٦٧	تنقیه ولاروبی قنات بهارستان ملایر		٥٠٬٠٠٠
١٦٨	ساختمان دبیرستان درملایر		٥٠٠٬٠٠٠
١٦٩	ساختمان بیمارستان تویسرکان		٥٠٠٬٠٠٠
١٧٠	تهیه اثاثیهٔ بیمارستان کرمانشاهان		٥٠٠٬٠٠٠
١٧١	کمك بساختمان بیمارستان سنندج		٢٠٠٬٠٠٠
١٧٢	کمك بمستحقین سقزوبانه		١٥٠٬٠٠٠
١٧٣	برای مستمندان سقز		٥٠٬٠٠٠
١٧٤	برای ساختمان بیمارستان درسقز		٦٠٠٬٠٠٠
١٧٥	برای ساختمان بیمارستان و کارخانهٔ برق گروس		١٬٠٠٠٬٠٠٠
١٧٦	خرید داروولوازم بیمارستان زهرا زاهدی دردمق همدان		١٦٤٬٠٠٠
١٧٧	ساختمان بیمارستان لاهیجان		١٬٠٠٠٬٠٠٠
١٧٨	پرورشگاه یتیمان رشت		٢٠٠٬٠٠٠
١٧٩	ساختمان بیمارستان بندرپهلوی		٩٬٠٠٠٬٠٠٠
١٨٠	ساختمان بیمارستان درطالش		١٬٠٠٠٬٠٠٠
١٨١	ساختمان دبستان درطالش		٥٠٠٬٠٠٠
١٨٢	برای آبیاری فومنات		٢٥٠٬٠٠٠
١٨٣	خرید دستگاه ریون ایکس جهة بیمارستان پورسینای رشت		٥٠٠٬٠٠٠
١٨٤	تأسیس باشگاه ورزشی نیروی گیلان		٢٠٠٬٠٠٠
١٨٥	خرید زمین ورزش در بندر پهلوی		٥٠٬٠٠٠
١٨٦	ساختمان یك باب دبستان دررشت		٥٠٠٬٠٠٠
١٨٧	تعمیرات بیمارستان پور سینای رشت		٥٠٠٬٠٠٠
١٨٨	ساختمان بیمارستان پنجاه تختخوابی جراحی دررشت		٢٬٥٠٠٬٠٠٠

نمرهٔ ترتیب	شـــــرح	مبلغ دینار	مبلغ ریال
۱۸۹	تأسیس میدان ورزش درشهر رشت		۱،۰۰۰،۰۰۰
۱۹۰	برای لاروبی وتنقیه وتعمیر قنوات قزوین		۵۰۰،۰۰۰
۱۹۱	حفر قنات سلطانی درقزوین		۳۵۰،۰۰۰
۱۹۲	تأمین آب قزوین بوسیلهٔحفر چاه و نصب تلمبه		۵۰۰،۰۰۰
۱۹۳	کمك بحریق زدگان قزوین		۵۰۰،۰۰۰
۱۹۴	ساختمان یکباب دبیرستان درقزوین		۱،۰۰۰،۰۰۰
۱۹۵	ساختمان یکباب دبستان درجنوب شهرقزوین		۵۰۰،۰۰۰
۱۹۶	تأسیس میدان ورزش درقزوین		۱،۰۰۰،۰۰۰
۱۹۷	کمك بفقراو بینوایان فارس		۱،۰۰۰،۰۰۰
۱۹۸	تأمین آب شهرشیراز بوسیلهٔ تأسیس شرکت		٤،۰۰۰،۰۰۰
۱۹۹	تأمین آب بندربوشهر ولوله کشی		۱۱،۵۰۰،۰۰۰
۲۰۰	تأمین آب بندرعباس بوسیلهٔ تأسیس شرکت		۱،۸۰۰،۰۰۰
۲۰۱	تأمین آب جهرم فارس بوسیلهٔ تأسیس شرکت		۲،٤۰۰،۰۰۰
۲۰۲	کمك بفقرا ومستمندان فارس		۱،۰۰۰،۰۰۰
۲۰۳	کمك باشخاص مستحق درموقع تشریف فرمائی بفارس		۳۰۰،۰۰۰
۲۰٤	تأمین آب شهرستان لارفارس بوسیلهٔ تأسیس شرکت		۲،۰۰۰،۰۰۰
۲۰۵	تأمین آب شهرستان کازرون		۲،۵۰۰،۰۰۰
۲۰۶	تأمین آب شهرستان آباده		۲،۵۰۰،۰۰۰
۲۰۷	تأمین آب شهرستان فسا ـ داراب ـ نیریز		۲،۰۰۰،۰۰۰
۲۰۸	تأمین آب شوشتر بوسیلهٔ تأسیس شرکت		۱،۰۰۰،۰۰۰
۲۰۹	برای کمك بسیل‌زدگان خرمشهر		۲۰۰،۰۰۰
۲۱۰	ساختمان مسجد خرم آباد		۶۰۰،۰۰۰
۲۱۱	بستن سد درلرستان بوسیلهٔ بنگاه آبیاری		۲،۰۰۰،۰۰۰

نمرهٔ ترتیب	شرح	دینار	مبلغ ریال
۲۱۲	ساختمان بیمارستان اراك		۳،۱۲۸،۸۸۵
۲۱۳	تکمیل ساختمان بیمارستان اراك علاوه بر مرحمتی سابق		۱۰،۰۰۰،۰۰۰
۲۱۴	ساختن سد گلپایگان بوسیلهٔ تأسیس شرکت		۳،۰۰۰،۰۰۰
۲۱۵	لاروب وتنقیه وتعمیر قنات شور قم		۲۰۰،۰۰۰
۲۱۶	ساختن سد قم		۱،۵۰۰،۰۰۰
۲۱۷	ساختمان بیمارستان کمره ومحلات		۱۵۰،۰۰۰
۲۱۸	ساختمان بیمارستان خوانسار		۸۰۰،۰۰۰
۲۱۹	ساختمان دبیرستان در بهبهان		۱،۵۰۰،۰۰۰
۲۲۰	افطاریهٔ اهل علم در سال ۱۳۲۷		۴۰۰،۰۰۰
۲۲۱	تأمین آب سادات محله در رامسر		۱۲۰،۰۰۰
۳۲۲	تهیهٔ نقشهٔ ساختمانهای آذربایجان		۵۰۰،۰۰۰
۲۲۳	ساختمان دبستان در فومنات گیلان		۵۰۰،۰۰۰
۲۲۴	خریداری دستگاه پرتو شناسی جهت بیمارستان بابل		۳۵۰،۰۰۰
۲۲۵	خریداری دستگاه پرتو شناسی جهت بیمارستان یزد		۳۵۰،۰۰۰
۲۲۶	ساختمان مقبرهٔ مرحوم ثقة الاسلام در تبریز		۱۵۰،۰۰۰
۲۲۷	تکمیل ساختمان بیمارستان در گز		۲۰۰،۰۰۰
۲۲۸	کمك بزلزله زدگان خراسان		۵۰۰،۰۰۰
۲۲۹	به محمود دانشور جهان گرد ایرانی		۳۰،۰۰۰
۲۳۰	تأمین آب شهرستان نائین		۱،۰۰۰،۰۰۰
۲۳۱	کمك به سیلزدگان اصفهان		۲۵۰،۰۰۰
۲۳۲	خریداری کارخانهٔ برق جهت شهر بانه		۱۵۰،۰۰۰
۲۳۳	تکمیل ساختمان بیمارستان نهاوند		۲۰۰،۰۰۰
۲۳۴	ساختمان محل وضو ومستراح در حضرت عبدالعظیم		۵۰۰،۰۰۰

خوانندگان گرامی

کتاب « شاهکار » که جزئیات خدمات **شاهنشاه محبوب ایران اعلیحضرت همایون محمدرضا شاه پهلوی** و سفرهای شاهانه بداخل وخارج کشور وعطایای ملوکانه برای عمران و آبادی وتأسیسات مهم بهداشتی و فرهنگی و همچنین مساعی و مجاهدتهای گرانبهای **خاندان جلیل سلطنتی** رابدقت وبا مطالعات عمیق مجسم نموده‌از آغاز سلطنت شاهنشاه(بیست‌وپنجم شهریورماه ۱۳۲۰)شروع وبه‌بیست وپنجم شهریور ماه ۱۳۲۷ ختم گردیده .

امیداست در آتیهٔ بسیار نزدیک **جزئیات حوادث دوران هفت ساله دوم سلطنت شهریار جوانبخت** رابطورمفصل وباوضع بهتروشایسته‌تری دردسترس هم میهنان شاهدوست ومیهن پرست بگذارد .

پایان

لطفاً قبل از مطالعه اغلاط زیر را تصحیح فرمائید

صفحه	سطر	غلط	صحیح
۴۱	۲۰	آسایل	آسایش
۶۰	۲۱	بنقشه کی	بنقشه کشی
۷۳	۱	عیادت	برای عیادت
۹۶	۱	تشریف	تشریفات
۱۰۹	۳	میشود	میشد
۱۱۳	۱۸	تصمیم	تعمیم
۱۲۵	۱	چهادم	چهارم
۱۳۰	۳	ثبات	نبات
۱۳۰	۸	تقلبل	تقبل
۱۳۰	۸	نیکوکان	نیکوکاران
۱۳۷	۶	جراهرات	جواهرات
۱۳۸	۱۰	عامل المنفعه	عام المنفعه
۱۶۲	۵	شتون	شئون
۱۶۶	۲۰	آماو	آمال
۱۶۷	۱۹	بیماری	بی مادری
۱۷۶	۱۴	صفریکه	صغیریکه
۱۸۰	۴	نخلیهٔ	تخلیهٔ
۱۸۳	۱	ناها	ناهار
۱۸۴	۱۱	حولهٔ	حوله و
۱۸۹	۲	شهدای	شهدا
۲۰۰	۲	نانوانخانه	نوانخانه
۲۰۶	۱۰	گوروم	گوردوم
۲۰۹	۱	چای	جای
۲۱۷	۷	احسات	احساس
۲۱۷	۹	شایشته	شایسته
۲۲۰	۳	شاهشاهی	شاهنشاهی
۲۳۶	۱۳	آمن مریکا	من آمریکا
۲۴۵	۱	عزیضه‌ای	عریضه‌ای
۲۶۴	۲	میپرازند	میپردازند
۲۶۶	۳	اصول	اصول را
۲۸۱	۱۰	مجموع	مجمع
۲۷۳	۱۹	غلامرضا	علیرضا
۲۸۴	۱۵	رظائف	وظائف
۳۱۰	۷	سادنی	ساردنی
۳۲۰	۱۸	هایونی	همایونی
۳۲۵	۱۷	رشیده	رسیده

سپاسگزاری

بپاس حق شناسی وشکر گزاری از مساعدتهائی که گروهی از شخصیت های برجستهٔ کشوری ولشگری درمورد جمع آوری اطلاعات وتصاویر متن کتاب «**شاهکار**» با اینجانب نموده‌اند و بمقتضای انجام وظیفهٔ اخلاقی وابراز امتنان از مساعی ذیقیمت آن عناصر شاهدوست و میهن پرست که در معنی مشوقم در چاپ و انتشار این اثر ناچیز بوده‌اند بدینوسیله مراتب سپاسگزاری خودرا حضور کلیهٔ آنان بخصوص رجال وصاحبمنصبان نامبردهٔ زیر :

از رجال و شخصیت های کشوری

۱ ـ **جناب آقای علاء** نخست وزیر

۲ ـ **جناب آقای والاتبار (حشمت الدوله)** سناتور محترم .

۳ ـ **جناب آقای دکتر علی امینی** وزیر معظم دادگستری .

۴ـ **جناب آقای محمود جم** استاندار آذر بایجان (در پست وزارت در بارشاهنشاهی)

۵ ـ **جناب آقای هیراد** رئیس دفتر مخصوص دربارشاهنشاهی

۶ ـ **جناب آقای محمد علی صادقیان** مدیر مجلهٔ اکثریت که درانتشاراین کتاب بزرگترین همت عالی و احساسات پاك شاهدوستی و میهن پرستی خویش را باثبات رسانیدند .

۷ ـ **جناب آقای بهبودی** از رؤسای عالیمقام وزارت دربارشاهنشاهی

۸ ـ **جناب آقای صدیقی** از رؤسای عالیمقام وزارت دربارشاهنشاهی

۹ ـ **جناب آقای بهرامی** ریاست معظم ادارهٔ بازرسی شهربانی کل کشور

معروض وامیدوارم همواره درخدمات گرانبهای خود نسبت بمیهن وشاهنشاه محبوب موفق و مؤید باشند .

از شخصیت های لشگری

۱ـ **تیمسار سپهبد هدایت** ریاست ستادهای مشترك ایران (وزیرجنگ سابق)

۲ ـ **تیمسار سرلشگر مقبلی** فرماندهٔ سپاه آذر بایجان (در پست فرماندهی تیپ گیلان)

۳ ـ **جناب سرهنك علی اکبر ضرغام** مدیر کل گمرك در وزارت دارائی

BORROWER'S NO.	ISSUE DATE	BORROWER'S NO.	ISSUE DATE

BORROWER'S NO.	ISSUE DATE	BORROWER'S NO.	ISSUE DATE